

增刊 中華書局

ԵՄՄԱԳԻՐԳ

4444444444

281.6
ժ. 21

Ե Ա Մ Ա Գ Ի Բ Գ

ՍՏՈՒԳՎԱԾ Է 1961 Ք.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅ Ս. ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ

ԱՐԱՐԵԱԼ, ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅՆ ՄԵՐՈՅ

ՍԱՀԱԿԱՅ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԱՅ

ԵՒ ԵՐԱՆԵԼԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅՆ ՄԵՐՈՅ

ԳԻՒՏՈՅ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆԱԻ ՄԱՆԴԱԿՈՒՆԻՈՅ

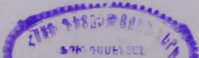
ԵՒ ՍՐԲՈՅՆ ՆԵՐՍԻՍԵ ՇՆՈՐՀԱԼԻՈՅ

ՅԵՐՈՒՍԱԶԷՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈՎԼԵԱՆՅ

1881

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Ս. ԷՋՄԻԱՅՆԻ

Տ. Տ. ԳԷՈՐԳՅԱՅ

ԱԶԳԱՍԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԸՆՏԻՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆՈՒ

ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱԳԷՄԻ

Տ. ԵՍԱՅԵԱՅ

ԱԹԱԳԵԼԱՇԱԻԴ, ԱՐԳԵԳՈՍԿՈՊՈՍԻ

Ի Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԳՒՆՈՒՊՈԼՍՈՑ

Տ. ՆԵՐՍԻՍԻ

ԱԹԱԳԵԼԱՇԱԻԴ, ԱՐԳԵԳՈՍԿՈՊՈՍԻ

A $\frac{11}{5611}$

Հրատարակում :

Հրատարիմք ՚ի սատանայէ՝ եւ յամենայն խարէութենէ նորա , ՚ի պատրանաց նորա , ՚ի խորհրդոց նորա , ՚ի գնացից նորա , ՚ի չար կամաց նորա , ՚ի չար հրեշտակաց նորա , ՚ի չար պաշտօնից նորա , ՚ի չար կամարարաց նորա , եւ յամենայն չար զօրութենէ նորա՝ հրատարելով հրատարիմք :

Ձայն երէցս կրկնէ՝ երես ՚ի յարեմոսս եւ յերես ՚ի իրոսնէլը . եւ ապա Գառնայ յարեմելը , եւ սիւանի զԳառնան-Րիւն ուղղափառ հասարոյ , Բայագլընի եւ յերեսնաճ իերպի , եւ ասէ .

Սաստովանիմք եւ հաւատամք ամենակատար սրաիւ զհայրն աստուած՝ անեղ , անծին , եւ անակիրքն . այլ եւ ծնող որդւոց եւ բղխող հորդոյն սրբոյ :

Հաւատամք զբանն աստուած , անեղ՝ ծնեալ՝ եւ սկսեալ ՚ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս . ոչ յետոյ եւ ոչ կրասեր . այլ որբան հայրն հայր՝ ընդ նմին եւ որդին որդի :

Հաւատամք զսուրբ հոգին աստուած՝ անեղ . անժամանակ . ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ՚ի հօրէ . հակից հօր եւ փառակից որդւոց :

Հաւատամք զերբորդութիւնն սուրբ, մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. ոչ երեք աստուածք, այլ՝ մի աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն. արարիչ երեւելեաց եւ աներեւութից:

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զթողութիւն մեզաց՝ հաղորդութեամբ սրբոց:

Հաւատամք զմինն յերկոց անձանց զբանն աստուած՝ ծնեալ ՚ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ՚ի ժամանակի իջեալ յաստուածածին կոյսն Մարիամ. առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում աստուածութեանն. իննամեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին. եւ եղև աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգւով եւ մտօք եւ մարմնով. մի անձն, մի դէմ, եւ միաւորեալ մի բնութիւն: Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման եւ առանց սղոյշութեան. անսերմն յղութիւն եւ անսպական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա՝ եւ ոչ վախճան մարդկութեան նորա: (Զի Յիսուս Քրիստոս երէկ եւ այսօր՝ նոյն եւ յաւիտեան):

Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս շքեալ ՚ի վերայ երկրի. յեա երեսուն ամաց եկեալ ՚ի մկրտութիւն: Հայր ՚ի վերուստ վկայեալ Պատէ որդի իմ սիրելի. եւ հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ՚ի վերայ նորա: Փորձեալ ՚ի սատանայէ եւ յաղթեալ նմա: Քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն: Աշխատեալ մարմնով,

վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ և ծարաւեալ : Յեւոյ ե-
կեալ կամաւ 'ի չարչարանս . խաչեալ և մեռեալ
մարմնովն , եւ կենդանի աստուածութեամբն :
Մարմինն եղեալ 'ի գերեզմանի՝ միաւորեալ աս-
տուածութեամբն , և հոգւովն իջեալ 'ի դժոխս՝
անբաժանելի աստուածութեամբն : Քարոզեալ
հոգւոյն՝ աւերեալ զդժոխս՝ և ազատեալ զհո-
գիս : Յետ երկոց աւուրց յարուցեալ 'ի մեռլոց
և երեւեալ աշակերտացն :

Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին
մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ
աջմէ հօր : Այլեւ գալոց է՝ նովին մարմնովն և
փառօր հօր՝ 'ի գատել զկենդանիս և զմեռեալս :

Որ և յարութիւն ամենայն մարդկան :

Հաւատամք և զհաստուցումն գործոց, արդարոցն
կեանք յախտենական , և մեղաւորացն տան-
ջանք յախտենական :

Զ զմեռն :

Մեղաց ամենասուրբ երրորդութեանն՝ հօր և
որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ : Մեղուցեալ եմ աս-
տուծոյ : Խոստովանիմ առաջի աստուծոյ՝ և սրբ-
բուհւոյ աստուածածնին , և առաջի քո հայր
սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ : Քանզի
մեղաց խորհրդով բանիւ և գործով , կամայ և
ակամայ , գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ ,
մեղաց աստուծոյ :

Մեղաց հոգւովս և զօրութեամբ սորա , մտօքս
և շարժմամբ սորա , մարմնովս և զգայութեամբ :

սորա : Մեզայ զօրութեամբ հոգւոյս . խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչտութեամբ, շոտյութեամբ և ժխտութեամբ, զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ, շարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ, և թերամտութեամբ, մեզայ աստուծոյ :

Մեզայ չար խորհրդով մտացս . նենգութեամբ, ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք, թուլութեամբ, պտռնկական խորհրդով, արուսեկան, իգական, անասնական, գրաստական, գաղանական, ՚ի գիշերի և ՚ի տուննջեան . երազական գիծութեամբ, և անբջական գարշաղտութեամբ, մեզայ աստուծոյ :

Մեզայ ցանկութեամբ մարմնոյս . հեշտութիւ, պղերպութեամբ, յօրանջմամբ քնոյ, չարժութեամբ մարմնոյս, և զազրապործութեամբ ՚ի պէսպէս ախտս . հեշտալրութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, իգութեամբ ոնգացս, պագշտութեամբ բերանոյս . անժուժկալութեամբ, շուտյութեամբ, և արբեցութեամբ, մեզայ աստուծոյ :

Մեզայ չարաբանութեամբ լեզուիս . ստախօսութեամբ, սուտ երգմամբ, երգմնաղանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճարանութիւ, բանասրկութեամբ, շոգմոգութեամբ, քսու, դատարկաբանութեամբ, և ծաղու, զրախօսութեամբ, հերձախօսութեամբ, և անիծարանութեամբ . տրանջելով, դժգոհելով, բամբասելով, և հայհոյելով, մեզայ աստուծոյ :

Մեզայ գողութեամբ ձեռացս, ազահելով, զբրկելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ գարշածելով, մեզայ աստուծոյ :

Մեզայ ամենայն յօգուածովք շինուածոյս եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս . հնգեակ զգայարանօքս, եւ վեցեկի շարժմամբս . վերամբարձոտնահարութեամբ, եւ վայրաքարշ մեղկութեամբ . յաջ և յահեակ խտտորելով, զառաջնոցն մեղանջելով, եւ վերջնոցն շար նշաւակ գողով, մեզայ աստուծոյ :

Այլ և մեզայ եօթնիցս յանցանօք՝ մահացու մեզօք . հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին . նախանձու՝ և մասամբք նորին . բարկութեամբ և մասամբք նորին . ծուլութեամբ՝ և մասամբք նորին . ազահութեամբ՝ և մասամբք նորին . օրկրամոլութեամբ՝ եւ մասամբք նորին . բոլորս հութեամբ՝ և մասամբք նորին, մեզայ աստուծոյ :

Այլ եւ մեզայ ամենայն պատուիրանացն աստուծոյ . յանձնառելեացն եւ հրաժարելեացն . զի ոչ զյանձնառականն կատարեցի, եւ ոչ ՚ի հրաժարելեացն հեռացայ : Զօրէնս առի՛ և յօրինացն հեզացայ . ՚ի կարգս բրիստանէութեան հրաւիրեցայ՝ և գործովս անարժան գտայ . գիտելով զչարն կամաւ կորացայ, եւ ՚ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ . վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ : Զո՞րն ասեմ, կամ զո՞րն խտատվանիմ . զի անթիւ են յանցանք իմ, անասելի են անօրէնութիւնք իմ, աններելի են ցաւք իմ, եւ անբժշկելի են վէրք իմ, մեզայ աստուծոյ :

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտու-
թեան և բարեխօս առ միածին որդին աստու-
ծոյ . զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ,
արձակեցես զիս 'ի կապից մեղաց խնց, աղա-
չեմ զքեզ:

Արձակումն:

Ողորմեացի քեզ մարդասէրն աստուած, և թա-
ղութիւն շնորհեցէ ամենայն յանցանաց քոց .
խոստովանացելոցն և մոռացելոցն: Եւ ես կար-
գաւս քահանայական իշխանութեան, և հրամա-
նաւն աստուածային՝ թէ՛ զոր արձակիցէք յերկ-
րի, և զիցի արձակեալ յերկինս, նովին բանիւն
արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ
մեղաց քոց . 'ի խորհրդոց՝ 'ի բանից՝ և 'ի գործոց .
յանուն հօր և որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ: Եւ
դարձեալ տամ զքեզ 'ի խորհուրդս սուրբ եկե-
ղեցւոյ . զի զոր ինչ գործիցես բարիս, և զիցի
քեզ 'ի բարեգործութիւն և 'ի փառս հանդեր-
ձեալ կենացն . ամէն:

Օրհնեալ աէր մեր յիսուս քրիստոս . ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Թրաք ժամադեղեաց ըստ արե-տիւան սահմանայն սիւ-
 ածոց և սահմանայ աղօթից : Զոր ինքրեաց սորբ վար-
 քադեան Յալոբ լլիթեցի՝ ի Տեծ ըբոնայն Պրեգորե
 իւլիցոյն : Ե- իստարեաց այսդէ : Որ քաւի որ սոր-
 յայն լիւի՝ այս է :

Տէր եթէ զըթուանն : Զքէն գոհանամքն : Օրհ-
 նեալ տէր մեր յիսուս քրիստոսն : Կանոնագը-
 լուին : Կանոնի աղօթքն : Զկնի ալէլուիսայից և
 թագաւորացն՝ Սաղմոսիւք եւ օրհնութեամքն ,
 և այլն որ լինի : Մեծացուցէի աղօթքն . այլև
 Ողորմի փառքն : Սուրբ աստուածի աղօթքն :
 Արձակման աղօթքն , թէ սրահոց և թէ ուտեաց .
 Արեւադալի Սուրբ էս տէրն , և արձակմանն :
 Ճաշու Առաջնորդեայն : Հայր գթութեանցն :
 Անկեալն : Ճաշու սկսուածքն : Լուր ձայնիցն :
 Համբարձին : Յոյս կենացն : Խաղաղականին՝
 Շնորհատու բարեացն :

Իսկ կողման գատուն այս է : Մկսուածք օրհ-
 նութեան և հարցին և իւր աղօթիցն : Տէր յերկ-
 նիցն եւ իւր փառացն : Սուրբ էս տէրն զկնի
 մանկանցն : Արեւադալի աղօթքն : Զսուաւօտու
 զաղօթս : Ճաշու խաղաղութեամբ : Փարատեա
 Քրիստոս որդի աստուծոյն : Իսկ ժամամուտ և
 շարական՝ ձայնին է :

Աբրահեից ճաշու՛ կոպին եւ աւետարանն՝
 ձայնին է : Առաքեալն՝ կողմանն է : Իսկ լուր աւ
 ւուր գիրք՝ կողմանն է : Աւետարան ձայնին է :

Երեկոյի Խոնարհեցոն՝ ձայնին է : Ապրեցոն ,
 Հոյր գթածն , Տէր բարերարն , Քրիստոս որ
 զին՝ կողմանն է : Հոյր մերն՝ ձայնին է :

Հաւատով խոստովանիմ աղօթքն՝ իմ տուն է՝
 Ըստ իմ ժամուցն : Իսկ Տէր մեր և փրկիչ , Տէր
 աստուած մերն՝ ՚ի կարգէ դուրս է , ժամարա
 րին է և հարկեւ որ հիւրին : Այս է արեւելեան
 տան սահմանն ժամակարգութեան ՚ի փառս աւ
 տուծոյ : Յորժամ թուականն հոյրոց կաճառ լի
 նի՛ բուն ձայնքն՝ ա) . Բ) . Գ) . Դ) . յաջակողման
 դասուն լինին , ուր սուրբ աւագանն է : և յոր
 ժամ դար լինի՛ ձախոյն լինին ,

Հայր 1891

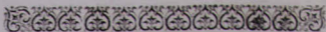
Իր. Բարբեղյանի մի տերութիւն
միտով բնութեամբ Աստուածութիւն.

Վարդապետութիւն հասարակաց ազօթից Հոյաստանեաց Եկե-
ղեցոյ, որ կատարի 'ի մէջ զիշերի 'ի դէմ Հօր Աստուծոյ :

**Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս . ամէն :**

Այր մեր որ յերկինս ես, սուրբ
եղիցի անուհի քո : Եկեսցէ արքա-
յուածիւն քո, եղիցին կամք քո
որպէս յերկինս եւ յերկրի : Զհաց
մեր հանապազօրդ տուր մեզ այ-
սօր : Եւ թող մեզ զպարտիս մեր,
որպէս և մեք թողումք մերոց պար-
տապանաց : Եւ մի՛ տանիր զմեզ 'ի
փորձու թիւն, այլ փրկեա զմեզ 'ի
չարէ : Զի քո է արքայուածիւն եւ
զօրութիւն և փառք յաւիտեանս,
ամէն :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս ,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-
թիւնս քո :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :
Օրհնեալ համազոյ եւ միասնական
անբաժանելի սուրբ երրօրդ ութին՝
հայր և որդի և հոգի սուրբ . այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ ,
և բազումք յարեան ՚ի վերայ իմ :
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ
չիք փրկութիւն սորա առ անտուած
իւր :

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես ,
փառք իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ
իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի, և լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ, զարթեայ և տէր ընդունելի իմ է:

Ոչ երկեսաց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, ոյք շուրջանակի սլատեալ պաշարեալ պահէին զիս:

Արի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ. զի դու հարեր զամենեւեան, ոյք էին ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տարապարտուց, և զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեառնդ է փրկութիւն. 'ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քոյ:

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ, 'ի տուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Չի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան, և

Համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք ի
 ջանենն ՚ի գուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնաւ
 կանի, և ՚ի մեռեալս ազատ :

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջենն ՚ի
 գերեզմանս :

Զորս գու ոչ յիշեցեր, նորա ՚ի ձե-
 ոանէ քու միտք մերժեցան :

Եղին զիս ՚ի գբի ներքնու մն, ՚ի խաւ
 ւարի և ՚ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
 քո, զամենայն զքօսանս քո ածեր
 ՚ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէնն զճանօթս իմ,
 և եզին զիս նշաւակ իւրեանց :

Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ
 տկարացան յաղքատութենէ :

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ,
 և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մի՛թէ մեռելոց առնիցես զսքանչե-
 լիս քո, կամ բժիշկք յարուցեալ
 խոստովան առնիցին առ քեզ :

Միժէ պատմեացէ՞ որ երբէք ՚ի գե-
րեզմանի զողորմու թիւնս քո, կամ
զճշմարտու թիւնս քո ՚ի կորստեան :
Միժէ ճանաչիցին ՚ի խաւարի ըս-
քանչէ իբ քո, կամ արգարու թիւն
քո յերկիր մուացեալ :

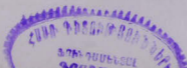
Ես առ քեզ տէր ազազակեցի, ա-
ռաւօտու ազօժք իմ ժամանեացեն
առ քեզ :

Ընդ էր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տեսնկ և վաստակաւ որ եմ ես ՚ի ման-
կու թենէ իմմէ, ՚ի բարձրու թենէ
խոնարհեցայ և ախշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկու թիւն
քո, արհաւիրք քո խառլեցուցին
զիս :

Երջեցան զինեւ որպէս ջուր, զոր
ամենայն պաշարեցին զիս ՚ի միասին :
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ և զճանօթս իմ, վասն թշուա-
ռու թեան իմոյ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամենայն
 սակերբ իմ զանուն սուրբ նորա :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի՛ մոռա
 նար զամենայն տուրս նորա :

Որբաւ է զմեզս քո, բժշկէ զամենայն
 հիւանդու թիւնս քո :

Ո վրկէ յաստիանու թե՛նէ՛ դիկանս
 քո, սպակէ զբեզ ողորմու թեամբ
 և գթու թեամբ :

Ո լնու ՚ի բարու թե՛նէ՛ զցանկու
 թիւնքո, նորողեսցի որպէս արծուց
 մանկու թիւնքո :

Առնէ ողորմու թիւնս տէր, և իրաւ
 ւունս ամենայն զրկելոց :

Եցոյց տէր զճանապարհս իւր մով
 սէսի, և որդւոցն խրայէ ի վիամս
 իւր :

Գթած ողորմած է տէր, երկայնաւ
 միտ և բազում ողորմ :

Աչ իսպառ բարկանաց մեզ տէր, և
 ոչ յաւ իտեան պահէ ոխս :

Աչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ

տէր , եւ ոչ ըստ անօրէնութեան
մերում հասոյց մեզ :

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկ-
րէ , այնպէս զօրացոյց տէր զողոր-
մութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւ-
մտից , այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս գթաց հայր 'ի վերայ որդւոց
իւրոց , այնպէս գթասցի տէր յեր-
կիւղածս իւր :

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր ,
և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք
իւր . որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս
ծաղկի :

Շնչէ 'ի նմա հողմ , և ոչ է , եւ ոչ
եւս երեւի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեսան մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց . եւ արգարու-

Թիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս
 Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն
 զպատուիրանս նորա՝ և առնեն զնա:
 Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-
 թու իւր. արքայու Թիւն նորա ա-
 մենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտա-
 կըք նորա՝ հզօրք զօրու Թեամբ, ոյք
 առնէք զբան նորա՝ ՚ի լսել ձայնի
 պատգամաց նորա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու-
 Թիւնք նորա, պաշտօնեայք եւ ա-
 բարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նո-
 րա, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէ-
 րու Թիւն նորա, օրհնեա անձն իմ
 զտէր:

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր
 ինդրուածաց իմոց ճշմարտու-
 Թեամբ քով:

Լուր ինձ արդարու Թեամբ քով, և
 թի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծա-

ուայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջ
 ջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թ շնամին զանձն իմ. խոր
 նարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և
 նատոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մե
 ուեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
 իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զառուրսն զառաջինս . խոր
 հեցայ յամենայն գործս քո . յարա
 բաժս ձեռաց քոյ խորհեցայ և համ
 բարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է
 առ քեզ. վազվազակի լուր ինձ տէր,
 զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի գարձուցանէր զերսս քո յինէն .
 նմանիցիմ այնոցիկ , ոյք իջանէն 'ի
 գուբ :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր
 մութիւնս քո . զի ես 'ի քեզ տէր
 յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից .

զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն
իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր .
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո ինձ առել զկամս քո . զի դու
ես աստուած իմ :

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս . արդարու թեամբ քով հանցես
'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակես ըզ-
թշնամիս իմ . եւ կորո զամենայն
նեղիչս անձին իմոյ , զի ես ծառայ
քո՛ եմ :

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հագւոյն
սրբոյ . սցժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեան նրա յաւիտեանից . ամէն :

Երբ տեսան Ներսէսի Հայոց Աթոռակոսի տասցեալ
 ՚ի պաշտման իւրոյ :

**Յիշեցումք ՚ի գիշերի զանունն
 քո տէր :**

Բըզխեսցեն սիրտ մեր զբան բա-
 րի . եւ լեզուք մեր պատմեսցեն
 զգործս երկնաւոր թագաւորիդ :

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստո-
 վանեսցումք ըզքեզ տէր :

Զաղօթս մեր տացումք քեզ տէր .
 ՚ի գաւիթ ըս քո ՚ի մէջ նոր երու-
 սաղէմի :

Ի գիշերի համբարձցումք ըզ ձեռ ըս
 մեր սրբբուն թեանք առ քեզ տէր :
 Ի ձայն գոհուն թեանն ամենայն հո-
 գիք օրհնեցէք ըզ տէր :

Զարթիք փառք իմ, զարթիք . եւ ես
 զարթեայց առաւ օտուց . ալէլու իա : փ
 Զարթիք ընդ զըւարթունես . ման-
 կունք վերինն սիօնի . ալէ :

Զարթիք որդիք լուսոյ . ՚ի յօրհնու-
 թիւն հօրըն լուսոյ . ալէ :

Չարթիք փրկեալք արեամբ . եւ
տուք ըզփառս փրկողին . արէ :

Չարթիք նոր ժողովուրդք . նոր երգս
անեալ նորոգողին . արէ :

Չարթիք հարսուներ հոգւով . սպա
սեալք գալոյ սուրբ փեսային . արէ :

Չարթիք վառեալք լուսով ըստ ի
մաստուն սուրբ կուսանայն . արէ :

Չարթիք պատրաստեցէք իւղ լասկ
տերսոյ զջերմ արտասուս . արէ :

Չարթիք եւ մի նընջէք . նըման յի
մար կուսից նիրհէք . արէ :

Չարթիք երկիրպահցուք եւ արտաս
ուօք զայս ստանցուք . արէ :

Փ Չարթիք ընդէր նընջես . տէր մի
մերժեր ըզմեզ իսպառ .

Արի տէր օգնեա մեզ . տանցուք
անուանիք . բուն ըզփառս :

Այժմ եւ յաւէտ . հօր եւ սրբուց .
եւ սուրբ հոգւոյն . ամէն :

Փ Չարթուցեալքս ի զբանգըմանէ .
զիշերային հանգըատեանէ :

Ենորհեացէ մեզ մարդանէր տէր
մըխիթարու թիւն եւ ՚ի սփոխանս
Եկեղեցւոյ :

Ահիւ եւ դողու թեանք կանցցուք
՚ի յաղօթս :

Եկեալ խոստովանեցուք ըզ յան
ցանս :

Եւ դըտցուք ՚ի բրիտոնէ զբաւու
թիւն եւ ըզ մեծ զաղորմու թիւն :

Անբաժանելի եւ ը համադոյ եր
ըրորդու թեանդ . համաձայնեալք
ընդ ը զօրս երկընից . փառս մա
տուցանեմք :

Փանըք բեզ : Ար յանադու եստ
յաթն ա բարձրացեալ հանդիս
սուրբ աստըւած հըզօր եւ սքան
չեընդործ :

Փանըք բեզ : Ար յանելից գոյացու
ցեր զամենայն արարածս . սո՛ւրբ
աստըւած անձանս հօր անեղ որ
դի :

Փանըք բեզ : Ար տեսչու թեանք

45

խնամե՛ս զի՛մ արարանձս, տո՛ւրբ
 աստը՛ւած բըղխո՛ւմն անը՛սպան
 անը՛կեր :

Տէ՛ր : Ժողովը՛րդ անպե՛տք եկե՛զկեց
 ւոյ՛ ՚ի քէն հայցե՛ն անե՛լով, հովի՛ւ
 բա՛րի, ողորձե՛ա՛մ բանա՛ւոյր հօտի՛ւ
 Ա՛մէ՛ն, անէ՛լու իա՛, անէ՛լու իա՛, անէ՛ :
 Ա՛մէ՛ն, անէ՛լու իա՛, անէ՛լու իա՛, անէ՛ :

Քարոզ :

Չարթուցեալքս ամենեքեան ՚ի
 հանգստենե՛ք ընոյ՛, զոր շնորհեաց
 մեզ մարդասէրն աստուած ՚ի մըխի
 թարու թիւն և ՚ի սփոփանքս տրկա
 բու թեան մերո՛ւմ : Եւ եկեալքսս
 միաբան հողեւոր երգով ՚ի փառա
 բանութիւն եւ ՚ի պատիւ ամենա
 սուրբ անուան տեառն մերոյ եւ
 փրկչին յիսուսի բրիստո՞սի : Ա՛հիւ
 և դողութեամբ կոցցուք յաղօթս
 առաջի նորա : Եւ գոհացարուք ըդ
 նմանե՛ ՚ի գիշերացին ժամուս յոյս

միկ, վասն իրաւանց եւ արդարու-
 թեանն նորա: Ար ընտրեանց ըզմեզ
 ողորմութեամբն իւրով. եւ շնոր-
 հեաց մեզ բերել ըզնմանու թիւն
 երկնային հրեշտակացն ՚ի փառա-
 բանիչքս անառն աստուծոյ ամենե-
 ցուն եւ մեզ լինիլ: Եւ մեք այսու-
 հետեւ սրբելով զանձինքս մեր ՚ի
 խղճէ եւ ՚ի շար գործոց: Համբարձ-
 ցուք ըզձեռս մեր ՚ի սրբութիւն ա-
 ռանց բարկութեան եւ երկմըտու-
 թեանն: Հաւատով խնդրեսցուք ՚ի
 նմանէ ըզբաւութիւն եւ ըզթողու-
 թիւն յանցանաց մերոց: Խոստովան
 լինելով ըզգաղանիս սրտից մերոց
 ծածկագիտին աստուծոյ: Արպէս
 զի ընդունելով զպաղատանս մեր ա-
 ղթիւք եւ բարեխօսութեամբ ա-
 մենայն սրբոց: Շնորհեսցէ մեզ
 մարգասէրն աստուած կեալ առա-
 քինութեամբ՝ եւ անարատ վարուք
 ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս:

Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտե-
նական և երկնային խորանայն : Զոր
խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճշմա-
րիտն աստուած յիսուս քրիստոս .
տէր մեր կեցո՞ւ և ողորմեա՞ .

Կեցո՞ւ տէր :

Զմնացուած գիշերիս խաղաղութիւն
անցուցանել՝ հաւատով՝ ի տեաննէ՛
խնդրեցո՞ւք : Ենորհեա՞ւ տէր :
Զհրէշտակ խաղաղութեան պահա-
պան անձանց մերոց . ի տեաննէ՛ խըն
Զբաւութիւն եւ ըզթողութիւն
յանցանաց մերոց . ի տեաննէ՛ խըն :
Զսրբոյ խաչին մե՛ծ և կարող զօրու-
թիւնն յօղնութիւն անձանց մե-
րոց . ի տեաննէ՛ խնդրեա :

Եւ եւս միաբանն վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոց՝ զտէր սւ
զաչեցո՞ւք : Տէր ողորմեա՞ .

Զանձինքս մէր և ըզմիմեաննս տեա՞ւ
ոքն աստուծոյ ամենակալին յանձն
արանցո՞ւք :

Քեզ տեսանդ յանձն եզնցուք :
 Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր՝
 ըստ մեծի ողորմութեան քում . ա-
 սասցուք ամենեքեան միաբանն
 թեամք :

Տէր ողորմեա՛ն , տէր ողորմեա՛ն , տէր
 ողորմեա :

Եւստի քեր ողորմեա ըստ պատշաճի ասորն : Ի կերպիւ-
 ե ՚ի քօնս քերոնանիանս՝ երէս քեր ողորմեա . իսկ ՚ի քօն-
 սրբոց՝ յիսոն քեր ողորմեա . եւ յասորս պահոց՝ հարի-
 ք քեր ողորմեա :

Տեսան Ներսէսի Հայոց Աթուղեկոսի՝ ողորմութիւն անձին
 զղացելոյ . եւ բողոք իւրարանելոց զիսի խոստովանարար :

Նշարհ ամենայն . առ իս նայե-
 ցեալ . ախտակից լերճուք : Քանամ
 քզրթնեա . բարբառ իմ լեզուանս ,
 բողոքեմ զանձնէս , տէր ողորմեա՛ն .
 տէր ողորմեա՛ն , տէր ողորմեա՛ն :

Գող եղէ մեզաց . զըսող կորըս-
 տեան . գուք ինձ փորեցի : Գաւե-

ցի զանձն իմ. դաւաճանեցի. դաւ
րան գործեցի. տէր ողորմեա :

**Երբեմն էի լոյս. եւ այժմ եմ խաւ
ւար. եւ ըստուեր մահու :** Զխանդ
պատմեցից. զթիւ մեղաց իմոց. զի
բազում են յայժ. տէր ողորմեա :

**Իրկինք և երկիր. եկայք ողբացէք.
եղկելի զանձն իմ :** Նտրեցի ըզարն.
ընկալայ կամաւ. ըզհոյլըս մեղաց.
տէր ողորմեա :

**Թաթաւ իմ տրղմով. թաւալիմ 'ի
մեղս. թօթաթիլ չկարեմ :** Ժանտ
ախտիւ լըցեալ. ժահահոտ եղէ.
Ժամանակս բազումս. տէր ողոր :

**Իբաց մեկնեցայ. 'ի սուրբ խորհրդ
դոց. 'ի բարեաց գործոց :** Նաւ վար
կաւ անձն իմ. լուսոյն հեռանալ.
լինիլ ընդ խաւար. տէր ողորմեա :

**Խորհուրդք չարին. խաբեն ըլհու
դիս. խորասոյղ առնեն :** Մածկեն
անդընդօք. ծիծաղին գլորմամբս.
ճանակ զիս առնեն. տէր ողորմեա :

Կամաւ կորացայ . կարկամեալս ան
ձամբս . կանգնիլ ոչ կարեմ : Հուր
մեղաց կիզող . հըրդեհեաց որ յիս .

հողեւոր բարիս . տէր ողոր :

Չաղկեցայ մեղօք . ձաշէցին տե
սողք . ձանձրացաւ հողիս : Ղեղի
դառնուիմ եան . զօղեալ ՚ի սիրտ իմ .

զամարտար իմ շիջաւ . տէր ողոր :

Ճաշակմամբ մեղաց . ճաշէցի ըզ
մահ . ճոխս աղքատացայ : Մեռեալ
եմ հոգւովս . մոլորեալ մտօքս . մի

այն կամ մարմնովս . տէր ողոր :

Յորողայիժ մահու . յորսողին ան
կայ . յաղթեցայ յախտից : Նետից
իժընամուսն . նըշաւակ եղէ . նոր

միշտ խոցոտիմ . տէր ողոր :

Ծուրջ սրատեալ զինեւ . շունք բա
ղուէք եղեն . շաղախին արեամբս :
Որս եղէ չարին . ուռկանաւ մեղաց .

որսացաւ զանձն իմ . տէր ողոր :

Չարաչար վըշտօք . չարչարի անձն
իմ . չունիմ դադարումն : Պարտա

պան գրտայ, պարտուց յանցանայ,
 պարտեալս ՚ի մեղաց, տէր ողոր,
 Չանամ զըղջանալ, ջեռանիմ գաղ
 ձեալ, ջեռնում հրով մեղաց, Ռար
 բի կոչեցայ, աակայ անուանիմ,
 աամկական վարուքս, տէր ողոր,
 Միրով ցանկու թեան, տասաիկ բար
 կու թեան, սիրա իմ խոցեալ է, Վի
 բօք յանցանայ, վըշտանայ հողիս,
 վարանեալ շրջիմ, տէր ողոր,
 Տիրեցին ինձ չարք, տարագիր հա
 նին, տիրական գրկացն, Բաբուն
 ւոյն բարւոյ, բախճական ձայնին,
 բոտինս ոչ լուայ, տէր ողոր,
 Ցանկու թիւն չարեաց, ցանկալի գի
 մօք, ցաւեցոյց զաչս իմ, Նիւրա
 քան չիւրոյ, ւիւսմամբ խուռն ախ
 տից, ւիւծեալ է հողիս, տէր ողոր,
 Փութացիր անձն իմ, փախչիլ ՚ի
 չարեաց, փափաղիլ բարեաց, Քեզ
 միշտ մերձ ծանիր, քուն մահու ե
 կեալ, բըննող դատաւոր, տէր ողոր,

Աստուածածնին բարեխօսութիւն ,
 յիշեա տէր և ողորմեա :

Նորին տեսան Ներսէսի Հայոց Աթուղիկոսի երգ աղօթական
 'ի դէմս սրբոյ Նրբորդութեան : նաև խրատանդերոյ զիմի
 Նրբորդութեանն առանձնակի :

Առաւօտ լուսոյ . արեգակն ար-
 դար . առ իս լոյս ծագեաւ : Բրդխումն
 'ի հօրէ . բրդխեա 'ի հողւոյս . բան
 քեզ 'ի հաճոյս :

Գանձդ ողորմութեան . գանձիդ
 ծածկելոյ . գրտող զիս արա : Գուռն
 ողորմութեան . դաւանողիս բաց .
 դասեցո վերնոցն :

Երբեակ միութիւն . եղելոց խնա-
 մող . և ինձ ողորմեա : Զարթիր տէր
 յօգնել . զարթո ըզմ մրեալս . զը-
 ւարթնոց նրմանիլ :

Էդ հայր անբակիղքն . եակից որդի .
 է միշտ սուրբ հողի : Ընկալ զիս գը-
 թած . ընկալ ողորմած . ընկալ մար-
 դասէր :

Թագաւորս փառաց . թողու թեանց
տըւող . թող ինձ ըզյանցանս : Ժո
ղովող բարեաց . թողովեաւ և զիս .
Ժողովս անդրանկաց :

Իբէն աւեր հայցեմ . 'ի մարգասիւ
րեդ . ինձ բըթըշկու թիւն : Աւեր
կեանք մեռելոյս . լոյս խաւարելոյս .
լուծանող ցաւոյս :

Խորհրդոց զխտող . խաւարիս շնոր
հեա . խորհուրդ լուսաւոր : Մը
նունդ հօր ծոցոյ . ծածկելոյս ըտ
ուերաւ . ծագեալոյս փառաց :

Անարար փրկիչ . կեցո ըզմեռեալս .
կանգնեալ զգըլորեալս : Հաստեա
հաւատով . հաստատեալ յուսով .
հիմնեցո սիրով :

Չայնիւս աղաչեմ . ձեռօքս պաղաւ
տիս . ձիր բարեաց շնորհեա : Ամ
բարամբ լուսոյ . ղեկավար ճարտար .
ղօղեալս ամրացո :

Ճառագայթ փառաց . ճանապարհ
ինձ ցոյց . ձեպել 'ի յերկինս : Միա

ծինըդ հօր . մոյծ զիս յառազաստ .
մայրուր հարսանեացդ :

Յորժամ դաս փառօք , յահագին
աւուրն . յիշեա զիս քրիստոս : Նորո
գող հնութեանց . նորոգեա և զիս .
նորոգ զարգարեա :

Շնորհատու բարեաց . շնորհեա
գրաւութիւն . շնորհեա զթողու
թիւն : Ուրախացո տէր . ոգւոյս
փրկութեամբ . ոյր վասն եմ՝ի սուգ :
Չար մշակողին . չար սերմանց նո
րին . չորացո զպրտուղն : Պարգեւիչ
բարեաց . սարգեւեա իմոց . պար
տեացս թողութիւն :

Չուր շնորհեա աչացս . ջերմ հե
ղուլ զարտօսր . ջրնջել ըզյանցանս :
Ռետինըդ քաղցու . ուամ հոգւոյս
արբո . ոահ ցոյց ինձ լուսոյ :

Սէր անուն յիսուս . սիրով քով
ճմլեա . սիրտ իմ քարեղէն : Վասն
գըթութեան . վասն ողորմութեան .
վերըստին կեցո :

**Տե՛նչալը ոյդ տեսլեամբ . տուր ինձ
յագե՛նալ . տէր յիտուս քրիստոս ,
Բաբունդ երկնաւոր . բուտեա զա-
չակերտս . բամից երկնայնոց :**

**Յօղ արեան քո տէր . ցօղեա 'ի հո-
գիս . ցընծասցէ անձն իմ : Իիւծեալ
լըս մեղօք . Լիւծեալ աղաչեմ . Լիւ-
սել ինձ բարիս :**

**Փըրկիչ բողորից . փութա զիս փրկ-
կել . փորձութեանց մեղաց : Քաւիչ
յանցանաց . քաւեա զօրհնաբանս ,
քեզ երգել ըլփառս :**

**Աստուածածնին բարեխօսութիւն ,
յիշեա տէր և ողորմեա :**

Զի՛նի տի ողօրհն :

**Ձքէ՛ն գոհանամբ տէր աստուած
մեր , որ շնորհեցեր մեզ հանդիստ
քնոյ խաղաղութեամբ : Աւ զար-
թուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ
կանխել յերկրպագութիւնն ահա-
բոր եւ փառաւորեալ անուանդ**

քում սրբոյ : Տուր մեզ տէր աղա
 շեմք զքեզ , զմնացուած Կիւնրիա
 խաղաղութեամբ անցուցանել . և
 զամենայն ժամանակս կենաց պան
 դիստութեան մերոյ , երկիւղիւղ
 քո ամբացո և պահեա : Որպէս զի
 զգուշութեամբ՝ եւ անարատ վա
 րութիւնս Կրօնաւորեալք յայսմ աշխար
 հիս , ժամանեացութեամբ յանբոյժ և ՚ի
 խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենա
 կան ՚ի կենեադ : Շնորհօք և մարդա
 սիրութեամբ տեառն մերոյ եւ
 փրկչին յիսուսի քրիստոսի : Ընդ ու
 րումքեզ հօր և հոգւոյդ սրբոյ վա
 յելէ փառք իշխանութիւն և սրա
 տիւ . այժմ և միշտ և յաւիտենա
 յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեացօք :

Նսցեաց տէր բարերար ողորմու
 թեամբքով յերկրպագուս և ՚ի փա
 ռաբանիչս անուանդ քում սրբոյ :

Տէր զօրու թեանց խաղաղացո զան
 ձինս մեր յամենայն սատանայական
 խռովութեանց եւ յաշխարհական
 դրօսանաց : Զհրեշտակ խաղաղու
 թեանքո առաքեալս առ մեզ, որ եւ
 կեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի
 տուէ և 'ի գիշերի, յարթնութեան
 և 'ի հանգստեան մերում : Արդէս զի
 բարեպաշտութեամբ և արժանաւ
 բապէս քեզ տեառնդ ծառայելով
 'ի կեանս յայտոսիկ, ժամանեացուք
 յաւիտենական երկնից արքայու
 թեանքոյ, զոր պատրաստեցեր 'ի ըս
 կզբանէ աշխարհի սրբոց քոց : Եւ ընդ
 նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք
 զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ .
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի
 տենից :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
 ամէն :

Ալէլուիա . ալէլուիա :

Աստուծոյ ստեղծած ըստ յայնին . և զինք ստեղծութիւնսն
 ըստ յայնին կանոնագլուխի :

Կանոնագլուխից կարգաւ ըստ ութ ձայնից :

Պատեան տէր զայնոսիկ , ոյք դան աձ
 տէն զիս . ալէ՛ լու՛խա՛ . մարտիր ընդ
 այնոսիկ ոյք մարտընչին ընդ իս .
 ալէ՛ լու՛խա՛ :

Առ ըզզէն եւ զասպար քո , և արի
 յօգնել ինձ . հան ըզսուր քո ընդ
 դէմ հալածչաց իմոց , արգել ըզնու
 սա . եւ ասա դու ցանձն իմ , թէ
 փրկու թիւն քո ես եմ :

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին՝ ոյք
 խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յետս
 և ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ չարս
 Եղիցին նորա որպէս փոշի առաջի
 հողմոց . եւ հրեշտակ տեառն նեւ
 զեսցէ զնոսա :

Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ ի խաւար
 և ՚ի գայթակղու թիւն , և հրեշտակ
 աստուծոց հալածեսցէ զնոսա :

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ
 յապականու թեան իւրեանց , և 'ի
 նանիր նախատեցին զանձն իմ :

Ք Տէր՝ յերկիրնս է ողորմու թիւն քո .
 ճշմարտու թիւն քո մինչեւ յամպս .
 ակէ լուիա՞ք . ակէ լուիա՞ք :

Արդարու թիւն քո որպէս լերինք
 աստուած . իրաւունք քո որպէս
 խորք բազումք . զմարդիկ և զանա
 սուն կեցուցանես գու տէր :

Որպէս զի բազում արարեր զողոր
 մու թիւն քո աստուած . այլ որդիք
 մարդկան 'ի հովանի թեւոց քոց
 յուսասցին :

Արբեսցին նոքա 'ի պարարտու թենէ
 տան քո . և զուղիս մափկու թեան
 քո տացես ըմպել նոցա :

Ի բէն է տէր աղբիւր կենաց . և լու
 սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս
 Յագեա զողորմու թիւնս քո՝ ոյք ճա
 նաչեն զքեզ , զարդարու թիւնս քո՝
 ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Մի՛ եկեացեն՝ ՚ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ թողացուսցեն զվեզ :

Անդ անկցին ամենեքեան՝ յք գործեն զանօրէնու թիւն . մերժեացին
և այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ :
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հողւոյն սրբոյ .
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն .
ալէ՛ լու՛իա՛ . ալէ՛ լու՛իա՛ :

Ասաց անզգամն ՚ի սրտի՛ իւրում ակ
թէ ոչ գոյ անսորւան՝ . ալէ՛ լու՛իա՛ .
ապականեցան և պղծեցան յանօրէնու
նու թեան իւրեանց . և ոչ որ է որ
աննէ զքաղցրութիւն . ալէ՛ լու՛իա՛ :
Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն
որդիս մարդկան , տեսանել
թէ իցէ՞ որ իմաստուն՝ որ խնդրիցէ
զաստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին ,
և անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի, և չէ որ
մինչեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանօցեն ամենեքեան,
ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որ-
պէս կերակուր հօցի, և առ աստ-
ուած ոչ կարգացին :

✠ Ձի ոչ գոյր նոցա՝ փոխանակ, և ոչ
երկեանն յաստուծոյ, ալ չէ լուսնի,
այլ լուսնի :

Զգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել
նոցա, և և նորա պղծեցին զօրէնս
նորա :

Բաժանեցան 'ի սրամտութենէ երեւ-
սաց նորա, և եհաս 'ի սիրտս նոցա :

Կակու զէին բանք նոցա քան զձէթ,
և ինքեանք որպէս սլաք :

Քնկեա 'ի տէր զհոգս քո՝ և նա կե-
րակրէ զքեզ, և ոչ տայ յաւիտեան
ստանու թիւն արդարոյ :

Գու աստուած իջուսցես զնոսա 'ի
գուբ ապականութեան, արք արիւ-

Նահեգք և նենգաւորք մի՛ հասարակեացն զաւուրս իւրեանց . այլ ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ :

Փանօք հօր և . այժմ և միշտ և .
 անէ՛՞ լուիա՛ն . անէ՛՞ լուիա՛ն :

Ի՛ քեզ տէր յուսացայ , մի՛ ամաչե՛ք բձ
 ցից յա՛նխտեան . անէ՛՞ լուիա՛ն . յարգարութեան քու՛մ փրկեա և անգրեցո՛ւ զիս . անէ՛՞ լուիա՛ն :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քս , եւ կեցո զիս :

Լէր իմ աստուած ապաւէն , և տեղի ամուր կեցուցանել զիս . զի հաստատութիւն իմ եւ ապաւէն իմ դու ես :

Աստուած իմ , փրկեա զիս ՚ի ձեռաց մեղաւորի . ՚ի ձեռաց անօրինի եւ անիրաւի :

Դու ես համբերութիւն իմ տէր , տէր յոյս իմ ՚ի մանկութենէ իմմէ :

Ի .բեզ հաստատեցայ ես յարգանք
դէ , յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ա
պաւէն իմ . և առ 'ի .բէն է օգնու
[Թիւն իմ յամենայն ժամ :

Ք Երկիրպագցէն նրմա ամենայն [Թա
գաւ որք երկրի . և ամենայն ազգք
ծառայեսցեն նրմա . ալէ՛՛ լուիւ .
ալէ՛՛ լուիւ :

Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի . զաղքատն և զտնանկն , որոյ
ոչ է իւր օգնական :

Անխայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տը
նանկն . եւ զանձինս տնանկաց կե
ցուցէ . 'ի վաշխից չարաց փրկեա
ցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անունն նորա առաջի
նոցա . կեցցէ , եւ տացի նմա յոսկ
ւոյն արաբացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն
ժամ . եւ զօրհանապազ օրհնեսցեն
դնա :

Եղիցի հաստատու[Թիւն ընդ ամե

նայն երկիր . և 'ի վերայ գլխոց լե-
րանց :

Բարձրասցի քան զլիբանանս պտուղ
նորա . և ծաղկեսցի 'ի քաղաքի տեա-
ւըն որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յա-
ւիտեան . զի յառաջ քան զարեւ է
անուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք
երկրի , եւ ամենայն ազինք երանի-
ցե՛ն նմա :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի
որ առնէ սքանչելիս միայն . և օրհ-
նեալ է անուն սուրբ փառաց նո-
րա յաւիտեան . լցցի փառօք նորա
ամենայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և որդ . սյժմ և միշտ և .
անլէ^{բբ} լունիւն . անլէ^{բբ} լունիւն :

Չնորմուծի՛ւնըս քո տէր յանի- ԲԿ
տեան օրհնեսցի . անլէ^{բբ} լունիւն . ազ-
գէ յազգ պատմեսցի ըզճըշմարտու-

Թիւնս քո բերանով իմով . ան-
լէ՛ք ^{բո՛ւն} լու՛իս :

Ասացեր՝ Թէ աշխարհս ողորմու-
Թեամբ շինեացի , յերկինս սլատ-
րաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո :
Եղի ու խոս ընտրելոյ իմոց . երդուայ
դաւթի ծառայի իմոյ :

Յուստեան հաստատեցից զգաւակ
քո . և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ
քո :

Խոստովան եղիցն երկինք սբանչե-
լեաց քոց տէր , և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է յամպս որ հաւասարի բեզ-
կամ ո՞վ նմանիցի տեառն յորդիս աւ-
տուծոց :

Փ Դանձուցեր՝ զօգնութիւն ՚ի սրոյ
նորա . և ո՛չ ընկալար լո՛ւս ՚ի սլա-
տերանովս . անլէ՛ լու՛իս . անլէ՛ ^{բո՛ւն} լու՛իս :
Անարգեցեր զսրբութիւն նորա , և
զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր :
Նուազ արարեր զաւուրս ժամաւ

Նակաց նորա . եւ հեղեր զնուլաւ
զամօթ :

Մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեւ
սըսքո իսպառ . բորբոքեսցի որպէս
հուր բարկու թիւնքո :

Իսկ արդ յիշեա եւ տես՝ թէ ո՞վ է
իմ հանդիստ . մի թէ՛ ՚ի զո՞ւր ինչ
ստեղծեր զամ որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ
զմահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի
ձեռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են ողորմութիւնքքո տէր աւ
ռաջինք , զոր երդուար դաւ թի ճըշ
մարտութեամբքով :

Յիշեա զնախատինս ծառայիքոյ , զոր
ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :
Զոր նախատեցին թշնամիքքո տէր .
նախատեցին փոխանակ օժեւոյքոյ :

Օրհնեալ տէր աստուած յաւիտեաւ
նրս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և որդ . այժմ և միշտ և .
անլ՛ լու իա՛ , անլ՛ իմ զմ ին ին լու իա՛ :

գձ Խոստովանեալք Եղերոսք տեառնն զի
 քաղցր է. անէլն ինն. զի յաւ խտեանն
 է ողորմութիւնն նորա. անէլն ինն.
 Ո՞ խօսեացի զղօրութիւնս տեառնն.
 լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս
 նորա :

Երանի՛ ոյք սրահենն զիրաւունս. և
 առնենն զարդարութիւնն յամենայն
 ժամ :

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան
 քոյ. և այց արա մեզ ՚ի
 փրկութեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւնն ընտրեալ
 լոյ քոյ. ու բախ Եղիցուք մեք
 յուրախութիւնն ազգի քոյ. և Եղ
 փրկուք մեք ՚ի ժառանգութեան
 քում :

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք
 և յանցեաք :

փ Մասնեացի վնասա ՚ի ձեռս հեթանոսաց
 նոսանց. տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց,
 և Եղ զնամիք իւրեանց նե-

զեցին զնոսա . և խոնարհ եղեն 'ի
 ներքոյ ձեռանց նոցա . անէլու-իա . ա-
 լէլու-իա :

Քաղում անգամ փրկեաց զնոսա , և
 նորա դառնացուցին զնա 'ի խոր-
 հուրդս իւրեանց . և կորացան յա-
 նօրէնութեան իւրեանց :

Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նո-
 ցա , 'ի լսել ձայնի սղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըստ
 բազում ողորմութեան իւրում . և
 ետ զնոսա 'ի գթութիւնս առաջի
 ամենայն գերչաց նոցա :

Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր .
 և ժողովեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :
 Խոստովան եղիցուք անուանքում
 սրբոյ . եւ պարծեսցուք յօրհնու-
 թիւնս քո :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայելի .
 յաւիտեանս յաւիտենից :

Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն .
 եղիցի եղիցի :

Փանք հօր և . այժմ և . անէ . անէ :

44 Արարի իրաւունես եւ անդ անուն
 թիւն . անէ լու իս . մի մատնէր զիս ՚ի
 ձեռ ըս նեղչայ իմոց . անէ լու իս :
 Բնկալ զճառայս քո ՚ի բարի . զի մի
 ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս :
 Սպասեցին աչք իմ փրկու թիւ քում
 տէր , և բանից արգարու թեան քո :
 Արա ընդ ճառայի քում տէր ըստ
 ողորմութեան քում . զարգարու
 թիւնս քո ուսո ինձ :

Ծառայ քո եմ ես , իմաստուն արա
 զիս , և ծանեայց զփկայու թիւնս քո :
 Ժամ է պաշտել զտէր . խափանեցին
 զօրէնս քո :

4 Մերձեցին ինդրուածք իմ անտ
 ջի քո տէր . ըստ բանի քում իման
 տուն անրա զիս . անէ լու իս . անէ
 լու իս :

Մտցեն աղօթք իմ առ աջի քո տէր .
 և բանիւ քո փրկեա զիս :

Բղխեացեն շրթուներ իմ զօրհնու
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարու թիւնս քո:

Խօսեացի լեզու իմ զբանս քո. զի ա
մենայն պատուիրանք քո արդարու
թեամբ են:

Եզիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:
Յանկացայ փրկու թեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեացէ զբեզ
և իրաւունք քո օգնեացեն ինձ:

Մտորեցայ ևս որպէս զոչխար կորու
սեալ. խնդրեա զճառայս քո, զի ըզ
պատուիրանս քո ևս ոչ մոռացայ:
Փառք հօր և. այժմ և. անէ՛, անէ՛:

Օրհնեա՛ անձն իմ ըզ տէր. օրհնե
ցից ըզ տէր ՚ի կեանս իմ. անէ՛՛
լու իա. սաղմոս ասացից աստուծոյ ի
մոյ՝ մինչեւ է՛մ է՛ս. անէ՛՛ լու իա:
Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդ

կան. զի ոչ գոյ փրկու թիւն 'ի նոսա,
 ելցէ հոգի 'ի նոցանէ՝ եւ դարձցին
 անգրէն 'ի հող. և յայնմ աւուր կորի.

ցեն ամենայն խորհուրդք նոցա,
 երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած
 յակորայ օգնական է նմա, եւ յոյս
 նորա 'ի տէր աստուած է.

Ո՛րար զերկինս և զերկիր, զծով՝
 և զամենայն որ 'ի նոսա,

Ո՛ր պահէ զճշմարտութիւն յաւի-
 տեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց.

Փ^ո մեակ երուսաղէմ ըզ տէր, ա՛-
 լէ՞^{ԺԺԿԶԳԵԹԵՎԿԸ} լիւր:

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն:
 Ձի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, եւ
 օրհնեաց զօրգլխ քո 'ի քեզ:

Ո՛ր եգ զօհաննս քո 'ի խաղաղու-
 թիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ
 լոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վազվազ
 ընթանան պատգամք նորա:

Դնէ զձիւն օրպէս զասր, եւ զմէգ

որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս .
 առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :
 Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա .
 շնչեացեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :
 Պատմէ զբան իւր յակօբայ , զարդա
 բուծիւն և զիրաւունս իսրայէլի :
 Ոչ սյսպէս արար ամենայն ազգաց
 տէր . և զգատաստանս իւր ոչ յայտ
 նեաց նոցա :

Փառք հօր . այժմ և . ակէ՞ լու իա՛ :

Արեւելից ըզքեզ տէր զօրնւծիւն 24
 իմ . ակէ՞ լու իա՛ . տէր հաստա
 տիչ իմ . ապաւէն իմ և փրկիչ իմ .
 ակէ՞ լու իա՛ :

Աստուած օգնական իմ , և ես յու
 սամ ՚ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր
 փրկուծեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է .
 Օրհնելով կարգացից առ տէր , և ՚ի
 թշնամեաց իմոց ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մա-
հու . եւ ուղիսք անօրէնութեան
խոռակեցուցին զիս :

Վիշաք դժոխոց պաշարեցին զիս . և
ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու .
Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
կարգացի , և առ աստուած իմ ա-
ղաղակեցի :

Քգեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պաւ-
տերազմի . և զյարուցեալսն 'ի վե-
րայ իմ ներքոյ իմ արարէր . ալե-
լո՞ւսիս . ալե՞լո՞ւսիս :

Զթշնամիս իմ հալածականս արա-
րեր . և զատելիս իմ սատակեցեր .
Աղաղակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկ-
կէր զնոսա . կարգացին առ տէր ,
և ոչ լուաւ նոցա :

Մանրեցից զնոսա որպէս փռչի առ ա-
ջի հողմոյ . և որպէս կաւ գռեհաց
կոխեցից զնոսա :

Փրկեացէ զիս տէր 'ի հակառակու-
թենէ ժողովրդոց . և կացուացէ զիս

գլուխ հեթանոսաց :

Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծա-
ռայեաց ինձ . եւ ՚ի լուր ականջաց
լուաւ ինձ :

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան , եւ կազացան ՚ի
չաւղաց իւրեանց :

Կենդանի է տէր՝ և օրհնեալ է առ
սուած . և բարձր եղիցի աստուած
փրկութեան իմոյ :

Աստուած է որ խնդրէ զփրէժ իմ .
եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս
ընդ ինեւ :

Փրկիչ իմ՝ ՚ի թշնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց . յայնցանէ որք յարուցեալ
էն ՚ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս .

և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց . բեզ
՚ի հեթանոսս . եւ անուան ըստմ
սաղմոս ասացից :

Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւ
ւորի նորա , առնել ողորմութիւն

ընդ օժէրոյ նորա դաւ թի, և ընդ զաւ
 ւակի նորա ազգէ մինչեւ յազգ :
 Փանք հօր և . այժմ և . ալէ . ալէ :

Կանանդուի բուն բարեկենդանին . և նոր կիւրակին :

Օրհնեա՞ անձն իմ զտէր . օրհնեցից
 զտէր 'ի կեանս իմ . սաղմոս ասացից
 աստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ ես :
 Մի՛ յուսայք՝ յիշխանս յորդիս մարդ
 կան . զի ոչ գոյ փրկու թիւն 'ի նոսա :
 Ելցէ հողի 'ի նոցանէ՝ եւ դարձցին
 անդրէն 'ի հող . և յայնմ աւուր կո
 բիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա :
 Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած
 յակօբայ օգնական է նմա . եւ յոյս
 նորա 'ի տէր աստուած է :
 Որ արար զերկինս և զերկիր , զծով
 և զամենայն որ է 'ի նոսա :
 Ո պահէ զճշմարտութի յաւխտեան .
 և առնէ իրաւունս զրկելոց :
 Տայ հաց քաղցելոց . և արձակէ ըզ
 կապեալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց. և կանգնէ
զգլորեալս տէր:

Տէր սիրէ զարդարս. տէր պահէ ըզ-
պանդուխտս. զորքս՝ և զայրիս ըն-
դունի տէր. և զճանապարհս ամբա-
րըշտաց կորուսանէ:

Թաղաւ որեցի տէր յաւիտեան, աս-
տուածքս սիօն՝ ազգէ մինչեւ յազգ:

Օրհնեցից ըզքեղ գոհու թեամբ ՚ի ֆ
կեանս քիմ. սաղմոս ասացից քեզ
քրիստոս թագաւոր յազգիս կան-
նոր երգով օրհնու թեամբ:

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս. սդ
աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի
օրհնու թիւն:

Շինէ զերուսաղէմ տէր. եւ զցրը-
ուեալսն իսրայէլի ժողովէ:

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, եւ պատէ
զամենայն վէրս նոցա:

Ո թուէ զբազմու թիւն աստեղաց.
եւ զամենեան զնոսա յանուանէ
կոչէ:

Մեծ է տէր, և մեծ է զօրու թիւն
նորա . իմաստու թեան նորա ոչ գոյ
բաւ :

Ընդունի զհեզս տէր . եւ խոնարհ
առնէ զամբարտաւանս մինչեւ յեր
կիր :

Օրհնեցէք զաստուած խոստովանու
թեամբ . սաղմոս առացէք նմա օրհն
նու թեամբ :

Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք, և պատ
րաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր :
Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս, և զգալարի՛
՚ի ծառայու թիւն մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր . ձագուց
ագռաւուց՝ ոյք կարգան առ նա :

Ոչ թէ ընդ զօրու թիւնս ձիոյ կա
մեցաւ տէր . և ոչ ընդ իրանս առն
հսկայի հաճեցաւ :

Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւզս
ծրս իւր . և ընդ այնտիկ՝ ոյք յուսան
յողորմու թիւն նորա :

Քաղցրանցի՞նք քեզ քրիստոնս գո՛

հո՛ւ թի՛ւնք երկիւ զանձանց անուան
քո . զոր յնւսացուցեր ողորմու թի՛
քով՝ ՚ի խորհո՛ւրդքս կենսաբեր զան
լըստեաննրդ . քոյ :

Գո՛վեա երուսազէ՛մ լիլ տէր :

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :

Զի զօրացոյց զնիգս զբանց քոյ , և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ո եգ զսահմանս քո ՚ի խաղաղու
թիւնն . պարարտութեամբ ցորենոյ
լըոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր . վազվազ
ընթանան պատգամք նորս :

Գնէ զձիւն որպէս զասր , եւ զմէգ
որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս .
առաջի ցրտոյ նորս ո՞ կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա .
չնչեացեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակօբաց , զարդա
րութիւնն և զերաւունս իօրայէլի :

Ոչ սցապէս արար ամենայն ազգաց

տէր . և զգատաստանս իւր ոչ յայտ
նեաց նոցա :

Ք Չքեզ քրիստոս գտլէ՛ եկեղեցի՛
փրկեալքո սուրբ . ցընծալով տե-
սանէ ըզքեզ ըզ փրկողդ եկեալ
հայրանկան իշխանու թեամբ ՚ի սը-
սակել ըզ սուրբըս քո :

Կանոնագրութի մեծի Ռարաթու :

ՈՂ Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր .
ալէ՛ ճը՛ շիա՛ . եւ ՚ի բանից քոց եր-
կեաւ սիրտ իմ . ալէ՛ ճը՛ շիա՛ :
Յնծացայ ես ՚ի բանս քո , որպէս այն
որ գտանէ աւար բազում :
Զմեղս ատեցի և անարգեցի , և զը-
րէնս քո սիրեցի :
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ , վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո :
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ ,
ոյք սիրեն զօրէնս քո , և ոչ գոյ ՚ի
նոսա գայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քու՛մ տէ՛ր ,
 և զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
 քո , և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայ-
 ութիւնս քո . զի ամենայն ճանաչ
 պարհք իմ առաջի քո են :

Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի Փ
 քո տէ՛ր . ըստ բանի քու՛մ իմաս-
 տուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէ՛ր ,
 և բանիւ քո փրկեա զիս :

Յզխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
 թիւնս քո , յորժամ ուսուցես ինձ
 զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ա-
 մենայն պատուիրանք քո արդարու-
 թեամբ են :

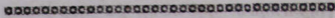
Եզիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս .
 զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քու՛մ տէ՛ր ,
 և օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեացէ զբեզ .
և իրաւ ունիք քո օգնեացեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
սեալ . խնդրեա զճառայս քո . զի ըզ-
պատու իրանս քո ես ոչ մտաացայ :
Փառք հօր և . այժմ և . անլէ . անլէ :

Եւ րիկն շիր-իւն , և շն-րբ --տա-րանն 'ի վերայ ,
և շն-շն-արանն . և --տին երկու -- ահանայս շն-շնան ,
փ , փ , խիւ : Ընդէք խառվեցան հեթանոսք :
Տէք զի բազում եզեն : Ի կարգալ իմում լուար :
Եւ այլն եւանգիլէն յայնի կորի , Ի խանք Տագավե-
ցան : Երկոյս անգամ -- . և շէտինն Բ--րի :

Կանանդալուխ մեծի Ետրմաուն :

Պատեա ակր զայնասիկ , սյք : Տեւ 'ի թիւն 39 :

Բայ թէ իանանգլու--ինն ընդ --շն--տին մի՛ յեպին գոբ-
լայն որ է այլց մարգարեից՝ ևս մի : Իսկ եթէ ոչ մի
ընդ --շն--տին որպէս է աշոր--թիւնն մեան , շինի իանան-
գլայն մի , Եւ ևս իտարազում թեան : Օրհնութիւն
և փառք : Եւ -- պոս պոսան -- նի ը--ր յայնին , և շինի
հանգ--տեան --տա--րանն ընթերցեալ լինի : Իսկ եթէ հան-
րիտի օր լինի , իմ ի--սը ասն լինի , Այսօր անձառ մի .
և ի--սը լ--նիսան մ--տա--րանն ընթերցեալ լինի : Զինի մ--տ-
ա--րանին՝ Նորոգող ակնդերաց . ապա՛ Հոգւոցն
հանգուցելոյ :

Ինչ որ ասեց ընդ օրհնութեանն իցորդին շաշաօնն, և զի
օրհնութեանն զաւետարան ընկեանն. և զի՛ Հոգւոցն
հանդուցեցայ. և Քրիստոսս որդի աստուծոյ:

Երբ տեսան ներսեօք Հայոց կաթուղիկոսի աստուծաւ յազգս
մեծի Աբրաթու գիշերին Աւետարանացն:

Ի շխանք ժողովեցան ՚ի միասին. զան
սրն տեսան և զասն օճեցայ նորա:

Եւ յսօր անձառ լուսոյն ծագնումն 74
՚ի վրկութեանն մեր կատարումքն.
խոնարհի ՚ի վերնատունն ՚ի ստուե-
րականն տօնից լըրումն. նախ քան
զընթրիսրն խորհրդոյ ավաճաւ
զենջանկ արկօղն լուսոյ. և ջուր ա-
ռեալ ծանայաբար զնտրս լուանայր
զանկերտացն:

Բանին հօր ժառանց լուսոյ պետ-
րոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր. այնքմ
ձեռաց ուրոյ են գործք երկնից ել
կինք և երկրաւորք. որով կուրաց
աչքք բացան խուլք և համերք ալ:

ձանկեցան. որ վերածեաց զինքն ՚ի
 ծովին սաստեանց ալեացն և լլուեցին.
 Գլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու
 սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ.
 որով դառնայր և հնազանդէր զնոս
 եւ զգլուխս մաքրել մաղթէր. զլլե
 խոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լուացու
 մըն ջրոյ զի լուանցեալ է. ստիցըդ
 պէտք են մաքրութեան յօղիլ ՚ի
 գլուխս սրբութեամբ:

Բասուց իւրոց աշանկերտանց զոր
 նախ բանիւ վարդապետեաց. այ
 սօր գործով ըզմայրագոյնն եցոյց
 յինքեան զխոնարհութիւն. սպա
 սաւորեալ հողեղինաց այն որ ան
 տեսն է հրեղինաց. տարեալ պաշ
 տօն իւր ծանայիցն այն որ պաշտին
 ՚ի սրմլբէից:

Եթէ տէրս ասէ էից եւ վարդա
 պետըս բոլորից. զանկերտացդ և
 զծանայից զնորս լուացի ՚ի հնոյ
 աղտից. միմեանց և գուք համաբը

նսլ թեամբ՝ ցուցէք ըզնոյն խոնարհ
հուժմիւն. բարձրացելոյն 'ի կոթա-
նսլմն եւ անկելոյ բնուժեանդ
կանգնու մն :

Չոր մաքրեցէր յաւանդանին մաքուր
ձեռօր զոտրս նոյսին. եւ ուսուցեր
խոնարհու թեամբ՝ յանձնող լինել
չար հրպարաին. եւ զիմ լուսն զտիղ-
մըն մեղաց աղանչանօք սրբոյ զըն-
դին. եւ ըզ զընացս ուղղեալ զօտին
խոնարհու թեամբ՝ ելլուք յերկիրնս :
Օրբի : Ա. երարան Յօհ. ճժք : ճի. 16 : Ա. մէն ա-
մէն : Վերջ. և աշակերտքն իւր :

Երեւոյտ սաղմո՝ իս : Արամի որ խորհի : Արպէս
փայտաքի : Գաս արա :

Բան անօրէ՛նու թեան եղին 'ի վերայ
իմ. տէր տէր մի թողուր զնա :

Ի՞նչ զօրէ՛նարն մոխտէսի զոր խօ-
սեցաւ 'ի սինայի. եկեր ըզգառն
օրինակին և ըզբաղարջն ընդ եղե-
զին. ըզհինն 'ի նորրս փոխելով զբ-
տուերն 'ի լոյս ճշմարտելով. փոխան

գառինն ինքըն գողնով գանն աստու-
ծոյ նըսիրելով :

Ընդ բաղարջին հաց անխըմոր ետ
ըզմարմինն իւր զէրկնաւոր. ըզկու-
սածինն անսերմնաւոր զանապակաւ
նրն եւ զհոգեւոր . ընդ ոչխարին
արեանն անխտին ետ մեզ զարիւնն
իւր անխտ կրկին . եւ եղեգան գան-
նազուէին փոխան ըզվարս աստ-
ուանծային :

Թագաւորն արարանծոց զհացըն կե-
նաց ետ քաղցելոց . եւ ըզբաժակն
նւրախարար որք յագամայ տըրտ-
մեցելոց . այս նոր ուխտ է իմոյ ան-
րեանն փոխան հընոյ ուխտին ա-
րեանց . զոր յիշատակ իմ աննիցէք
մինչեւ եկից ես սիւսանդամ :

Եողովեալքս ի քէն հայցեմք ընդ
ժողովեալ մետասանին . որ զկենա-
րարըդ քո մարմին բաշխեալ ետուր
ընդ բաժակին . շնորհեա եւ մեզ
տէր ընդ նոսին հազորդ լինելքում

սեղանին . կենաց հացիդ յոր փանփա-
 դիմք և ըմպելու ոյդ սեմ ծանրաւ իմք :
 Ի յընտրելոց աշակերտացն յուզաս
 մեկնեալ ՚ի սուրբ գառանցն . զբար-
 ձող մեղաց զգանն սատուծոյ՝ մատ-
 նէր ՚ի մահ ընդ տրծաթոյ . ՚ի յընթ-
 րփօրն հողեւնոր մերձի ժըպիրհն և
 նենդաւ ուրն . ու տելով ընդ վարդա-
 պետրն յաճախէ զխաբէու թիւն :
 Երսն խօսէր աղերսալի խաւարե-
 լոցն վասրն դարձի . մի ոմն ՚ի ձէնջ
 անէ եղբարք զիս մատնելոց է առ
 ՚ի մահ . պետրոս լուեալ զայն զար-
 հուրէր և անկարկէր առ յովհանէ
 նէս . հարցանել թէ ո՞վ իցէ դաւա-
 ճանող վարդապետին :

Օրէի : Ա-է-բարան Ղ-ո-ի . մի : իք . 1 : Մերձեցաւ
 տոն բաղ : Վերջ . խօսէին ՚ի նա :

Երբորտ սաղոս՝ ծը : Փրկեա զիս ՚ի : Աստուած
 մերժեցեր : Լուր աստուած աղօթից :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց աս-

տըւանձ . և ՚ի հալածչաց իմոց անպ-
րեցն զիս :

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն
ըզտըրամու թիւնքն փանրատ-
եաց . թացեալ պատառ տայ յու-
դայի նըշանակեան զգողքն մատնիչ .
զոր առեան և մեկնայան յաստուան
ծային հոգւոյն շնորհաց . մանե-
ցաւ նախաշարին ընդ մատնու-
թեան վարդապետին :

Օայրագոյն լուսոյն զըրկեան խա-
ւարանէն արտաքս ելեան . տէրն
յայանէր լոյս եղելոյն ըզգայթակ-
ղին ՚ի գիշերի . պէտքս խօսէր խը-
րախնուսելի և կըշտամբիւր հաւա-
խօսի . զիւրն յանխարհե գիտիօն
ասէր և ըզգալուստ հոգւոյն պատ-
մէր :

Անգրոնեան յայնկոյս ձորոյ ՚ի վեր-
նատունն ել խորհրդոյ . եմուտ
պարտէզ ընդ պարտիղի եմոյձ զա-

դամ յաղին դրախտին. մոռ ծցես և
 զմեզ տէր ընդ նրմին ուստի հա-
 ներ նախ զանաջինն. զի ժառանգ
 գել ընդ հայրենին անբանասցուք
 մեք վերբատին :

Հողայր ըզկրիցըն տըրտմաբար եր-
 խւքն եղեալ առ անձնաբար. փրկել
 զաշխարհս հոգիս յօժար բոյց է
 բնութիւն մարմնոցս տրկար. ոչ ոմն
 ուժեղ եւ զօրաւոր եւ ոմն անզօր
 վրտանդաւոր. այլ մի և նոյն գոլ մի-
 աւոր կըրէր ըզկրարն կամաւոր :

Չայնիւ մաղթէր աղօթանկան վասն
 իմ ան հայր իւր էական. ծունրը
 գընէր խոնարհական որում կրկնի
 ծունր ամենայն. եթէ փրկիլ մարդ-
 կան հնար է առանց մահո՛ւ իմ որ
 գրեալ է. բաժակ մահուս յինէն
 անցցէ ոչ իմ կամաւ այլ բոյդ և սցէ :

Ղօղեալ յերկիր զբըրտանց հոս-
 ման ոլոռնաձեւ կայլակ վիժման. ՚ի
 զօրանալ հրեշտակ մեքձեալ զօրի-

նական գիրքն լըցեալ, զի կատարեալ էան զընութիւն աստուածըն բան ըզմարդկու թեան. պարտ էր զերկիւղ եւ զտըրտմու թիւն յիւրումըն կրել տնօրէնու թիւն:

Օրհ: Ա-Է-Գ-Բ-Ն Մ-Դ-Ի-Բ-Ի Ճիլ: ԺԳ. 27: Եւ ասեցնա Յիսուս: Վ.Է.Զ. և սկսաւ լալ:

Չորրորդ շէն: Աստուած մտին հե: Որ հովուեսդ: Յնծացեք առ աստուած:

Նորա ՚ի ձեռանէ՛ք ումի՛ն մե՛ր թե՛ցան. մե՛ք ժողովուրդք եւ խանչն անօտի՛քն:

Ո՞ւս ազայթ փառանց էին որ ըստ բնու. թեանքս մարդկային տանգ նապեցա՞ր ՚ի գիշերին ազօ՛թ եցեր ան հայր յերկին. ծանգեա ՚ի մե՞զ զլոցսդ երկնային և փարստեա՞ն զերկիւղ չարին. մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո սուրբ բեւեւեացին:

Մերձեալ յուզանս որ մանտնե՛լոյ
 հանդերձ գանսու՛ն փարխեցւոյ .
 անկան նրման ստորանկե՛լոյն որք
 յաւխտեան շէ՛ն կանդնե՛լոյ . յու-
 գաս նե՛նգաւ համբժե՛լով առ ի՛ծ
 մահու նըշան տալով . փոխան սիրոյ
 զնա՛ մանե՛լով չար ընդ բարւոյ
 վըճարե՛լով :

Յայնժամ առ գո՛ւծ սիրոյն պե՛տ-
 րոս ըզ ծանային անու՛ն մաղքոս .
 էհատ սուսերք զանհանձն աջոյ որ
 ոչ լուաւ տեառ ըն իւրոյ . իսկ տէ-
 րն մեր արագանպէս յու՛նկրն մեր
 ձեալ բրժըշկապէս . անողջացոյց
 աստու՛ածապէս զոր ոչ տեսին կու-
 րացն հանդէս :

Մոր հօտի՛ն փոքո՛ւ ցլրուեալ քան
 զի զհո՛ւլիւ ըն քաջ հարեալ . պե՛տրոս
 ժիայն ըզհետ երթեալ ՚ի յաղջկանե-
 վիմին շարժեալ . նըշանակեալ հա-
 շըն խօսէր առ ՚ի պե՛տրոս տերն
 ակնարկէր . զբանն յիշէր գանն

անբաւարէր ՚ի գլորմանէն դար-
ձեալ կանգնէր :

Ենորհեալ վիսի ն եկեղեցւոյ զոր
պահեցեր ՚ի հոսերոյ . և՛ կանգնեցեր
՚ի գլորելոյ վասքն սրբախն անբաւ-
արելոյ . կանգնեալ և զիս տէր ընդ
նրմին ՚ի գլորմանէ սոցթաբողին .
տալով աչացո յորդ անբաւար և՛
Զաւր նրման ծնով գրխոյս :

Ով կամաւ զանկանալին կապեալ
ըզձեռս արձակողին . ՚ի յապարան
սըն տանելին կոյնամխոյ եւ աննա-
յին . ծանայն զերեւն այն անպ-
տակէր յորմէ պովբէն թեւասքո-
ղէր . թաւր արձակեալ պիղծ բե-
րաննովն յայն որ կուրին ընս ծա-
ղեաց թրմիւ :

Օրմի : Ա-ի քարան Մ-գրեւոյ . մձը : ինչ . 31 : Յայն
ժամ ասէ ցնտա : Վէրջ . և փոխեան :

Հիգերորդ սաղմ՝ ճը : Աստուած օրհնութեան .
Ասաց տէր ցաւր իմ : Խոստովան եղերուք :

Խօսեցան զիննէն լեզուաւ նենգալ

Լորա՛ւ . եւ բանիւ անտէ լուծեան
զիս պաշարեցի՛ն :

Չոր կապանայ մարդկան լուծիչ
որ կապեցար ընդ կապի ընն .
զիս արձակեա յինքնակապէս մե՛-
ղաց կապից դըժօխայնոյն . որ ընդ
մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ
ի յատենի . յորժամ փառօք դաս
հայրենի մի դատեսցես զիս ընդ
նոսի՛ն :

Պատկառանօք հինն ազամայ որ
ձաղեցար վասըն նորա՛ն . ջընջեա զա
մօծ մեղաց լըրբին որով զերեսս իմ
ճածկեցին . որ ներեցէ՛ր չար ճառա՛-
յին անել ձեռօք քեզ աստակին .
հայր ուժգնակի զգէ՛մքս չարին որ
պէս և զիս եհայր ուժգի՛ն :

Չահըն լուսոյ յառաւ օտին ՚ի յուր
բաժուէն հընոյ զասկին . կայր առաջ
ջի դատաւորին ճառայն նըստէր ՚ի
յատենին . ՚ի հարցանել պիղատոսի

տէրն ոչ աննէր պատասխանի . զի
կանխասաց զիրքն լըցցի եղէ՛ ես
մարդ որ ոչ խօսի :

Որամկակա՞ն դասք զինու որանցն ար-
կինն հանդերձ նախատանաց . այնմ
որոյ զգեստն է՛ լոյս փառաց իբրեւ
զօժոց զինքեամբ արկամ . 'ի ծունբ
իջեալ կատակէ՛ին զգլուխն եղէ
զամբ հարկանէ՛ին . պը՛սակ 'ի փշոց
բոլորէ՛ին ըզ փուշ մեղացն բար
ձողին :

Սակալի՛ն քերովբէ՛ից բառնայր ին
քեամբ ըզփայտ խաշին . սինչ 'ի տե-
ղի գողգոժային յորմմ եղեալ
մարդն առաջին . ետուն ըմպել զի-
նի զմըստեալ և կերակուր լեղեա-
խառնեալ . նրով զպրտոցն զանքն
ճաշակ փոխեաց մեզ քաղցր և ա՛
խորժակ :

Վերնակա՞նբն զարհուրեալ տե-
սին ըզտէրն մերկացեալ . և՛ ըզ-
հանդերձսն բաժանեալ պատմու-

Ճանինն վիճակ արկեանլ . ըզձեռսն և
 զոտարն ծանկեցին ըստ յայտնապէս
 դաւթեան ձայնին . ընդ փայտ խա
 չին բեւեռեցին զմատուհան որ
 գրեաց ՚ի տախտակին :

Օրբի : Աւետարան Մատթեոսի յ՛ւ : խ՛ւ . 57 : Իսկ
 նոցա կալեալ : Վերջ . ելաց դառնապէս :

Վերջերս սաղմո՛՝ ճժ է : Խոստովան եղերուք
 տեանն , զի բա . Բնկե- յայն գոնն որ սեկ՛ Բա
 ցեք ինձ զգրուես արդա . իցրր :

Խոստովան եղերուք տեանքն զի
 բարի է , զի յաւստեան է՝ ողոր
 մով թիւն նորա :

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց
 ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց .
 փայտ ընդ փայտի դանքն սլաղոն
 կեանք ընդ մահու փոխարկելով .
 ՚ի մեջ երկուց անօրինաց կայր մեր
 կանցեալ սուտղն օրինաց . զոր ոչ
 տեսին անգղքն կուրաց բայց ՚ի
 միոյն յաւազակաց :

Քօղէից արե՛զանկանն ըզտիւն արա՛յր
 գիշերանման . զը՛ստուէրքն քօզ արկ
 մե՛րկու թեան զի մի՛ տեսցէ անկն ա
 նա՛յրժան . ՚ի մէջօրեայն նբսեմայաւ
 յորժամ անգամ մեղօք մեռաւ . ՚ի
 յիննեբորդն ՚ի լցս դարձաւ յոր
 ժամ մահուամբ մահրն լուծաւ .
 Յօղէր արտօ՛սրք ցաւ աղին մայր
 տեառն ո՛ր կայր մերձ առ խաչին .
 յորժամ լքե՛ր ըզձարաւին բարբա
 ռելոյ իւր միածնին . ետուն քացա՛խ
 խառնեալ լե՛զի այնմ որ բըզխեաց
 դետ յա՛դեհի . եւ ՚ի վիմէն վըտակ
 բարի անբո՛յց տոհմին դաննացողի .
 Խիւժեալ յերբո՞րդ ժամն օճին
 զմիտքս նախնւոյ մօրն եւայի . ՚ի
 վեցն անկեալ մա՛րդն առաջին հա
 ւանական բանիւ նորին . ՚ի սոյն
 ժամու տէրն ՚ի խաչին զի քաւեւ
 ցէ՛ զմեղքս նոցին . եւ յորժամ ե՛լ
 անգամրն հին եդ զաւազակն ՚ի մէջ
 դրախտին .

Փարեւին բարբառ ընդ խմ էլն էլն
 սա հոյր գոչէր . զհոգին կամաւ
 հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան
 նոյն ընծայէր . երկիր հիմամբք սա
 սանեցաւ եւ վարագոյրն ընդ մէջ
 հերձաւ . վէճք 'ի յիւրեանց սպա-
 տաւեցան եւ գերեզմանք մահու
 բացան :

Քարոզի 'ի սրանչեւն անցս աստուած
 մարմնով վասն խմ խաչեալ . մերով
 բնու թեամբքս մեռանի աստուած
 անմահ խոստովանի . կըրկեալըտանկ
 կոզին անդերբքք եկեղեցի իւր հաս-
 տատի . ջրովն մաքրի գարիւնն ըմպէ
 զորդի ընդ հօր փառաւորէ :

Օրնի : Աւետարան Յովաննոս՝ ճճ է : ՃԸ . 2 : Գլ
 Եւ յուրա : Վերջ . հաւ խօսեցաւ :

Նորին երգ մեծի Արքայու ջերեկին :

Նորոգող տիեզերաց որ զգեցու
 ջեր մեզ լոյս փառաց . անկար
 ըզբեւ 'ի զնուորաց քղամիդ կար

ԸԿ
 ԳԿ

միր նախատանաց . մերկեա յինե՛ն
 ըզքնւրձ մեղաց ըզարբումսն զհինն ա
 բեամբ ներկած . և՛ ըզգեցո զնւրա՛յ
 խաղին ըզսամումուճանն խմ զսն ջինն .
Երկնաւ ո՞ր թագաւ ո՞րիդ ՚ի ծուեր
 իջեալ խաղ առնէին . ծածկեալ ըզ
 գլուխըդ կըն փէին եւ եզեզամբ
 հարկանէին . և՛ զիմ անկեալ մինչ
 ՚ի գեօին ՚ի հնազանդել կամաց չա
 բին . մի՛ թողուցուս խանալ սովին
 այլ կանգնեցես զիս վերբատին .
Քամեալ բողոքդ քո՛ մարմին յեա
 վըճըռոյ դատաւորին . սաստիկ է
 առ զհարուած գանինն վասըն գա
 նից նախաստեղծին . զիս որ յոտից
 մինչեւ ցրգընխ ցաւօք նեզիմ ան
 հընարին . անողջացո դարձեալ կըն
 կին որպէս շնորհօք յաւազանին .
Սրբբափայլ պըճնեալ զարդնւն զոր
 զգեցնւցեր ահարօնին . փոխան պը
 սակ ՚ի փշոց եդին մըշակք այդւոյն
 իօրայէլին . ըզփուշ մեղաց հանցես

յի՛նէ՛ն զոր յիս և՛հար իմ թը՛նա
մին . և՛ ողջացո զխայթուանձ վերին
զի սայիք մեղացրն ջն՛ջեացի՛ն :

Օրհի : Ա. Ե. Գ. Բ. Մ. Կ. Լ. Ը. Ժ. Է. Ի. Ը. 1. Իբրեւ
այդ եզեւ : Վ. Ե. Ը. և մայր սրբւոցն զեբեթեաց :

Ե՞տուն ընդե՛լ քեզ ըզլե՛զին եւ բձ
ըզքանցանի՛ն ՚ի ծարաւին . անբեր դձ
կամաւ զի քանդորասցին ճաշակք
սլրտողոյն դաննագունին . ըզգառ
նութիւն թիւնաւորին զոր ՚ի մա
սունա հողւոյս արկին . հերքեան ՚ի
բաց հանդերձ սովին և քանդորասցի
սէք քո՛ ՚ի ամին :

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին այնմ
որ բուսան ՚ի մէջ դրախտին . փոխան
բարձեր ըզխայտ խաչին ՚ի գողգոթա
հաներ տեղին . զիմ առ ՚ի մեղս ան
կեան զողի և ծանրագոյն բարձող
բեռին . բարձ ՚ի յուսոյդ ըստ ոչ
խարին հան ՚ի յերկինս յուխտեալ
տեղին :

Ի՞յուրբաթո՞ւ ժամ Երրորդին բե-
 ւեռեցար տէր 'ի խաչին . լն՝ ծեր
 զկասպանա նախաստեղծին և կանգե-
 ցեր ըզ թըշնամին . զնա ամբայո՞
 ընդ հովանեւ և կենդանաբար քո
 նըշանին . և 'ի ծագելն յանբեւե լից
 լն՝ սանօրեա լուսով նորին :

Ի՞րանեալ աւանդակին բացեր ըզ
 դուռն անդին դրանխափին . լնտ հա-
 ւատոյ սըրափ նորին կատարեցեր
 ըզ խընդրելին . տն՝ բեւեմնձ տէր
 ընդ նըմին լուսել ըզնոյն պատասխա-
 նին . այսօր ընդ իս իցես յանդին 'ի
 հայրեհիս քո անաջին :

Օրհն : Ա-է-գարան Մ-ր-ի-ս-ի՝ ճիւր : ժե . 1 : Նւ վազ
 վազակի : Վ-է-ը . եկեալ էին յերուսաղէմ :

ակ
գկ

Բարբառելով զելի էլին հիմուներ
 երկրի տատանելին . և՛ վարագոյր
 հին օրինին վերստ 'ի վայր պատա-
 ւելին . արդ ընդ վիժացն որ շարժե-
 ին շարժեալ զանշարժ սիրտս 'ի բան

բին . ընդ պատառել վարանգուրին
զիմ պատառեա ըզգիր պարտին :

Արեգակա՞ն լոյս քօղ արկեալ խաւարանայր միջօրէին . ե՛զերեզմանըք բանային մարմինք սրբօցըն յառնէին . ընդ խաւարէլ լուսաւորանցն մաքրեա յինէ՛ն զգործ խաւարին . ընդ մեռելոցն որք յառնէին կանգնեալ զմեզօք մեռեալ հոգիա :

Մոր սիրօյ պատու իրանին զործով լըցող եղեր բանին . անօթ ելով անհայր յերկին թողուլ ըզմեզս որ ՚ի խաչին . ինձ որ հոգւոյս հաւանտալցեալ երկըգաւզեմ քեզ միածին . թող ըզլուծումըն հրամանին մի յիշեացին մեզքն անաջնն :

Սարսեցին սանդարամէտք ՚ի յաւանդել անհայր զհոգիսդ . որ ՚ի գրգռիսս իջեր ներքին ՚ի բանտ մահու ե խաւարին . կանգեալ զիշխանըն մահանձին հաներ զհոգիսն որ ՚ի բանտին . եւ զիս հանցես տեր

Ընդ նոսին բանտէ՛ մեղաց անջա-
մբղջի՛ն :

Օրհն : Ա-ի-ր-ան Ղ-ի-ն-ն՝ մղն : իբ . 66 : Եւ
իբրեւ այդ եղև : Վ-ի-ջ . տեսանէին զայն :

աձ
գձ

Մղբերացն անապական որ յնտ
մահուն անմահարար . բնյխեալ
ի բէն վնտանկ կրթկին ՚ի նորոգ ու մըն
կողածնին . բայց ըզբերան իմ յար
բնյուն մըն քո անբանն կենարարին .
լըւա դարձեալ յանազանին թէ ոչ
չնորհօք այլ արտասուօք :

Յանմահիդ մեռանեւոյ զմեռեալ
հոգիս կենդանացն . թանգամբ ՚ի
նոր գերեզմանի զթաղեալս ՚ի մե-
ղս վերածեալ . ՚ի գբի ներքնումն
իջանեւոյ ՚ի գբոյն մեղաց վերաբե-
րեալ . ՚ի սոուեր մահու քո բնակե-
լով լուսաւորեալ և զնա հողւոյ :

Միրա իմ առ բեղ ազանդակէ բանդ
որ ընդ հօր ՚ի սկզբանէ . որ կամաւ որ

վանսըն մարդ կան կրեցեր մարմնով
 զայս ամենայն . ինձ լռելի արա
 թղձայն յարքայու թեաներդ քո կոչ
 ման . ընդ ժողովոցն անդ անդրան
 կացն օրհնել ըզքեզ միշտ յաւի
 տեան :

Օրի : Ա-տփարան ըսք Յովնանո՛ւ՝ ճղէ : ՃԺ . 17 :
 Եւ նորա առեալ : Վերջ . յոր խոցեցինն :

Չի՞ի Այսօր անձառին՝ ասի սաղմոս կորդ . նշա
 նեցաւ : Փի . Ի կարգալ խնոււ : Ե- սպա ընկեր
 յեւլ լինի ա-տփարան խալիւ-նեան ըսք յայնին , և զինի
 ասի շարհան՝ Նորոգող : Իսկ ոմանք զա-տփարանի շա
 րհանն փայն ասին . և ոմանք զնորոգողն համայն ասին .
 կամք չո է : Բայց յորժամ զպաշտման շարհանն հանգը
 փեան ասին՝ զինի շարհանայն ասի սաղմոս ըսք յայնին . և
 ընկերցեւլ լինի ա-տփարան ըսք յայնին . և զինի ա-տփարա
 նին ասի Մատուածանե զէն Ժոի Ժ . զինի Աստուա
 ծանե զին՝ Հոգւոցն հանգու : Ե- ոմանք ընդ Աս
 տուածանե զին երբեմն երբեմն կորդեան Արարիչ և
 մարդասիրի զժի փո-նն . և կամ Ես ասացիէն զժ
 փո-նն . կամք չո է : Ե- սպա Հոգւոցն հանգու : Քը
 ըխտոս որդի Աստուծոյ : Ե- Հայր մեր որ յեր
 կինս :

Սընտրեալս ըստ սուրբ յայնիցն նախ քան ընտրուանն :
 Ի քեզմանի մտաբանելի անկէ : սա ըստ սընտրուանն :

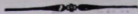
Տէր ո՞վ կացցէ 'ի խորանի բուսմ,
 կամ ո՞վ բնակեացէ 'ի լեառն
 սուրբ քո :

Որ գնայ անբիծ գործէ զարդարու-
 թիւն , խօսի զճշմարտութիւն 'ի
 սրտի իւրում :

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ-
 րով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար :
 Նախատինս 'ի մերձաւորաց նա ոչ
 առնու : արհամարհեալ է առաջի
 նորա չարագործն :

Զերկիւղածս տեառն վառաւոր
 առնէ , որ երդնու ընդ ընկերի իւ-
 րում և ոչ ստէ :

Զարծաթ իւր 'ի վարձու 'ոչ տայ,
 եւ կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ
 առնու : որ զայս արասցէ՝ նա մի
 սասանեցի յաւխտեանն :

Տէր մի սրտամտու թեամբ քով յան
դիմաներ զիս, և մի բարկու թեամբ
քով խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
տէր մինչեւ յերբ :

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կե-
ցո զիս տէր ըստ ողորմութեան
քում :

Զի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ ըզ-
քեզ, կամ 'ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ :

Վաստակեցայ ես 'ի հեծու թեան
իմում, լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտամտութենէ ակն
իմ. և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամե-
նայն թշնամեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,

ոյք գործէք զանօրէնու թիւն ,
 Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լը-
 ւաւ տէր աղօթից իմոյ . և տէր
 զինգրուածս իմ ընկալաւ :
 Ամաչեացեն և խոռովեսցին յոյժ ա-
 մենայն թշնամիք իմ . դարձցին յե-
 տրս և ամաչեացեն յոյժ վաղվազակի
 և խոռովեսցին :

ակ Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ըն-
 կալար զիս . եւ ոչ ուրախ արարեր
 զթշնամին իմ յիս :
 Տէր աստուած իմ՝ կարգացի առ քեզ
 և բժշկեցեր զիս . տէր հաներ ՚ի դը-
 ժոխոց զանձն իմ , եւ վրկեցեր զիս
 յայնցանէ՛ որք իջանեն ՚ի գութ :
 Սազմոս ասացէք տեառն սուրբք
 նորա . եւ խոստովան եղերուք յի-
 շատակի սրբութեան նորա :
 Արամատու թիւն է ՚ի բարկութեան
 նորա , և կեանք են ՚ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք, առ
 աւօտու եղիցի ուրախութիւնս
 Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութեան
 իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեանս :

Տէր ՚ի կամսքո ետուր գեղոյ իմոյ
 զօրութիւն, դարձուցեր զերեսսքո
 յինէն՝ և ես եղէ խռովեալ :

Առքեզ տէր կարգացի, և առ աստ
 ուած իմ ազաղակեցի. զինչ օգուտ
 էքեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ
 ես յայակիանութիւնս :

Մի թէ հոգ խոստովան առնիցի առ
 քեզ, կամ պատմեցէ զճշարտութիւնսքո :

Լուաւ ինձ տէր, եւ ողորմեցաւ,
 և տէր եղել ինձ օգնականս :

Գարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւնս,
 էղերձ յինէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց
 զուրախութիւնս :

Որպէս սաղմոս ասացենք քեզ վառք
 իմ, և այլմի՛ եւս զղջացայց, տէր աս :

տողած իմ յաւիտեան խոստովան
եղէց .քեզ :

բձ

Աստուած յանուան քում կեցո
ղիս , և 'ի զօրութեան քում իրաւ
արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ուն
կըն դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Յտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարե
ցան զքեզ աստուած առաջի իւ
րեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
իմ , ճշմարտութեամբ քով սատա
կեա զնոսա :

Եւ կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ . եւ խոստովան եղէց
անուան քում տէր , զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմիւն փրկե

ցեր զիս . և 'ի թշնամիան իմ ետես
ակն իմ :

Աստուած ողորմես մեզ և օրհնես բկ
զմեզ, երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ
և ողորմես մեզ :

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազինս ամենայն զիրկու թիւնս քո :
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստուած, խոստովան եղի-
ցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն :
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն աղինք .
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ-
ղու թեամբ, եւ ազգաց երկրի դու
առ աջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստուած, գոհասցին զբէն
ժողովուրդք ամենայն :

Երկիր ետ զպտու զիւր, և օրհնեսց
զմեզ աստուած աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և 'ի
նմանէ երկիցեն նմ ծագք երկրի :

43 Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո, եւ
 դարձուցեր զգերու թիւն յակոբայ
 թողէր զանիրաւու թիւն ժողովրդ
 դեան քոյ. և ծածկեցեր զամենայն
 մեղս նոցա:

Լռեցուցեր զամենայն սրտմտու
 թիւնս քո, և դարձար 'ի բարկու
 թենէ սրտմտու թեան քո:

Դարձ առ մեղ աստուած փրկիչ
 մեր, և դարձո զսրտմտու թիւնս քո
 'ի մէնջ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեղ տէր,
 և մի՛ ձգեր զբարկու թիւն քո ազգե
 մինչեւ յազգ:

Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուս
 ցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ
 եղիցի 'ի քեզ:

Յոյց մեզ տէր զողորմու թիւնս քո,
 և զփրկու թիւնս քո տուր մեզ:

Լուաք զինչ խօսի տէր աստուած
 մեր. խօսեացի զխաղաղու թիւն ժո
 ղովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր՝ և

առ այնօսիկ ոյք դարձեալ են առ
նա սրախւք :

Սակայն մերձ է առ երկիր զաճս իւր
փրկու թիւն նորա , բնակիլ փառաց
նորա յերկրի մերում :

Ողորմու թիւն եւ ճշմարտու թիւն
սպատահեցին , արդարու թիւն եւ
խաղաղու թիւն համբուրեցին :
Ճշմարտու թիւն յերկրէ բուսաւ , արդ
դարու թիւն յերկնից երեւեցաւ :
Տէր տացէ զքաղցրու թիւն եւ երկիր
մեր տացէ զպտուղ իւր , արդարու
թիւն առաջի նորա գնացէ , գիցէ
ի ճանապարհի գգնացս իւր :

Տէր լուր աղօթից իմոց՝ աղաղակ 44
իմ առ քեզ եկեացէ , ե մի՛ դարձու
ցաներ զերեսս քո յինէն :

Յաւուր նե զու թեան իմոց խոնար
հեցո առ իա զունկն քո , յորում ա
ւուր կարգամ առ քեզ՝ վաղվաղակի
լուր ինձ :

Սպասեցան որպէս ծուխ աւուրք
իմ, և ոսկերք իմ որպէս խռիւ շո-
րացան :

Հարայ ես որպէս խոտ և ցամաքե-
ցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել ըզ-
հաց իմ 'ի ձայնէ հեծու թեան իմոյ :
Ացեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ. նմա
նեցայ ես հաւալասան անապատի :
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի .
տքնեցայ եւ եղէ ես որպէս ճընձ
ղուկ միայն 'ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանապազ, եւ գովիչք իմ ինեւ
երդնուին :

Չմոխիր որպէս զհաց կերի, և զըմ-
պելին իմ արտասուօք խառնեցի :
Յերեսաց բարկու թեան սրտմտու-
թեան բո, զի դու բարձրացուցեր
եւ խոնարհեցուցեր զիս :

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին,
և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :
Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշա-

տակ քո ազգէ մինչեւ յազգ ։
 Գու յարուցեալ զթասցիս 'ի վերայ
 սիօնի . ժամանակ զթալոյ նորա հա
 սեալ է ժամ ։

Մերձեցցին խնդրուածք իմ առաջի 42
 քո տէր . ըստ բանի քում իմաստուն
 արա զիս ։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր .
 և բանիւ քո վրկեա զիս ։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու
 թիւնս քո . յորժամ ուսուցեսս ինձ
 զարդարու թիւնս քո ։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ա
 մենայն պատուիրանք քո արդարու
 թեամբ են ։

Եզիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս ,
 զի զպատուիրանս քո ընտրեցի ։

Ցանկացայ վրկու թեան քում տէր ,
 և օրէնք քո խօսք իմ էին ։

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զբեզ
 և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ ։

Մոլորեցայ ևս որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զճառայս քո, զի զպատու իրանս քո ևս ոչ մոռացայ:

Ի Երևանի քաղաքի Երևանի թիւ 123-ին
 1912 թ. 12 ամի 12 օր

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր՝
 տէր, լուր ձայնի խմում:

Եղիցին ահանջք քո 'ի լսել զձայն
 ազօթից խնոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննեա
 տէր՝ տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
 քո. զի 'ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի տէր.
 համբեր անձն իմ բանի քում. յու
 սացաւ անձն իմ 'ի տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեւ
 կոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսա
 ցաւ խորայէլ 'ի տէր:

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում,
 'ի նմանէ է վրիպութիւն, և նա վրը

կեաց զխորայէլ յամենայն ներու-
թեանց նորա :

Տէր լուր ազօթից իմոց . ունին դի
դիր խնդրուածաց իմոց ճշմար-
տութեամբ քով :

Վուր ինձ արդարութեամբ քով, և
մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծա-
ռայի քում . զի ոչ արդարանայ ա-
ռաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ .
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ .
եւ նստոց զիս ՚ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւխտենից :

Չանձրացաւ յիս հողի իմ . և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զառուրսն զառաջինս . խորհ-
հեցայ յամենայն գործս քո . յարա-
րածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է

առ . քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ տէր ,
 զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ :
 Մի գարձուցաներ զերեսս քո յի-
 նէն . նմանիցիմ այնոցիկ , ոյք իջաւ
 նեն 'ի գուբ :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր
 մութիւնս քո . զի ես 'ի քեզ տէր
 յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնա-
 ցից . զի առ քեզ տէր համբարձի
 զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր .
 զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :
 Ուսո ինձ առնել զկամս քո . զի գու-
 ես աստուած իմ :

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեցէ ինձ
 'ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
 զիս , արդարութեամբ քով հանցես
 'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա ըզ-
 թշնամիս իմ . և կորո զամենայն նե-

դիչս անձին խմոյ . զի ես ծառայ քո
եմ :

Զի՞նի «աշխատեալ» ընկերոջեւ լինի աւերարան
ըստ յայնին :

Աւետարանի քստ Մատթեոսի . ԺԳ . 56 :

Յայնժամ թողեալ յիսուսի զժողով
վաւրդսն՝ եկին ՚ի տունն . մատեան առ
նա աշակերտքն նորա՝ և ասեն . մեկ
նեա մեզ զառակ որոմանցն ազարա
կի : Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ
ցնոսա . որ սերմանէ զսերմն բարի՝
է որդի մարդոյ : Եւ ազարակն աշ
խարհս է : Սերմն բարի նորա են՝ որ
որդիքն արքայութեան են . իսկ ու
րոմն որդիք չարին են : Եւ թշնամին
որ վարեաց զայն՝ սատանայ է . եւ
հունձքն կատարած աշխարհիս է .
և հնձողքն հրեշտակք են : Արպէս
ժողովի որոմնն՝ եւ ՚ի հուր այրի .
այնպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշխար
հիս : Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհը

բկ
դկ

րեշտակս իւր , և ժողովեացեն յար-
 քայու թենէ նորա զամենայն գայ-
 թակղու թիւնս , եւ զայնօսիկ ոյք
 գործեն զանօրէնու թիւն : Եւ արկ-
 ցեն զնօսսա ՚ի հնօց հրոյ . անդ եղիցի
 լալ՝ և կրճել ատամանց : Յայնժամ
 արդարքն ծագեացեն իբրեւ զարե-
 գակն յարքայու թեան երկնից : Որ
 ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ : Գար-
 ձեալ՝ նման է արքայու թիւն երկ-
 նից գանձի ծածկելոյ յազարակի ,
 զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց . և ՚ի
 խնդու թենէ անտի երթայ վաճա-
 րէ զամենայն ինչ զոր ունի , և գնէ
 զազարակն զայն : Գարձեալ՝ նման է
 արքայու թիւն երկնից առն վաճա-
 րականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս
 գեղեցիկս : Եւ գտեալ մի պատուա-
 կան մարգարիտ՝ երթեալ վաճա-
 րեաց զամենայն զոր ինչ ունէր՝ և
 գնեաց զայն մարգարիտ : Գարձեալ՝
 նման է արքայու թիւն երկնից ուու

կանի արկելոյ 'ի ծով՝ եւ յամենայն
 ազգաց ժողովելոյ, Զոր՝ իբրեւ լցաւ,
 հանեալ 'ի ցամաք՝ և նստեալ ժողո-
 վելցին զբարի բարին յամանս, և ըզ-
 խոտանն 'ի բաց ընկելցին : Այնպէս
 եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս . եւ
 ցեն հրեշտակք՝ և մեկնեացեն ըզ-
 չարս 'ի միջոյ արդարոց, եւ արկցեն
 զնոսս 'ի հնոց հրոյն . անդ եղիցի լալ
 և կրճել ատամանց : Ասէ ցնոսա յի-
 սուս . խմացարձք զայս ամենայն .
 Ասեն ցնա . այո՛ տէր : Եւ նա ասէ
 ցնոսա . վասն այսորիկ ամենայն դը-
 պիր աշակերտեալ արքայու թեան
 երկնից՝ նման է առն տանու տեառն,
 որ հանէ 'ի դանձէ իւրմէ զնոր եւ
 զհին :

Աւետարան ըստ Մարկոսի . 7 . 26 *

Եւ ասէր . այսպէս է արքայու թիւն բձ
 աստուծոյ . որպէս զի այր մի արկաւ դձ
 նիցէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջիցէ

և յառնիցէ զցայոգ և զցերեկ, և սեր-
 մանիքն բուսանիցին և աճիցեն, և
 նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին բե-
 րէ զպտուղ, նախ զխոտն՝ և ապա
 զհասկն, ապա զցորեանն ատոք ՚ի
 հասկին: Այլ յորժամ տայցէ զպլ-
 տուղն, վաղվաղակի առաքի ման-
 դաղ, զի հասեալ են հունձք: Եւ
 ասէր. ում նմանեցուսցուք զարքա
 յուժիւնն աստուծոյ, կամ որո՞վ
 առակաւ առակեսցուք զնա: Արպէս
 հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սեր-
 մանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան
 զամենայն սերմանիս՝ որ են յերկրի,
 և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և
 լինի մեծ քան զամենայն բանջար, և
 արձակէ ոսոս մեծամեծս, մինչեւ
 բաւական լինել ընդ հովանեաւ նո-
 րա թռչնոց երկնից բնակել: Եւ
 այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա
 զբանն, որպէս կարող լինելին լսել,
 և առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ

նոսա, բայց առանձինն աշակերտա-
ցըն իւրոց մեկնէր զամենայն:

Աւետարան ըստ Ղրւեհատու: Ժբ: 32:

Մի երկնչիւր հօտ փոքրիկ. զի հա-
ճեցաւ հայր ձեր տալ ձեզ զարքա
յու թիւնն Վաճառեցէք զինչս ձեր,
և տուք ողորմութիւն. և արարէք
ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, դանձ
անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող
մերձենայ, և ոչ ցեց ապականէ: Զի
ուր դանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք
ձեր եղիցին: Եղիցին գօտիք ձեր
պնդեալ ընդ մէջս՝ և ճրագուներ լու-
ցեալք: Եւ դուք նմանողք մարդ-
կան՝ որ ակն ունիցին տեսուն իւ-
րեանց՝ թէ էրբ դառնայցէ ՚ի հար-
սանեաց. զի յորժամ գայցէ և բազ-
խիցէ, վազվազակի բանայցեն նմա:
Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս
եկեալ տէրն դացէ արթուես. ա-
մէն սսեմ ձեզ՝ զի գօտի ընդ մէջ

ակ
դի

ածցէ՝ և բազմեցուցէ զնոսա, և
 անցեալ պաշտիցէ զնոսա : Եւ եթէ
 յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու ե-
 կեսցէ՝ և գտցէ այնպէս, երանելի
 են ծառայքն այնորիկ : Բայց զայն
 գիտասցիք, եթէ գիտէր տանու տե-
 րն յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր,
 եւ շտայր թոյլ ական հատանել ՚ի
 տան իւրում : Եւ գուք եղերուք
 պատրաստք՝ զի յորում ժամու ոչ
 կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ : Ասէ
 պետրոս, տէր՝ առ մե՞զ ասացեր զա-
 ռակդ զայդ՝ եթէ առ ամենեանս :
 Եւ ասէ տէր, ո՞վ իցէ հաւատարիմ
 տնտես և իմաստուն, զոր կացոց
 տէր իւր ՚ի վերայ գերդաստանի իւ-
 րոյ տալ ՚ի ժամու զկերակուրս :
 Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր
 եկեալ տէր իւր գտանիցէ արա-
 րեալ այնպէս : Արդարեւ ասեմ
 ձեզ՝ զի ՚ի վերայ ամենայն ընչից իւ-
 րոց կացուցէ զնա : Ապա եթէ աւ

սիցէ ծառայն այն 'ի սրտի իւրում .
 յամէ տէր իմ 'ի գալ , և սկսանիցի
 հարկանել զծառայսն եւ զազախ-
 նայս , ուտել և ըմպել և արբե՛նալ :
 Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յա-
 լուր յորում ակն ոչ ունիցի , և 'ի
 ժամու յորում ոչ գիտիցէ . ընդ մէջ
 կտրեսցէ զնա . և զմասն նորա ընդ
 անհաւատս դիցէ : Եւ ծառայ՝ որ
 գիտիցէ զկամս տեսուն իւրոյ՝ և ոչ
 պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա ,
 արբցէ գան բազում : Եւ որ ոչն
 գիտիցէ՝ և արժանի գանի ինչ գոր-
 ծիցէ , արբցէ գան սակաւ : Ամէ-
 նայնի՝ որում շատ տուաւ , շատ
 խնդրեսցի 'ի նմանէ , և որում բա-
 զում աւանդեցաւ , առաւել եւս
 պահանջեսցեն 'ի նմանէ :

Աւետարան ըստ Յովհաննու . Է , 19 :

Պատասխանի ետ յիսուս եւ ասէ աձ
 ցնոսա , ամէն ամէն ասեմ ձեզ , ոչ գձ

կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչինչ . եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ . զի զոր նայն առնէ , զնոյն և որդին նմին նման գործէ : Զի հայր սիրէ զորդի , եւ զամենայն ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքրն առնէ . և մեծամեծս եւս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս , ընդ որ դուք զարմանայք : Զի որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ , նոյնպէս և որդի՝ զորս կամի կենդանի առնէ : Եւ ոչ եթէ հայր դատի զոք , այլ զամենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ . զի ամենեքեան պատուեցեն զորդի՝ որպէս պատուեն զհայր : Որ ոչ պատուէ զորդին , ոչ պատուէ զհայր զառաքիչն նորա : Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . զի որ զբանն իմ լսէ , և հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս , ընդունի զկեանսն յաւիտենականս : եւ ՚ի դատաստան ոչ մտանէ , այլ

փոխեցաւ 'ի մահուանէ 'ի կեանս :
 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . զի գայ ժա-
 մանակ՝ և արդէն խակ է , յորժամ
 մեռեալք լիցեն ձայնի որդւոյն աս-
 տուծոյ , եւ որք լիցենն՝ կեցցեն :
 Զի որպէս հայր ունի կեանս յան-
 ձին իւրում , նոյնպէս ետ և որդւոյ
 ունել կեանս յանձին իւրում . և իչ-
 խանութիւն ետ նմա դատաստան
 առնել . և զի որդի մարդոյ է՝ ընդ
 այն զի՞ զարմանայք . զի եկեցէ ժա-
 մանակ յորում ամենեքին որ 'ի գե-
 րեզմանս կայցեն՝ լուիցեն ձայնի նո-
 րա , և եկեցեն արտաքս . որոց բա-
 րիս գործեալ իցէ՝ 'ի յարութիւն
 կենաց . և որոց զչար արարեալ՝ 'ի
 յարութիւն դատաստանաց : Ոչ
 կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչինչ .
 այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ , և դա-
 տաստանն իմ արդար է . զի ոչ
 խնդրեմ զկամս իմ , այլ զկամս աչ-
 նորիկ՝ որ առաքեացն զիս :

Արդ տեսան Ներսէսի՝ ստացեալ զան առ ՚ի
Քրիստոս անկեղտ :

բկ
դկ
մատ
Աստուած անեղ անժամանակ
հայր անբակիճբն և անբանակ .
որդւոյ պատճառ ճերնդեամբ ան-
ճառ հողւոյն բըղխամբ անբրննա-
բար . անդաշեմբ ըզքեզ գըժամ եր-
կայնամիտ և ողորմամ . որորմեա քո
բատեղճուածոյս յուսնով ՚ի քեզ
ներջեցե ըյս :

Բանդ որ ՚ի ճոց հօր միանձին և կեր-
պարան սկըզբնատրպին . որով երկի-
նբք գոյանցան աշխարհ լըբիւ հան-
տանտեցան . հայցեմք ՚ի քէն տեր և
փրկիչ ամենողորմ և կեցուցիչ . ս .
Պերագոյն շնորհաց բաշխող երկ-
նաւորաց և երկրայնոց . կեանք և
կենաց տըւող հողի հօր և որդւոյ
արարչակից . խընդբեմք ՚ի քէն
աղբիւր բարեաց արբուցանողդ
ծարաւեաց . որոր :

Պաւանիմք ընդ սրնլբէից զկեն-

դանձարարդ համայնից . երեքսը-
բեան մի տէրու թիւն՝ զհայր և զոր-
դի և սուրբ զհոգիդ . յոր հանդու-
ցեալքս մրկրտեալ եւ հաւատով
խոստովանեալ . սղոր :

Երրակի թիւ կատարեալ յերիս
անձինքս բաժանեալ . երրորդու-
թեամբ միաւորեալ միով բնու-
թեամբ՝ հաւասարեալ . յորմէ կա-
պեալք և անձակիսք և վերջստին
անլոյծ կապիսք . սղոր :

Ձեակիցրդ հօր զորդի փառաւն
րեմք անլռուելի . որ իջեր յանդանդ
կուսին զանգամայինն առ բ մարմին .
անղաչանօք աստուածածնին անա-
պահան քում ծընողին . սղոր :

Իրեւեցար մարմնով յերկրի որ ՚ի
հօրէ անմեկնելի . ընդ հողեղէնքս
բնակեցար ՚ի հրեղինաց երկրապա-
գեալդ . պաղատանօք երկնաւորաց
փառաբանչաց քոց հրեշտակաց . ո՛ր
Ըստ օրինացըն մովսէսի ընծայե՛

ցար 'ի տաճարին . զի ըզբնու թիւ
 նրս մարդկային ընծայեցես հօր 'ի
 յերկին . խընդըրուած ուր սուրբ
 ծերունեցն քեւ 'ի կանպից արծա
 կելոյն . ողոր :

Թագաւորըդ հրեզինաց որ ընդ
 մարդկան հողեղինաց . շըրջեցար
 տնօրինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդ
 կաբար . որ վասըն մեր զայս ամե
 նայն 'ի յանձն առեր խոնարհու
 թեամբ . ողորմեա քո ըստեղծ :

բ.ձ
դ.ձ
մար

Սողովեալքս 'ի հրաժարումըն
 ծանայի քո յաշխարհէ . հայ
 ցեմք 'ի քէն անտանսուելով և պա
 զատիմք զայս ասելով . ճանասարհ
 ընդ քեզ ելից նընջեցելոյս լեր ու
 ղեկից . 'ի յօթեւանս հօր քոյ լու
 սոյ ըզնընջեցեալըս մեր հանգո :

Ի փրկու թեան մերոյ սկըզբան մը
 կըրտեցար 'ի յորդանան . զոր շնոր
 հեցեր նօր աւազան 'ի մաքրու

Թիւնն մեղաց մարդկանն , հայցմամբ
կրթիկն կարապետին մեծին ՚ի ծը-
նունդըս մըկըրտչին . ՚ի յօթ :

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից զբեզ
դաւանեաց հայր էակից . անաւնա
կերպ հոգին իջեալ առ համագոյդ
իւր հանգուցեալ , ըմբկըրտեալս
նովին հոգւով յորդեգբու թիւնն
հօր հաւատով . ՚ի յօթ :

Սաւար մեղաց հալածեցաւ լոյս գիւ
տու թեանն քեւ ծագեցաւ , խայթ-
ուած օձին բըժըշկեցաւ հիւան-
դու թիւնն մեր ողջացաւ , կենդաւ
նարարըդ մեռելոց եւ լուսատուդ
խաւարելոց . ՚ի յօթ :

Օագումն անունն սու ՚ի հօրէ որ
ընտրեցեր ՚ի յաշխարհէ , լուսաւո-
րիչ տիեզերաց ըզգասս ընտրեալ
անշակերտացն , անաչանօք առանբե-
լոցն լիող յարու թեանն մեր եղե-
լոց . ՚ի յօթ :

Աեանք ՚ի կենաց լոյս ՚ի լուսոյ որ

ըստեղծեր զմեզ 'ի հոգոյ . նորոգե-
ցեր գարձեալ կրօնին ծննդեամբ
սրբոյ աւանանին . զոր կեցուցեր
չնորհիւ քոյին 'ի մահուանէն այն
առաջին . 'ի յօթ :

Հողով լըցեր զմարդն առաջին
զոր կորստեալ խաբամբ չարին .
ըզնոյն հոգի բանիւ քոյին հեղեր
յոզիս մեր վերբատին . նովին հող-
ւով սուրբ և բարի առաջնորդեալ
հողոյ սորին . 'ի յօթ :

Չայնեցեր առ զանարոս որով է-
տուր մեռելոց յոյս . կենդանու-
թեամբ չորեքօրեայն կենդանացան
որք յագամայն . կենաց ձայնիւ վեր-
ջին փոխոյ կոչեալ ըզսա յայսրմ հո-
ղոյ . 'ի յօթ :

Ղօղեալ սարսեաց պահակ մահու
'ի կենարար ձայնին լըրոյ . անադա-
պէս զոյգ ընդ բանին ևտ ըզմեռ-
եալն ըստ հրամանին . իշխանք օգոյս
այս սարսեացն զհոգի սորա մի ար-

գերլցեն. ՚ի յօթեւանս հօր քոյ լուսոյ ըզնրն ջեցեալս մեր հանգո :

Ղանասաւոր հ մոլորելոց և ճանաչ ակ
 գայթ խաւարելոց . հրաւիրե գկ
 ցեր զնորգիս լուսոյ ՚ի յերկնայիս հար ղու
 սանիս քո . ընդ զուարճալից անդ
 ժողովոց արժանացո ըզսա գասունց .
 լի լաստերօք մոյծ յառազանստ ընդ
 ի մաստուն սուրբ կուսանացն :

Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար
 ՚ի փայտ խաչին բեւեռեցար . լուս
 ճանելով զմեզ ՚ի մեղաց ՚ի նախա
 հօրն կասանաց . լոյծ և ըզսա ՚ի
 յանցանաց վասրն քո սուրբ չար
 չարանաց . լի լաս :

Յետ կամաւոր մահու խաչի եղար
 ՚ի նոր գերեզմանի . երեքօրեայ
 թաղմամբ յերկրի նոր ըստեղծեր
 զմեզ կենդանի . զնջեալս ընդ քեզ
 ՚ի հող մահուն վերանկոչեա ճայելու
 փողոյ . լի լաս :

Մ^ոտեալ կանա՛նցն իւղա՛բէրից
 եւ ողբա՛յի՛ն արտասուալից . ի՛բր
 ըզմեռեալ անյուսալից ը՛զ կենդա-
 նիդ յաւիտենից . վասն նոցի՛ն
 սուրբ արտասուաց մաքրեա՛ւ ըզսա՛
 ՚ի յանցանաց . լի՛ լապ :

Ծ^որժեալ հիմա՛նցրն դըժո՛խոց ՚ի
 տեսա՛նել ըզքեզ նեքքնոց . հաներ
 զհոգիան ո՛ր ՚ի բանտին կապեալ
 զիշխանըն մահա՛ծին . ը՛նդ հանգու-
 ցեալ հոգիս սըրբոց հանգո զհոգիս
 նընջեցելոյս . լի՛ լապ :

Ո՛ւրախու թեամբ զօրբ երկնայի՛ն
 յերկնից յերկիր իջանե՛ին . յորժամ
 յարեա՛ր ՚ի մեռելոց ընյս ծագեցար
 արարածոց . սուրբ յարու թեամբ
 քո կենարա՛ր յարո ըզսա՛ ՚ի կեանս
 անմահ . լի՛ լապ :

Չ^ոհանգուրժեալ պահասանացն ՚ի
 յերկիր զէ՛ երկնաւորացն . ո՛րք ա-
 ւետիս տայի՛ն կանանց թե՛ մահ
 լուծաւ մահկանացուաց . սա՛ որ

մահո՞ւ քո տընկանկից լիցի կե՛նացդ
հաղորդակից . լի՛ լապ :

Պարակցեալ անմարմնականքն առ
կե՛նաստու՛ սուրբ գերեզմանն . տան
աւետիս անդգի՛ մարդկան վանքն կե-
նացն յանէ՛ժական . դասաւորեա՛
պարո՛ւց նոցին ըզնընջեցեա՛լս յօրըն
վերջին . լի՛ լապ :

Չահաւորեալ նըշան խաչին յարե-
ւէ լից փայլեալ ծագին . հաւատա-
ցեալքն ՚ի քեզ բերկրին և ուրա-
ցողքըն կոծեսցին . ղե՛րկըրպագո՞ւս
սրբոյ խաչին պայծաւացո լուսով
նորին . լի՛ լապ :

Ո՛հ հործեալ երկնաւորաց գան աձ
անանջի քո նախընթաց . ղընտ գձ
րեալըս քո ժողովելով քեզ ընդ ա յօհ
ռանջ բերեն ամպով . ընդ աղաւ-
նեաց օգապարից խառնեա ըզսա՛
սուրբ երամից . դասաւորեա ըզսա
վերնոցն երգել ըզփառս ընդ ղը՛
ւարթնոցն :

Սարսափին տաներք երկրի յոր-
 ժամ փառօք դաս հայրենի . սրե-
 դական ընց խաւարի ըւսփինն աս-
 տեղքըն նըւաղին . ըզսա յաւնւրն
 աներեկի լուսաւորեալ լուսով քո-
 յին . դասա :

Վերնական զօրացըն պետ փողե-
 բարբառ անետաբեր . սրիք մե-
 ռեալք որք անգամայ քանզի ասա
 եկըն փեսայ . ընդ հարսնացեալ
 մաքուր հոգւոց կարգեա ըզսա 'ի
 թիւ սրբոց . դասա :

Տիրական յաթոն նըստիս յարա-
 րածոց երկըրպագիս . սրգարու թք
 զաշխարհ դատես փարձս ըստ դոր-
 ծոց հատուցանես . յայնժամ շնոր-
 հեա ողորմու թիւն նընջեցե ընց մեր
 թողու թիւն . դասա :

Րամեալ մարդկան ազգ ժողովին
 որք յադամայ ծընեալք լինին . եւ
 հրեզինաց դասք երկնային համան
 դամայն վայրաբերին . 'ի յայնժ ա-

հէզ հրապարանկին յիշեա ըզ սան
յօրն ահագին . դասա :

Յուցանի ն գաղտնիք մարդկան իւ
րանքանշիւր որ գործեցան . բարեաց
գործողքն պըսակին շարեանցն ՚ի
հուրն անշէջ մատնին . յայնժամ
յիշեա զսորա բարին գործք մե
զայրն ջրեջեցին . դասա :

Խիւսին պըսակք զանազանեանք
եւ պատմուճանք լուսափայլեանք .
սուրբ վրկայիցն ՚ի գլուխ եդեալ ե
անդարողն զարդարեալ . հանդորդս
արա հայցմամբ նոցին ըզսա լուսոյ
փառայ նոցին . դասա :

Փառաց ՚ի փառքս բարձրանան ա
ջակողմեանքն վերանան . յորժամ
լըսեն զերանական ձայն օրհնու
թեան ՚ի քէն կոչման . նընջեցե լոյս
մեր լըսեցո զաստուածային բար
բաւրդքն . դասա :

Քահանայք եւ ժողովնւրդք հայ
ցեմք ՚ի քէն տէր բարեգունժ .

ընդ նընջեցեալսն հաւանտով ընկալ ըզմեզ նսմին յուսով, յերուսաղէմ քաղաք վերին յորում արդարքն ժողովին. փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին երրորդութեանդ երբեակ անձին :

73 **Ա**րարի՛չ և մա՛րդանէ՛ք քանոխա՛կալ և բա՛րեգութ. որ գո՛վի՛սդ ՚ի սրո՛ վբէի՛ց տէր դատան. որ արդա՛րութեա՛ն. ընդ սրբո՛ց առա՛ջբելո՛ց տէր սրտակեան զմեր նը՛նջեցեալսն. ողորմա՛ծ տէր ո՛ղորմեա՛ հոգւոցըն մեր նը՛նջեցեալսն :

Յորժամ դրեա՛լքըն կա՛տարի՛ն որ զայնմ աւուր մեզ պա՛տմեցի՛ն. մարգարէի՛ց բանքը՛ն յարգի՛ն անաքելոցըն վը՛ճարի՛ն. ողոր :

Իվերի՛նն երո՛ւսաղէ՛մ ՚ի բնա՛կարանքս հրե՛շտակաց. ուր ե՛նսովք եւ ե՛ղիա՛ս կան՛ ծերա՛

ցեան՝ աղան՝ Լեակերպ, ՚ի դրախտի՝ ն
 եզե՝ մակա՝ ն սայծառացեան՝ աբ
 ժան՝ նապէս. ողոր :

Թագաւո՞ր փառան՝ ց քրիստո՞ս
 որ ժամանեան՝ դաս ՚ի յերկնից. ՚ի
 վերան՝ թեւո՞ց հողմո՞ց քո՞ հայ-
 րենի՝ կերպան՝ րանօք. եւ առնե՞ս
 հրափո՞ր ճու՞թեա՞մբ ըզբընեալ

Թիւնն սրբւոց մարդկանն. ողոր :

Ի դնել բեմի՞ն բազմի՞ փեսա՞յն
 եւ անագանսորն զա՞րգարի. դաբ-
 րիելեան՝ ն փողը՞ն դո՞շե՞ս սուրբ
 ամենայն անդ հա՞ւարի՞ն. արդա-
 րո՞ց դասը՞ն բերկրի՞ն իսկ մեզ
 սասե՞րբն թա՞խանձի՞ն. ողոր :

Յորժամ հրնչի՞ Լն փողո՞յն լինի՞
 և զեւտանկան՝ դիրը՞ն յայտնի. ճա-
 ռագան՝ յթ սրբո՞յ խանչի՞ն յարե-
 ւելից փայլեան՝ Լ ծաղի. հրեշտա-
 կան՝ ց դունդբ ծա՞ւալի՞ն հրեշ-
 տանկապետք պարո՞ Լեակի՞ն. ողոր :

Ա հեզ խորհո՞ւ Լրդ. քահա՞նայի՞ն

բանկան տարան ծ կայ ՚ի բեմին . ա
 ռաջի սուրբ սեղանո՞յն հուր շի
 ջանի խաւան ր մերժի . տըրտմեալ
 հոգի քն ուրախանա՞ն զի թն
 զուժիւն մեղա՞յ լինի . ողոր :

Մովսէ՛ս աստուան՝ ծախսո՞ւս և ա
 հարձն ըղե՛ւտացի ն . մարգարէ՛քն
 խարա՛յէ լի՞ն և քահանայք հին օ
 բնին ն . յառաջագո՞յն մեղ ծա
 նուցի՞ն եւ ըզ զանլուստ սուրբ
 մի՞ւս յանկող , ՚ի փրկուժի՛ւն մեղ
 յա՛յտնեցի՞ն յանասանի կե
 րա՞ կրէին . ողոր :

Տըրտմահազո՞րդ չարչա՛ր բանօ՞ք ՚ի
 յանձն սուեր ըզմա՛հ խաչի ն . և
 փայտի՛ն բարձո՞ղ եղե՞ր վանն
 անգամայ՛ն հասան ստեղծի ն . ողոր :

Չարհուրեցա՞ն զօրք ե՛րկնայի՞ն
 յորժամ տեսի՛ն զտէրդ ՚ի խաչի ն .
 արեգակա՛ն լոյս բօ՞ղ արկեա՞լ
 և լոյս լուսնի՛ն նրա՞ն զեցաւ . յա
 հեղ փառա՞յ աստուան՝ ծորդւո՞յդ

Խա՛նւա՛ր ե՛ղեւ ընդ տի՛նէ զե՛րս . ո՞ղոր :
 Ո՛ւրախացա՛ն ազգը՛ք մա՛րդկա՛նն
 յորժամ լուան զքո՛յա՛ ըուծի՛ց .
 նորափետո՛ւր զարգա՛ն ընցա՛նն ՚ի
 յարու՛ծե՛ն ար մի՛ աննի՛ց . ո՞ղոր :
 Ա՛ղաչանօ՛ք սրբո՞յ խա՛չի՛նն և
 անբարբա՛ռ բարե՛խօսի՛ն . և սրբ
 բո՞յ աստուա՛ն ծանձնի՛նն և յով
 հաննու՛կ կարա՛ պեափի՛ն . և սրբ
 բո՞յն ստեփա՛ննօսի՛նն և անա՛ն
 ջի՛ն մարտի՛րօսի՛ն . և սրբո՞յ
 լուսա՛ւորչի՛նն հայնստա՛նեաց
 հայրա՛ պեափի՛ն . և սրբո՞յ առա՛ւ
 քելո՛ց և համօրե՛ն մարտի՛րօ
 սաց . ո՞ղորմա՛ն ծ :

Ե՛ս ասացի՛նն ՚ի վերանա՛լ յինե՛ն
 անուրց իմոց , յո՞վ երթայ
 ցեմ և ես այսօր . յառաջի՛նն օժե
 վանին զոր ոչ գիտէի . օգնեա՛նն
 և ինձ քրիստո՛ս այսօր , յառաջի՛նն ճա
 նապարհին . և ՚ի միւսանգամ զալքս

տեաներն քո՞ օգնեա՞լի նձ :

Եկն եհա՞ւ օր վախճանի իմոյ .
լալո՞ւմն ողբումն և աշխարհումն .
սի՞րա իմ խառնեցա՞ն յիս . և ու
կերբ իմ ցամաքեցա՞ւ . օգ :

Իմահի՞ ճս իմ զարթուցին զիս ,
պահանջո՞ղբ հողւոյ իմոյ . տա՞
նէի՞ն զիս ճանապարհ հեռաւոր
զոր ոչ գիտէի . օգ :

Նայեցա՞յ և ոչ որ էր որ օգնէր
ինձ . ապա ինեցա՞յ յիմ փրկու
թեան իմոյ . ցընծացէ՞ հոգի
իմ յարքայութեան քում . օգ :

Գրեցա՞յ ես ՚ի գիր կենդանու
թեան . և մեկնեցա՞յ երթալ առ
արարին և երկրի . օգ :

Յանբատուէ՞ր և յանեղ լուսոյն ,
հեռացա՞յ իսբամաք իսաւրան
յին . ճաշակեցի՞ր զմահառի՛թ
պըտուղն . հողանա՞յ պատկեր
բարերար ստեղծողիդ . օգ :

Յանջատմա՞ն հողւոյս ՚ի մարմ

նոյս, 'ի քակտի՛ Լ գեղեցիկ շինե
ուան՝ ծոյս. զարհուրի՛ Ժ 'ի սպառ-
նակեաց Թագաւորին. Թէ՛ սպհան
ջէ՛ Երեւն զտաղանդ պատուի-
րանին. օգ :

Ա՛ռսաճի՛ Եւ մարդացեալ անձ իմ
յիսուս. յայնմ աւո՛ Լ ր ահեղ
ատե՛նին, զգինս արեա՛ն Եւ քո մի
գատապարտեր. օգ :

Սոսկալի՛ Եւ օր վախճանին, և՛ ա
հե՛ղ օր գատաստանին. յայնմ
աւո՛ Լ ր ահեղ ատե՛նին, զգինս
արեա՛ն Եւ քո մի անտե՛ս աներ.
զի՛ սպտկե՛ ր եմ բարերար ստեղ
ծողիդ. օգ :

Զա՛հաւո՛ ր գատաստան գատա-
ւորիդ տեսի, եւ զարհուրեցա՛ն
զի անպատրաստ եզիտ զիս, 'ի հրա
մանա՛ն ց. քոց Թագաւոր յաւիտե՛
նից. օգ :

Ա՛ստուածա՛ն Եւ անարատ մայր
տեառն եւ կոյս սուրբ. բարեխօ՛

սեա՛հ^հ առ որդիս թո՛ միա՛ծին . զի
 փրկեացէ՛հ^հ զմե՛զ ի սպառնալեաց
 գե՛հնոյն . և պարգեւեացէ՛հ^հ մե՛զ
 զերկի՛ց զարբայո՛ւթիւնն . և հան
 գուսցէ՛հ^հ զհոգիս մե՛ր նրնջեցե՛լու
 ցրն . օգնեա՛հ^հ և ի՛նձ :

Մ=գթ=նք :

Հոգւոցն հանգուցելոց քրիստոս
 աստուած՝ արա հանգիստ և ողոր
 մութիւն . և մեզ մեզաւ որացս շնոր
 հեա զթողութիւն յանցանաց :

բբգ Եւ և ս խաղաղութեան զտէր աղա :
 Վ ասն հանգուցեալ հոգւոցն աղա
 շեցուք զփրկիչն մեր քրիստոս՝ զի
 զնոսս ընդ արդարսն դասեացէ . եւ
 զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմու
 թեան իւրոյ : Ամենակալ տէր աստ
 ուած մեր . կեցո և ողորմեա :

Տէր ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր :

ճազ Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխա
 կալ և բարեգութ՝ գթաքո արար

չական սիրտիդ ՚ի հողիս հանգու-
ցեալ ծառայից քոց : Յիշեալ յաւուր
մեծի զալստեան արքայու թեան քոյ :
Արա արժանի ողորմութեան քա-
ւութեան և թողութեան մեղաց ,
Պատաւորեալ պայծառացո ընդ սբս
քո յաջակողման դասուն : Զի դու
ես տէր եւ արարիչ ամենեցուն ,
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց :
Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ , այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Եւ այս սոյն օրհնութիւն ըստ պատշաճի ստորն ,
իմ ՚ի յայնէն . և զին՝ մաղթանքն , քարոզն , և
աղօթքն :

Մաղթանք տերունական տօնից :

Փառք հրաշափառ ճննդեան քո
տէր , զօրհնեալ և զփառաւորեալ ,
զհրաշալի և զյաղթող զճնուեղ քո
սուրբ օրհնեմք և փառաւորեմք :

Մարդասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի՝ և վասն
խաչի քո պատուականի, ընկալ զա-
ղաչանս մեր . և կեցո զմեզ :

Սոյնպէս սա և յաթնայն քօն քերականս ըստ պատ-
շաճի սոսն . թէ յայտնութեան , թէ գալութեան , թէ
քնօրէնութեան , թէ մաքնութեան , թէ ինչեւնութեան ,
թէ թաղման , թէ յարութեան , թէ համբարշտան , թէ
գալութեան հոգոյն սրբոյ , թէ պայծառախերպութեան , և
թէ ՚ի քօնս սրբոյ ինչ և եկեղեցոյ : Բայ ՚ի գալութեան
հոգոյն սրբոյ՝ շնորհասէր քերնս այդպէս սա : Մարդ-
ասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօրն
և կուսի . և և վասն խաչին պատուականի՝ ըն-
կալ զաղա : Զի սխալին՝ որս ասին սա հոգին սոսն ,
թէ մօր քո իմ խաչի քո : Եւ ՚ի քօնս եկեղեցոյ սա .
Փառք տէրութե քո տէր . և այն սրբոյն ՚ի վերոյ :

Մարգարէնք ՚ի տօնս Սրբոյ :

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աս-
տուածածնին , և յովհաննու մկրտու-
չին , սրբոյն ստեփաննոսի նախալը-
կային , և սրբոյն գրիգորի մերոյ լու-
սաւորչին : Յիշատակաւ և աղօթիւք
սրբոյ (այս անուն ,) որոյ պսօր է յիշա-
տակ : Եւ վասն խաչի քոյ պատուա-

կանի, տէր ընկալ զտղաչանս մեր,
և կեցո զմեզ:

Մաղթանք պահոց:

Քրիստոս է իմ աստուած, և փառս
ուաւոր անեմ զսա, աստուած հօր
իմոյ, և բարձր արարից զսա: Մար-
գասէր տէր:

Երան

ԳԿ

Տուք փառս աստուծոյ, տուք օրհ-
նուծ իւն մարդասիրին թագաւորին
յաւիտենից, որ փրկէ զճառայս իւր
և կեցուցանէ: Մարգասէր տէր:

Երկն

աճ

Ղու ես տէր մեր, դու ես քրիստոս
փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք
մեր: Մարգասէր տէր:

Տ'ն

աղ

Բարձրացաւ եղջ իւր իմ յաստուած
փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ
'ի տէր՝ տերամբ և հաւատով: Մար-
գասէր տէր:

ՊՄ

ԲՃ

Սաղաղուծեանց տուող քրիստոս՝
զխաղաղուծ իւն և զերկնային ողոր-
մուծ իւն քո պարգեւեա յարարա-
ծըս քո: Մարգասէր տէր:

Երբ

ԲԿ

47 - 7^Δ Յոյս կենդանու թեան, յոյս և ապա
 և էն փրկու թեան տէր յիսուս փրը
 կիչ. փրկեա և փարատեցո զցաւս
 անձին իմոյ: Մարդասէր տէր:

1 - 7^Կ Եկեացեն աղօթք մեր 'ի տաճար
 սուրբ քո. խոնարհեացի ունկն քո 'ի
 խնդրուածս մեր: Մարդասէր տէր:

74 - 7^Δ Լուր մեզ տէր լուր մեզ, աստուա
 ծային ողորմու թեամբ եւ զթու
 թեամբ քո խնայեա յարարածս քո:
 Մարդասէր տէր:

Քարոզ՝ Երեմի և Իսրայէլ կանանցն:

84 - 7^Կ Վասն 'ի վերուստ խաղաղու թեան
 և փրկու թեան անձանց մերոց, ըզ
 տէր աղաչեացուք: Տէր ողորմեա:
 Վասն լեւի լինելոյ տեառն աստու
 ծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զտէր
 աղաչեացուք:

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ աս
 տուծոյ 'ի վերայ մեզաց մերոց, ըզ
 տէր աղա:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յան-
ցանս մեր, զկամայ և զակամայ, ըզ-
տէր ազա :

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանան դտանիչ
ցիւմք յաւուրն պատասխանատուու-
թեան, զտէր ազա :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ ի քրիս-
տոս ննջեցին, զտէր ազա :

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ
սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր ազա :
Ջանձինս մեր և զմիմեանս տեառն
աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րասցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
ըստ մեծի ողորմութեան քում, ա-
սասցուք ամենեքեան միաբանութիւն :
Տէր ողորմեա, տր ողորմեա, տր ողորմ :

Առթիւ :

Տէր տունջեան և գոյացուցիչ գիւ-
շերոյ, որ արարեր զտիւ ՚ի զբօսանս
բարեգործութեան՝ ՚ի վրկու թիւն

անձանց մերոց, եւ զգիշեր 'ի հան-
 գիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնու-թեան
 մերոյ: Խակ այժմ զարթուցեալ բա-
 ցեր զբերանս մեր յօրհնաբանու-
 թիւն՝ ահաւոր և փառաւորեալ ա-
 նուանդ քում սրբոյ: Բնկալ և այժմ
 զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ ու-
 զիղ հաւատով և առաքինասէր վա-
 րուք 'ի նոյն պաշտօն քո կանխել
 միշտ, և նովին կանոնիւս անդադար
 փառաւորել զհայր և զորդի և զսբ
 հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն:

Խաղաղութիւն ամենցուն:

Չքեզ, որ յամենայնի գթած և մար-
 դասէր տէրդ ես, աղաչեմք հանա-
 պազ, զի զօրացուսցես զմեզ որ ըստ
 օրէ կալ 'ի կարգի կրօնաւորութեան
 մերում, Թե թեւացո տէր՝ զքաղցր
 լուծ քո՝ զոր եդեր 'ի վերայ մեր,
 զի կարասցուք կալ 'ի պատուիրանի

քում, և զհաճոյսն առնել առաջի
քո յամենայն ժամ, 'ի տուէ և 'ի
գիշերի: Հրեշտակային երգակցու-
թեամբ գրեզ օրհնել՝ գրեզ գովել,
եւ թեզ գոհուածիւն և մառ.ս մա-
տուցանել ամենազօր տէրու թեալ
նրդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Մաղժանք:

Սաղմոսիւք և օրհնու թեամբ և եր-
գօք հոգեւորօք անգարդար մառա-
ւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեա-
նրս յաւիտենից:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս.
ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Քարոզ՝ երկնս գաբնն, և Տեղ ազուէն կանոնայն:

Վասն 'ի գիշերի և 'ի տունջլեանս, ւաճ
և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ ըզ գ.ճ
բան տեառն՝ զտէր աղաչեսցուք:

Վասն չանկանեւոյ մեզ 'ի փորձու-
թիւնս, որում ոչ կարեմք հանդու-
ժել՝ զտէր աղաս :

Վասն ամբիծ և անդատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենիսն քրիստոս
սի՝ զտէր աղաս :

Վասն առաջնորդեւոյ մեզ 'ի նաւա-
հանգիստն կենաց անվսխմանից՝ ըզ-
տէր աղաս :

Վասն տրժանի լինեւոյ մեզ վերին
կոչմանն և երկնից արքայութեանն՝
զտէր աղաս :

Վասն հոգւոցն : Եւ ևս : Զանձինս :
Ողորմեաց :

Աբբա :

Ի գիշերի և 'ի տունջէանն և յամե-
նայն ժամու զքեզ աղաչեմք՝ եւ 'ի
քէն խնդրեմք մարդասէր տէր Առ-
մեզ աստուած փրկիչ մեր, խոնար-
հեացի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր,
զի մի՛ ունայն լիցին վատաակք ծա-
ռայից քոց, այլ համարեա զաշխա-

տու թիւնս մեր 'ի գործ արդարու
 թեան, և 'ի պտուղ աստուածպաշ
 տու թեան: Բնկալ տէր՝ զազօթս և
 զերկրպագութիւնս մեր, և հատո
 մեզ զոգորմու թիւն քո առատա
 պէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ
 ամենազօր աջոյ քոյ. զօրացո զմեզ
 տէր՝ զօրու թեամբ սուրբ հոգւոյդ.
 պահեա զմեզ որպէս բիբ ահան: Եւ
 արա առ մեզ նշան բարի, 'ի գովեստ
 և 'ի փառաբանու թիւն անուանդ
 քում սրբոյ: Զի 'ի քո փառս կատարի
 ամենայն արարածոյ մշտնջենաւոր
 փառաբանու թիւն 'ի բարձունս, հօր
 և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս յա:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի եւ յաւի
 տենական՝ նայեաց և այց արա բա
 նաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր
 առ քեզ գթու թեամբ քով: Զի քո
 առաջի կամբ տէր, և առ 'ի քէն ու

զորմու թեանցդ եւ գթու թեանցդ
 ակն ունիմք : Ջամենեւեան օրհնեալ,
 զամենեւեան իմաստնայո, զամենեւեան
 լուսաւորեալ, և ամենեւեան
 պարգեւեալ զերկնից արքայու թիոք :
 Վասն զի դու ես տէր կենաց, և աստուած
 ողորմու թեանց, և քեզ վաշել
 փառք իշխանու թիւն և պատիւ,
 այժմ և միշտ և յա :

Մազթանք :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն
 ժամու անդադար փառաւորեմք
 զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիոք,
 այժմ և միշտ և :

Քարոզ՝ Մի՛ նախնիք, և խորհուն կանոնացն :

14 Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս
 14 խաղաղու թեան՝ զտէրազաշեսցուք :

Վասն ցրելոյ ՚ի մենջ զամենայն խորհուրդս
 չարին՝ զտէր աղա :

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խոր

Հուրդս և առաքինի վարս՝ զտէր ա :
 Վասն պահէլոյ զմէզ ընդ հովանեաւ
 ամենազօր աջոյն իւրոյ՝ զտէր աղա :
 Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն
 վազվազակի ընդ ոտիւք մերովք՝ ըզ
 տէր աղա :

Վասն հոգւոյն : Եւ եւս : Զանձինս :
 Ողորմեաց :

Առթիւ :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամե
 նայն արարածոց երեւելեաց եւ ա
 ներեւում թից : Առ քեզ կարգամք
 յամենայն ժամ, զի ընդ ամենայն
 տեղիս է տէրութիւն քո, և արքա
 յութիւն քո ամենեցուն տիրէ :
 Շնորհեա մեզ երկիր-զիւ ՚ի պաշտօն
 քո կանխել հանապազ, սիրել զքեզ
 ՚ի բոլոր սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց,
 և յամենայն զօրութենէ մերմէ պա
 հել զպատուիրանս քո : Համբառ
 նալ առ քեզ զձեռս մեր ՚ի սրբու

Թիւն առանց բարկու թեան և երկ-
 մըսու թեան, և և գտանել ՚ի քէն
 զչնորհս և զողորմու թիւն, և զառա-
 քինասէր գործոցն յաջողու թիւն,
 Ասն զի դու ես տէր կենաց և առ-
 տուած ողորմու թեանց, և քեզ
 վայելէ փառք իշխանու թիւն և սպա-
 տիւ, այժմ և միշտ և յա :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Քու՛մ ամենագոր եւ յողթող տէ-
 րու թեանգ կրկնի ամենայն ծունր
 յերկրագագու թիւն, և փառաւ որի
 յամենեցունց թագաւ որու թիւն
 քո : Նայեա յերկրագագու թիւնա
 մեր, և ուստ մեզ առնել զարդա-
 րու թիւն ճշմարտու թեան : Ասն
 զի դու ես աստուած իսաղաղու-
 թեան, որ բարձեր զթչնամու թիւն
 ՚ի միջոյ, և արարեր զսաղաղու թիւն
 յերկինս և յերկրի. հեռուորաց և
 մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր

պարզ եւս քոյին բարեացդ : Որում
 և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանա
 ւորս արասցես, դասելով ընդ ճշմա
 րիտ երկրպագուս քո, աստուած
 մեր և աւեր մեր և փրկիչ յիսուս
 քրիստոս : Որ ես օրհնեալ ընդ հօր
 և ընդ սուրբ հոգւոյդ . այժմ և :

Մայթանք :

Յերգս օրհնու թեան և ՚ի ձայն սաղ
 մոսոց անգագար փառաւորեմք ըզ
 հայր և զորդի և զսուրբ հոգիս,
 այժմ և միշտ և յա :

Քարոզ՝ Ողորմե՛ս, և ի նշնան կանոնացն :

Վասն դտանելոյ մեզ զշնորհս եւ բձ
 զողորմու թիւն ՚ի բարերար աեաւ դձ

նէ մերմէ՛ զտէր ազաչեսցուք :

Վասն փրկելոյ զմեզ ՚ի զրպարտու
 թե՛նէ՛ մարդկան եւ յորոգայթից
 սատանայի՛ զտէր ազա :

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէ
 ից և տանց հաւատացելոյ՛ զտէր ա :

Վասն որք ՚ի լերինս յայրս և ՚ի փաշ
պարս բնակեալ են սուրբ հարքն
մեր՝ զտէր աղա :

Վասն որք սաղմոսիւք եւ օրհնու
թեամբ կատարեն զամենայն ժա-
մանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր ա :
Վասն հոգւոցն : Եւ ևս : Զանձինս :
Ողորմեաց :

Արթը :

Գոհանամք զքէն տէր տատուած
մեր, որ զարթուցեր զմեզ ՚ի հան-
գըստենէ քնոց շնորհիւ ողորմու-
թեան քո : Զարթո զմիտս մեր ալ
դարու թեամբ առ քեզ տէր աս-
տուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր
զփրկութիւն քո : Եկեսցէ և բնա-
կեսցէ առ մեզ աստուածութիւն
քո, և ողորմութիւն քո հովանի և
պահապան լիցի ՚ի վերայ պաշտօնէ-
լից քոց : Եւ զմեզ զճառայքս քո
արժանի արա ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի
և յամենայն ժամու միշտ խորհիւ

՚ի սէր սրատու իրանաց քոց : Եւ գոհանալով փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ , այժմ և :

Մաղաղութիւն ամենեցուն :

Անգանարար զօրութիւն եւ աղբիւր անմահութեան , դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մեր : Որ շնորհեցեր մեզ ՚ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո : Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տէր աստուած մեր , արա զմեզ արթունա և պատրաստ ՚ի ժամ աւաւօտու ընդ սուրբըս քո : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ , այժմ և միշտ և :

Մաղթանք :

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ , այժմ և միշտ և :

ԲԸ Թ աղ ու զոր յաւ իտեւ ա՞ն ի ի մե՞զ ի մե՞զ
 Լ ո՞ւր մե՞զ ապառա՞ծ փրկիչ
 մեր . եւ կեցո՞ւ ըզ մեզ , որ յամենայն
 նի՞ կա՞րո՞ղ զէ ես :

ՁԳ Լ ո՞ւր մե՞զ ապառա՞ծ փրկիչ մեր .
 յոյս ամենայն ծագաց երկրի . եւ որ
 ի՞ ծով հե՞նի : Ո՞ պատրաստէ՞ ըզ
 լերինըս զօրութեամբ իւրով . եւ
 ըզրեցեալ է՞ զօրութի՞ւն . եւ կեցո՞ւ
 ըզմեզ , որ յամենայն :

Փ Լ ո՞ւր աղաչանայ մերոց տէ՞ր մա՞ր
 դա՞սէր , եւ զըժմա՞ ի՞ մեզ :

Բ Մի՞ զի՞ս անտես աննէր . ա՞յլ
 օգնեա՞ ինձ մա՞րդա՞սէր :

ՁԴ Մի՞ բնկենո՞ւր զիս տէր յերեսաց
 քոց . եւ զհոգի քո սուրբ մի՞ հաննէր
 յի՞նէն : Այլ առ՞ք ինձ զգնծու
 թիւն փրկութեան . եւ հոգւով

պետու թեանքո հաստատեալ զիս .
 ա՛յ յի սօգ :

Մի անտես առ ներք զիս տէր սատը՛ւ փ
 ւա՛ծ փրկիչ իմ . այլ շնորհեա՛մ ինձ
 թողու թիւն բաղանդու թ մա՛րք
 դա՛սէր , ե՛ւ կե՛ծցո՛ւ :

Երկինք եւ երկիր գոհանան ըզ թ
 քէ՛ն տէր . արարածք ամենայն քեզ
 երկիրսոյն գանե՛ն . եւ հրեշտակք ՚ի
 բարձու՛նս աղաղակե՛ն եւ ասե՛ն .
 ողորմեա՛ գու ստեղծեր , մի կորու՛ւ
 սանէր :

Երկինք երկինց , ջուրք որ ՚ի վերոյ աղ
 քան զերկինս՝ օրհնեցէք զանու՛
 նը՛ն տեառն : Զի՛ նա սոսոց , և ե՛
 ղեն . հրամայեաց և հաստատեցան .
 եւ հրեշտակք ՚ի :

Երկինք և երկիր հանապա՛ղ ըզքէ՛զ փ
 գովեն , թագաւո՛ր փառաց . սե՛
 բովե՛ք եւ քերովե՛ք ՚ի խո՛նարհ
 ունեւոյ՛ ըզդէ՛ մս ՚ի՛ւրեանց . եւ
 միաձայն բարբառո՛վն աղաղակե՛ն

Եւ ասե՛ն . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ .
տէ՛ր զօրո՛ւթեա՛նց :

72 **Ն**րկայնամիտ ե՛ս տէ՛ր ա՛ռ անե՛-
նե՛սեա՛ն . և գը՛ծա՛ տէ՛ր ՚ի
վե՛րա՛յ մե՛ր . որպէ՛ս և՛ ա՛ն ազակի՛ն
փըրկի՛չ և՛ կե՛ցս՛ :

74 **Ն**րկայնամիտ բազումօրորմ և ճշմա-
րիտ նայեա՛ց առ իս , և՛ ողորմեա՛ց
ինձ : Տո՛ւր զօրո՛ւթիւն ծառայի՛քոյ .
կեցս՛ զորդի՛ աղսխնոյ՛քոյ . և արա՛
առ իս զեղջան բարո՛ւթե՛ . և գը՛ծա՛ :

7 **Տ**էր որ գը՛ծացա՛ր յա՛ն ազակի՛ն խա-
չակի՛ց լինիլ՛քեզ . և մարբեցե՛ր զազ-
տեղո՛ւթիւն յանցանոյ՛ նորա յազ-
բե՛րէ՛ կողի՛քոյ . գը՛ծա՛ և յիս ՚ի
մեղաւորս , որ ծարա՛րս եմ առ
քեզ . և փափագիմ ՚ի գառնի՛թըս քո՛
որպէ՛ս ըզմի՛ ՚ի յեղջերուայ ՚ի յազ-
բե՛րէ՛քս՛ ջուրց՛ :

7 **Մ**արտեա՛ն ընդ իս թը՛ջնամին . հա՛-
նապա՛զ զիս կամի՛ կողմ՛սսանե՛լ .

այլ դու տէր իմ այց անա մտորեալ
 ոչխարիս, և կե՛ցո՛ւ :

Մարտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց. սղ
 եւ փոխանակ սիրոյ իմոյ մասանէ ին
 ղիս. այլ էս յանօթս կա՛յի : Հաստու
 ցի՛ն ինձ չար փոխանակ բարւոյ, ա
 տելու թիւն փոխանակ սիրոյ իմո՛ւ յ.
 այլ դու տէր իմ այց ան :

Որ հովիւդ էս հօտից բանաւոր ժ
 կենդանեաց, տուր ինձ յոյս կե՛
 նաց ասպաշխարու թեան. և դարձո՛
 զմտորեալս ՚ի հօտ քո քրիստոս, և՛
 կե՛ցո՛ւ :

Մեղայ և անաչե՛մ ըզբեզ. թողու թ
 թի՛ւն շնորհեա՛ մեղա՛ց ի՛մոց.
 քաւիչ իմ լէր քո գը՛թու թեամբդ.
 որ միայնդ էս փըրկիչ, և կե՛ցո՛ւ :

Մեղայ տէր մեղայ. և զանօրէնու սղ
 թիւնս իմ էս ի՛նձէ՛ն գի՛տեմ :
 Աղաչե՛մ և խնդրեմ ՚ի քէն, թող
 ինձ տէր, թող ինձ. եւ մի կորու
 սաներ ղիս ըստ անօրէնու թեան

խմոյ . քան իչ խմ լե՛ր քո գը՛ն :

4 Մեղայ՛ց քե՛զ տե՛ր . մեղայ՛ց քե՛զ տե՛ր ,
մեղայ՛ց . և քան զաւազ ծովու՛ն քա
ղու՛մ ե՛ն յանցանիք խմ . սրտորանիք
անխարհիս խարեցին զիս . եւ եզե՛ն
անպրտու՛ղ ՚ի կենաց յուսոյ՛դ . այլ
զու՛ն անսխակալ՛ եւ անյիշատիս՛ն փրբ
կիչ . խնայեա՛ ՚ի մեղուցեալ՛ ծա
ւայս , և՛ կե՛ր ցո՛ւ :

72 Տե՛ր խմ , բազու՛մ ե՛ն անօրե՛ն
նու՛թի՛ն և նի՛ն անհմին ի՛մոյ . ոչ
յի՛ շեցի՛ զանձե՛զ ըզգա՛ տաստաներս
քո . արդ անկե՛ն ըզքե՛զ անգա՛ն
չեմ . շնորհեա՛ն ինձ սպանխարու՛ն
թիւն տե՛ր . ե՛ր ողո՛ս բմեա՛ն :

84 Անօրե՛նու՛ թիւնիք խմ բարձրացան
քան ըզդու՛ իս խմ . և որպէ՛ս բեռ ըն
ծանրը ծանրացան ՚ի վե՛րայ՛ խմ :
Նեսեցա՛ն և փտեցան վե՛րք խմ յե՛
րեսաց անըզգամու՛ թեան՛ն ի՛մոյ .

ոչ յի՛շէ՛ցի զա՛հէ՛զ ըզ զա՛ն :

Պաղատանս մատո՞ն ցանե՛մք քե՛զ Փ

հայր երկնա՛ւոր . մի անտես առնե՛ր
զազա՛շանբա մե՛ր . այլ անցո՞ զդասու՛-
մբն քո ՚ի մէ՛նջ . և յիշեա՛ զի պատ-
կե՛ս եմք բա՛րերարո՛ւ թե՛ւ ա՛նձնդ :

Տե՛՛ք ը ի՛նձ զը՛թու՛ թիւնըք քո՛՛ բա՛ն Թ

զո՛ւմ ե՛ն յոյժ . առ իս արա՛ք զբա՛-
րե՛րարո՛ւ թիւնըս քո՛ . որպէ՛ս ե՛ւ
մայրսա՛ւո՛րի՛ն , ե՛ւ ի՛նձ սղո՛ւք
մեա՛ն :

Գը՛թու թիւնըք քո բազու՛մ ե՛ն տէք . սղ

եւ ըստ իրաւանից քոց կե՛ցո՞ զիս :
Բազու՛մ ե՛ն որք հալածե՛ն և նեզե՛ն
զիս . ՚ի վկայու թեանց քոց ես ոչ խո՞
տորեցա՛յ . առ իս արա՛ք զբա՛ն :

Ա՛նոխակալ և անյիշաչար տէ՛՛ք . Փ

որ զը՛թալո՞ւ ՚ի մեզաւ որս շնորհե՛-
ցե՛ք ապաշխարու թիւնն . արդ զը՛-
թա և յիս տէ՛ք ՚ի մեզուցեալ և
յանորի՛նեալ քո՛ ծառայս . և՛ փո՛-
խարկեա՛ ըզ գործողըս շարեա՛ց ՚ի

զըզն՝ և մն ապաշխարու թեան, և
կե՛ցո՛ւ :

Բ Ի տաճարի քում սրբբութեան,
փառաւորե՛ծ լո՛ւի՛ ըզքե՛զ. դու՛ ու
նի՛ս իշխանու թի՛ւն, ողորմեա՛
մե՛զ :

ՍԶ Այլ էս ըստ բազմում ողորմութեան
քում մտից ՚ի տուն քո, և երկիրպա
զից ՚ի տաճար սուրբ քո երկիրդի՛ւ
քո : Տէ՛ր, առաջնորդ եա՛ ինձ յարդա
րութեան քում փասն թշնամեաց
իմոց . և ուղիղ արա առաջի իմ ըզ
ճանապարհըս քո՞ . դու՛ ունի՛ս :

Ք Ի տաճարի քում սրբբութեան հա
նապան՝ ըզքե՛զ գոլե՛մք թագաւոր
փա՛ռաց . որ ունի՛ս իշխանու թի՛ւն
կե՛նաց եւ փրկութեան, ողոր
մեա՛մ մե՛զ :

ԵԶ Ապաշխարութեան արտաճուս
աւանան լինի, և լուանայ ըզ
բազմութի՛ւն մե՛զաց . սովա՛ւ

Հնորհեա յառանջ քան ըզ վաճախ,
 ճան դքաւն թիւն եւ ըզ մէծ քո
 զոզո՞՞ ըմուծիւն:

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ աստ սլ
 ուած հըզօր եւ կենդանի. երբ եկից
 երեւեցայց երեսացդ աստո՞ւ՞ծոյ:
 Ե՛ղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր
 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի. եւ այն զի ա-
 սէին ցիս զօրհանապազ, թէ ո՞ւր է
 աստըւած քո՞. սո՞վալ Հնորհեա
 յառանջ քան ըզ:

Յորժամ գան փառօք հօր յահա՛ փ
 գի՛ն անուրն 'ի դատե՛լ զե՛րկիր.
 եւ գոզան սարսափմամբ երկրա՛-
 ծի՛նքս ամենայն 'ի յահե՛ք քո՞ւմ
 մէ. 'ի նրօտիլ քո յատենի՛ դատաւոր
 անհեղ. եւ յակնարկել քո յարարա՛ծս,
 յիշեա եւ զիս ըզ բազմամեղօ. որ
 ընկրդմեալս եմ յանցանօք բանասը-
 կուի՛ն խաբմամբ. եւ հայցեմ զա-
 ւազակի՛ն, տէր եւ զի՛ս յիշեա. որ
 միայնդ ե՛ս փը՛րկիչ:

Թ Չիս որ ՚ի նաւի աշխարհի ալէ
կոճե՛ն մե՞զ. դ.բ իմ. նաւահան
զի՞ստ ապաշխարու թե՛ շնորհեա՞ծ
ի՛նձ բազում յողորմ, և կե՛ցո՛ւ :

ՍԷ Աեցո՛ զիս աստուած, զի հասին
ջուրք յա՛նձն իմ. ընկլայ ես ՚ի
խորրս անդեգոց ուր ո՛չ գոյ ինձ հան
զի՞ստ. նաւահանեզի՛ստ :

Փ Նաւապետ բարեզու թ առ քեզ ա
պաւի՛նիմ. տուր ինձ ձեռն որպէս
երբե՛մքն պետրոսին ՚ի վերայ ա
լեացն. որ ծրվինս ալէկոծեալ
յանցանօք մեզաց, եւ կե՛ցո՛ւ :

Թ Դու ես քրիստոս աղբիւր կե՛նաց.
բըղխումն ողորմու թեան. շնորհեա՞
փրկի՛չ անձանց մերոց ըզ թողու
թիւն մեզաց մե՛րոց :

ՍԷ Ի քե՛ն է տէր աղբիւր կե՛նաց. եւ
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
ըզլոյս : Մագեա՛ զողորմու թիւնս
քո որք ճանաչեն ըզքեզ. զարդա
րու թիւնս քո որք ուղիղ են սրբ

տի՛ւք. շնորհեա՛նք փրկի՛չ անձա՛նց :
 Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց եւ փ
 հանգիստ աշխատելոց . ճանապարհ
 մողորելոց , ե հովիւ հողեւոր բա-
 նաւո՛ր հօտի . փախաբողացս առ
 բեզ քրիստոս լեր նաւահանգիստ .
 եւ արբո՛ մեզ ծարաւեացս ըզբա-
 ժակ քո քաղցրութեան յանրս .
 պա՛ռ յաղբե՛րէդ :

Ի տաճարի սրբո՛ւթեա՛նք քո՛ւմ ուր
 լա՛ւր տէր ձայնի՛նք մո՛ւմ . ե՛
 աղաչա՛նք ի՛մ ժամանե՛սցե՛նք
 ՚ի յականջը՛ս քո՛ տէ՛ր :

Նուա՛ւ ի՛նձ ՚ի տաճարե՛ սրբոյ իւր աղ
 մէ ձայնի՛նք աղօթի՛ց ի՛մոց . ե աղա-
 ղակ ի՛մ առաջինորա , մտցե՛ յական-
 ջըս նորա . եւ աղաչա՛նք :

Որ լուսատու ես տիեղեբաց քր- փ
 ՚իստոս սաստըւած . լուսաւորեա՛ աղց
 զիմ ըզխաւարայի՛ն խորհուրդս ,
 եւ կե՛նսցո՛ւ :

Փ հնժ Օ՛րհնեալ ես տէր, եւ փառանո-
րեալ է՞քո անբաւ մարդանիրու-
թիւնդ. զանդաշանըս մեր քեզ մա-
տուցանեմք, որ թագաւորդ ես
յաւխտե՛նից. զերնջեցեալսըն մեր
արժանի արա՛ տէր ընդունիլ ՚ի
կեանսորդ յաւխտե՛նից :

Թ Արտասուս ի՛նձ շնորհեա՛ն ՚ի յա-
պանչխարու թիւն տէր. զի լուացից
ըզմե՛զս ա՛նձի՛ն իմոյ. որպէ՛ս պոու-
նի՞՛կն անդաշե՛մ, և՛ կե՛ցո՛ւ :

աղ Աստտա՛կեցա՛յ ես ՚ի հեծու թեան
իմու՛մ. լուացի զամենայն գիշե՛ր
ըզ մահի՛ճս ի՛մ, եւ արտասուօր
իմովք զանկողի՛նս իմ թացի՛մ. զի
լուացից ըզ մե՛զս :

Փ Ո՛ր աղբիւրդ ես անասկան բրնձ-
տո՛ս անտըւած. զվերաւորեալ
անձն իմ ՚ի մե՛զաց, բըժըշկեա՛ տէր
բըղիմամբ արտասուաց, և՛ կե՛ցո՛ւ :

Թ Չմոլորեալ ծանայս խընդըրեա՛
տէր. և՛ մի գատապարտե՛ր ը՛զնս

Ի՛յ յաւո՛ւրն անցե՛լո՞ւ թե՛ս ան քոյ
մա՛ր դասէ՛ր :

Կեցցե՛՛ անձն իմ օրհնեացէ՛ ըզքեզ ալ
և իրաւուներք քո՞ օգնե՛ս սցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէ՛ս զոչխար կորու՛
սեալ . խընդրեա զճառայս քո , զի
զպատուիրանքս քո ես ոչ մոռա՛
ցայ . և մի՛ գատանայա՛ր տե՛ր :

Որ մոլորեցայ ի՛ հօտէ՛ քո և մտէ՛ հո՞ վի
վի՛ւ և բարի . խընդրեա՛ զի՛ս ըզ
մոլորեալս . եւ արժանա՛ւ որեա՛
խառնիկ ի՛ հօ՞տ քո՛ քրիստոս ,
եւ կեցո՛ :

Թագաւորք Մարտիրոսաց :

Թագաւոր յաւի՛ տեա՛ն :

Բարեխօսո՞ս ու թի՛ սըրբոց (այս անոնն ,) աձ
ազանէմք ըզքեզ . թողո՛ւ թիւն
չընորհեա՛ յանցանա՛ց մերոց .
բարեբա՛ր քո քրի՛ստոս :

Մերձ է տէր առ այնոսիկ որք մա՛ ալ
չեալ են սրտիւք . եւ զխոնարհըս

Հողւով կեցուցանէ : Բազում նե-
ղութիւնք են արդարոց . յամենայ-
նէ փրկէ զնոսա տէր . և պահէ զա-
մենայն ոսկերբս նոցա . և մի ՚ի նոցա-
նէ ոչ կորցիցէ . Թողու թիւն շն :

Փ Որ յաղթող զօրութեամբ ՚ի հան-
դէս ճրգնաւ ո՞րան կան , անա-
րա՞ տ պահէ՞ցեր զխոստովանող վը-
կայս քս քս աստըւած . տո՞ւր
մե՞զ զզօգնութիւնն ՚ի նեղու-
թեան մերում , բարեխօսութեամբ
սրբոց մարտիրոսա՞ց , և՛ կեցո՞ցն :
Թագաւոր յաւիտեանն :

Սկ Չողորմութիւն քո՞ տէ՛ր արա՞
՚ի՞ մե՞զ . և՛ բարեխօսութեամբ
սրբոցն (այս անունն) , մի՛ կորուսաներ
ըզմեզ . ե՞րբորդ ո՞ւր թիւնս ո՞ւրբ
նորմեաց մեզ :

Սղ Փրկիւ թիւն արդարոց ՚ի տեառնէ-
է . վերակացու է նոցա ՚ի ժամանա-
կրս նեղութեան : Յգնեցէ՛ նոցա
տէր և փրկեցէ զնոսա . ապրեցուս

ցէ ՚ի մեղաւորաց, և կեցուսցէ զնոս
 սա զի յուսացան ՚ի նա, և բարե :
 Որք ըզ տանջա՛նս եւ ըզ մահ՛ վա՛ վ
 սընքն թո՛ յանձն առին, և հեղին զա՛
 բիւնս իւրեանց վասն անուանըդ
 քո սրբոյ, բարեխօսութեամբ սոցա
 մի կորուսաներ ըզ մեզ, ե՛ր :

Բարեխօսութեամբ սրբոցն (այս անուն), բձ
 պարգեւեա՛ն մե՛զ տէր, անուու
 մասն և բաժին ընդ հրաւիրեանսն
 ՚ի կոչումն արքայութե՛ն ե՛ր ըկենց :

Աբանչելի է աստուած ՚ի վերայ սրբ սլ
 բոց իւրոց աստուած իսրայելի : Նա
 տացէ՛ զօրութիւն հաստատութե՛ն
 ժողովրդեան իւրոյ, օրհնեալ է աւ
 տըւամ, անուու մասն :

Մարտիրոսք երանեալք եւ վառա՛ն վ
 ւորեալք, որք բազում տանջանա՛
 ցըն համբերեցիք, գո՛ւք ըզոյսըն
 կենաց ըզգեցեալ ունիք, և առ քս՛
 վասըն մեր բարեխօսեցէք :

Դու ե՛ս քրիստոս աղբիւր կենաց, բկ

բըղխո՞ւմն ողորմութեան . շնորհեցե՞ր սրբոցն (այնն) . յաղթող բզնահատակութիւն . հալածել ըզհաււարն և լուսաւորել զանձինքնս մէր :

Ստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ՝ որք շուրջ են ըզնովա : Տէր աստուած զօրութեանց ո՞ նմանի քեզ . հզօր ես դու տէր , և ճշմարտութիւն քո շուրջ է՞ ըզքե՞ւ . շնորհեցե՞ր սրբոցն (այնն) , յաղթող բզնահատակութիւն հալածել ըզխաւարն և լուսաւորել զանն :

Ո՞ր շնորհօք սուրբ հոգւոցն յաղթելցիք թշնամւոյն . երանեալ սուրբ վրկայք քրիստոսի . վասըն ձէր տօնողացս հայցեցէք յաստուծոյ զթողութիւն մե՞զ զայն :

Ո՞ր պըսակդ էք պարծանաց ամենայն . առաքիներաց . նախաշաւիղ և առաջ

նորդ կենացըն յաւ իտենից, ուլ ս'բ
 վը կայք. առ պրասակիչն սրբոց և
 վասըն մեր բարեխօսեցէք. շնորհե-
 լով ողորմութիւն յանսպառ ան-
 բերէն կենացըն յաւ լիտենից:

Ըղճըզնութիւն սրբոց (այս անուն), 4Ճ
 բարեխօս ունիմք առ քեզ քրիս- 4Կ
 տոս. և աղաչեմք սոբօք, շնորհեա-
 զթողութիւն յանցանա'ց մերոց.
 եւ ՚ի կեանսրդ յաւ իտենից նո-
 ղողեա' և կե'ցո' :

Լոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց սղ
 սրտից եղե' և ուրախութիւն : Ու-
 բախ եղերուք արդարք ՚ի տէր. և
 խոստովան եղերուք յիշատակի սրբ-
 բութեան նորա. և աղաչեմք :

Պատուական է առաջի տեառն մահ 4Կ
 սրբոց իւրոց. ո' տէր ես ծառայ քո
 եմ. ծառայ և որդի աղախնոց քոյ :
 Հատեր ըզկասպանս իմ. քեզ մատու-
 ցից պատարագ օրհնութեան, եւ
 զանուն տեառըն կարգացից. և ա' :

փ Հանդիսացեալք ՚ի մարտըս պատե-
 րազմի յանթոյն գրտայք սուրբ վը-
 կայք . քանզի ճանապարհ հորդե-
 ցիք ը մե՞զ յերկնային քաղաքն
 յերուսաղէմ , ընդ անմարմնոցն
 դասս փառաւորելով սուրբ զեւ-
 րո՞րդս լժի՛ւնն :

Դձ Որք ՚ի խորանքս սրբութեան եմք
 ժողովեալ օրհնել ըզքեզ քրի՞ստ
 տոս . անլաշանօք սրբոցն (այս անն) ,
 զպաղատանքս մեր մի անտեսս ան-
 ներ . որ մի անյեղ ես բազում ողորմ
 թա՛ղաւ որ փառաց քրի՞ստս :

Եղ Մերձ է տէր ան ամենեսեան որք
 կարդան առ նա . առ ամենեսեան
 որք կարդան առ նա՞ ճըմարտու-
 թեա՞մք : Զկամս երկիւղածաց իւ-
 րոց առնէ տէր . աղօթից նոցա լսէ ,
 և կեցուցանէ ըզնոսա՛ . անլաշանօք
 սրբոցն (այս անն) , զպաղատանքս մեր
 մի անտեսս :

Ոչ էն բանք և ոչ էն խօսք, որոց
 ոչ լրսին ձայնք նոցա՞ : Ընդ ամէ
 նայն երկիր եւ բարբառ նոցա, եւ
 մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի էն խօսք
 նոցա՞, աղաչանօք սրբոց առաքե-

սլ

լոցն ։

Նահատակք և վրկայք բրնատասի
 անտու՞ւծոց, ընդ հանուր տի՛ւր զե-
 րանց քարո՞ւղք փրկու թեան, որք
 զանձինքս ձե՞ր մատուցիք սա-
 տարա՞գ, և զե՞նու մն անտու՞ծոց
 հօր ՚ի հո՞տ անու՞շից, ժողովե՛լոցս
 ՚ի կատարե՞լ զյիշատակ անուան
 ձե՞րոյ, բարեխօսեցէք առ տէր վա-
 սրն քաւու՞թեան մե՞զա՞նց մե-

փ

րոց ։

Չերեքսրբեան տէրու թիւնըք քո
 միաբան աղաչեմք, լո՞ւր տէ՛ր,
 աղաչանօք սրբոցն (այս անուն), խրճա-
 յեա՛ն ՚ի մեզ, և կե՞ցո՞ցն ։

դկ

սղ Ո՛ւրա՛խ լիցին ամենեքեան որք յու-
 սացեալ են ՚ի քեզ. յաւիտեան ցըն-
 ծացեն. և բնակեսցի՞ս դո՛ւ ՚ի՛ նո՛-
 սա: Պարձեսցին ՚ի քեզ սիրելիք ա-
 նուան քոյ. զի օրհնեսցես դու զար-
 դարն. տէր որպէս զինու հաճու-
 թեամբ քով պսակեցեր ըզ նոսա՞.
 անաչանօք:

փ Տօնէ՛յ այսօր եկեղեցի՛ սուրբ զյիշա՛-
 տակըս ձե՛ր սուրբ վը՛ կայք. որք
 զօրութեամբ սուրբ հոգւո՛յն վա՛-
 նեցիք ըզ պատե՛րազմ չարին. եւ ՚ի
 կամարըս լուսեղէ՛նըս թա՛գանօր-
 եալք. օրհնե՛լ սուրբ զե՛րբո՞ւր-
 դո՛ւ թի՛ւնն:

Սրբոյն Ստեփաննոսի:

Այսօր դա՛հօ՞ւսք հրե՛շտա՛կաց ու-
 րա՞ն իսա՞նան ընդ ը ձըզընու-
 թի՞ւն սըրբո՞յն Ստեփաննո-

սի նախալըկա ընդ ինչ քան ինչ քան
 Քանըզի գոչէ եւ կեզէ
 ցիքն քո Քրիստոս ըզյազէ
 թա՛նակ մա՛րտ հեզմանն արեան
 սո՛րա՛ր ՚ի վերայ մե՛ծի անըւ
 ըւա՛ն քո՛յ տէ՛ր :

Բանգը՛ւմ համարձակութիւն է սո-
 րա անաջի աստուծոյ ՚ի ձեռքն
 հեզմանն սուրբ արեանն իւրոյ :
 Քանըզի յօժարութեամբ մատնեաց
 զանձն իւր շարաշար և զառն տան
 ջանաց վասըն մե՛ծի անըւ նրն
 տեանն :

Քանըզի արհամարհելով անար-
 գեաց զանցաւոր ըզկեանես աշխարհ
 հիս, և փախարեաց յաւիտենական
 կենացն, և միշտ և հանապազ ու-
 րախանաց ընդ տեա՛ռքն իւրոյ. յա-
 նըսպա՛ն յուրախութիւնանն :
 Քանըզի գոչէ եւ կեզէ
 ցիքն քո Քրիստոս ըզյազէ թա-
 նակ մա՛րտ հեզմանն արեան սո՛-

բա՛ր ՚ի՛ն՝ վե՛րայ՝ մե՛ծի՛ ան՛ըւա՛ն՝ Յի՛սուս
քրի՛ստի՛ յ տէ՛ր ։

Փա՛ռք շօր՛ն էսկան՛ի , Արդւոյն
միաճ՛նի , և անձատի՛չ սուրբ շո՛ղւոյն
վայ՛ելէ՛ն ։

Փա՛ռք սլատի՛ւ եւ իշխանու՛թիւն .
սյժ՛մ և միշտ եւ յաւիտեան՛ս յա-
ւիտե՛նից . ան՛Յի՛սուս մէ՛ջն ։

Եւ յորժամ շա՛րժի՛ն երկի՛նք և
երկի՛ր ՚ի յահէ՛ վառանց բանի՛ն
Տեա՛ռն Ա՛ստուծոյ՛ ։

Յայնժամ նըստուցանէ՛ր ընդ
աջմէ՛ իւրմէ՛ ըզսիրե՛լիս անուան՛ն
իւրոյ ՚ի լուսեղէ՛ն խորանսրն զու-
գան՛ս ընդ իւրե՛ր լոյ՛լ ։

Այսօր դասը հրեշտակաց ՚ի յերկինս սարսաման ։

Ալէլուիա գիշերային, փերոնական ասից իարգոս :

Ալէլուիա ճրագալուցի Մենդեան :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

Առաքեաց զբան իւր, և բժշկեաց
 զնոսա, և փրկեաց զնոսա յասպակա,
 նութեմէ իւրեանց : Խոստովանեալ
 զիցին տեսուն՝ ողորմութեանց նորա,
 եւ ըսբանչելեաց նորա որդիք
 մարդկան :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

Իջցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գեղ Փ
 ման, որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր :
 Ծանգեսցի յաւուրս նորա արդարու
 թիւն, բազում խաղաղութիւն մինչ
 չեւ կատարեսցի լուսին :

Փառք և երկրպագութիւն հօր և
 որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և
 միշտ և յաւիտեանքս յաւիտեանց,
 ամէն :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 ամ Տէր հովուեացէ զիս . եւ ինձ ինչ
 ոչ պակասեացի : Ի վայրի դալարու ոջ
 անդ բնակեցոյց զիս . եւ առ ջուրս
 հանգստեան սընոյց զիս :

Փ Ալէ : Ի ջգէ որպէս անձրեւ ՚ի վերայ
 գեղման . որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :
 Ծանգեացի յաւուրս նորա արդա-
 րութիւն . բազում խաղաղութիւն
 մինչեւ կատարեացի լուսին :
 Փառք և երկրպա . այժմ և միշտ և :
 Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Զիսի ամենայն փերոնական փօնի որ ամ վնի
 շիասքն ասա :

Պասք հրեշտակաց օրհնենն ըզբեզ
 քրիստոս ալէլուիա . մարդկան ազգ
 սաղմոսենն բեզ . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 ակ Առ զուստր և տես . խոնարհեցո
 զունկն քո . մոռա զժողովուրդ քո .

Եւ զտուն հօր քոյ , զի ցանկացաւ
 թագաւոր գեղոյ քո : Սա՛ ինքն է
 տէր քո՝ երկիրպագցես սըմա , եւ
 դուստր ծուրայ երկիրպագցէ սմա .
 և պատարագօք զերեսս սորա պաշ-
 տեսցեն մեծամեծք ՚ի ժողովրդոց :
 Ալէ՛ : Նա՛ կարդասցէ առ իս , հայր փ
 իմ ես դու , աստուած ընդունող
 վրկութեան իմոյ : Ե՛ս անդրանիկ
 արարից զնա , եւ բարձր քան զամե-
 նայն թագաւորս երկրի :

Փառք և երկրպա , ա՛ ժամ և միշտ և :
 Ալէ՛ լուիա , ալէ՛ լուիա , ալէ՛ լուիա՛ :

Ալէ՛ լուիա , ալէ՛ լուիա , ալէ՛ լուիա՛ :
 Ի՛ջցէ՛ որպէս անձրեւ ՚ի վերայ գեղ բձ
 ման , որպէս ցօղ զի ցօղէ՛ յերկիր :
 Ծագեսցի՛ յաւուրս նորա արգա-
 րու թիւն , բազում խաղաղութիւնն
 մինչեւ կատարեսցի՛ լուսինն :

Ալէ՛ : Եցո՛յց տէր զվրկու թիւն իւր , փ
 առաջի ազգաց յայտնեաց զարդա-

բուն թիւն իւր : Յիշեաց որորմու
 թեամբ իւրով զյակոբ . ճշմարտու
 թեամբ իւրով զուսնն իտրայելի . և
 տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրբ
 կու թիւն աստուծոյ մերոյ :
 Փառք և երկրբ . այժմ և . ալէլուիա :

բ Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա .
 Մա կարգացել առ իս՝ հայր իմ ես
 դու . աստուած ընդունող փրկու
 թեանն իմոյ : Մա անգրանիկ արարից
 զնա . և բարձր քան զամենայն թա
 դաւորս երկրի :

ժ Ալէ : Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօ
 բու թեան . ՚ի վայելչու թիւն սրբոց
 բոց յարդանդէ յառաջ քան զարու
 սեակ ճնայ զքեզ : Արդու աւ տէր և
 ոչ և ս զղջասցի . թէ դու ես քահանայ
 յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսե
 դեկի . և տէր ընդ աջմէ՛ք բու մմէ՛ք :
 Փառք և երկրբ . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Եցոց տէր զփրկու թիւն իւր . ա
 րաջի ազգաց յայտնեաց զարդարու
 թիւն իւր : Յիշեաց ողորմու թեամբ
 իւրով զյակոբ . ճշմարտու թեամբ
 իւրով զտունն իարայելի . և տեսին
 ամենայն ծագք երկրի զփրկու թիւն
 աստուծոց մերոց :

Ալէ : Յիշեա՛ տէր զգաւ իմ , և զո
 մենայն հեղու թիւն նորա : Որպէս
 երդուաւ տեառն , եւ ուխտս եզ
 աստուծոց յանկոբայ :

Փառք և երկրբ . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրու
 թեան . ՚ի վայելչու թիւն սրբոց քոց
 յարդանդ է յառաջ քան զարուսեակ
 ծրնայ զքեզ : Երդուաւ տէր և ոչ և ս
 զղջասցի . թէ դու ես քահանայ յա
 լիտեան ըստ կարգին մելքիսեդե
 կի . և տէր ընդ աջմէ քումմէ :

փ Ալէ : Տէ՛ր ասաց ցիս որդի իմ ես դու .
 և ես այսօր ծընայ՝ զքեզ : Խնդրեա՛ յիշ-
 նէն , և տաց քեզ զհեթանոսս ՚ի ժաւ
 ոանդու թիւն . եւ իշխանու թիւն
 քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի՛ :
 Փա՛ռք և երկրբ . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
դձ Յիշեա՛ տէր ըզդաւ-իթ , եւ զամե-
 նայն հեզու թիւն նորա : Որպէ՛ս եր-
 դուաւ տեառն , և ուխտս եդ աս-
 տուծոյ յանկոբայ :

փ Ալէ : Տէ՛ր հովուեացէ զիս . և ինձ
 ինչ ոչ պակասեացի : Ի վայրի՛ դալար-
 ւոջ անդ բնակեցոյց զիս . եւ առ
 ջուրս հանգստեան սը՛նոյց զիս :
 Փա՛ռք և երկրբ . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
դկ Տէ՛ր ասաց ցիս որդի իմ ես դու . և
 ես այսօր ծընայ՝ զքեզ : Խնդրեա՛ յիշ-
 նէն , և տաց քեզ զհեթանոսս ՚ի ժաւ

ուանգութիւն . եւ իշխանութիւն
 .քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի :
 Ալէ : Ա՛ռ զուստր և տես, խոնար փ
 հեցո զունկն քո . մոռա զժողովուրդ
 քո եւ զտուն հօր քոյ . զի ցանկա
 ցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ : Սա՛ ինքն
 է տէր քո՝ երկիրպագցես սմա . եւ
 զուստր ծուրայ երկիրպագցէ սմա .
 և պատարագօք զերեսս սորա պաշ
 տեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ՛ և . ալէ լուխա :

Ալէ լուք 'ի տօնի քառանորեայ գալստեանն Քրիստոսի
 Աստուծոյ մերոյ 'ի տաճարն :

Ալէ լուխա . ալէ լուխա . ալէ լուխա :
 Օրհնեալ եկեալ յանուն տեսուն .
 օրհնեալ որ գահոց ես : Տէ՛ր աս
 տուած մեր երեւեցաւ մեզ . արա
 բէք տօնըս ուրախութեան կանխաւ
 մինչեւ յանկիւնըս սեղանոյ :

Ալէ : Տէ՛ր 'ի տաճար սուրբ իւրում , փ
 տէր յերկինս յաթո՛ռ իւրում : Ա՛չք

նք ՚ի տնանկս հային . արտե անունք
 նորա քննեն զորդիս մարդկան .
 Փառք և երկրք . այժմ և . արէլու իա :

Ալէլուք յարութեանն Քրիստոսի :

Ալէլու իա . արէլու իա . արէլու իա :
 աձ Որորմու թեամբ տեառն լի եղև երկիր .
 և բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան :
 Եւ հողունով բերանոյ նորա ամենայն
 զորութիւնք նոցա :
 փ Ալէ : Յարեա՛ւ աստուած և զրուեցան
 ամենայն թշնամիք նորա : Փախեա՛ն
 ատելիք նորա յերեսանց նորա :
 Փառք և երկրք . այժմ և . արէլու իա :

Ալէլու իա . արէլու իա . արէլու իա :
 աղ Ծա՛նիս հարէք ամենայն հեթանոսք .
 ազազակեցէք առ աստուած ՚ի ձայն
 ցը՛նձութեան : Տէ՛ր բարձրեալ եւ
 ահարկու . թագաւոր մեծ ՚ի վերայ
 ամենայն երկրի :

Ալէ : Հաճեցա՛ր տէր ընդ երկիր .քո . փ
 և դարձուցեր զգերութիւն յանկո
 բայ : Թողե՛ր զանիրաւութիւն ժո
 ղովրդեան .քոյ . և ծածկեցեր զամե
 նայն մեղքս նոցա՛ :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա : փ
 Յարեաւ աստուած . և ցրուեցան ա
 մենայն թշնամիք նորա : Փախեա՛ն
 ատելիք նորա յերեսաց նորա՛ :
 Ալէ : Տէ՛ր թագաւորեաց . զվայել
 չութիւն ըզգեցաւ . զգեցաւ տէր
 զօրութիւն ընդ մէջ իւր էա՛ծ :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա : փ
 Հաճեցա՛ր տէր ընդ երկիր .քո . եւ
 դարձուցեր զգերութիւն յանկոբայ :
 Թողե՛ր զանիրաւութիւն ժողովրդ
 դեան .քոյ . և ծածկեցեր զամենայն
 մեղքս նոցա՛ :

փ Ալէ : Օրհնեցէք մանկունք զտէր .
 եւ օրհնեցէք զանունըն տեառն :
 Եղիցի՛ անուն տեառն օրհնեալ .
 յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեանն :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
գձ Տէր թագաւորեաց . զլայելուծի
 ըզգեցաւ . զգեցաւ տէր զօրու թիւն
 ընդ մէջ իւր էանձ :

փ Ալէ : Գովեա՛ երուսաղէմ զտէր . և
 օրհնեա զաստուած քո՛ սիօն . Զի զօ
 րացոյց զնիգս դրանց քոց եւ օրհ
 նեաց զորդիս քո՛ ՚ի քեզ :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
գկ Օրհնեցէք մանկունք զտէր . և օրհ
 նեցէք զանունըն տեառն : Եղիցի՛
 անուն տեառն օրհնեալ . յայսմհե
 տէ մինչեւ յաւիտեանն :

փ Ալէ : Ահնդանի՛ է տէր , և օրհնեալ է

աստուած . և բարձր եղիցի աստուած
 վրկու թեան խմոյ : Աստուած է որ
 խնդրէ զվրէժ իմ . և հնազանդ առ
 նէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :
 Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Գովեան երուսաղէմ զտէր . և օրհն դձ
 նեա զաստուած քո սիօն : Ձի զօ
 բացոյց զնիգս դրանց քոց . եւ օրհն
 նեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ալէ : Ողորմութեամբ տեսառն լի եւ փ
 զեւ երկիր . և բանիւ տեսառն երկինք
 հաստատեցան : Եւ հոգւով բերանոյ
 նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :
 Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Անդանի է տէր և օրհնեալ է աս դէ
 տուած . և բարձր եղիցի աստուած
 վրկու թեան խմոյ : Աստուած է որ
 խնդրէ զվրէժ իմ . և հնազանդ առնէ

զժողովուրդս ընդ ինեւ :

Վ Ալէ : Ծանխ հարէք ամենայն հեթա
նոսք . աղաղակեցէք առ աստուած 'ի
ձայն ցրնձու թեան : Տէր բարձրեալ
և ահարկու թագաւոր մեծ 'ի վե-
րայ ամենայն երկրի :
Փառք և երկրր . այժմ և . այլ չուխա :

Աւելուք համբարձանն Քրիստոսի :

աձ Աւել չուխա . այլ չուխա . այլ չուխա :
Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր
'ի վեր . համբարձցին զրունք յաւի-
տենից և մտցէ թագաւոր փառաց :
Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր
հզօր զօրութեամբ իւրով . տէր կա-
րող 'ի պատերազմի :

Վ Ալէ : Կառք աստուծոյ բիւրասպա-
տիկք . հազարք ուղղիչք . և տէր 'ի
նոսա 'ի սինէ սրբութեան իւրոյ :
Ե՛լ 'ի բարձունս և գերեաց զգերու-
թիւն . էառ աւար . բաշխեաց պար-

դեւս, և ետ որդւոց մարդկան՝
 Փառք և երկրր. այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Համբարձաւ աստուած օրհնու ակ
 թեամբ . և տէր մեր ձայնիւ փողոյ :
 Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերոյ .
 սաղմոս ասացէք թագաւորին մե-
 րում . սաղմոս անացէք :

Ալէ : Որ հովուեաց իարայելի՛ նա փ
 յեաց, որ առաջնորդես որպէս խա-
 շին յովսէփու : Որ նրատիաց ՚ի բրով-
 բէս՝ յայտնեաց առաջի և փրեմի բե-
 նիամինի և մանանէի :

Փառք և երկրր. այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Մառք աստուծոյ բիւրապատիկք . բձ
 հազարք ու զգիչք . և տէր ՚ի նոսա
 ՚ի սինէ սրբութեան իւրոյ : ՅՆ՛ ՚ի
 բարձունս և դերեաց զգերութիւն .
 էառ աւար բաշխեաց պարդեւս և
 ետ որդւոց մարդկան :

Վ Ալէ : Ո՛րդնէ յամպս զգնացս իւր :
 և շրջի նա՛ ՚ի վերայ թեւոց հողմոց :
 Խոստովանու թիւն և մեծ վայելչու-
 թիւն զգեցար . արկեր զոյս որպէս
 զօթոց . ձգեցեր զերկինս որպէս
 խորան . եւ արկեր ՚ի վերայ ջուրց
 զվերնայանրկս նորա՛ :
 Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
բկ Որ հովուէսդ խրայելի՛ նայեաց ,
 որ առաջնորդես որպէս խաչին յով
 սէփու : Որ նըստիսդ ՚ի բրովբէս՝
 յայտնեաց առաջի եփրեմի բենի-
 ամինի և մանանէի :

Վ Ալէ : Մե՛ծ եղեւ մինչեւ յերկինս
 ողորմութիւնք . և մինչեւ յամպս
 ճշմարտութիւնք : Բարձրեալ էս
 դու յերկինս աստուած . և յամե-
 նայն երկրի ե՛ն փառքք քո՛ :
 Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ո՛ր զնէ յամսս զգնացս իւր, և շրջի 43
 նա ՚ի վերայ թեւոց հողմոց: Խոստու
 վանու թիւն և զմեծ վայելչու թիւն
 զգեցար, արկեր զլոյս որպէս զօթոց,
 ձգեցեր զերկինս որպէս խորան, և
 արկեր ՚ի վերայ ջուրց զվերնայանրկս
 նորա:

Ալէ: Տէր, խոնարհեցո զերկինս և 44
 էջ, մերձեա ՚ի լերինս եւ ճըխես
 ցին: Փայլեա՛ զփայլատակունս քո
 և խռովեա զնոսս, առաքեա զնե
 տրս քո, և ցրուեա ըզնոսս:
 Փառք և երկրր, սցժմ և, ալէլուիա:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Մե՛ծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողոր 45
 մու թիւն քո, և մինչև յամսս ճրջ
 մարտու թիւն քո: Բարձրեալ ես
 դու յերկինս աստուած, եւ յամե
 նայն երկրի ե՛ն փառք քո՛:

Ալէ: Խոնարհեցոց զերկինս և էջ, 46

և մէջ 'ի ներքոյ տախց նորա : Ե՛լ 'ի
 քրովբէս և թռեալ . սլացաւ նա
 'ի թեւ լոս հողմոց :
 Փա՛ռք և երկրր . այ՛ժ մ և . ալէ լուխա :

Ալէ լուխա . ալէ լուխա . ալէ լուխա :

73

Յերեւանց նորա ելցեն հարուածք .
 եւ զհետ շաւղաց նորա երթիցեն
 մեծամեծք 'ի թռչնոց : Արի՛նք
 հալեցին և անտառք վատնեցին .
 ճանապարհք որք 'ի սկզբանէն էին
 կուրացին . եւ 'ի նմանէ դողացի
 ամենայն երկիր :

74

Ալէ : Համբարձէք իշխանք զգրու-
 նրս ձեր 'ի վեր . համբարձցին դը-
 րուհք յաւիտենից և մտցէ թագաւ
 ո՛ր փառաց : Ա՛յ է սա թագաւ որ
 փառաց տէր զօրութեանց . սա
 ինքն է թագաւ ո՛ր փառաց :
 Փա՛ռք և երկրր . այ՛ժ մ և . ալէ լուխա :

Ալէ լուխա . ալէ լուխա . ալէ լուխա :

75

Սոնարհեցոց ղերկինս եւ էջ . եւ

մէգ 'ի ներքոյ ոտնց նորա : Ե՛լ 'ի
բրովբէս և թռեալ . սլացաւ նա
'ի թեւնս հողմոց :

Ալէ : Համբարձսն աստուած օրհն փ
նութեամբ . եւ տէր մեր ձայնին
փողոյ : Սաղմոս ասացէք աստուծոյ
մերում . սաղմոս ասացէք թագա
ւորին մերում . սաղմոս ասացէք :
Փառք և երկրր . այժմ և . ալէ լուխա :

Ալէ լուք Հողմոյն սրբոյ գալստեանն :

Ալէ լուխա . ալէ լուխա . ալէ լուխա :
Յանկալի է նա քան զոսկի և քան աձ
զականս պատուականս բազումս .
քաղցր է նա քան զմեղն խորխա :
Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս ,
'ի պահել նմա զհատուցումն բա
զում :

Ալէ : Թե՛ւք աղաւնւոյ արծաթա փ
պատ , եւ թիկնամէջ նորա 'ի դոյն
ոսկւոյ : Ի դումարե՛լ երկնաւորին

զԹագաւորս 'ի վերայ նորա, ձիւ-
նասցին 'ի սաղմօն :
Փառք և երկրր, այժմ և, ալէլուիա :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

ակ Ձսիրտ սուրբ հաստատեա յիս աւ-
տուած, և զհոգի ուղիղ նորոգեա
'ի փորն իմում : Մի՛ ընկե՛նուր զիս
տէր յերեսաց քոց, եւ զհոգի քո
սուրբ մի՛ հաներ յինէ՛ն :

փ Ալէ : Գտի՛ զգաւիԹ ծառայ իմ,
եւ իւղով սրբով իմով օծի՛ ըզնա :
Չե՛ռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ
իմ զօրացուսցէ՛ զնա :
Փառք և երկրր, այժմ և, ալէլուիա :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

բձ Թե՛ւք աղաւնեոյ արծաթապատ,
և Թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկեոյ :
Ի գումարե՛լ երկնաւորին զԹագա-
ւորս 'ի վերայ նորա, ձիւնասցին 'ի
սաղմօն :

Ալէ : Առաքէս զողի քո և ստանաս փ
 զնոսա , և նորողես զերեւսս երկրի :
 Եղիցին փառք տուն յաւիտեան , և
 տէր ուրախ եղիցի յարարանձս իւր :
 Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Գլախի զգաւիթ ծառայ իմ . և իւր բկ
 զով սրբով իմով օծի զնա : Չեան
 իմ ընկալցի զնա . եւ բազուկ իմ
 զօրացուսցէ զնա :

Ալէ : Յայտնուի ինն բանից քոց փ
 լուսաւոր է , եւ իմաստուն առնէ
 ըզ տղայս : Զբերան իմ բացի եւ
 առի զհողի . 'ի պատուիրանքս քո
 փափարեանց անձն իմ :

Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Առաքէս զողի քո և ստանաս զնո գձ
 սա . և նորողես զերեւսս երկրի : Եղի
 ցին փառք տեսուն յաւիտեան , և
 տէր ուրախ եղիցի յարարանձս իւր :

Փ Ալէ : Հոգի՛ք քո սուրբ եւ բարի ա,
 ա աջնորդ եսցէ ինձ՝ ՚ի յերկիր ուղիղ :
 Վասն անուան՝ քոյ տէր կեցուսցես
 զիս . արդարութեամբ քով հանցես
 ՚ի նեղութեանէ՛ զանձն իմ :
 Փա՛սք և երկրր . այժմ՛ և . ալէ լուիա :

Ալէ լուիա . ալէ լուիա . ալէ լուիա :
ԴԿ Չբերան իմ բացի և առ ի զհոգի .
 ՚ի պատուիրանս քո փափաքեաց
 անձն իմ : Նայեաց առ իս և ողոր
 մեաց ինձ ըստ իրաւունս սիրողաց
 անուան քոյ :

Փ Ալէ : Ի սաստէ՛ քու մտէ տէր և ՚ի
 շնչել հոգւոյ բարկութե՛ք քո : Առա
 քեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս .
 ընկալաւ զիս ՚ի ջուրոց բազմաց :
 Փա՛սք և երկրր . այժմ՛ և . ալէ լուիա :

Ալէ լուիա . ալէ լուիա . ալէ լուիա :
ԴԸ Որպէս իւղ զի իջանէ ՚ի գլուխ և
 ՚ի մորուսն ահարձնի . և ՚ի մորուացն

իջանէ՛ ՚ի գրապանս զգետտո՛ւ նորա :
 Որպէ՛ս ցօղ զի ցօղէ՛ ՚ի հերմոնէ՛ ՚ի
 վերայ լերին սիօնի՛ :

Ալէ՛ : Ի վայրի՛ գալարուօջ անդ բնա ☩
 կեցոյց զիս . և առ ջուրս հանգըս-
 տեան սը՛նոյց զիս : Դարձոյց զանձն
 իմ առ իս . և առաջնորդեաց ինձ ՚ի
 ճանապարհս արդարութեան վասն
 անուան իւրոյ՛ :

Փա՛ռք և երկրր . այժմ՛ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ի սաստե՛ք քու մտէ՛ տէր և ՚ի շքնչե՛լ դէ
 հողւոյ բարկո՛ւ թե՛քոյ : Առաքեաց
 ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս . ընկա-
 լաւ զիս ՚ի ջո՛ւրց բազմաց :

Ալէ՛ : Զսիրտ սուրբ հաստատեալիս ☩
 աստուած . և զհողի ուղիղ նորոգեա
 ՚ի փորի իմում : Մի՛ ընկենուր զիս
 տէր յերեսաց քոց . եւ զհողի քո
 սուրբ մի՛ հաներ յինէ՛ն :

Փա՛ռք և երկրր . այժմ՛ և . ալէլուիա :

Աւելլուիա . ալելլուիա . ալելլուիա :

աձ Յո՛ւպ քո և դաւազան, նորա միսի-
 թարեացեն զիս : Պատրաստ արարեր
 առաջի իմ զսեղան . ակն յանդիման
 նեղչաց իմոց :

փ Ալէ : Ետո՛ւր երկիւղածաց քոց նը-
 շան, զի ապրեսցին յերեսաց աղէ-
 զան : Արպէ՛ս փրկեցան սիրելիք քո .
 կեցո աջով քո եւ լուր մե՛զ :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալելլուիա :

Աւելլուիա . ալելլուիա . ալելլուիա :

ակ Մե՛տք քո սրեալ են հզօր . և ժո-
 դովուրդք 'ի ներքոյ քոյ անկցին .
 'ի սիրտըս թշնամեաց թագա՛ւորի :
 Ա՛թո՛ւ քո աստուած յաւիտեանս
 յաւիտենից, դաւազան ուղղու թե՛,
 դաւազան արքայո՛ւ թեան քոյ :

փ Ալէ : Տո՛ւր զօրու թիւն ծառայի քոյ .
 կեցո զորդի աղախնոյ քոյ . եւ արա՛
 առ իս զնշան բա՛րու թեան : Տեսցե՛ն

ատելիք իմ և ամաչեացեն . զի դու
տէր օգնեցեր ինձ՝ և մխիթարեցեր
զիս :

Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ետո՛ւր երկիւ զածաց . բոց նշան , զի բձ
ապրեսցին յերեսաց աղէզան : Որ
պէ՛ս փրկեցան սիրելիք .բո . կեցո ա
ջով .բո և լուր մե՛զ :

Ալէ : Դո՛ւ պատրաստեցեր զուզ փ
զու թիւն եւ զիրաւունս . եւ զար
դարու թիւն յակոբայ դու անրարեր :
Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր .
երկիրպագէք պատու անդանի ոտից
նորա զի սուրբ է :

Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Տո՛ւր զօրու թիւն ծառայի .բո . կեցո բկ
զորդի ազախնոյ .բոյ . և արա առ իս
զնշան բարու թեան : Տեսցեն ատելիք

խմ և ամաչեացեն . զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Փ Ալէ : Ասաց տէր ցտէր իմ . նիստ ընդ աջմէ խմմէ , մինչեւ եդից զթշնամիսքոս պատուանդանն ուսից քոց : Քաւաւ զան զօրութեանն առ արեւոյց . քեզ տէր 'ի սիօնէ . և տիրեացես դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց :

Փանք և երկրր . այժմ և . ալէ լուխա :

Ալէ լուխա . ալէ լուխա . ալէ լուխա :
Գձ Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն և զիրաւունս . եւ զարդարութիւն յակորայ դու անրարեր : Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր . երկիրս պապէք պատուանդանի ուսից նորա , զի սուրբ է :

Փ Ալէ : Յայտնեացեն երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա . և օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք : Ճառագայթք որսէս 'ի լուսոյ հատան 'ի նմանէ . և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա

գտան . եւ անդ հաստատեցաւ զօ-
րութիւնն փառանց նորան :
Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Ասանց տէր ցաւեր իմ . նիստ ընդ աջ դ
մէ իմմէ , մինչեւ եդից զթշնամիա
քո պատուանդանն տօից քոց : Քա-
ւազանն զօրութեանն առաքեսցէ
քեզ տէր 'ի սիօնէ . եւ տիրեսցես
դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց :

Ալէ : Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երե- փ
սաց քոց . և ետուր ուրախութիւն
սրտից մերոց : Ապազոյց ցորենոյ գինեոյ
և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ըզնոսան
Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութի դ
փառաց նորա . և օրհնութեամբ նո-
րա լցան ամենեկրք : Ճառագայթք որ
պէս 'ի լուսոյ հատան 'ի նմանէ . եւ

եղջիւրք 'ի ձեռին նորա գտան . եւ
անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փա-
ռաց նորա :

Փ Ալէ : Յո՛ւսքո ե գաւազան , նորա
մխիթարե՛ցե՛ն զիս : Պատրաստ ա-
րարեր առաջի իմ զսեղան . ահն յան-
դիման նեղչաց իմոց :
Փանք ե երկրր . այժմ ե . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Գ Նշանեցա՛ւ առ մեզ ըյս երեսաց
քոց . ե ետուր ուրախութի սրտից
մերոց : Ի պաղոյ ցորենոյ գինւոյ ե
ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ըզնոսա՛ն :

Փ Ալէ : Նե՛տք քո սրեալ ե՛ն հզօր . ե
ժողովուրդք 'ի ներքոյ քոյ անկցին .
'ի սիրտս թշնամեաց թագա՛ւորի :
Աթո՛ւքո աստուած յաւիտեանս յա-
ւիտեանից . գաւազան ուղղութեան ,
գաւազան արբայո՛ւթեան քո՛ն :
Փանք ե երկրր . այժմ ե . ալէլուիա :

Ամէլութեան Եկեղեցւոյ:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Լըսե՛լ ինձ զձայն օրհնութեան քոյ . աճ
 և սպասմել զամենայն սքանչելիս քո :
 Տէ՛ր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո .
 և զտեղի յարկի փանօաց քոյ :

Ալէ : Երանի՛ զոր ընտրեցեր և ըն ժ
 կալար . և բնակեացին ՚ի դաւիթ ըս
 քո : Լցցո՛ւք մէք ՚ի բարութեանէ
 տան քոյ . սուրբ է տաճար քո սքան
 չելի արդարութեամբ :
 Փա՛նք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Մե՛ծ է տէր եւ օրհնեալ է յոյժ . ակ
 ՚ի բազաք աստուծոյ մերոյ ՚ի լեառն
 սուրբ նորա : Հաստարմատ ցնծու
 թեամբ ցնծացէ ամենայն երկիր .
 լերինք սիօնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ ՚ի
 բազաք թագաւորին մեծի :

Ալէ : Հիմո՛ւնք նորա ՚ի լեառն սուրբ ժ
 նորա . սիրէ տէր զգրունս սիօնի ա

աւելլ քան զամ յարկսն յակօբայ :
 Փառաւորեանն խօսեցաւ վասն քոյ :
 ահաւ ազիկ քաղարդ անտուծոյ :
 Փառք և երկրոր, այժմ և, ալէլուիա :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

բձ Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար,
 եւ բնակեացին ՚ի դաւիթ ըս քո :
 Լըցցուք մէք ՚ի բարութեանն
 քոյ, սուրբ է տաճար քո սքանչելի
 արդարութեամբ :

ժ Ալէ : Դու տէր յաւիտեան կաս, և
 յիշատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ :
 Դու յարուցեալ զթասցիա ՚ի վերայ
 սիօնի, ժամանակ զթալոյ նորա հա
 սեան է ժամ :

Փառք և երկրոր, այժմ և, ալէլուիա :

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա :

բկ Հիմուհք նորա ՚ի լեառն սբ նորա,
 սիրէ տէր զգրունս սիօնի առաւել
 քան զամենայն յարկսն յակօբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ,
 ահաւ աղիկ քաղաքդ անտուճոյ:

Ալէ: Այսօր է զոր արար տէր, եկայք փ
 ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի
 սմա: Ի տեսանէ՛ եղեւ այս, և է
 սքանչելի առաջի աշնց մերոյ:
 Փառք և երկրք, այժմ և, ալէլուիա:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
 Դու տէր յաւիտեան կրաս, և յիշ զձ
 շատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ:
 Դու յարուցեալ զթասցիս ՚ի վե-
 րայ սիօնի, ժամանակ զթալոյ նորա
 հասեալ է ժամ:

Ալէ: Խոստովանեղէց քեզ տէր բռ փ
 լրով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտա-
 կաց սաղմոս ասանցից քեզ: Զի լը-
 ւար զբանս բերանոց իմոյ, երկիր-
 սպագից ՚ի տաճար սբ քո, և խոստո-
 վան եղէց անուան քում վասն ողոր-
 մութեան և ճշմարտութեան քոյ:
 Փառք և երկրք, այժմ և, ալէլուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

44 Այսօր է զոր արար տէր , եկայք
 ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի
 սմա : Ի տեառնէ՛ եղեւ այս , և է
 սքանչելի առաջի աշաց մերոց :

Փ Ալէ : Տէր ո՛վ կացցէ ՚ի խորանի
 քում . կամ ո՛վ բնակեացի ՚ի լեա
 ւը՛ն սուրբ քո : Ար գնայ անբիծ ,
 գործէ զարդարութիւն , եւ խօսի
 զճշմարտութիւն ՚ի սրտի՛ իւրում :
 Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

45 Ուրախ եղէ ես ոյք աստի՛ն ցիա , ՚ի
 տուն տեառն երթիցուք մէք : Հա
 սեալ կային ոտք մեր առ գրունս քո
 երո՛ւսաղէ՛մ :

Փ Ալէ : Լքսե՛լ ինձ զձայն օրհնու
 թեան քոյ . և պատմել զամենայն
 սքանչելիա քոյ : Տէր սիրեցի զլա
 յեջութիւն տան քոյ . եւ զտեղի
 յարկի փառաց քոց :

Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Տէր՝ ո՛վ կացցէ 'ի խորանի քում . 74
 կամ ո՛վ բնակեացի 'ի լեառնն սբ
 քո : Որ գնայ ամբիժ , գործէ զարշ
 գարութիւն . և խօսի զճշմարտու
 թիւն 'ի սրտի իւրում :

Ալէ : Մե՛ծ է տէր եւ օրհնեալ է 75
 յոյժ . 'ի քաղաք այ մերոյ 'ի լեառն
 սուրբ նորա : Հաստարմատ ցնծու
 թեամբ ցնծացէ ամենայն երկիր .
 լերինք սիօնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝
 'ի քաղաք թագաւորին մեծի :
 Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

— — — — —

Ալէլուիա 'ի տօնի Հրեշտակապետաց :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Ո՞րարար զհրեշտակս իւր յողիս , և
 զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :
 Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաս
 տատութեան իւրոյ . զի մի սասա
 նեացի յաւիտեանն :

Ք Ալէ : Օրհնեցէք զտէր յերկինս . օրհնեցէք զնա ՚ի բարձանց : Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա , օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

Փառք և երկրք . այժմ և . ալէլուիա :
Գանք հրեշտակաց օրհնեն ըզքեզ քրիստոս ալէլուիա . մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ . ալէլուիա :

Գարձեալ :

Բ Երկինք և երկիր գոհանան ըզքէն տէր . արարածք ամ քեզ երկիրս պագանեն . և հրեշտակք ՚ի բարձունս աղաղակեն և ասեն . ողորմեան դու ստեղծէր , մի կորուսաներ :

Մ Երկինք երկնից , ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք զանունն տեառն : Զի նա ասաց , և եղեն . հրամայեաց և հաստատեցան . և հրեշտակք ՚ի :

Ք Երկինք և երկիր հանապաղ ըզքեզ

դովե՛ն, թագա՛ւո՞ր փա՛ռաց. սե-
րովե՛ք եւ քերովե՛ք ՚ի խո՛նարհ
ու՛նեւոյ ըզգե՛մս ՚ի Լրեա՛նց. եւ
միաձայն բարբառովն ազօղակե՛ն
և ասե՛ն. սո՞ւրբ. սո՞ւրբ. սո՞ւրբ.
տէ՛ր զօրո՛ւթեա՛նց :

Ալեւուիա Ղազարու յարութեանն :

Ալեւուիա. ալեւուիա. ալեւուիա :
Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ըն-
կալար զիս. և ոչ ուրսիս արարեր
զլծ շնամի՛ն իմ յիս : Տէ՛ր աստուած
իմ կարգացի առ քեզ և բժշկեցեր
զիս. տէր հաներ ՚ի դժօխոց զանձն
իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք
իջանե՛ն ՚ի գո՛ւբ :

Ալե՛ : Էհան՛ն զիս ՚ի գբոյ տառաւ փ
պանոց, ՚ի կաւոյ և ՚ի տղմոյ : Հաս-
տատեաց ՚ի վերայ վիմի զոտս իմ.
և ուղղեաց զգնացս իմ :
Փա՛ռք և երկրբ. այժմ և. ալեւուիա :

Ալէլուիա Մաղիազարդին որդոման :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ .
 արարէք տօնս ուրախութեան կան-
 խաւ , մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :
 Աստուած իմ ես դու , եւ խոստո-
 վան եղէց չքեզ . աստուած իմ ես
 դու՝ և բարձր արարից զքեզ :

Ք Ալէ : Լերի՛նք ցնծասցեն առաջի
 տեառն , զի դայ և հասեալ է տէր
 ՚ի դատել զերկիր : Դատէ՛ զաշխարհ
 հրս արդարութեամբ . եւ զժողովուրդս
 իւր ո՛ւրդութեամբ :
 Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա աւուրց Աւագ շարժումն :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Զի նա՛ ասաց , և եղեն . հրամայեաց
 և հաստատեցան : Արդեանց
 զնոսա յաւիտեան , սահման եզ որք
 ոչ անցանէն :

Ալէ : Ի սկզբանէ տէր զհիմունհա երկ- ֆ
 րի հաստատեցիր . և գործք ձեռաց
 քոց երկինք են : Նորա՛ կորնչին , և
 գու կաս և մնաս յաւ խտեա՛ն :
 Փառք և երկրք . այժմ և . ալէ լուիա :

Ալէ լուիա . ալէ լուիա . ալէ լուիա :
 Կայցէ՛ գշտոյ ընդ աջմէ քու մէ . 42
 ՚ի հանդերձս ոսկեհունս զարդա-
 րեալ և պանծու ճեալ : Ա՛նք գուս-
 արք և աես . խոնարհեցո զու՛նկն
 քո . մոռա զժողովուրդ քո և և ըզ-
 տու՛ն հօր քոյ . զի ցանկացաւ թա-
 գաւոր գեղոյ քոյ :

Ալէ : Տարցին թագաւորի կուսանք ֆ
 զհետ նորա . և զընկերս նորա տար-
 ցին նմա : Ածցին ցնծու թեամբ և
 ուրախու թեամբ . և տարցին ՚ի տա-
 ճար թագաւորի . և փոխանակ հարց
 քոց եղիցին որդիք քո՛ :

Փառք և երկրք . այժմ և . ալէ լուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

72 Որ ուտէր զհաց իմ , յաճախեաց
առնել ինձ զխաբէութիւն : Այլ
դու տէր ողորմեա ինձ , եւ կանգ
նեա զիս . եւ ես հատուցից նոցա :

Փ Ալէ : Խորհեցան եւ խօսեցան զչա
րութիւն . եւ զապիրատութիւն ՚ի
բարձունս խորհեցան : Ազի՛ն յերկի
նքս զբերանս իւրեանց . եւ զէզուս
իւրեանց ածէի՛ն զերկրաւ :

Փառք եւ երկրր . այժմ եւ . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

62 Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ .
եւ շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր :
Տէր սիրեցի զլայելութիւն տան
քոյ . եւ զտեղի յարկի փառաց քոյ :

Փ Ալէ : Պատրաստ արարեր առաջի
իմ զսեղան . տկն յանդիման նեղ
չաց իմոց : Օճէր իւզով զգլուխ իմ .
բաժակ քո որպէս անասակ արբե
ցոյց զիս :

Փառք եւ երկրր . այժմ եւ . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Զարթեա՛ւ աղէղն քո , զնետս կա ուր
պարծից քոց արբուցեր . զգետս ցը
րուեցեր . զերկիր դողացուցեր 'ի
ոաստկու թե՛նէ անձրեւի , որք ան
ցանե՛ն ընդ սա : Անգու՛նդք աղա
ղակեցին մեծապէս . լոյս փայլման
արեգականն արգելաւ , և ծագումն
լուսնին դադարեցա՛ւ :

Ալէ : Մատնեցայ և ոչ ելանէի . աչք փ
իմ տկարացան յաղքատութե՛նէ :

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ ,
և համբարծի առ քեզ ըզձեռս իմ :
Փա՛ռք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Եղի՛ն զեա 'ի դբի ներքնումն . 'ի չ
խաւարի եւ 'ի ստուերըն մահու :
Յի՛ս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո . զամենայն զբօսանս քո ածեր
'ի վերայ իմ :

Ալէ : Եղէ՛ ես որպէս մարդ առանց փ

օգնականի . եւ ՚ի մեռեալս ազատ :
 Որպէս զվիրաւորս որք ննջեն ՚ի գե-
 րեզմանի :

Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Յոյն շրթնիէ է ոյ :

Ի նքն ՚ի գերեզմանի գնաց և ՚ի տա-
 պանի տըքնեցաւ : Քաղցրացան նը-
 մա խիճք հեղեղատի . եւ ըզ հետ
 նորա ամենայն մարդ զընասցէ :
 Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա պոյժ առ ակերպութեանն Քրիստոսի .
 որ առ Վարդապետ :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Բո՛ւ ե՛ն երկինք , եւ քո է երկիր .
 զաշխարհ լիւ իւրով դու հաստա՛ն
 տեցեր : Զհիւսիս և զհարաւ դու
 արարեր . թափոր եւ հերմօն յա-
 նուն քո զընծասցէն :

Փ Ալէ : Բարձրութիւնք լերանց նորա

էն . նորա է ծով և նա արար զնա .
 և զցամաք ձեռք նորա ըստեղծին ,
 Եկայք երկիրպագցուք նմա . անկ-
 ցուք եւ լացցուք առաջի տեառն
 արարչին մերոյ :
 Փանք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 Բարձրութիւնք լերանց նորա էն . բշ
 նորա է ծով , և նա արար զնա . և
 զցամաք ձեռք նորա ըստեղծին : Մով
 սէս եւ ահարօն երկրցունք նորա .
 սամուէլ ընդ այնոսիկ որք կարգան
 զանունն նորա :

Ալէ : Ա երկնք ջրնծասցեն առաջի Փ
 տեառն , զի գայ . և հասեալ է տէր
 ՚ի գատեն զերկիր : Գատէ՛ զաշխարհ
 հրս արդարութեամբ . եւ զժողո-
 վուրդս իւր ուղղութեամբ :
 Փանք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :
 42 Ի ձեռնս նորա են ամենայն տիե-
 ղերք երկրի . և բարձրութիւնք լե-
 թանց նորա են : Նորա՛ է ծով և նա
 արար զնա . և զցամաք ձեռք նորա
 ըստեղծին :

Փ Ալէ : Ալէրինք որպէս մով հալէ սցին
 յերեսաց տեառն . յերեսաց տեառն
 ամենայն երկիր : Պատմեսցեն եր-
 կինք զարդարութիւն նորա . և ւ-
 տեսցեն ամենայն ժողովուրդք ըզ-
 փառս նորա :

Փառք և երկրր . այժմ և . ալէլուիա :

Կարգաւորութիւն հասարակաց ազօթից առաւօտու ժամուն ,
որ կատարի 'ի դէմն որդւոյն Աստուծոյ , որ երեւեցաւ
Խղարեբոյն :

Iցաք առ աւօտու ողորմութեամբ
քով . ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամենայն աւուրս կենաց մերոց :
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ , և ա-
մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :
Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գոր-
ծրս ձեռաց քոց , և առաջնորդեա
որդւոց նոցա . եղիցի լոյս տեսուն
աստուծոյ 'ի վերայ մեր :
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
'ի մեզ տէր . և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ :
Փառք հօր և որդւոյ և :
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ազա :
Օրհնութիւն և փառք հօր և :

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն
մերոց . օրհնեալ փառաւորեալ ա-
նունքո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամե-
նայն բնոյ մեզ . արդար ես դու տէր ,
և ամենայն գործքքո ճշմարիտ են ,
ճանապարհքքո ուղիղ են , և ամե-
նայն դատաստանքքո արդար են .
Գատաստան արդարու թեան ամեր
'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի՝ զոր ինչ
ամեր 'ի վերայ մեր , և բաղարի սրբ-
բոց հարցն մերոց երուսապէմի :

Արդարու թեամբ և յիրաւի ամեր
զայս ամենայն 'ի վերայ մեր վասն
մեզայ մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ
լինել 'ի բէն . մեզաք յամենայնի , և
պատուիրանաց բոց մեք ոչ անսա-
ցաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս
պատուիրեցեր դու մեզ , զի զքա-
րիս դացուք մեք 'ի բէն :

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր
ինչ ածեր ՚ի վերայ մեր, արդար գա,
տաստանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնա-
մեաց մերոց, անօրինաց, խստաց և
սպստամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամենայն երկիր՝ մատնեցեր
զմեզ :

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամբանալ զբե-
րանս մեր, զի սամօթ և նախասինք
եղար ծառայից քոց պաշտօնէից :

Այլ մի՛ մատնեք զմեզ իսպառ վասն
անուան քո, մի՛ ցրեր զըւխտս քո,
և մի՛ ՚ի բացեաց առնեք զողորմու-
թիւնս քո ՚ի մէնջ :

Վասն արբահամու սիրելւոյ քո, ի-
սահակայ ծառայի քո, և իսրայէլի
սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազ-
մացուցից զզաւակ ձեր որպէս զսա-
տեղս երկնից բազմու թեամբ, եւ
որպէս զաւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր՝ նուաղեցաք մեք քան

զամենայն ազգս, եւ եւմք տառա
պեալ յամենայն երկրի այսօր վասն
մեզաց մերոց :

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝
մարգարէ եւ առաջնորդ . ոչ ողջա
կէզք պատարագաց, ոչ խունկք օ
րինաց, և ոչ տեղի պատարագս մա
տուցանելոյ առաջի քո, եւ զողոր
մութիւն գտանել 'ի քէն :

Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգ
ւով տառապանաց ընդունելի լի
ցուք մէք որպէս զողջակէզս խոյոց
և զուարակաց, և որպէս բիւրաւ ո
րքս գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատա
րագք մեր այսօր առաջի քո, զի կա
տարեալ գտցուք զկնի քո, զի չեք
ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն
սրտիւք մերովք, երկնչիմք 'ի քէն,
եւ խնդրեմք զերեսս քո, տէր մի
յամօթ առներ զմեզ :

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան
քում, եւ ըստ բազում ողորմու

Թեան քու՛մ, փրկեա զմեզ վասն
սքանչելեաց քոց տէր, և փառաւոր
բեցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չար,
չարեն զճառայս քո, ամաչեցեալ լի
ցին բռնու թիւնք նոցա, և ամենայն
զօրութիւնք նոցա խորտակեացին :
Եւ ծանխցեն զի դու ես տէր աս-
տուած միայն, որ փառաւորեալի
ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած
հարցն մերոց, գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց, գովեալ և առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց
սրբութեան քո, գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութեան քո, գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրովբէս
և հայիս յանդունդս, գովեալ և ա :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից, գովեալ և առա :

- Օրհնեցէք ամենայն գործք տեսան
 զտէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք
 զնա յաւիտեան :
- Օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնե .
 Օրհնեցէք հրեշտակք ան , և ջուրք
 որ ՚ի վերոյ երկնից զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք զօրուժիւնք տեսան ,
 արեգակն և լուսին զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձ
 բերք և ցօղք զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք ամենայն հողէք հուր և
 ջեր զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք ցուրտ և սոժ , ցօղ եւ
 ձիւնաբեր զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք սառն և սպարզ , եղեամն
 և ձիւն զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք տիւրք և զիշերք , լոյս և
 խաւար զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք
 և երկիր զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք լեւինք և բլուրք , և ամ
 մենայն բոյսք երկրի զտէր . օրհն .
- Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք
 զտէր . օրհն .

Օրհնեցէք կէտք եւ ամենայն կայ-
տառք՝ որ 'ի ջուրս , եւ թռչունք
երկնից զտէր . օրհն :

Օրհնեցէք գաղանք եւ անասունք ,
և որդիք մարդկան զտէր . օրհն :

Օրհնեցէ խորայել զտէր . օրհնեցէ
և բարձր արայել զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զտէր . օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յա :

Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր .
օրհնե :

Օրհնեցէք անձինք , եւ շունչք ար-
դարոց զտէր . օրհն :

Օրհնեցէք սուրբք եւ խոնարհք
սրտիւք զտէր . օրհն :

Օրհնեցէք անանխա աղարխա և մի-
սայել զտէր . օրհն :

Փառք հօր և որդւոց և :

Մաղթանք :

Օրհնեցէք ամենայն արարածք զա-
րարիչն արարածոց , զտէրն տերանց ,
զթագաւորն թագաւորաց , զաստ-
ուածն աստուծոց : Օրհնեցէք՝ գո-

վեցէք՝ բարեբանեցէք. զի քաղցր է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւնն որաւ :

Կանոն սրբոյ յարութեանն Քրիստոսի :

ՏՐ Եկիր ՚ի փրկութիւն տիեզե-
րաց թագաւոր յաւիտենից քը-
րիստոս . զքեզ փառաւորեմք ան-
տրւած հարցն մերոց : Յանձն առեր
ըզարչարանքս կամաւ որապէս . և ըզ-
մահ ճաշակեցեր վասն մեր . զքեզ
Կրնբեցար վիճով ՚ի գերեզմանի . և
լուծեր ըզկնիք մահու յանցանաց .
զքեզ փա :

ՕՐՀՆԵԳԷՔ ամենայն գործքք տուն
ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք
զնա յաւիտեան : Զյարուցեալն ՚ի
մեռելոց քրիստոս աստրւած . որ
ըզմահ խափանեաց յարութեամբն
իւրով . բարձր ա : Զըսքանչելի յա-
րութիւնն քրիստոսի աստուծոյ .
ամենայն ժողովուրդք բարեբանե-
լով . բարձր ա :

Անբրակիցքըն հայր անաղին լոյս ան հ
 ճառելի . որ ՚ի լուսոյ լոյս ներգոր դի
 ծեալ զիմանալեաց գոյականն . ըզքեզ
 օրհնեմք աստըւած հարցն մերոց :
 Ենակիցըզ հօր ՚ի լուսոյ լոյս ծագու
 մըն սրգի . որ արարեր ՚ի պաշտօն
 փառաց քոց զհրեղինացըն զօրս .
 ըզքեզ օրհ : Ի հօրէ բըղխումն փա
 ռակից որդւոյ հողիւզ անեզ . որ ըս
 տեզծեր ՚ի յոգիս կատարեալ զհո
 գեղինացըն գանսս . ըզքեզ օրհ :

Օրհնեցէք ամենայն գործքք տեառն դ
 ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արա
 րէ ^{օրհն} ք զնա յաւիտեան : Երկնա
 յի ^ն զըւարթուեք հրեշտակք եւ
 հրեշտակապետք . վերին պետու
 թի՛մեք . բարձր արարէ ^{օրհն} ք ըզ
 հայրն երկնաւոր : Անմարմնոց բազ
 մութիւնք իշխանութիւնք զօրու
 թիւնք . անմահ տէրութիւնք . բար
 ձրր արարէ ^{օրհն} ք զբրիստոս թա

գաւորն : Վեց թեւեան սերովբէք
 քառ ակերպեան քերովբէք . աթոռք
 անեղինն . բարձր արարե^լք ըզ
 հոգին ճըմարխա :

Կանոն սրբոց Մարգարէից :

Տ ՈՐ ընդ հոգեղէն բնու թեան մերոց
 խառնեղեր ըզբանակիան հոգիա ու
 նել զօրու թիւն ընդ ունելոց զաստ
 ուածային եւ զհոգեւոր ըզնորհս
 իջեալ ՚ի վերուստ . օրհնեալ տէր
 աստըւած համըցընը մերոց : Ար շնոր
 հեցեր մարուր հոգւոց յարայելի
 զհոգի մարգարէ ու թեան . որով ծա
 նուցեր յառանջագոյն բազմապատիկ
 օրինակօք զանձառ ելի խորհուրդ քո
 մարդեղու թեանդ . օրհնեալ : Ար զա
 նեղ գոյիդ լինելու թիւն իբրեւ զե
 դեալ տեսանեին , յառանջնորդական
 միտըն նոցա տրպաւորեալ հոգիդ
 ըզկերպարան իրին գերազոյն հրա
 շիւք ՚ի վեր քան ըզբան . օրհ :

Օրհնեցէք ամենայն գործքք տեառն
 ըզտէր օրհնեցէք բարձր անարէք
 ըզնա՛ յաւիտեան : Ընդ աւետա-
 ւորսն յառաջագոյն փրկուածեան
 մերոյ . ծափս հարէք եկեղեցիք հե-
 թանոսացադադանկելով . ըզտէր օրհն :
 Ընդ տեսանողաց մարդարէից հինն
 իարայելի . բահանայք նորոյ ուխ-
 տիս ըսպասաւորք . ըզտէր օրհն :

Կանոն Ապաշխարութեան :

Որ հայնս քաղցրութեամբ յարա-
 բաժըս քո հայր ամենակալ . օրհն
 նեալ ես աստլւած հարցրն մերոց :
 Որ իջէր ՚ի փրկել զարարածըս քո
 որդիդ միածին . օրհն : Որ խնամես
 տեսչութեամբ զարարածըս քո հո-
 գիդ ճշմարիտ . օրհն :

Օրհնեցէք ամենայն գործքք տեառն
 ըզտէր . ամենայն գործքք քո ըզքեզ
 օրհնեն : Որ յոչնչէ գոյացուցեր
 զերկինս և զէրկիր . յի՛ շեա՛ զմեզ

տէր մարդասիրու թեամբդ քո. ամէ :
 Որ անդ ադար փառարանիս 'ի քո յա-
 բարան ծոց . ընկալ զաղաչանքս
 սուրբ եկեղեցւոյ քո . ամէ :

Իման հանրեն Առաքելոց :

5
 աձ
 Եւակիմոց բանբոյ հօր և հոգւոյն . որ
 իջէր 'ի յերկնից 'ի վերկու թիւն ազգի
 մարդկան . աստըւած հարցըն մերոց :
 Որ պահեցեր յաղթող ըզճըզնու-
 թիւն սրբոց առաքելոցն . այսօր և
 մէք ընդ նոսին ցընծու թեամբ օրհ-
 նեմք ըզբեզ . աստըւած հար : Որ ա-
 ռաւել բարձրացեալդ ես յաւիտե-
 նից . այսօր ընդ դասս վըկայից քոց
 բարեբանեմք ըզբեզ . արձ հար :

7
 Օրհնեցէք ամենայն գործըք տեառն
 ըզտէր օրհնեցէք բաժնի արարէք
 ըզնա յաւիտեան : Որ ընտրեաց զէ-
 րանելի առաքեալսն և նորօր որսաց
 'ի հաւատս ըզտիեզերս քրիստոս .
 բաժնի : Որք ըզխաւար կապաղա-

տու թեանցըն վանեցին եւ ըզլոյս
 դիտու թեան ընդ հանուր յերկիր
 ծաւալեցին . ընդ նոսին բա՞րձր ա :

Կանոն համօրեն ննջեցեաց ՚ի Քրիստոս :

Օրհնեալ ես դու քրիստոս . որ յա
 բեարդ ՚ի մեռելոց ողորմած եւ կո
 խեցեր ըզմահ . տէ՛՛ր աստուած
 հարցըն մերոց : Ար մահկանացու ացս
 կեանքդ ես . զհոգիս նընջեցեաց մեր
 ընկալ . տէ՛՛ր : Զորս փոխեցեր յաշ
 խարհըն կենդանեաց . հանգըս
 տեան արժանաւորեա . տէ՛՛ր :

Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործըք տեառն
 զտէր օրհնեցէ՛ք . եւ բարձր արա՛
 ըէ՛ք ըզնա յաւիտեան : Քիշերք ըզ
 տէր օրհնեցէ՛ք . Ար գալոցն է զօ
 բու թեամբ բազմաւ . ազգամբ
 ձայնի կենագործէ . ըզննջեցեալսն .
 ըզտէր օրհն : Խորայել ըզտէր օրհ
 նեացէ . Աղաչեմք ըզքեզ բարերար .
 հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ

հ
 աձ

դ

սուրբըսքո, օրհնեցնուք և բարձր
արասցնուք զանունն քո յաւիտեանս :

Կանոն համբրեն Մարտիրոսաց :

հ
աձ
Ըզքեզ արդար, եւ ուղիղ գատա-
ւոր 'ի մէջ սրբոց քոց բարեբանիս,
հարցըն մերոց աստուած օրհնեալ
էս յաւիտեանս : Ըզքեզ որ 'ի հնոցն
իջեր ապաւէն, խոնարհեալ 'ի գունդ
գըս մարտիրոսաց գոյիս, հարցըն :
Ըզքեզ որ ահաւոր թագաւոր յա-
ւիտենից, այսօր ընդ գասս վրկայից
քոց բարեբանեմք, հարցըն :

4
Օրհնեցէք ամենայն գործըք տեառն
ըզտէր օրհնեցէք, բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեանս : Անբաւելին երկ-
նից եւ հրեզինաց, 'ի հողեզինաց
հաճեցաւ ընտրել իւր զինաւորս,
բարձր արա : Աւստի և մէք հաւան-
տացեալքըս քրիստոսի աստուծոյ,
ընդ նոսին խընդրելով ըզ թողու-
թիւն մեղաց մերոց, բարձր արա :

Քարոզ՝ զինի հարցին :

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, ազաչեսցուք զմիաձին որդին աստուծոյ, զտէրն մեր եւ զփրկիչն յիսուս քրիստոս: Որ էջ փառօք հօր 'ի մէջ հնոցին, եւ փրկեաց զերիս մանկունսն 'ի քաղղէացւոց անտի: Լուսաւոր և սուրբ պահեսցէ զմիտրա մեր, զի մի երբէք խաբիցուք մէք 'ի մեղաց եւ 'ի ցանկութեան աշխարհի: Այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա. առնուլ զպսակն լուսոյ եւ կենաց 'ի յանձինս մեր, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած յիսուս քրիստոս տէր մեր կեցո և ողորմեա:

Տէր ողորմեա. տր ողորմեա. տր ողոր:

Մաղժանք կիւրակից, և սլոց տերունական տօնից:

Հզօր, յաղթող, սքանչելագործ, սուրբ մեծի յարութեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք

ի շխանութիւն և պատիւ , այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Մաղթանք Մարտիրոսոց :

Յօղեա տէր զցօղ բարերար ողոր-
մութեան քոյ 'ի մեզուցեալ անձի-
նրս մեր , շիջո զբոց հնոցի յանցա-
նաց մերոց , և փրկեա զմեզ 'ի յա-
ւիտենական հրոյն : Արա արժանի
ընդ երիս սուրբ մանկուհսն՝ և ընդ
երանելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել ըզ-
քեզ և գովել , և քեզ գոհութիւն
և փառս մատուցանել հօր և որդ-
ւոյ և հոգւոյն սրբոյ , այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Մաղթանք պահոց :

Յօղեա տէր զցօղ բարերար ողոր-
մութեան քոյ 'ի մեզուցեալ անձի-
նրս մեր , շիջո զբոց հնոցի յանցա-
նաց մերոց , և փրկեա զմեզ 'ի յա-
ւիտենական հրոյն : Արա արժանի
ընդ երիս սուրբ մանկուհսն և ընդ
երանելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել ըզ-

քեզ՝ գովել և ասել: Աստուած քա
ւեա զիս զմեղաւորս: Աստուած
քաւեա զիս զմեղաւորս: Աստուած
քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց,
և կեցո:

Երգ Մարիամու Աստուածածնին:

Մեծացուցէ անձն իմ զտէր, եւ
ցնծացէ հոգի իմ աստուծով
փրկչաւ իմով:

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութե
ազախնոյ իւրոյ, սցսուհեաւ եւ
րանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոց, արար զօրու
թիւն բազկաւ իւրով:

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց
սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթուռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատունս
արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշէլով զողորմութիւն իւր ։
 Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր
 ընդ արբահամու և զաւակի նորա
 յաւիտեան ։

Օրհնութիւն Զարարիչի հօրն Յոհաննու Մկրտչն ։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի,
 որ յայց ել, եւ արար փրկութիւն
 ժողովրդեան իւրոյ ։

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի
 տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ . որ
 պէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝
 որ յաւիտենից մարգարէքն էին ։

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և
 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց ։
 Առնել ողորմութիւն առ հարսն
 մեր, և յիշել զկտակարանս սրբու-
 թեան իւրոյ ։

Երգումն զոր երգուաւ արբահամու
 հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի
 զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց ։
 Պաշտել զնա սրբութեամբ և ար-
 գարութեամբ առաջի նորա զամե-

նայն աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարդարէ բարձրե-
լոյն կոչես ջիր. գնասցես առաջի տուն՝
պատրաստել զճանապարհս նորա :
Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժո-
ղովրդեան իւրոյ , 'ի թողութիւն
ամենայն մեղաց մերոց :

Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն
աստուծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ
մեզ արեգակն 'ի բարձանց՝ լուսա-
ւոր առնել զխաւար մեր :

Ծագել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ
նստէաք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս
մահու , ու զղել զոտս մեր 'ի ճանա-
պարհս խաղաղութեան :

Արթըր Ասկանի ծերունոյն :

Արդ արձակեա զճառայս քո տէր
ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն .
զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո ,
զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-
նայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց , եւ
փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի :
Փառք հօր և որդւոյ և :

Մ
աձ **Յանձառ** փառաց խոնարհեցա՛ր 'ի մեր բնու-
թիւնս. բա՛նդ աստուած և մարմնացա՛ր 'ի սրբոյ կուսե՛ն : Եւ ծնա՛ր 'ի սուրբ կուսե՛ անապական մարմնով. ըզքե՛զ անդադա՛ր բարեբանեալ մեծացուցանե՛մք : Այսօր զեկեալդ 'ի փրկու-
թիւն անդի մարդկան. միաբանու-
թեամբ ամենեքեան և
մեծացուցանե՛մք :

Մ
զկ **Մայր** և կոյս անդախին քրիստոսի, որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամենայն անգլեք. Մաքուր աղաւնի՛՞ եւ հարսն երկնից մարիամ. տաճար և անթոռ աստուծոյ բանին. քեզ երա : Քե՛ւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հոգեղէնքս. և քե՛ւ մերձեցա՛ք 'ի փայտըն կենաց. քեզ երա :

Մ
զձ **Անարատ** կոյս աստուածածին մաւրիամ սրբուհի և մայր քրիստոսի. յարդանդի տարար զանտանելին ա՛մենեցուն. օրհնու-
թեամբ ըզքեզ

աստուածաճաճին մեծացունցանեմք :
 Ազքեզ երկնային դուռն զոր ետեսն
 եզեկիել . եւ ասրն զոր ծանեան
 դեդէօն . սերովբէ հողեղէն վէհա
 դոյն . քերովբէից . օրհ : Արիս խոր
 հուրդըս սոսկալիս ՚ի քեզ տեսանի
 աստուածաճաճին . յղութիւն ան
 սերմնական . ծնունդ անարատ . կու
 սութիւն յետ ծննդեան մնալով
 անապական . օրհնու :

Ազքեզ երեւեալ դուռն առ եզե
 կիելիւ ը մարգարէիւ . ընդ որ ոչ որ
 էանց եթէ ոչ աստուած միայն . աս
 տուածաճաճին կոյս . օրհնութեամբ
 մեծացունցանեմք : Ազքեզ որ ՚ի մո
 բենուօջն առ մովսէսիւ ը մարգար
 բէիւ . ըզնոր խորհուրդ կուսի
 յայտնեցեր մարդկան ազգի . օրհ :
 Ազքեզ որ ՚ի հօրէ անժամանակա
 պէս եւ ՚ի մօրէ անթարգմանաբար .
 ՚ի ժամանակի ծննդեան ՚ի բողոքից
 փրկութեան յայտնեցար որդի բարձ

մ
 աճ

րելոյն. օրհնու թեամբ մեծա :

Մ
աձ
Այսօր ը նո՞ր ժողովուրդք . ցըն
ծացէ՞ք ընդ գալուստ հոգւոյն
սրբոյ . մեծացուցանելով զէլոյն ՚ի
հօրէ : Այսօր ցընծա՞ն անա
քեալքն . զարդարեա՞ք ՚ի շնոր
հաց հոգւոյն սրբոյ . մե : Այսօր ը
զուարճացա՞ն արարածք , ճըմա
րի՞տ գալստեամբ հոգւոյն սրբ
ոյ . մեծա :

Մ
աձ
Յարուցելոյն ՚ի մեռելոց բնակարանն
մայր և կոյս . որ ըզնընջեցեալսն յա
գամայ կենսագործէ անապական . ըզ
քեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալք
էս ՚ի կանայս : Արարողին երկնի՞ եւ
երկրի եղեր տաճար և առագանստ .
որ ըզնընջեցեալսն մեր հրեղէն
նորոգէ . զքեզ մեծա : Արարողին
տիեզերաց արբուցեր զքո՞ սուրբ
զկա՛թն . որ ըզնընջեցեալսն մեր վե
րստին նորոգէ . զքեզ մեծացու
ցանեմք որ օրհ :

Որ զաւետիս հոգւոյն 'ի հրեղէն 'ի
 հրեշտակէն ընկալար . ուրախ լեր
 բերկրեալդ տէր ընդ քեզ մարիամ
 անհարմնացեալ : Անըսկիզբն բանն
 հաճեցաւ առնուլ մարդեղու թքն
 ըսկիզբն 'ի կուսէդ . քրիստոս աստը
 ւած թագաւորն յաւիտենից : Ազա
 չեմք ըզքեզ սուրբ աստուածամին .
 առ քրիստոս բարեխօսեալ փրկել
 ըզ ժողովուրդս 'իւր . զոր գրնեաց
 արեամբն իւրով :

Քարոզ զկնի մեծացուցիկն :

Սուրբ զաստուածամինն՝ և զամե
 նայն սուրբս բարեխօս արասցուք
 առ հայր 'ի յերկինս , զի կամեցեալ
 ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուցէ
 զարարածս իւր : Ամենակալ տէր
 աստուած մեր կեցո և ողորմեա :

Աղօթք Մարտիրոսաց և պահպ :

Ընկալ տէր զազաչանս մեր՝ բարե
 խօսու թեամբ սուրբ աստուածաձ

նին անարատ ճնողի միածնի որդւոյ
քո. եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց
քոց. եւ որոց այսօր է յիշատակ :
Լուր մեզ տէր, և ողորմեա. նե-
րեա քաւեա եւ թող զմեզս մեր :
Արժանաւորեա դոհու թեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ
սրբոց հոգւոյդ. այժմ և միշտ և :

Քարոզ՝ զնի մեծացուցին կիւրակէց աւուրց :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեան,
և բարեկարգութեան, զտէր աղա :
Վս թողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ
դրունս սրբոց եկեղեցւոյ. զտէր ա :
Վասն ընդունելոց զպաղատանս սո-
ցա ըստ մեծի ողորմութեան իւ-
րում. զտէր աղա :

Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Առթիւ :

Պու ես թագաւոր յաւիտեանս յա-
ւիտենից քրիստոս աստուած մեր :
Եւ քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոց
վայելէ փառք իշխանութիւն և սպա-
տիւ. այժմ և միշտ և յաւի :

Երբ Իզաբելից աւետարանին :

Եղիցի անունն տեանն օրհնեալ .
 ՚ի յայտմ հետէ , մինչեւ ՚ի յաւի
 տեա^{հհհ}ն :

Օրհնեցէք մանկուիք ըզտէր . եւ
 օրհնեցէք զանունն տեանն : Եղիցի
 անունն տեանն օրհնեալ յայտմ
 հետէ մինչեւ ՚ի յաւիտեանն : Յա
 բեւեղից մինչ ՚ի մուտն արեւու
 օրհնեալ է անունն տեանն . ՚ի յայ
 տմ հետէ մինչեւ ՚ի յաւի :

Փառք և երկրորդագուն թիւն հօր և
 որդւոց և սրբոց հոգւոցն . և սյժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե^{հհհ}նից
 ամէն . ՚ի յա^{հհհ} յտմ հե^{հհհ}տէ^{հհհ} մի^{հհհ}ն
 չեւ ՚ի յաւիտեա^{հհհ}ն :

Արի տէր օգնեա^{հհհ} մե^{հհհ}զ , և վրը
 կեա^{հհհ} զմե^{հհհ}զ . վասն անուա^{հհհ}ն
 ք^{հհհ} յ^{հհհ} :

Արի և մի մերժե^{հհհ}ր ըզմե^{հհհ}զ ի ս
 պա^{հհհ}ն . վասն անուանն :

Թագաւորեցէ տէր յաւիտեա^{հհհ}ն :

աստոււանձքո սիօն յանդգէ՛ յանդգ :
 Օրհնեա՛ն անձն իմ ըզ տէ՛ր . օրհնեցից
 ըզ տէ՛ր ՚ի կենդանութեանն
 իմոյ :

սրկ Օրթի՛ :

քհ Խաղաղութիւն ամենեցունն :

դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

սրկ Երկիրանձու թեանք լուարուք :

քհ Արբոյ աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի :

դպ Փառք քեզ տէ՛ր աստուանձ մեր :

սրկ Պաճսխումէ՛ :

դպ Ասէ աստուանձ :

Աւետարան ըստ Մատթէոսի :

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն մաւրիամ մագդաղենացի, և միւս մաւրիամն՝ տեսանել զգերեզմանն : Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ տեառն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ ՚ի բաց թաւալեցոյց զվէմն ՚ի դրանց անտի, և նստէր ՚ի վերայ

նորա . եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ
 զփայլակն , և հանդերձ նորա սպիւ
 տակ իբրեւ զձիւն : Եւ յահէ ան
 տի նորա խռովեցան որահապանքն ,
 և եղեն իբրեւ զմեռեալս : Պատաս
 խանի ետ հրեշտակն՝ և ասէ ցկա
 նայսն . մի՛ երկնչիք դուք , գիտեմ
 զի զյիսուս զխաչելեալն խնդրէք .
 չէ աստ , քանզի յարեաւ , որպէս ա
 սացն : Եկայք և տեսէք զտեղին ուր
 կայր : Եւ վաղվաղակի երթայք ա
 սացէք աշակերտացն նորա՝ թէ յա
 րեաւ , և ահա յառաջանայ քան ըզ
 ձեզ ՚ի գալիլեա , անդ տեսանիցէք
 զնա . ահա ասացի ձեզ : Եւ ելեալ
 վաղվաղակի ՚ի գերեզմանէ անտի ա
 հիւ և խնդու թեամբ բազմաւ՝ ըն
 թանային սրատմել աշակերտացն :
 Եւ ահա սրատահեցաւ նոցա յիսուս ,
 և ասէ . ողջ էք : Եւ նորա մատու
 ցեալ կալան զոտս նորա , և երկիր
 սրագին նմա : Յայնժամ ասէ ցնոսա
 յիսուս . մի՛ երկնչիք , երթայք ա
 սացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն

'ի գալիլեա, և անդ տեսցեն զիս, և Կբրեւ նորա գնացին, ահա ոմանք 'ի զօրականացն եկին 'ի քաղաքն, և պատմեցին քահանայապետացն զամենայն որ ինչ եղեւ ըն: Եւ նորա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ՝ արժաթ յոյժ ետուն զօրականացն, և ասեն. ասածիք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մեք 'ի քուն եաք: Եւ եթէ լուր լիցի այդ առգատաւորն, մեք հաճեսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս արասցուք: Եւ նոցա առեալ զարժաթն, արարին որպէս ուսանն. եւ ել համբաւս այս 'ի հրէից մինչեւ ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին 'ի գալիլեա 'ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա յիսուս: Կբրեւ տեսին զնա, երկիրպագին նմա, և ոմանք երկուսցան: Եւ մատուցեալ յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւնն յերկինս և յերկրի. որչ

պէս առաքեաց զիս հայր, և ես առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս, մկրտեցէք զնոսս յանուն Հոր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն զոր ինչ սրատուիրեցի ձեզ, և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչեւ ՚ի կատարած աչխարհի:

Աւետարան ըստ Մարկոսի:

Եւ իբրեւ երեկոյ եղև՝ քանզի ուրբաթ էր՝ որ ՚ի շաբաթն մտանէր, եկեալ յովսէփ որ յարիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն աստուծոյ. համար ձակեցաւ եմուտ առ պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն յիսուսի: Եւ պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ, և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա և ասէ՝ թէ արդարեւ այնչափ վաղ մե-

ուսւ : Եւ իբրեւ ստուգեաց 'ի հա-
 րիւրապետէ անտի, շնորհեաց ըզ-
 մարմինն յովսէփայ : Եւ յովսէփ-
 գնեաց կտաւ, և իջուցեալ զնա պա-
 տեաց կտաւ ումն, և եգ 'ի գերեզմա-
 նի, որ էր փորեալ 'ի վիմէ, և թա-
 ւալեցոյց զվէմ մի 'ի դուռն գերեզ-
 մանին : Կակ մարիամ մագդաղենացի
 և մարիամ յակովբայ և յովսեայ,
 տեսին զտեղին ուր եգաւ : Եւ իբ-
 րեւ էանց շաբաթն, մարիամ մագ-
 դաղենացի եւ մարիամ յակովբայ
 և սողովմէ՝ չոգան պատրաստեցին
 խունկս, զի եկեսցեն և օծցեն զնա :
 Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն
 գան 'ի գերեզմանն ընդ արեւագա-
 լըն, և ասէին ցմիմեանս. ո՞վ թա-
 ւալեցուցէ մեզ զվէմն 'ի դրանց
 գերեզմանին : Եւ հայեցեալ տեսին՝
 զի թաւալեցուցեալ էր վէմն 'ի գե-
 րեզմանէն, քանզի էր մեծ յոյժ : Եւ
 մտեալ 'ի ներքս 'ի գերեզմանն՝ տե-
 սին զերիտասարգ մի զի նատէր ընդ
 աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմու-

ճան սպիտակ, և զարհուրեցան : Եւ նա ասէ ցնոսա . մի՛ երկնչիք . զյիսուս խնդրէք զնազովրեցի զխաչէլեալն , յարեաւ՝ չէ աստ . ահաւազիկ տեղին՝ ուր եգին զնա : Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտս նորա՝ և ցպետրոս , թէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ՚ի դալիլիա , անդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ : Եւ իբրեւ լուան՝ ելին և փախեան ՚ի գերեզմանէն , քանզի զահի հարեալ էին . եւ ոչ ումեք ինչ ասացին , զի երկնչէին :

Աւետարան ըստ Ղուկասու :

Եւ ահա այր մի անուն յովսէփ , որ էր նախարար՝ այր բարեգործ և արդար . սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա . յարեմաթեայ քաղաքէ հրէից , որ և ինքն իսկ ակնուենէր արքայու թեան աստուծոյ : Սա մատուցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն յիսուսի . և իջուցեալ զնա՝ պատեաց պատա

և անկալաւ, և եղ ՚ի կուածոց զերեզ-
 մանին. ուր չէր բնաւ զոր եղեալ :
 Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լու-
 սանայր : Եւ երթային զհետ նորա
 կանայք՝ որք եկեալ էին ընդ նմա ՚ի
 գալիլէէ. տեսին զզերեզմանն, և որ-
 պէս եղաւ մարմինն նորա : Պարձան
 և պատրաստեցին խուճկս և իւղս.
 և ՚ի շաբաթուն հանդարտեցին վա-
 սըն պատու իրանին :

Բայց ՚ի միաշաբաթուն վաղբաջ ընդ
 առաւօտն եկին ՚ի զերեզմանն, բե-
 րին զխուճկան զոր պատրաստեցին.
 և այլ կանայք ընդ նոսա, եւ գտին
 զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի զերեզ-
 մանէ անտի : Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝
 ոչ գտին զմարմինն յիսուսի : Եւ ե-
 ղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնո-
 րիկ, և ահա որք երկու հասին առ
 նոսա ՚ի հանդերձս լուսաւորս : Եւ
 իբրեւ զահի հարան, և խոնարհե-
 ցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր,
 ասեն ցնոսա, զի խնդրէք զկենդա-
 նին ընդ մեռեալս, չէ աստ, այլ յա-

րեաւ . յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ
 ընդ ձեզ մինչ էրն ՚ի դալիլեա , և ա-
 սէր՝ թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ
 մասնիլ ՚ի ձեռս մարդոց մեղաւո-
 րաց , և ՚ի խաչ ելանել՝ և յերրորդ
 աւուր յառնել : Եւ յիշեցին զբանան
 նորա : Եւ գարձան պատմեցին զայս
 ամենայն մետասանիցն , և այլոցն ա-
 մենեցուն : Եւ էին մարիամ մագ-
 դաղենացի և յովհաննա և մարիամ
 յակովբայ , և այլք ընդ նոսա՝ որք
 պատմեցին զայս առաքելոցն : Եւ
 երեւեցան առաջի նոցա շաղիաղ-
 փութիւն բանք նոցա՝ եւ չհաւա-
 տային նոցա : Բայց պէտրոս յարու-
 ցեալ ընթացաւ ՚ի գերեզմանն , և
 հայեցեալ տեսանէ զկտաւան լոկ՝
 զի կային . և զնաց՝ ընդ միտս զար-
 մացեալ , թէ զինչ եղեւ :

Եւ հետոսն ըստ Յովհաննու :

Յետ այսորիկ ազաշեաց զպիղատոս
 յովսէփ , որ յարե մաթեոյ էր՝ աշա-
 կերտ յիսուսի ՚ի ծածուկ վասն ա-

հին հրէից , զի բարձցէ զմարմինն
 յիսուսի . և հրամայեաց պիղատոս .
 եկն և եբարձ զնա : Եկն և նիկողէ-
 մոս՝ որ եկեալն էր առ յիսուս ՚ի
 գիշերի զառաջինն . և եբեր զմուսս
 խառն ընդ հայուէս՝ իբրեւ լտերս
 հարիւր : Առին զմարմինն յիսուսի ,
 և պատեցին կրտաւովք՝ և խնկովք
 հանդերձ , որպէս օրէն էր հրէից
 պատել : Եւ էր ՚ի տեղւոջն յորում
 խաչեցաւ՝ պարտէզ , և ՚ի պարտիզի
 անդ գերեզման նոր , յորում ոչ սք
 երբէք էր եղեալ : Անդ վասն ուր-
 բաթունն հրէից՝ զի մօտ էր գերեզ-
 մանն՝ եղին զյիսուս :

Եւ ՚ի միաշաբաթւոջն մարիամ մագ-
 դաղենացի գայ առաւօտուն ընդ
 արշալոյսն ՚ի գերեզման անդր , եւ
 տեսանէ զվէմն բարձեալ ՚ի դրանց
 գերեզմանին : Ապա ընթանայ՝ եւ
 գայ առ սիմոն պետրոս և առ միւսս
 աշակերտն՝ զոր սիրէրն յիսուս , և
 սսէ ցնոսա . բարձին զտէր ՚ի գե-
 րեզմանէ անտի , և ոչ գիտեմ՝ ո՞ւր

Եղին զնա : Եւ պետրոս և միւս աշակերտն՝ եւ դային ՚ի գերեզմանն : Բնթանային երկօրեան ՚ի միասին , և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զպետրոս՝ և եկն նախ ՚ի գերեզմանն : Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն , բայց ՚ի ներքս ոչ եմուտ : Եկն և սիմոն պետրոս՝ որ դայրն զկնի նորա . և եմուտ ՚ի գերեզմանն , և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ . և վարչամակն որ էր ՚ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր , այլ ուրոյն ծալեալ ՚ի մի կողմն : Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն , որ եկեալն էր յառաջագոյն ՚ի գերեզմանն , ետես եւ հաւատաց . զի չեւ եւս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա ՚ի մեռելոց յառնել : Չոգան գարծեալ առ միմեանս աշակերտքն : Բայց մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին՝ և լայր , և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ՚ի գերեզմանն , և տեսաւ նէ երկուս հրեշտակս ՚ի սպիտակս ,

զի նստէին մի ՚ի սնարից և մի յանտ
 տից՝ ուր կայր մարմինն յիսուսի։ Եւ
 նորա ասէն ցնա, կին դու՛ զի լաս,
 ասէ ցնոսա, զի բարձին զաէրն իմ
 ՚ի գերեզմանէ աստի, և ոչ գիտեմ՝
 ուր եգին զնա։ Զայս իբրեւ ասաց,
 դարձաւ ՚ի թիկունս կոյս, և տեսա
 նէ զյիսուս զի կայր, եւ ոչ գիտէր
 թէ յիսուս իցէ։ Ասէ ցնա յիսուս,
 կին դու՛ զի լաս, զի ինդրես, նմա
 այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզ
 պանն իցէ, ասէ ցնա, աէր՝ եթէ
 դու բարձեր զնա, ասա ինձ ուր ե
 դիր զնա, զի ես առից զնա։ Ասէ
 ցնա յիսուս, մարիամ, և նա դար
 ձաւ, եւ ասէ ցնա եբրայեցերէն,
 բարունի, (որ թարգմանի՝ վարդա
 պետ)։ Ասէ ցնա յիսուս, մի՛ մեր
 ձենար յիս, զի չեւ եւս ելեալ եմ
 առ հայրն իմ, այլ երթ դու առ
 եղբարսն իմ, եւ ասա ցնոսա, ելա
 նեմ ես առ հայրն իմ՝ և առ հայր
 ձեր, և աստուածն իմ՝ և աստուած
 ձեր։ Քայ մարիամ մագդաղէնացի՝

Եւ սրատմէ աշակերտացն , եթէ ետեա նա զտէր , եւ զայս ինչ ասաց
յնա :

Երբ զնի Խզարեցից աւետարանին :

Փառք յարու թեան քո տէր . ոչ
դադարեցայց քրիստոս օրհնել ըզ-
քեզ զամենայն աւուրս կենդանու-
թեանն իմոյ :

Փառք յարու թեան քոյ տէր . ոչ դա-
դարեցայց յիսուս զոմէլ ըզքեզ զա-
մենայն աւուրս կենդանու թեանն
իմոյ :

Ես ոչ դադարեցայց փրկիչն փառաւ-
ւորել ըզքեզ զամենայն աւուրս
կենդանու թեանն իմոյ :

Երբ զուհայն կիւրակեցն . երկս կրկնեա .
և զյետինն բարձր ասա :

Զամենայն աւուրս կենաց իմոց ,
ես ոչ դադարեցայց օրհնել ըզքեզ
քրիստոս փրկիչդ աշխարհի ,
Զամենայն աւուրս : Զամենայն ա :

Ի գիշերի՞ն համբարձէ՞ք ըզձեռնս
 ձեր՝ ՚ի սրբբու՞թիւն . և՛ օրհնեցէ՞ք
 ը՞զ տէր :

Աստ օրհնեցէ՞ք անձնայն ծանայք
 տեառն զտէր ՚ի սրբբու՞թիւն . և՛
 օրհնեցէ՞ք ըզ տէր :

Գալստեան սղոգսման :

Դասք լուսեղէ՞ն զըւարթիոցն ըս
 պասէին մեծի՞ գայլն ստեա՛նրն անն :
 Յ՛ւ երգէին երգ նոր . օրհնեալ է՞
 քո՞ սուրբ գայլն ստգ :

գատ Լուսապայծա՞ն հրեշտակն նստե
 լով ՚ի կենսատու՞ գերեզմանին : Յ՛ւ
 աւետէր կանա՞նցն յարեաւ արձ :

հմբ Համբարձէ՞ք ՚ի շխանք ըզ գրու
 նրն ձեր՝ ՚ի վեր : Յ՛ւ գայ մրտանէ՛
 փանօք ՚ի փանս :

հԳԼ Իջեալ հոգի՞ն յանաբեալսն . ե՛ւ
 հրազինեաց զընտրեալսն անկէզ ՚ի
 սուրբ վերնատունն : Յ՛ւ հանգեաւ
 նորօք յազգըս մարդկան զանազան
 լեզուաց բաժանմամբ :

Յնծայ թաբօ՞ւր հե՞րմօ՞նիւ . և՛ ա՛ վար
 ուարեալքն՝ ՚ի հայրակա՞ն ճայնե՞ն
 թըմբեալք : Ե՛ւ կենդանեաց և մե-
 ուերոց տէր ծանուցին ըզքեզ մով-
 սէս ե՛ւ հե՞ղինս :

Այսօր եկեա՞լ կամաւ տէ՛րն ՚ի խաչ
 խաչ : Ե՛ւ տարածեաց զբազո՞ւկս
 իւր ՚ի նմա՛ :

Հոյք հողեղե՞նք ընդ հովիւսն ճնն
 քարոզէին ՚ի յանբանից մըսուր
 զբանքն բազմեալ : Ե՛ւ մոզքն աւ-
 տեղն գուշակեալ՝ մատուցին զըն-
 ճայսքն խորհրդոյ :

Քառասնօ՞րեայ տըղոյ եւ տէրն տնն
 օրինագիր տնօրինաբար եկն ՚ի տա՛ ընդ
 ճարն : Ե՛ւ սիմեօն գգուէր գըր- անջ
 գօքն . և յօրինաց կապից լուծումն
 հայցէր ՚ի կեանս ա՛ւետարանի :

Քարոզ՝ զինի Նուարեից աւետարանին , և երգոյն :

Զուարճացեալքս մեծաւ ուրա-
 խու թեամբ աւետեօք յարու թեան

տեառն մերոյ եւ փրկչին յիսուսի
 քրիստոսի: Ար եղեւ պտուղ և անդ-
 րանիկ ամենայն ննջեցելոց. խորտա-
 կեաց զգրունս զժոխոց. եւ ելոյժ
 զբռնու թիւն մահու. եւ ետ յոյս
 հաստատու թեան վերստին նորոգ-
 ման կենդանու թեան ամ մարդկան:
 Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի փրկչէն
 մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ. զի ըզ-
 մեզ արժանի արասցէ յարու թեան
 իւրոյ. կերպարանակից առնել զմար-
 մին խոնարհու թեան մերոյ ըստ
 նմանու թեան մարմնոյ փառաց իւ-
 րոց: Վասն զի զայս խոստացաւ,
 զմեժ եւ զանձառելի շնորհս պար-
 դեւել սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն
 աստուած յիսուս քրիստոս տէր մեր-
 կեցո և ողորմեա:

աղ Ամենակեցոյց ճշմարիտ սուրբ մե-
 ծի յարու թեանն քրիստոսի աստու-
 ծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանու
 թիւն և պատիւ. ոյժմ և:

Եւ սի քիւս :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում, ըստ բազում
զթութեան քում քաւեա զանօրէ-
նութիւնս իմ :

Առսուել լուա զիս յանօրէնութե-
նէ իմմէ, և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ
արա զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիշ-
տեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յա-
մենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղաց տէր, եւ շար ա-
ռաջի քո արարի :

Որպէս արդար եղևցիս ՚ի բանս քո,
և յաղթող ՚ի դատել գաս :

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ ՚ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

Գու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր-
զանյայտս և զծածկեաբս իմաստու-
թեամբ քով յայանեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց,
լուա և բան զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի արա ինձ տէր զցնծութիւն
և զուրախութիւն, եւ ցնծասցնն

ոսկերք իմ տառապեալք :

Գարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց .
եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա յինէն :

Միրտ սուրբ հաստատեա յիս աստ
ուած , և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի
փոքի իմում :

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց , և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ
յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոց , և հոգւով պետութեան քոց
հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս
քո , և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :
Փրկեա զիս յարենէ աստուած , աս-
տուած փրկութեան իմոց . ցնծասցէ
լեզու իմ յարդարութեան քում :
Տէր եթէ՛ զշրթ ունս իմ բանաս , բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :
Թէ՛ կամեցեալ էիր պատարագս մա-
տուցանէաք . բայց դու ընդ ողջա-
կէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոց հոգի խոնարհ ,

զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աս-
տուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի,
և շինեսցին պարիսպքն երուսաղէմի:
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարաւ
գըս արդարու թեան, յորժամ ու խ
տից պատարագս հանցեն ՚ի սեղան
քո զուարակս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Բանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնաւ ող
ցար ՚ի կուսէն, խաչեցար կամաւ ած
հօր վասըն մեր ըզմէղս ըսպաներ,
սուրբ աստուած ողորմեա մեզ : Ար
յարարածոց ես անբովանդակելի,
՚ի խաչախայտին բեւեռելով ըզմահ
կոխեցեր, սուրբ : Ար ՚ի նախնու մըն
զանկեալն ՚ի ծառայութիւն մահու,
պատուական մարմնով եւ արեամ
բըդ քո անգատեցեր, սուրբ :

Ար ՚ի հրեղէն զօրաց երկնից փաւ ող
ուաբանիս աստուած, որով զերկ դձ

նայի՛ն անանուական աստուածային
 ըզնորհս հեղեր յորդիս աղանայ .
 աղաչանօք սոցա ողորմեա՛ մեզ աւ
 տըւա՛ծ : Երեւելով հողեղինացս
 անհիւթականքն ՚ի ձեւ մարմնոյ .
 որք եւ ծանուցի՛ն մարգարէ՛ցն .
 ըզխորհուրդ քո գայլաստեանդ բազ
 մապատիկ տեսլեամբ օրինակելով
 աղա : Անճառելի տնօրէնութեա
 նրդ քո աւետաբերք աւաբեցան ,
 գարբիէ՛լ եւ միբացէ՛լ . անմարմնա
 կան գասուքն իւրեանց յերկրի՛
 սպասաւորելով . աղաչանօք :

117
 7Ճ
 Որ աւետաւոր քում գայլաստեանդ
 աւաբեցեր յաշխարհ լըսուրբ մար
 գարէսն . և եկեալ խոնարհու թի
 նոր օրինօք զթերին լցեր ՚ի գիրս օ
 րինաց և մարգարէ՛ց . բարեխօսու
 թեամբ սոցա քրիստոս ողորմեա՛
 մեզ : Որ կոչեցեր մարգարէիւք յա
 ռաջագոյն ըզհեթանոսս քեզ նոր
 ժողովուրդ . և ըզգուստրը սինվի

զեկեղեցի՛ հեթանոսաց հարսըն սի՛
 րելի՛ անմահ փեռայի՛ն . բա : Ար ըզ-
 փանըս տաճարիս զոր շինեցեր շե-
 նո՞ղգ է՛նց ՚ի վերայ վեմին , բարձրա՛յ-
 գոյն . քան զանճի՛նն . և զերազարդ
 վայելչութեանք տեսնողքըն ծա՛-
 նուցին իմաստիւք հոգւոյն . բար :
 Հայր բազումօղորմ , խոստովանիմ ող
 առ քեզ որպէս զանանակ որդին . ած
 թող ինձ ըզմեղս իմ . եւ ողորմեա՛ :
 Տէր , որ գըթացար ՚ի կինըն քանանա-
 ցի , գըթա և յիս ՚ի մեղանորս . և ո :
 Տէր , որ դարձուցեր ըզմաքսաւորն
 ՚ի գիտութիւն ճըճարտութեան ,
 դարձո և զիս ըզմոյրեալս . և ողոր :
 Տէր , որ գըթութիւնըդ քո զառան ող
 հեղեր յերկնից ՚ի մեջ սրբբոց առա- ած
 քելոց քոց . աղաչանօք սոցա ողոր-
 մեա՛ : Ար ՚ի ձեռըն սոցա՛ սրբուեցան
 շընորհք հոգւոյդ սրբբոց ընդ ամե-
 նայն երկիր . աղա : Ար սոքօք լուսա-
 ւորեցեր մրկըրտութեամբ աւաղա-

նին զեկեղեցի քո սուրբ, աղա:

ող
աձ
Որ ստեղծամբ ըստ պատկերի քո
տէր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ եւ
այժմ ըզնրն ջեցեալսն 'ի քեզ ուղիղ
հաւատով, ըստ մեծի՛ քում ողոր
մութեան: Որ շնորհօք սուրբ հո
գւոյն լուսաւորեցեր. յիշատակի՛
իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մար
դասէր, ըստ մեծի՛: Որք հաղորդե
ցան մարմնոյ եւ արեան քո՞ տէր,
հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբ ըս
քո քրիստոս աստուած քանզի գի՛նք
սուրբ արեան քո ե՛ն:

ող
աձ
Ժողովեալքս 'ի յիշատակ սրբոց
քոց քրիստոս, աղաչե՛մք ըզքեզ,
սոցա բարեխօսութեամբ ողորմեալ
Երկրպագե՛մք առաջնի բեմի քո քրիս
տոս, ընկալ քո՞ գրթութեամբ ըզ
զաղաչանքս մեր, սոցա բա: Զորս հո
գւով եւ մարմնով որպէ՛ս զանմարմին,
անարա՛տ 'ի գալուստ քո պահեա
ցես մարդասէր փրկիչ, սոցա բա:

Քարոզ՝ զկնի ողորմեային :

Երկրպագեմք .բեզ տէր աստուած մեր՝ անցեալքս ընդ երկարութիւն գիշերիս . և կանխեալքս ՚ի տեղեղ խոստովանութեան . մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր : Զբեզ տէր օրհնեմք և փառաւորեմք , և զբէն տէր զօհանամք . որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանիլ ՚ի ժամ առաւօտուս : Արժանաւորեա զմեզ տէր անճառ խոստմանց քոց . զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտրդ աստուած՝ յիսուս քրիստոս տէր մեր . կեցո և ողորմեա : Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում . ասասցուք ամենեքեան միաբանութիւն : Տի՛ ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր :

Մաղթանք յարութեան :

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի յարութեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ , վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և :

Մաղթանք գոհոց :

Ողորմու թեամբ եւ գթու թեամբ
քով, լուր մեզ տէր և ողորմեա,
նեբեա քաւեա և թող զմեզս մեր :
Արժանաւորեա գոհու թեամբ փաւ
աւորել զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ . այժմ և միշտ և :

Մաղթանք Մարտիրոսաց :

Բարեխօսու թեամբ եւ աղօթիւք
սրբոց մարտիրոսացն՝ որոց այսօր է
յիշատակ, և ամենայն սրբոց քոց,
լուր մեզ տէր և ողորմեա . նեբեա
քաւեա և թող զմեզս մեր : Արժաւ
նաւորեա գոհու թեամբ փաւաւ
րել զհայր և զորդի և զսուրբ հո
գիդ . այժմ և միշտ և յաւի :

Աւելուիա պէլուիա :

Օրհնեցէք զտէր յերկնից . օրհնե
ցէք զնա՝ ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք
նորա . օրհնեցէք զնա ամենայն զօ
րու թիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին,
 օրհնեցէք զնա ամենայն սաստեղք
 և լոյսք :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . եւ
 ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս ,
 օրհնեցէք զանուն տեառն :

Ձի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝
 և հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտե
 նից . սահման եղ , և ոչ անցանեն :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք
 և ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ , ձիւն և սառն ,
 հողմ և մրրիկ , որք առնէք զբան նր :

Երբինք և ամենայն բարձունք , ծառք
 պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Քաղանք և ամ անասունք , սողունք
 և ամենայն թռչունք թեւաւորք :

Թաղաւորք երկրի և զօրք իւրեանց ,
 իշխանք և ամ գատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և
 տղայք՝ օրհնեցէք զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոս
 տովանու թիւնա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զէղջիւր ժողովրդէան իւրոյ . օրհնու թիւն նմա յամենայն սրբոց նորա . յօրդւոցն իւրայէլի ժողովոյն՝ որ մերձ է առ տէր :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւնն 'ի նոր , օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր . որդիք սիօնի ցնծասցեն 'ի թաղաւորն իւրեանց :

Օրհնեցեն զանուէն նորա օրհնութեամբ , սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա :
Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ , եւ բարձր առնէ զհեղս 'ի փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք , եւ ցնծասցեն 'ի հանգիստ իւրեանց , եւ բարձր արասցեն զաստուած բերանօք իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ 'ի ձեռս նոցա , առնուլ զհատուցումն 'ի հեթանոսաց , 'ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապա-
նօք, զզօրաւարս նոցա ձեռնակապօք
երկաթեօք :

Առնել նոցա դատաստանս ըստ գը-
րոց . և փառք այս են ամենայն սըր-
բոց նորա :

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբու թէ
նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատու-
թեան 'ի զօրու թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրու թեան նորա,
օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծու-
թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնու-
թեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
և օրհնու թեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծու թեամբ, գո-
վեցէք զնա ուրախու թեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գո-
վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհու թեան .
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զոնք :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ւ
 ւձ
 Ընդ լուսանալ միաշարանձիւն կան-
 խեցին կանայքն ՚ի գերեզմանն. ՚ի
 խընկել զանապանհան մարմինն : Եւ
 գտին ըզլէմբն բարձեալ ՚ի դրանց
 գերեզմանին . և լուեալ բարբառ
 ՚ի հրեշտակէն . եթէ յարեաւ քս
 և խափանեաց ըզմահ : Եւ հանդի-
 պեալ քո տէր առաքելոցն եւ տը-
 ւեալ ողջոյն կենդանարար . առա-
 քեցեք զնոսա ՚ի փրկու թիւն տիե-
 ղերաց :

ւ
 ւձ
 Անմահ արքայի՞ն անարուեստ ա-
 թոռք . բազմաչեա՞յ քերովլէք սրբ
 բասաց ձայնիւ սերովլէք . առաջին
 յերկի՞նս քահանայանոց տք . բա-
 րեխօս լերուք առ տէ՞ր վասն եկե-
 ղեցւոց : Բարձրելոցն փառա՞յ բար-
 ձող տէրու թիւնք . անյաղթելի՞ զօ-
 րու թիւնք վեհագոցն իշխանու թիք .
 երկրորդին դասո՞ւ քահանայա-
 պե՞տք . բարե՞ . Գերագոյն էի՞ն
 պետու թիւնք վերին . հրեշտակա-

պէ՛ր՝ տք երկնաւորք հրեշտակաց
 զինուորու թիւնք . երրորդի յեր-
 կի՛նս բահանայապէ՛ տք . ձեզ հաւ
 մա՛ձայնեալ երգե՛մք ըզփառս ՚ի
 բարձու՛նս :

Ա՛յսօր ժողովուրդք որք ՚ի հե՛թաւ
 նոսաց , հրաւիրեալք յառաջագոյն
 մարգարէի՛ ծւք . գալ առ աստուածն
 աբրահամու յերկրորդագու թի՛ւն .
 օրհնեցէք ըզատէր յերկինս ընդ երկ-
 նաւորացն : Ա՛յսօր որդիք գըտե՛ր
 վերին սիօնի, շինեալք ՚ի վերայ հի-
 ման առաքելոց և մարգարէի՛ ծց . որք
 եւ ըմպէք զառատաբու զես վըտակ
 հողւոյն ՚ի յաղբերացն խորայելի յե-
 կեղեցիս սրբո՛ւնց . օրհնեցէք ըզ-
 տէր յօրհնու թիւն ՚ի նոր : Ա՛յսօր
 վերին զօրացըն համաձայնեալ զանք
 նահապետաց և մարգարէի՛ ծց . եր-
 գեն աստուծոյ զերգըս հողւո՛ւն .
 ՚ի յիշատակի սոցա երգե՛մք եւ մեք
 ըզփառս ՚ի բարձու՛նս :

մ
դձ

^տ
^{աձ}
 Տէր որ 'ի վերայ քերովբէից փառաւ
 բանիս . քաղցրութեամբ խոնար
 հեալ ընկալ զաղաչանքս մեր . Տէր
 որ շնորհեցեր ողորմութիւն ազգի
 մարդկան . քաղց : Տէր որ ուսուցեր
 մեզ յամենայն ժամ փառքս տալ ա
 նուանիդ քում սրբոց . քաղց :

^տ
^{աձ}
 Արք 'ի սկզբեանէ պատուեալ եղեն
 'ի սէր բոլորից հօր . սաաքելական
 կոչմամբ ըզտիեզերս հրաւիրեցին
 յուսով հասանել մասին . վարդա
 պետութեամբ սոցա ամենեքեան
 օրհնեսցուք զսէր : Արք ակնատեսք
 եւ սպասաւորք եղեն մարմնացելոյ
 բանին . գեր 'ի վերոյ անմարմնոց դա
 սուցն հանգիպելով շնորհի . վարդա :
 Արոց գատողական աթոռ անհեղ
 ատենին հանդերձեալ մընայ . կա
 տարել 'ի մեզ գատանտան ըստ գը
 բեալան . առ սոսա անկցուք զըզա
 ցեալ անձամբ պաղատելով . հանտե
 ցուցանել սորօք ընդ մեզ զանհա՛

ԼՈՂՔԵՎ Ը ՊՊԱՄՏԱՆՆՈՐԻՆ:

Առաքեալք աստուծոյ սիւնըք հա,
 Լատոյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ քրիս-
 տոսի՝ աստուծոյ երկնաւոր վար-
 դապետին աշակերտք . բարեխօսե-
 ցէք շնորհել զխաղաղութիւնն ամե-
 նայն աշխարհի : Բարեկամք քրիստո-
 սի և հազարապետք աստուածային
 խորհրդոցն . ընդունո՛ղք ըզբանին
 կենաց եւ լուսաւորիչք տիեզե-
 րաց . բարե : Գատաւորք ահեղ ա-
 տենին և դատապարտողք ըզքրիս-
 տոս ոչ խոստովանողաց . աղաչե՛մք
 ըզձեզ . բարե :

Քեզ վայելէ աստուած օրհնու-
 թիւն , որ յարութիւնդ ես ձայնիւ
 յաւստենից նրնջեցելոցն . թագա-
 ւոր և իշխանն վերօրհնեմք ըզքեզ :
 Ի միւսանդամ գալըստեանն քո
 քրիստոս փառաց թագաւոր , ի ձայն
 փողոյ նորոգին հոգիք նրնջեցելոցն .
 և յառնեն ՚ի մեռելոց անասպական

—
 Խ
 ԿՃ
 —

—
 Խ
 ԿՃ
 —

մարմնով: Ասան որոյ և մէք ըզբեզ ա
 զանէ մըք հայր երկնաւոր. դասաւո
 բեան ըզնննջեցեանքն մէք 'ի վերի
 նըդ քո երուսաղէմ. 'ի ժողովս անդ
 բանկաց գրեւոց 'ի յե՛րկի՛նս:

տ
աձ **Չայն** արկեալ կենարարին աստուա
 ծային բարբաճովն. ասէ եկայք օրհ
 նեանք հօր իմոյ ժանանդեցէք,
 պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն 'ի
 հանդերձեալ երկրին: Ընդ առաջ
 ելանելքեզ հաւատով 'ի յօ՞ղքս վե
 րինս. աստուածագրեաց լուսով
 պայծա՛նացեալ 'ի դասս անմարմնո
 ցն. 'ի լուսել ըզճայն երանանէ՛տ
 կոչմանն: Ընդ աջմէ քու մէ՛կացո
 ընդ իմաստնն սուրբ կուսանն.
 'ի լուսեղէնն անագաստին պայծա՛
 ռացեալ 'ի դասս անմարմնացն.
 'ի ժողովս անդբանկաց գրեւոց 'ի
 յե՛րկի՛նս:

տ
աձ **Ժողովեալքս** 'ի յիշատակ սրբոց
 մարտիրոսացն, միաբա՛նու թեամբ

Երգելով. օրհնու թիւնն ՚ի բարձունս
 Երկնաւոր թագաւորիդ : Քանզի
 հեղմամբ արեան սոցա պարտեցաւ
 թշնամին . եւ մեծարեալ պարծի
 սիօն երգելով . օրհ : Քասակցելոցն
 ընդ զօրըս վերին զըւարթնոցն . յի
 շատակաւ բերկրեալ ՚ի սրբութի
 սոցա երգեսցուք . օրհ :

Աբբ ըզհանգէս նահատակութեանն
 առ բրնհաւորարն ցուցին . և յաղ
 թեցին հաւատով երբեակ լուսոյն
 եղնն մեզ առ ի թ . անշանօք սոցա
 կեցո՞ զմեզ : Աբբ ըզխաւար կու
 պաշտութեանցրն վանեալ հերբե
 ցին . եւ կանգնեցին մեզ նըշան
 յաղթող ընդդէմ թըշնամեոյն . անշա :
 Եւ հրաշափառ ճրգնու թեամբ պա
 տերազմեալք ՚ի յերկրի . վերհամ
 բարձեալք երկնայնոց դասուցն ե
 ղնն երգակից . անշա :

 ա

 աձ

Չքնի Տէր երկնի տի որհնութիւն առաւտտու՝ աստուծոյ
 յանձնարանոց : ալ և ՚ի կոտորանքն որդի որդոյ ժողովոյն
 յձ Հայրազեացն :

Փառք ՚ի բարձունս աստուծոյ . եւ
 յերկիր խաղաղութիւն ՚ի մարդիկ
 հաճութիւն : Եւ օրհնութիւն քեզ
 ՚ի բարձունս , օրհնեալ ես տէր աս-
 տուած մեր . օրհնեմք ըզքեզ եւ
 գովեմք ըզքեզ : Խոստովանեմք տէր
 ըզքեզ եւ երկիրպագանեմք քեզ .
 փառանորեմք ըզքեզ . գոհանանք
 տէր ըզքէն վասն մեծի փառանց
 քոց : Տէր թագաւոր սուրբ երկ-
 նային . աստուած եւ հայր ամենա-
 կալ : Տէր և որդի հօր միածին յի-
 սուս քրիստոս եւ սուրբ որդի : Տէր
 աստուած գանն աստուծոյ և որ-
 դի հօր . որ աւեր զմերս ՚ի կոտէն
 Ողորմեցար , բարձեր ըզմեզս աշ-
 խարհի , և արդ ընկալ զաղանջանքս
 մեր : Սուրբ որ նրատիս ընդ աջմե-
 հօր՝ ողորմեաց մեզ : Ձի դու միայն .

տունքը՝ դու միայն բարձրեալ ես՝
 դու միայն տէր մեր յիսուս քրիստոս:
 Տէր և հոգիդ սուրբ՝ որ ի փառս
 աստուած ընդ հօր. ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք ըզք
 քեզ. տէր և գովեմք զանուն սուրբ
 քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւ
 շտե՛նից: Արժանի արա՛ տէր զօրքս
 զայս խաղաղութեամբ, և առանց
 մեղաց պահեա ըզմեզ: Օրհնեալ ես
 տէր անտուած հարցրն մերոց, գո՛ւ
 մեալ եւ փառաւորեալ է անունն
 սուրբ քո յաւիտեանս, ամէն:
 Օրհնեալ տէր՝ ուսո՛ ինձ զարդա
 րութիւնքս քո, (եւե՛ր եւե՛ր): Տէր ա
 պաւէ՛ն եղէր մեր յազգէ՛ յազգ:
 Ես ազաչեմ տէր ողորմեա ինձ եւ
 բրժըշկեա զանձն իմ, ես մեղայն քեզ:
 Յոց մեզ տէր զողորմութիւնքս քո,
 և ըզփրկութիւնքս քո՛ տունք մեզ:
 Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան,
 ըզգործքս ձեռաց քոց մի՛ անտէս

աններս Տէր իմ ըզքեզ աղաւէն ինձ
 արարի. ուստ՛ ինձ առ նել ըզկամբս
 քո՞ զի դու ես աստուած իմ: Ի՞քե՛ն
 է տէր՝ աղբիւր կենդանութեան,
 և լուսով երեսաց քոյ տեսանեմք
 ըզոյս: Ծագեա՛ զողորմութիւնքս
 քո՞ որք ճանաչեն ըզքեզ տէր:

մաղ Փառք պատիւ և երկրպագութիւն
 'ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգւոյն
 սրբոյ. այժմ և միշտ և:

Աստուծո իրգք յարութեան կարգու:
 զնի Փոռ Դ Բարձունսն:

աձ **Չ** յարութիւն զփրկչին օրհնեալ
ակ ցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք
 զյարութիւն:

Յարեաւ աստուած. եւ ջրուեցան
 ամենայն թընամիք նորա:

բձ **Չ** յարութիւն զփրկչին օրհնես:
բկ **Չ** յարուցեալն ըզքրիստոս օրհնես:
 ցուք. և զյարութիւն նորա փա-
 ռաւորեսցուք:

Չյարուծիւն զփրկչին օրհնես : դձ
 Որ ելն 'ի բարձունս, և գերեաց ըզ- դկ
 զերունծիւն. Էսառ աւար բաշխեաց
 սարգեւս և ետ որդւոց մարդկանս :

Չյարուծիւն զփրկչին օրհնես : դձ
 Որ համբերեաց խաչի եւ եգաւ 'ի դկ
 նորափոր վիմի . եւ աստուածային
 յարուծեամբն ըզ մահացեալսն
 վերաբերեաց 'ի կեանս :

Երգ համբարձանն Քրիստոսի :

Չյարուծիւն զփրկչին օրհնես -
 ցուք . զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք
 զյարուծիւն :

Համբարձան աստուած օրհնուծ թք .
 և տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Չգալուստ հողւոյն օրհնեսցուք . հզլ
 զհողւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզ-
 գալուստ :

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զաստը-
 ւանձ . և զտէր յաղբերացն խորայէլի :

Առաւօտու երբ տղւնցից՝ և տղոց ուսուցողացն

ԲԷ Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի
երբէք նրն ջեցից ՚ի մահ:

Մի ասացէ թշնամին թէ յաղթեցի
նրմա՛. կամ նեղիչք իմ ցրնծաս
ցեն թէ ես սասանեցայ:

ԿԷ Իքէն է տէր աղբիւր կէնաց, եւ
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
ըզ լոյս:

Ծագեա՛ զողորմութիւնքս քո որք
ճանաչեն ըզքե՛զ, զարդարութիւնքս
քո ոյք ուղիղ են սրբախւք:

ԴԷ Ես ասացի տէր ողորմեա՛ ինձ, բլ
ժըշկեա զանձն իմ ես մեղայ քե՛զ,
Երանի՛ որ խորհի զաղբատն և ըզ
տընա՛նկն, յաւուր չարի փրկե
ըզնա՛ տէր:

ԵԷ Ես առ քե՛զ տէր աղաղակեցի՛, ա
ռաւօտու աղօթք իմ ժամանեացեն
առ քե՛զ:

Ընդ է՛ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէ՛ն:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր. ուր
 խոնարհեցի ունկն քո ՚ի խընդը-
 րուանձս իմ :

Տէր աստուած փրկու թեան իմոյ, ՚ի
 տուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո :
 Տէր հաներ ՚ի գրծոխոց զանձն իմ. ղաղ
 փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջա-
 նեն ՚ի գուբ :

Բարձր առնեմ ըզքեզ տէր զի ըն-
 կալար զիս. եւ ոչ ուրախ արարեր
 ըզ թշնամին իմ յիս :

Այսօր մըտանէ թագաւորն մեր ծաղ
 բրիստոս ՚ի յերուսաղէմ նոր քա-
 ղաք գաւթի :

Ընդ առանջ ելին ծերքն ոստովք ձի
 թէ նեօք. և զաստուածորդին փա-
 ռաւորէին :

Ի սկզբանէ տէր զերկիր հաստա- բշ
 տեցեր. եւ գործք ձեռաց քոց եր-
 կինք եճն :

Նորա կորնչին և դու կաս և մը-
 նաս յաւիտեաճն :

72 Տարցի՛ն թագաւորի կուսանք ըզ-
հեա նորա . և զընկերքս նորա տար-
ցի՛ն նրմա՞ն :

Ածցի՛ն ցնծութեամբ եւ ուրա-
խութեամբ . և տարցին ՚ի տաճար
թագաւորի՞ն :

72 Խորհեցա՛ն և խօսեցան ըզարու-
թիւն . և զապիրատութիւն ՚ի բար-
ձունքս խորհեցա՞ն :

Եգի՛ն յերկինս զբերանս իւրեանց .
և զէզուս իւրեանց ամէն՛ն զերկ-
րա՞ն :

Ե2 Որսացա՛ն զանձն արդարոյ . և զա-
րիւն ամբիժ սլարտաւոր անէնէն՞ն :
Եզէւ տէր անպաւէն իմ . ասաուած
օգնական յուսոյ իմո՞ց :

ուր Մատնեցայ՛ և ոչ ելանէի . աչք իմ
տկարացան յաղքատութե՞նէն :

Ազաղակեցի՛ առ տէր զօրհանապաղ .
և համբարձի առ քեզ ըզձե՞ռս ի՞մ :

ու Փոխանա՛կ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս .
այլ ես յաղօթս կայի՞ն :

Աստուած օրհնու թեան խնոյ մի լը փ
 ուեր . զի բերան մեղանորի , բերան
 նենգաւորի բացաւ 'ի վերայ իճմ :

ԶԻ՛նն լմն ասս :

Եզին զիս 'ի գբի ներքնումն . 'ի բլ
 խաւարի և 'ի ստուերըս մահոճ :
 Յիս հաստատեցաւ սրամըտութիւն
 քո . զամենայն ըզբօսանքս քո ամեր
 'ի վերայ իճմ :

Եզին զիս 'ի գբի ներքնումն . 'ի սլ
 խաւարի և 'ի ստուերըս մահոճ :
 Տէր աստուած մրկութեան խնոյ 'ի փ
 սուէ կարգացի և զիշերի առաջի
 քոճ :

ԶԻ՛նն լմն ասս :

Դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո . զի մահ
 տէր կոչեաց դբեզ :

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօ փ
 թից խնոց . զի խոնարհեցոյց զունկն
 իւր առ իս . և ես յաւուրս իմ կար
 դացի առ նա :

Ջիֆին և ընն առայն:

էֆդ Տանքում վայելէ սրբուն թիւն տէր
ընդ երկայն անուրս:

Տէր թագաւորեաց վայելչու թիւն
ըզգեցաւ. զգեցաւ տէր զօրու թիւն
ընդ մէջ իւր էանձ:

առայ
վեր Արի տէր 'ի հանգիստ քո. դու և
տապանակ կտակի սրբու թեանքո:
Յիշեան տէր ըզգաւ ի թ և զամենայն
հեղու թիւն նորա:

վար Քո են երկինք եւ քո է երկիր.
Ղաշխարհս լիւ իւրով դու հաս
տատեցեր:

Ջհիւսիս և զհարաւ դու արարեր.
Թափօր և հերմօն յանունքո ցըն
ծասցեն:

ճնն
ուե Իջե՛ որպէս զանձրեւ 'ի վերայ գեղ
ման. որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Աստուած զիրաւունքս քո արքայի
տուր. եւ զարգարու թիւներս քո
որդւոյ թագաւորի:

խաչ Ետուր երկիւղածաց քոյ նըշանն.

դի ապրեացիսն յերեսաց աղէղան :

Արպէս փրփկեցան սիրելիք քո, կեցո՞
աջով քով և լուր մէզ :

Օրհնեցէք ըզտէր յերկինս, օրհնեցէք հրշ
նեցէք ըզնա ՚ի բարձունս :

Օրհնեցէք ըզնա ամենայն հրեշտա
կըք նորա, օրհնեցէք ըզնա ամենայն
զօրութիւնք նորա :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց առք
ոչ լըսին ձայնք նոցա :

Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ
նոցա, և մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց մրդ
ոչ լըսին ձայնք նոցա :

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զաստը
ւա՞ծ, և զտէր յաղբերացն իօրայելի :

Քահանայք քո զգեցցին զարդաւ հայր
րութիւն, և սուրբ քո ցրնձալով
ցրնձասցեն :

Յիշեա՛ տէր ըզգաւիթ, եւ զամե
նայն հեղութիւն նորա :

մբտ Պարծեացին սուրբքըն փանօր, և
ցընծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց,
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր,
օրհնութիւն նրմա յեկեղեցիս սրբ
բոց:

մբտ
ակ Առաքեա՛ տէր ըզլոյս քո և ըզճըշ
մարտութիւնն քո՛. ցոյց մեզ տէր
զողորմութիւն, և քո ծառայիցըս
լեր օգնականն, բարեխօսութեանք
սրբոց մարտիրոսացն, որոց այսօր է
յիշա՞ն տա՞նկ:

Զի սոքօք առաջնորդեալ ելցուք ՚ի
լեառն սուրբ և ՚ի յարկն քո՛. մը
տից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ
աստուած, որ ուրախ առնէ զման
կութիւնն իմ. ցոյց մեզ տէր զողոր:

յյտ
տն ք
անջ Արեգակն արդարութեան այսօր
յայտնեցար ազգի մարդկանն. մարդ
եղեալ սրբեցեր ըզջուրս վերածը
նեալ ըզմեզ մրկրրտութեանքն
սրբոյ հո՞գւն:

Իվայելութիւն փառաց սրբութե՛

բոյ, ՚ի յարգանդէ՛ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ ըզքե՛զ. մարդ եղ :

Քարոզ՝ Արարկամեայ, Անբակեայ, և Յենանց :

Ասացուք ամենեքեան միաբանու թեամբ, տէր ողորմեա :

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՛ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր աղաչեսցուք :

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զտէր աղա :

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան հոգւոյ նորին, զտէր աղա :

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւազաց՝ դպրաց, և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զտէր :

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին, զտէր աղա :

Վասն զի տէրն ամենակալ հնազանդեցուցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնամեաց, զտէր :

Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝
որք ՚ի գերութեան են և ՚ի չար ծա-
ռայութեան, զտէր աղա :

Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նա-
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա-
նիլ ՚ինաւահանգիստն բարութեան,
զտէր աղա :

Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն
վշտացելոց՝ փութապէս առողջու-
թեան, զտէր աղա :

Յաղագս բարեխառնութեան օգոց՝
անձրեւաց քաղցրութեան, և պրտ-
ղոց առատութեան, զտէր աղա :

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբե-
րից ՚ի սբ եկեղեցի աստուծոյ, զտէր :
Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք
են ՚ի ձեռս անօրինաց վասն ան-
ուանն քրիստոսի, զտէր աղա :

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց,
որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով
՚ի քրիստոս ննջեցին, զտէր աղա :

Յաղագս փրկելոյ զմեզ տեառն առ-
տուծոյ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ
թշնամւոյն, զտէր աղա շեւցուք :

Բարեխօս ունիմք սուրբ զմարիամ մաղ
 զաստուածածինն զփառաւորեալ և
 օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն . սուրբ
 զյովհաննէս մկրտիչն . սուրբ զստե-
 փաննոս նախամկայն . սուրբ զառա-
 քեալսն եւ զմարգարէսն , զարի և
 զյաղթող սուրբ զվկայսն : Եւ զմեծ
 խոստովանողն . բրիատոսի զհայրապե-
 տըն մեր զսուրբն գրիգորիոս լուսա-
 ւորիչն հայաստանեայց աշխարհի :
Յիշեսցիք և զամենայն սուրբս եւ
նորօք զտէր աղաչեսցուք :

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջակայ
 օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝
 հաւատով՝ ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ : Զքաւութիւն : Զսրբոյ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Քարոզ՝ ՚ի սրբոյն Գրիգորե լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ փանն
 սրբոյ Հռիփսիմեանցն , այլ և փանն Առտրեւոյ և Մարգարեից :

Աստուած մեծ հրղօր և փառա-
 ւորեալ , լուսաւորիչ սրբոյ՝ և ՚ի
 սուրբս հանգուցեալ , ըզճըգնու-

Թիւն սրբոց առաքել լոցըն բարեխօս
ունիմք առ քեզ, աղանչեմք:

Լուր տէր և ողորմեա:

Որ անդադար օրհնաբանիս ՚ի դա-
սուց հոգեղինաց երկնաւոր զը-
ւարթնոցն, արժանաւորեալ ըզմեզ
ուղիղ միառատորու թեամբ ընդ սուր-
բնաք երկրպագել մեծի և ահաւոր
տէրու թեաներդ քոյ, աղանչեմք:

Օրհնեմք ըզքեզ միաբան սիրով ՚ի
յիշատակըս վկայից քոյ, որք հե-
տեւողք եղեն լուսաղարդ ճանա-
պարհաց քոյ տէր, որ վասրն մեր
յանձն աւեր ըզարշարանըս խաչի
և մահու, աղանչեմք:

Կատարիչք հաճոյից կամաց առա-
ուածու թեանդ քո, զանձինս իւր-
եանց պատարագեցին ՚ի վերայու թի
ճշմարիտ սիրոյ քոյ, եւ բուրեցին
զհոտ անուշից տէրու թերդ քոյ, ա-
Սրբեցին զանձինս իւրեանց տա-
ճար անուաներդ քում սրբոյ, մաք-

րեալք ըզմիսս՝ և ըզխորհուրդս իւրեանց երկիր զիւրդ քով սըբբով, և դասակիցք եղեն հոգեզինաց երկնաւոր զըւարթնոցն, աղան :
 Բարեխօսու թեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, և այլն թե՛ն ի ներոյ :

Քարոզ Հայրապետաց որ և Վարդապետաց :

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք ՚ի շաւիղս արքայու թեան երկնից, մեծապայծառ ջահիւ՝ հաւատով և սիրովն իւրեանց, ծագեցին ըզլոյս աստուած դիտու թեան ՚ի սիրտըս մեր, աղանչեմք :

Պահպանու թեամբ խորհրդոց բանից և դործոց մերոց, սրբու թեամբ փառաւորել զամենասուրբ զերբորդուն թիւնն, ըզհայր և զորդի և ըզսբ հոգին, յու խեանս ամեն, աղանչեմք :
Ազաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն, և այլն թե՛ն ի ներոյ :

Չճգնուածիւն սբօց մարտիրոսացըն
բարեխօս ունիմք առ բարերար որ
դիդ ան . զի շնորհեացես աշխարհի
զանշարժ ըզխաղաղուածի . և պահես
ցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի .
հաստատեալ ՚ի վերայ հիման առա
քելոց և մարգարէից . անհնէմք :

Չճգնուածիւն սրբոց մարտիրոսացըն
բարեխօս ունիմք առ բարերար որ
դիդ աստուծոյ . զի խաղաղացին
խռովուածիւնք . դագարեացին յար
ձակմունք թշնամեաց . տնկեացի
սէր և արդարուածիւն ՚ի յերկրի .
անհնէմք :

Աղաչանօք սբօց մարտիրոսացըն տէր,
որք ճգնեցան վն անուանըդ քուս
սրբոյ . նայեաց յերկրագագուածի ժո
ղովելոցս . և շնորհեա մեղաց զթո
ղուածիւն . և հան մասն և բաժին
ընդ սուրբս ամենայն . անհնէմք :

Աղաչանք սրբոց արեամբ նահա-
տակեալ վկայիցն տէր, որք զան-
ձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին
հոգւոյդ քում սրբոյ. պարգեւեա
յերկրի մերում ըզբաղցրախառն
օղ. և ըզզուարճալի ըզբոյս. առ ՚ի
լցումն լինիլ ամենայն հարկաւոր
պիտոյից մերոց. աղանչեմք :

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աս-
տուածածնին, և յովհաննու կարա-
պետին. սրբոյն ստեփաննոսի նախա-
վկային. և սրբոց առաքելոց մարգա-
րէից և մարտիրոսաց. և սրբոյն գրի-
գորի մերոյ լուսաւորչին : Բարեխօ-
սութեամբ եւ աղօթիւք սրբոցն
(այս անոն) որոց այսօր է յինչտակ : Եւ
ամենայն սրբոց քոց տէր՝ որք միա-
ցան ՚ի սէր աստուածութեանըդ
քո՝ յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց,
և այց արա ՚ի քում գալըստեանդ.
աղանչեմք :

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիւ

բոյ , և ըզգործբա բարեաց սպարգէ
 ւել մեզ խնդրեմք :
 Զանձինս մեր : Ողորմեաց :

Քարոզ՝ Մենդեանն Քրիստոսի , և Աւետաց և Փոխանն սուրբ
 Աստուածածնին , և Տեառնընդառաջին :

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն . որ
 զաստուածն ամենայն յախտեանց
 յորովայնի քում կրեցեր , եւ ցըն
 ծուծիւն աշխարհի ծընար ըզբանն
 աստըւած . աղանչեմք :

Մայր սուրբ բարեխօսեան :

Աղաչեա վասն մեր զառ ՚ի քէն
 ըզմարմնացեալն աստըւած , որ խո
 նարհեցաւ ՚ի հայրական ծոցոյ . եւ
 առ մարմին ըստ մարդկային բընու
 թեանս՝ առնել խաղաղութիւն
 յերկինս և յերկրի . աղանչեմք :

Աղաչեա վաս : Ներել մեզ անտես
 առնել զյանցանքս մեր . եւ տալ
 օգնականութիւն ընդդիմակաց լի

նիլ հակառակամարտիցն 'ի պատե-
րազմի . աղանչեմք :

Աղա : Զի լուեսցին պատերազմունք-
դադարեսցին յարձակմունքք թըն-
նամեաց . տնկեսցի սէր և արդա-
րութիւն 'ի յերկրի . աղանչեմք :

Աղա : Աճեցուցանել յերկրի մե-
րում ըզբազցր բղխումն աղբերաց-
դառանտ պտղաբերութիւն բուսոց՝
եւ տընկոց . առ 'ի զուարճալի լի-
նիլ ամենայն հարկաւոր պիտոցից
մերոց . աղանչեմք :

Աղա : Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի
իւր սուրբ . շինեալ 'ի վերայ հիման
առաքելոց և մարգարէից . պահել
անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գա-
լըստեան իւրոյ . աղանչեմք :

Աղաչեա վասըն մեր սրբուհի՛ ըզմի-
ածին քո զօրդին . և վասն հոգւոցն
հանգուցելոց՝ ընդունիլ յարբա-
յութիւնն երկնից . եւ տալ մասն
և բաժին ընդ սուրբս անձ . աղա :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛,
 Եւ եւս առաւել զյորդորումն սի-
 րոյ, և ըզգործըս բարեաց պարգե-
 ւել մեզ խնդրեմք :

Տուր մեզ տէր աստը՛ւած :
 Զանձինըս մեր և ըզմիմեանըս տեա՛-
 ուրն աստուծոյ ամենակալին յանձն
 արասցուք :

Քեզ տեա՛նեղ յանձն եղիցուք :
 Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
 ըստ մեծի ողորմութեան քում. ա-
 սասցուք ամենեքեան միաբանո՛ւ-
 թեամք :

Տէր ողորմեա՛ տէր ողորմեա, լուր
 տէր և ողորմեա :

Քարոզ պահոց :

Փառաւորեսցուք զամենակալն ան-
 զհայր տեառն մերոյ յիսուսի քրիս-
 տոսի, գոհանալով զեմանէ՝ որ պա-
 հեաց զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի գիւ-
 շերիս յայսմիկ : Եւ առաջնորդեաց
 մեզ ՚ի խաւարէ ՚ի լոյս, ՚ի մահուս

նէ՛ ՚ի կեանս . յապականու թե՛նէ՛ յա
 նապականու թիւն . յանգիտու թե՛
 նէ՛ ՚ի գիտու թիւն ճշմարտու թեան
 իւրոյ : Աղաչեցուք և խնդրեցուք
 ՚ի նմանէ՛ , զի զերկարու թիւն տը
 ւընջեանս խաղաղու թեամբ և ամե
 նայն մտադիւր զուարթու թեամբ
 արասցէ՛ անցուցանել ՚ի մէնջ : Եւ
 պարսպեալ պահեցէ՛ զժողովուրդս
 իւր աստուածային զօրու թեամբն .
 որ ՚ի վերայ ամենայնի բարերարու
 թեամբն իւրով իշխանու թիւն ու
 նի : Ամենակալ տէր աստուած մեր ,
 կեցո և ողորմեա : Զառաւօտս լու
 սոյ եւ զառաջակայ օրս խաղաղու
 թեամբ անցուցանել հաւատով ՚ի
 տեառնէ՛ խնդրեցուք :

Զհրեշտակ խաղաղու թեան պահա :
 Զբաւու թիւն և զժողովի յան :
 Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Պահանջաւոր զբէն տէր աստուած մեր, որ երեւելի լուսով քով զբարձացուցեր զամենայն արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց՝ զամենեւեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ՚ի քեզ: Զորացո և զմեզ տէր՝ ՚ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ ՚ի տուրն ջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի: Արպէս զի լուսաւորեալ մտտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո: Շնորհօք և մարդասիրութեամբ տեսունդ մերոյ և փրկչիդ, յիսուսի բրիստոսի. ուրում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և:

Սաղազութիւն ամենցուն:

Սաղազութիւն մեր և կեանք՝ որ ՚ի հօրէ առաքեցար, միաձին որդի աստուծոյ՝ տէր մեր և փրկիչ յիսուս բրիստոս: Տուր մեզ զխաղաղութիւն քո՝ զոր շնորհեցեր սրբոց

քոց առաքելոց . փլումամբ քո 'ի նո-
սա զկենդանացուցիչ և զամենազօր
հոգիդ քո սուրբ : Որպէս զի և մէք
խաղաղացեալք յամենայն աշխար-
հական սահեցմանց՝ լիցուք տաճար
և բնակարանն աստուածային շնոր-
հացդ . և դոհանալով փառաւորեա-
ցուք զքեզ ընդ հօր և սուրբ հո-
գւոյդ քրիստոս աստուած մեր .
այժմ և միշտ և յաւի :

Եւ տի Սուրբ աստուած ըստ պատշաճի :

Յաւուր Աւետեաց : Մենդեան , և Թլփատու թեան
զայս սաս .

Սուրբ աստուած . սուրբ և հրճօր .
սուրբ և անմահ . որ յայտնեցար
վասն մեր . ողորմեա մեզ :

Քառասնօրեաց գալստեանն Քրիստոսի . և Մաղկաղարդին .

Մբ անձ . որ եկիր և գալոց ես . ո :

Ուրբաթու մասնութեան գիշերին .

Մբ անձ . որ մատնեցար վասն մեր . ո :

Ուրբաթու ճաշունն և ամենայն տօնից Սրբոց , Խաչի

և Եկեղեցւոյ . այլ և յաւուրս պահոց .

Մբ անձ . որ խաչեցար վասն մեր . ո :

Ուրբաթու երեկոյն , և շաբաթու գիշերոյն .

Ան ան . որ թաղեցար վասն մեր . ո :

Չասկի և ամենայն Յարուսեան կիւրակելոյ .

Ան ան . որ յարեար 'ի մեռելոց . ո :

Համբարձմանն Քրիստոսի .

Սուրբ աստուած . որ համբարձար
փառօք առ հայր . ողոր :

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ .

Սուրբ աստուած . որ եկիր և հանե
գեար յառաքեալսն . ողոր :

Վարդափառին .

Սուրբ աստուած . որ յայտնեցար
'ի թափօր լերինն . ողոր :

Փոխման սուրբ Աստուածածնին .

Սուրբ աստուած . որ եկիր 'ի փո
խումըն մօր քոյ և կուսի . ողոր :

Թովմայի առաքելոյ աստեղալ .

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սրբ
կոյս աստուածածին մարիամ մայր
քրիստոսի . մատո՛ զաղաչանըս մեր՝
սրգւոյ քոյ և աստուծոյ մե՛րոյ :

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ եւ մաղ
 յամենայն վտանգից մերոց :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :

Վասն լսելի լինելոյ տեառն աս քրչ
 տուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բա
 րեխօսութիւն սուրբ աստուածած
 նին . և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողոր
 մութեան և գթութեան տեառն

աստուծոյ : Ամենակալ տէր աստ
 ուած մեր , կեցո և ողորմեա :

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւ ասի սաղմս ձայնիս յաւուր կիւրակի յառաջնեմաց
 աւետարանին :

Եղիցի անուն տն օրհնեալ , յայսմ
 հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Օրհնեցէք մանկունք զտէր , և օրհ
 նեցէք զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տն օրհնեալ , յայսմ
 հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արե
 ւու՝ օրհնեալ է անուն տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց
տէր, և յերկինս էն փառք նորա՝
Ո՛վ է որպէս տէր աստուած մեր 'ի
բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս
տեսանէ յերկինս և յերկրի՝

Յարուցանէ՛ զազքատս յերկրէ, և
բարձր առնէ զտառապեալս յանդ
բեւայ :

Նատուցանէ՛ զնոսա իշխանս՝ ընդ
իշխանս ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ՛ զամուլն 'ի տան ու
բախամիտ, որպէս մայր որդւո՛վք
բերկրեալ :

Յանձնաւորս իւրախից սպ ընկերացեալ ընկ աւերարան
Բժշկութեան : Ե՛րբ քան քերտնականս սաղմոս և գիրք
և աւերարանս ըստ յոյցակին :

Աւերարան ըստ Մատթեոսի :

Եւ ելեալ անտի յիսուսի գնաց 'ի
կողմանս տիւրոսի և սիդոնի : Եւ
ասա կին մի քանանացի 'ի սահմա
նաց անտի նոցա ելեալ, ազազակէր

և ասէր . ողորմեաց ինձ տէր որդի
 դաւթի , դուստր իմ շարաչար այ-
 սահարի : Եւ նա ոչ ետ նմա պա-
 տասխանի . և մատուցեալ աշակերտ
 քրն նորա՝ աղաչէին զնա և ասէին .
 արձակեա զնա զի աղաղակէ զհետ
 մեր : Եւ պատասխանի ետ և ասէ .
 ոչ ուրէք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ
 ոչխարս կորուսեալս տանն իտայէ-
 լի : Եւ նա մատուցեալ երկիրպա-
 դանէր նմա և ասէր . տէր՝ օգնեա
 ինձ : Պատասխանի ետ նմա և ասէ .
 ոչ է բարւոք առնուլ զհաց ման-
 կանց՝ և արկանել շանց : Եւ նա ա-
 սէ . այ՛ տէր , քանզի և շունք կե-
 րակրին ՚ի փշրանաց անկելոց ՚ի սե-
 ղանոց տեառն իւրեանց : Յայնժամ
 պատասխանի ետ նմա յիսուս և ա-
 սէ . ո՛վ կին դու՝ մեծ են հաւատք
 քո . եղիցի քեզ որպէս և կամիս :
 Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ՚ի նը-
 մին ժամու :

Եւ ելլեալ միւսանգամ 'ի սահմա նացն տիւրոսի և սիդօնի, և եկն 'ի ծովեզրն գալիլիացւոց 'ի մէջ սահմանացն 'ի դեկապօլիս : Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր, և աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ 'ի վերայ նորա : Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբօխէ անտի, արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա՝ և եթուք անդր, եւ կալաւ զլեզուէ նորա, հայեցաւ յերկինս՝ յողոց եհան և ասէ, եփփաթայ՝ որ է բացիր : Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա, և լուծան կապանք լեզուի նորա, և խօսէր ուղիղ : Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի՛ ումէք ասիցեն, եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նորա եւս առաւել քարոզէին, և եւս քան զեւս զարմանային և ասէին, զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի իսկից լսել տայ՝ եւ համերց խօսել :

Եւ եղեւ 'ի վաղիւն մինչ իջանէին նորա 'ի լեռնէ անտի , ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդ բազում : Եւ աղաղակեաց և ասէ . վարդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ , զի միամօր է ինձ : Եւ ահա այս հարկանի 'ի նմա , և յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ զնա եւ թաւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ , եւ հազիւ մեկնի 'ի նմանէ խորտակեալ զնա . և աղաչեցի զաշակերտսն ըստ զի հանցեն զնա , եւ ոչ կարացին : Պատասխանի ետ յիսուս և ասէ . ո՞վ ազգ անհաւատ եւ թիւր , մինչեւ յերբ եղէց ընդ ձեզ՝ և անսայցեմ ձեզ . մատոս այսր զորդին ըստ : Եւ մինչդեռ մատչէր , զարկոյց զնա դեւն և շարժլեաց : Սաստեաց յիսուս այսոյն սղծոյ , և բժշկեաց զմանուկն . և ետ զնա ցհայր իւր : Եւ զարմանային ամենեքեան 'ի վերայ մեծամեծացն աստուծոյ :

Եկն դարձեալ 'ի կանա գալիլիաց-
 ւոց՝ ուր արար զԶուրն գինի . եւ
 անդ էր թագաւորազն մի , որոց որ-
 դի նորա հիւանդ կայր 'ի կափառ-
 նաում : Նոս իբրեւ լուաւ եթէ
 յիսուս եկեալ է 'ի հրէաստանէ 'ի
 գալիլեա , եկն առ նա՝ և աղաչէր ,
 զի իջցէ և բժշկեսցէ զորդի նորա .
 քանզի մերձ էր 'ի մեռանել : Ասէ
 ցնա . եթէ ոչ նշանս ինչ եւ ար-
 ուեսոս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք :
 Ասէ ցնա թագաւորազն . տէր՝ էջ ,
 մինչեւ մեռեալ իցէ մանուկն իմ :
 Ասէ ցնա յիսուս . երթ՝ որդին քո
 կենդանի է : Եւ հաւատաց այրն
 բանին՝ զոր ասաց նմա յիսուս , եւ
 գնաց : Եւ մինչդեռ իջանէր , ընդ
 առաջ եղէն նմա ծառայքն նորա .
 աւետիս ետուն և ասեն , թէ մա-
 նուկն նորա կենդանի է : Հարցա-
 նէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում
 ապաքինեաց : Եւ ասեն ցնա . երէկ
 յեօթներորդ ժամու եթող ցնա

Չերմե : Քիտաց հայրն նորա՝ Եթէ
 յայնմ ժամու յորում ասացն ցնա
 յիտուս՝ Եթէ որդին քո կենդանի է .
 և հաւատաց ինքն և ամենայն տուն
 իւր : Զայս դարձեալ երկրորդ նը-
 շանս արար յիտուս եկեալ ՚ի հրէ-
 աստանէ ՚ի գալիլիա :

Երգ առաջնոյ առ ուր միաշաբաթին , և ՚ի խորհուրդ արարու-
 թեանն , և ՚ի յարութեանն Քրիստոսի :

Մորաստեղծեալ բանն յանէից ՚ի կիր
 սկըզբանէ զերկինս երկնից . և
 զերկնայի ն զօրս անմարմնոց իմա-
 նակեացըն զըւարթնոց . և ըզգալի
 տարերց քառից հակառակաց միա-
 բանից . որով յաւէտ փառաբանի
 երրորդութիւնն անձառե՛լի՛ :
 Երեքսրբեա՛ն մի տէրութի՛ն միով
 բնութեամբ աստուածութիւն .
 լոյսն որ անեղ արարչական ասաց
 լինել լոյս եղական . զոր և ծագեաց
 յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրա՛-
 կէինն . որով յաւէտ փա :

Բա՞ք ունեօրէ՛ն բացա՛նտրեացո՛ւք զճաճ-
կեալ խորհուրդըն՝ ծանխցո՛ւք . զի՞
լոյսն անտես իմանալի՞ մաքուր հո՛-
գւոց տեսանեւի . ՚ի սոյն ծագեաց
միա՛շաբա՛թ մեզ յարո՛ւթեան սուրբ
ճա՛ռագայթ . եկայք փրկեալք ընդ
զը՛ւարթնոյն տուք օրհնո՛ւթիւն
յարո՛ւցե՛լն ըն՛յն :

Սէրըդ սիրօ՞վ խոնարհեցա՞ր ՚ի փրկ-
կո՛ւթիւն մեր մարմնացա՞ր . նովին
մարմնո՞ւրն խա՛չեցա՞ր ՚ի գերեզման
մահո՛ւ եղա՞ր . այսօր յարեա՞ր աստ-
ուանձաբա՞ր ՚ի հրեշտակաց քարո՛-
զեցա՞ր . եկայք փրկ :

Երեւեցա՞ր խնկաբերիցն յողջոյն կե՛-
նացն ուրախալից . եւ ՚ի լերի՛նըն
գալիլիա՞ առաքելոց մետանսանից .
արժանացո՞ զմեզ ընդ նոսի՛ն զքեզ
տեսանեւ յօրըն՝ վերջին . եկայք :

Միօնի՞ որդիք զարթի՞ք հարսին ը՛ւ-
սոյ տուք աւեօիք . եթէ՛ փեսայն
քո յարուցեալ յաղթեաց մահո՛ւ

իշխանութեամբ . դայ պըսակէ
 ըզբեզ փառօք ել ընդ անաջ պըճ
 նեալ զարդոնք . երգեա երգ նոր
 յարուցելոյն նընջեցելոց կենա՞ց
 պը՞ տղո՞յն :

Քարոզ կիւրակէից և այլոց տերունական տանից :

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանու
 թեամբ 'ի տեառնէ՝ զի զողորմու
 թեան զչնորհս իւր արասցէ 'ի վե
 րայ մեր : Տէրն ամենակալ կեցուս
 ցէ և ողորմեսցի : Աեցո՞ տէր :
 Տը՞ ողորմեա՛, տը՞ ողորմեա . տը՞ ողոր :

Արթը :

Քում ամենազօր և հրաշալի յա
 րութեանդ քրիստոս անձ մեր՝ եր
 կիրպագանեն զօրք հրեշտակաց . զի
 դու միայն ունիս զանմահութիւն
 բնակեալդ 'ի լոյս անմատոյց : Եւ
 մեք հողեղէն արարածքս խոնարհ
 եալք երկիւղիւ երկիրպագանեմք .
 զսուրբ և զհրաշալի եւ զյաղթող
 զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փա
 ռաւորեմք : Եւ ընդ երկնային զօր

սըն մատուցանեմք զօրհնութիւն
 և զփառս՝ ընդ հօր եւ ընդ սրբոց
 հոգւոցդ . այժմ և միշտ և :
 Օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
 Հայր մեր որ յերկինս :

Քարոզ յորժամ 'ի թափօր ելանն :

սրկ **Ե**ւ եւս խաղաղութեան զտէր աւ
 դայ զանչեսցո՞ւք : Տէ՛ր ո՞ղորմեա՛ն :
 սրկ **Վ**ասն 'ի վերուստ խաղաղութեան
 և փրկութեան անձանց մերոց, ըզտէր
 դայ ազանչեսցո՞ւք : Տէ՛ր ո՞ղորմեա՛ն :
 սրկ **Ո**ղորմեաց մեզ տէր անձ մեր, ըստ
 մեծի ողորմութեան քում . ասացուք
 ամենեքեան միաբանութեամբ :
 դայ **Տէր** ողորմեա՛ն . տէր ողոր . տէր ո՞ :
 քհ **Օ**րհնութիւն և փառք հօր և որդւ
 ւոց և հոգւոցն սրբոց . այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտեանից :
 դայ **Ա**մէն : Ալէլուիա՛ն . ալէլուիա՛ն . ալէ՛ն :
 քհ **Օ**րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նաւ
 խախնամեալ պահեսցի . արեւելեան

կողմն աշխարհիս . և հայրապետու-
թիւն հայոց . այս նշանաւ սուրբ
խաչիւս և սուրբ աւետարանաւս ,
և աւուրս շնորհիւ . անուամբ հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ . այժմ
և միշտ և յաւի :

Եւ դարձուցանեն զերեսս յարեւմուտս :

Ա՛մէ՛ն : Ալէլուիա՛ . ալէլուիա՛ . ալէ՛ : դպ
Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա բհ
խախնամեալ պահեսցի՛ արեւմը-
տեան կողմն աշխարհիս և թագաւ
ւորութիւն քրիստոնէից . այս նշա :

Եւ շրջելով դառնան զեւր ՚ի հարաւ :

Ա՛մէ՛ն : Ալէլուիա՛ . ալէլուիա՛ . ալէ՛ : դպ
Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա բհ
խախնամեալ պահեսցի՛ հարաւա-
յին կողմն աշխարհիս , երկիրս ան-
դաստանս և պտղաբերութի տար-
ւոյս . այս նշանաւ :

Եւ դառնան զեւր ՚ի հիւսիս :

Ա՛մէ՛ն : Ալէլուիա՛ . ալէլուիա՛ . ալէ՛ : դպ
Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա բհ
խախնամեալ պահեսցի՛ հիւսիսա-

յին կողմն աշխարհիս, վանքս անա-
պատս քաղաքս և գիւղս եւ բնա-
կեալ ժողովուրդս ՚ի սմա. այս նշա :
Ամէն :

Եւ գառնան ՚ի բեմն, և սանն դարձեալ :

ՔՆ Օրհնու թիւն և փառք հօր և որդ :

Քարոզ թափօրի և խաչ :

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր,
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց,
և կեցուցէ շնորհիւ ողորմու թեան
իւրոյ : Ամենակալ տէր աստուած
մեր, կեցո և ողորմեա :

Աբբբ :

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստ-
ուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչիւդ քով ՚ի խա-
ղաղու թեան. փրկեա յերեւելի և
յաներեւոյթ թշնամւոյն : Արժա-
նաւորեա գոհու թեամբ փառաւո-
րել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և :

Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Ինչ յայլ սուրբ յեւ Սուրբ աստուածին,
 և բարոզին սի սուրբ Ի Ին :

Օրհնեցէք մանկունք զտէր . և օրհնեցէք զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տուն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև Ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն տեառն :

Բարձր է Ի վերայ ամենայն ազգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա :

Ո՛վ է որպէս տէր աստուած մեր Ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն Ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երկնաւոր հօտ ընտրեալ. զոր
 հովիւ ընքաջ թողեալ յերկինս. և
 եկեալ ՚ի խընդիւր մեղ մտորե լոցս.
 որով լուցեալ զթիւ հարիւրոցդ.
 արար ուրախութիւն ՚ի յերկինս
 երկնաւորացդ. աղաչեմք ըզձեզ
 բարեխօս լերուք առ տէր վասն
 քաւով թեան մեղաց մերոց: Տե-
 սանս զքաննաւ սին. խորհրդա-
 ծուք խորոցն աստուծոյ. որք իջեալ
 ընդ միաձնին սպասաւորել տնօրէ-
 նութեանն. ՚ի ճերնդեանն աւե-
 տաւորք հովուացն. և և կանանցն
 իւղաբերից կենաց քարոզք ըզկե-
 դանւոյն. աղա՛ Պահապանք աչ-
 խորհի. բանակըք տեսան շուրջ
 զերկինս զամս վք. բարեկամք ազգի
 մարդկան միջնորդք մահու եւ յա-
 րութեան. միքայել եւ գաբրիէլ
 մե՛ք. որ կայք միշտ առաջի ամե-
 նասուրք երրորդութեանն. աղա՛:

Այսօր ցընծայ զուսրճացեալ եկե-

զէջի՞ հեթանոսաց . տօնելով զյի-
 շատակ մեծի նահապետին եւ հօ-
 րըն հաւատոյ արքահամու . օրհնե-
 ցէք մանկուներ սիրովնի՛ զհայրըն լու-
 սոյ անկրօնէի : Այսօր նոր խորայել
 կոչեցեալ մարգարէիւքն առ աստ-
 ուած . տօնեա՛ցն ծեամբ ըզտօն
 հովուացն խորայելի՛ն առաջնոյ . գո-
 վելով զգլուխ անկեան երկուց որ-
 մոյ յսրմարութեան : Այսօր ՚ի
 գլուխքս լերանց տուն աստուծոյ
 հաստատեալ . որ և յաւէտ ոռոգիս
 յամպոց հողոցն աստուածաբուղիս
 առատահոս անձրեւօք . բարեբա-
 նեա՛ զաղբիւրքն կենաց զարբուցա-
 նողըն ծարաւեաց .

Չառաւօտու զօրհներգութիւնըս
 մարգասիրութեամբըք քո ընկալ
 թագաւոր փառաց . եւ զմանկունս
 եկեղեցւոյ քո պահեա՛ ՚ի խաղա-
 զութեան : Ար տեսողդ ես խո-
 նարհաց յերկնից ՚ի յերկիր . և տը-

 մեկ

 ած

Լող ողորմութեան անգի մարդկան,
 ըզման: Ընդ սերովբէսն սրբբասաց
 համաձայնեալ քեզ երգեմք. ե-
 րեքսրբեան տէրութիւն խնայեալ
 քաղցրութեամբ յարարածքս քո.
 և զմանկունս եկե:

մեկ
ակ Աշակերտք քրիստոսի և առ ամե-
 նայն տիեզէրս առաքեալք. բա-
 րեխօսեցէք առ տէր վասն մեր:
 Որք առիք ըզպատուէր քարոզել ա-
 ներկիւղ ըզբանն կենաց յաշխար-
 հի. բարե: Որք արժանի եղէք տե-
 սանել մարմնով զորդին աստուծոյ
 յայտնագէս. բարե:

մեկ
աձ Ըզճգնութի՞՞ն սրբոց քոց քրիս-
 տոս տօնելով այսօր ընդ զօրս ան-
 մարմնոցն. քեզ երգե՞մք անլը-
 ուելի զօրհնաբանութիւն: Մերկա-
 ցեա՞լք ըզմարդկային տրկարու-
 թեան ըզգե՞ստ հաւատոյ վառեալ
 զգե՞ստուք. յաղթեա՞լք հա-
 կառակամարտիցն ՚ի սլատերազմի:

Մըկրտեա՛ւք ընդ քրիստոսի՛ հեղ-
մամբ արեան ՚ի մա՛հ աստուածու-
թեանքն գոլով հրաշա՛հ կերտք . շի-
նեա՛ւք ՚ի վայելչութիւն սուրբ
արքայու թեանն :

Քարոզ զինի Մանկանցն :

Վասն խաղաղութեան ան աշխարհ
հի, և հաստատութե սրբոյ եկեղե-
ցւոյ զտէր աղաչեսցուք : Ասացուք
ամենեքեան միաբանութեամբ :
Տէր ողորմեա՛ւ, տր ողորմեա՛ւ, տր ողորմեա՛ւ :

Աղօթք :

Սուրբ եստէր աստուած մեր հզօր
և փառաւորեալ . որ նստիս ՚ի կառս
քրովքէականս և լոյս ծագես յարա-
րածս քո : Լուսաւորեա զմեզ տէր
՚ի ժամ առաւօտուս . որպէս զի ՚ի
ծագել լուսոյ տունջեանս՝ ծագեսցի
առ մեզ գութ մարդասիրութեան
քոյ : Հեռացո՛ ՚ի մէնջ տէր զխաբէ-
ութիւն սատանայի . և զբռնութի-
նորա խորտակեա աղօթիւք և բա-

բեխօսու թեամբ ամենայն սրբոց :
Արա՛ և զերկիրս պտղաբերս 'ի սը-
նունդս ծառայից քոց : Յորոց հանա-
պազ փառաւորեալ գովի ամենա-
սուրբ երրորդու թիւնն . այժմ և
միշտ և յաւի :

Յ-----ըստ շարժանից ստորոք , Տէր ամենակալ . և
յէտ նորս Բանից խնոց . և յայլ -----ըստ դեմոյ՝ Բայն
Բանից խնոց . շէր գրեմս յ312 էրէմն :

Իսկ 'ի քօնս սրբոց սաղմոսս այս :

Սիրեցի՛ զի լուսիցէ տէր զձայն ազօ-
թից խնոց . զի խոնարհեցոյց զունկն
իւր առ իս , և ես յաւուրս իմ կար-
գացի առ նա :

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու .
և միշտք գժոխոց գտին զիս :

Զնեղու թիւն և զանձկու թիւն գը-
տի , և զանուն տեսուն կարգացի :

Ո՞ տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած
աստուած մեր ողորմի՛ եւ պահէ
զտղայս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՛ և տէր կեցոյց զիս .

դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի
տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ,
զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ
'ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց
առաջի տեառն յերկրին կենդա-
նեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես
խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ
ամենայն մարդ սուտ է :

Ձինչ տաց տրիտուր տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ :

Ձբաժակ փրկութեան ընկալայց, և
զանուն տեառն կարգացից :

Ձաղթս իմ տեառն տաց՝ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց, ո՛ր տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնութեան, եւ
զանուն տեառն կարգացից :

Ձաղթս իմ տեառն տաց առաջի

ամենայն ժողովրդեան նորա, 'ի գա-
ւիթս տան տեառն, և 'ի մէջ քո ե-
րուսաղէմ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք,
գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք:

Զօրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վե-
րայ մեր, և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան:

Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ:

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ աստուած առաջի
իւրեանց:

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ, եւ խոստովան եղէց

անուան թու՛մ տէր , զի բարի է :
 Յամենայն նեղու թե՛նէ իմմէ փրկե-
 ցեր զիս . և 'ի թշնամիսն իմ ետես
 ակն իմ :

Տուր զօրու թիւն ծառայի թո . կե-
 ցո զորդի աղախնոյ թո . եւ արա
 առիս նշան բարու թեան :

Տեսցեն առեւելք իմ և ամաչեսցեն .
 զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի
 թարեցեր զիս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Մաղթանք 'ի տօնի ամենայն սրբոյ :

Քրիստոս աստուած մեր՝ վասն խա-
 չի թոյ պատուականի զխաղաղու-
 թիւն թո տուր մեզ տէր :

Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին ,
 և յովհաննու կարապետին , և սրբ
 բոյն ստեփաննոսի նախավկային ,
 զխաղաղութի թո տուր մեզ տէր :
 Վասն սրբոյ թոյ առաքելոց , մար-
 գարէից , վարդապետաց , մարտիրո-
 սաց . հայրապետաց , ճգնաւորաց ,
 կուսանաց , միանձանց , և երկնային

զօրացն . զխաղաղութիւնն քո տուր
մեզ տէր :

Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մե-
րոց թագէտոսի և բարդուղիմէտոսի ,
եւ սրբոց յակօբեանց երջանիկ ա-
ռաքելոցն . և սրբոյն գրիգորի մերոց
լուսաւորչին , եւ սրբոցն՝ յակօբայ
մրժբնայ Հայրապետին , մարուգէի
ճգնաւորին , և մելիտոսի եպիսկո-
պոսին , եւ գէորգայ զօրավարին :
Բարեխօսութեամբ յիշատակաւ և
աղօթիւք սրբոցն (այս անունն) որոց այ-
սօր է յիշատակ . զխաղաղութիւնն
եւ զմեծ զողորմութիւնն քո պար-
գեւեա մեզ մարգասէր տէր :

Քարոզ Առաքելոց . և ամենայն Արքայ :

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք
զտէր , որք զչարսն պարտեցին , նե-
ղութեանցն համբերեցին : Լուսե-
ղէն և երկնային անթառամ պսա-
կացն արժանի եղեն : Աղօթիւք նո-
ցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-
մեսցի : Ամենակալ տէր աստուած
մեր . կեցո և ողորմեա :

Աղօթք ՚ի տանի Առաքելոց, և Մարգարեից, և Հայրապետաց,
և Վարդապետաց:

Որ ընտրեցեր և ընկալար զերանել-
լի գլխայսն քո (այս անոն) քրիստոս աս-
տուած մեր, և հաղորդս արարեր
զնոսա կամաւոր չարչաբանաց քոց:
Արդ՝ բարեխօս ան քեզ ունիմք՝ որք
աստ և ընդ ամենայն տիեզերս սքեք
իցեն: Որպէս զի աղօթիւք նոցա և
բարեխօսութեամբ խաղաղացու-
ցես զկենցաղավարութիւնս մեր,
փրկելով զմեզ յերեւելի և յանե-
րեւոյթ թշնամոյն: Շնորհեա մեզ
տէր ըստ օրինակի նոցին կեալ, և
զվախճանն մեր կնքեա ուղղափառ
խոստովանութեամբ ՚ի յոյս կենա-
ցրն յաւիտենից: Զի և մեք արժա-
նի եղիցուք մտանել յերկնային խո-
րանան լուսոյ, և ժառանգել զպատ-
րաստեալն ՚ի սկզբանէ աշխարհի
սրբոց քոց զարբայութիւնդ: Եւ
ընդ նոսին գոհանալով փառաւորես,
ցուք զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւի:

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո . ըզ-
 ճնողսն մեր . զվարդապետս . զեզ-
 բարս . զընկերս . զկերակրիչս . զուխ-
 տաւորս . զճանապարհորդս . զհան-
 գուցիչս . զվաստակաւորս . զխոս-
 տովանողս . զապաշխարողս զգե-
 րիս . զհիւանդս . զնեղեալս . զիշ-
 խանս . զչարարարս . զբարերարս .
 զթշնամիս . զատելիս , և որք պատ-
 ուիրեցին մեզ հաւատով :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

Բարերար և բազումողորմ իմ՝ քո
 անմոռաց գիտութեամբդ եւ ան-
 բաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա
 զամենայն հաւատացեալս 'ի քեզ ,
 և ողորմեա ամենեցուն : Օգնեա և
 փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և
 'ի փորձութեանց : Արժանաւորեա
 գոհութեամբ փառաւորել զհայր
 և զորդի և զսուրբ հոգիդ , այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Աղօթք Մարտիրոսաց, Ճգնաւորաց, և Կուսանաց :

Պատկիչ սրբոց քրիստոս, որ պատկեն զսուրբս քո, և առնես զկամս երկիւղածաց քոց, և նայիս սիրով և քաղցրութեամբ յարարածս քո : Լուր մեզ յերկնից 'ի սրբութենէ քումմէ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին, և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, եւ որոց այսօր է յիշատակ : Լուր մեզ տէր և ողորմեա, ներեա քաւեա և թող զմեզս մեր : Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Յիշեա տէր զպաշտօ :

Բարերար և բազումողորմ աստ :
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս,
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Տէր ամենակալ աստուած արար-
 համու, իսահակայ, յակոբայ և զա-
 ւակի նոցա արդարոց . ամենակալ
 տէր՝ թող զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր, եւ
 զամենայն զարդ նոցա . ամենա :

Որ կապեցեր զձով բանիւ հրամանի
 քո . փակեցեր զխորս, կնքեցեր ա-
 հաւոր և փառաւորեալ անուամբ
 քով սրբով . ամենա :

Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ
 յերեսաց ահի զօրու թեան քո . ա-
 մենակալ տէր :

Անբաւ է մեծփայելու թիւն փա-
 ռաց սրբութեան քո . սաստիկ է
 բարկութիւն սպառնալեաց քոց ՚ի
 վերայ մեղաւորաց . անչափ և անքրն
 նին են ողորմութիւնք աւետեաց
 քոց . ամենա :

Դու տէր բարձրեալ, գթած, երկայ-
 նամիտ, բազում ողորմ . և զղջանաս ՚ի
 վերայ շարեաց մարդկան . ամենա :

Դու աստուած ոչ եղեր ասպաշխարութիւն վասն արդարոցն՝ աբրահամու, իսահակայ և յակոբայ, որք ոչ մեղանքեզ. ամենա :

Այլ եղեր ասպաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելիքան զաւաղ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենա :

Ձեմ արժանի հայիլ եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից՝ ՚ի բազմութենէ անօրէնութե իմոյ. ամե :
Կորացեալ եմ ես ՚ի բռնութենէ կասկանաց երկաթից. և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենա :

Բարկացուցի զսրտմտութիւն, եւ չար առաջիքս արարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զցասումն. ամենա :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, եւ հայցեմ ՚ի քաղցրութենէքումմէ. ամենա :

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամե :

Ազաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ թող

ինձ տէր, թող ինձ, եւ մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնու թեան ի մոյ, ամենա :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, եւ մի՛ յիշեր զչարիան իմ, եւ մի՛ սպառտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ՚ի ներք քոյ երկրի չարեօք, ամենա :

Զի դու աստուած՝ անձ ապաշխարողաց ես, եւ յիս ցոյց զբարերարու թիւնս քո, որ անարժան եմ, ամե :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում, եւ ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց ի մոյ, ամենա :

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուարթ թունք երկնից, եւ քո են փառք յաւիտեանս, ամեն :

Փառք հօր եւ որդւոյ ե :

Ազաչեմ եւ խնդրեմ ՚ի քէն տէր, թող ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ տէր, ողորմեա ինձ :

Աստուած՝ բաւեա զիս զմեղաւորս ՚ի մեղաց, եւ կեցո :

Արարիչ իմ եւ յոյս աստուած, դժա

յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս . եւ ոչ
զորմեա ինձ բազմամեղիս :

Ամենօրհնեալ սրբուհի՛ և միշտ կոյս
աստուածածին մարիամ . բարեխօս
սեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարե-
խօսեցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն
մեր մեղաւորացս :

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխա-
կալ , բնկալ զազաչանս մեր . զի 'ի
քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր :

ՅազԹող զօրութեամբ՝ սուրբ եւ
կենդանարար և սլատուական խա-
չիւ քո տէր՝ սահպանեա զմեզ :

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղա-
ղութեան քո , որ եկեալ սահեցէ
զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի դիւ-
շերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա
զմեզ տէր՝ յիշեա զմեզ , յորժամ
դաս արքայուԹեամբ քո , և ողոր-
մեա մեզ :

Եկեալքս 'ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զյոյս միաճնի որդւոյն աստուծոյ գիցուք 'ի սիրտս մեր, խնդրելով 'ի նմանեղբաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց : Ասան զի նա ինքն է նախախնամողն աստուած յաւիտեանական, որ եկն կամաւ հօր 'ի վերկել զարարածս, և սասց՝ զինքն լինելքաւիչ մեղաւորաց, յոյս սպաշխարողաց, շնորհելով զհանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զճանրաբեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան : Արդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրբտիւք անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ, զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն սպատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութիւն իւրով : Ամենակալ տէր աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա :

Աբբա:

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝
 որ ողորմածդ ես և զթած, երկայ-
 նամիտ բազումողորմ, և զղջանաս
 ՚ի վերայ չարեաց մարդկան. որ ոչ
 կամիս զմահ մեզաւ որին, այլ զդառ-
 նալ նորա ՚ի չար ճանապարհէն և
 զկեայն: Գու տէր՝ առատ ողորմու-
 թեամբդ քով մխիթարեա զճառ այ-
 սրս քո, և տուր սոցա տեղի ապաշ-
 խարութեան: Հաշտեա մարգասի-
 բութեամբ քով, և արա զսոսա ան-
 դամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ: Որ
 պէս զի առ ողջացեալք հոգւով խոս-
 տովանութեամբ եւ ապաշխարու-
 թեամբ մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ:
 Եւ ընդ ժողովրդեան քում, քեզ
 հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս
 հօր և որդւոյ եւ հոգւոյդ սրբոյ .
 այժմ և միշտ և յաւի:

Բանից իմոց ունկնդիր տէր , և 'ի
 միտ առ զաղաղակ իմ :
 Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց , թա-
 գաւոր իմ և աստուած իմ :
 Ես զքեզ աղաչեմ տէր . ընդ առա-
 ւօտս լուսիցես ձայնի իմում . ընդ
 առաւօտս պատրաստ եղէց , յան-
 դիման լինել առ քեզ :
 Ո՛չ թէ դու աստուած կամիս զա-
 նօրէնութիւն . եւ ոչ բնակին առ
 քեզ չարք . և անօրէնք մի բնակես
 ցին առաջի աչաց քոց :
 Ատեցեր զայնոսիկ , ոյք գործեն զա-
 նօրէնութիւն . կորուսանես զամե-
 նեսեան ոյք խօսին զտուտ :
 Զայր արիւնահեղ եւ զնենգաւոր
 պիղծ առնես դու տէր . այլ ես ըստ
 բազում ողորմութեան քում մտից
 'ի տուն քո , և երկիրպագից 'ի տա-
 ճար սուրբ քո երկիր զիւ քո :
 Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարու-
 թեան քում . վասն թշնամեաց ի-

մոյ՝ ուղիղ արա առաջի իմ զճա-
նապարհս քո :

Զի ոչ դոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմար-
տութիւն . եւ սիրտք նոցա նան-
րեալք են :

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք
նոցա . եւ լեզուօք իւրեանց նեն-
գաւորք եղեն :

Գատեա զնոսա աստուած զի անկ-
ցին ՚ի խորհրդոց սրտից իւրեանց .
լստ բազում ամբարշտութեան նո-
ցա մերժեա զնոսա , զի գառնա-
ցուցին զքեզ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յու-
սացեալ են ՚ի քեզ . յաւիտեան ցըն-
ծացեն . և բնակեցցիս դու ՚ի նոսա :
Պարծեացին ՚ի քեզ սիրելիք անուան-
քո , զի օրհնեցես դու զարդարն .
տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քո սպակեցեր զնոսա :

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով . ցնծացաք և ուրախ եղաք զա-
մենայն աւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝

յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ա
մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :
Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գոր
ծքս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա
որդւոց նոցա, եղիցի լոյս տեսան
աստուծոյ 'ի վերայ մեր :

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
'ի մեզ տէր, և զգործս ձեռաց մե
րոց յաջողեա մեզ :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր,
տէր, լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո 'ի լուր զձայն ա
զօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիս իմ քննես տէր՝
տէր, իսկ ^օ կարէ կալ առաջի քո,
զի 'ի քէն է քաւութիւն :

Վասն անուան քո համբերի տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում, յու
սացաւ անձն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերե
կոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսա
ցաւ իսրայէլ 'ի տէր :

Ի տեսանէ է ողորմութիւն բա
զում, 'ի նմանէ է փրկութիւն, եւ

Նա փրկեաց զհօրայէլ յամենայն նե-
զու թեանց նորա :

Կսելի արա ինձ առաւօտու զողոր
մու թիւնա քո . զի ես 'ի քեզ տէր
յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-
ցից զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր .
զի զքեզ սպաւէն ինձ արարի :

Ուսո ինձ առնել զկամս քո . զի դու
ես աստուած իմ :

Հողի քո բարի առաջնորդեցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիզ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուցես
զիս . արդարութեամբ քով հանցես
'ի նեզութենէ զանձն իմ :

Ողորմութիւն քով սատակեա զթշնա-
միա իմ . և կորո զամենայն նեղիչս ան-
ձին իմոյ . զի ես ծառայ քո եմ :

Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն

դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ աստուած առաջի
իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. եւ խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ վրկե-
ցեր զիս. և 'ի թշնամիսն իմ ետես
ակն իմ :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երգ տեառն Ներսիսի վասն Երկրորդի աւուր Աբարչութեանն,
 և վասն Երկնայնոց դորացն :

Աբարչակա՛ն բանի՛ն հրամա՛ն 'ի ԲԸ
 յԵրկրորդու՛մն աւուր սկըզբա՛ն . ըզ-
 ջուրսն 'ի ջուրցըն բաժանեաց հաս-
 տատութեամբ պարունակեաց . ո՛-
 բով զաշխարհս հողեղինաց անջըր-
 պետեաց 'ի հրեղինաց . ընդ նոսի՛ն
 որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն
 երբեակ լուսոյն :

Բազմաչեայ հոյւք բրովբէից երեք
 սրբեանրդ սրովբէից . ամոռք ա-
 նեղ աստուածութեանն համա-
 գոյ երրորդութեանն . բարեխօս լե-
 բուք առ տէր վասն մանկանց եկե-
 ղեցւոյ . ընդ նո :

Պերագոյն իշխանութիւնք և անփո՛-
 փոխ միշտ տէրութիւնք . անյաղ-
 թելի սուրբ զօրութիւնք 'ի յա-
 բարչին փառատրութիւն . աղաչե-

ցէք զտէրն յորմա՞ծ անտես չառ-

նել զգործըս ձեռացն. ընդ նո՛ւ

Դասք անմարմնոցըն պէտու թեանց
հրեշտակապետք բարձրու թեանց.

հոգիք հրեղէնք եւ սպասաւորքք
հրեշտակաց զինուորու թիւնք. մտղ-

թեցէք զտէրըն տերանց վասըն
մարդկան երկրաւորաց. ընդ նո՛ւ

Երկնաւորաց դասուց վերնոց օրհ-

նաբանից քոյ զլուարթնոց. քաղց-

րասցի ն առ քեզ գրթա՞ծ որ վասըն
մեր ձայն մայթանաց. զորս եւ տա-

ցես մեզ պահապան յայտըմ հետէ
մինչ ՚ի վախճանն. ընդ նո՛ւ

Զօրութեանց եւ տէրութեանց իշ-

խանու թեանց եւ պէտու թեանց. եւ

ամենայն անուանելոց որք ՚ի յերկինս
պաղատանօք. ընկալ քրիստոս ուրա-

խութեանք զմեզ յօր մահու եւ յա-

րութեանն. ընդ նոսի ն օրհնել հո-

գւով ըզքեզ ընդ հօր փառա՞ւտ

րե՞ւ լո՞վ:

Երգ վասն Երրորդի աւուր Աբարչութեանն . և վասն Երրորդի
 դարուն . և ՚ի Յովնաննէս մկրտիչն :

Ի՞նչպէս բանն որ ընդ հօր արար
 չակից և համազօր . յերրորդ աւուր
 զժուրսըն զատոց ըզբոյսս և զտուն
 կրա բըղխեցոյց . իսկ ՚ի յերրորդ դա
 րուն դարձեալ զժուրցըն հեղեղ ցա
 մաբեցոյց . զնոյ տապանանն իւր ան
 բեցոց ըզկենդանեաց սեռս անձե
 ցոյց . տուք օրհնութիւն անձառ
 լուսոյն հօր եւ որդւոյ եւ սուրբ
 հոգւոյն :

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց տըն
 կեաց և զտունկա իմանալեաց . զհե
 ղեղ մեղայրն ցածուցեալ զդասս
 արդարոց բազմացուցեալ . յորոց և
 մեծն ՚ի ճնունդս կանանց միջնորդ
 շնորհաց և օրինաց . տուք օրհն
 ութեալ սուրբիս երկնից զինուոր ար
 քայու թէն աւետաւոր . խընդրեա
 դընել երս ՚ի սրբութի առ ՚ի հովտէս
 տըրտմականէ . յուխտեալ տեղն

տէրո՛ւնակա՛նն ՚ի խոստանցեալն որդւ
 ւոց մարդկանն . տուք օրհնու :

Ժառանգին հօր ըսպանաւոր եւ
 յարգանդէ երկրորդադո՛ղ . կարա
 պետ եւ մրկրբտօնչ այնմ որ մեղաց
 մերոց քաւիչ . լեր բարեխօս առ
 նոյն գրթա՛ծ ջընջել ըզգիր մեր
 յանցանաց . տուք օրհնու :

Ի՞ հօրէ լոյս ծագեցա՛ր մեռեալ
 բնո՛ւթեանս կենդանարա՛ր . առա
 քեցեր յառանջրնթաց սուրբ զյով
 հաննէս քարոզ կենաց . սորին հայց
 մամբն ամենակալ ըզպաղատանքս
 մեր ընկալ . տուք օրհնու :

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հո
 ղանիւթեայ սուրբ հրեշտակին .
 արժանացո՞ ըզմեզ նորին նեղ եւ
 անձուկ ճանանարհին . զի հետե
 ւո՞ղ գոլով նորին հօր քո վերին
 օթեվանին . եւ երգեսցո՛ւք ընդ
 երջանկացն որդւոց լուսոյ քեզ
 երբ ըզս փա՛ռանց :

Եւ ի վան չորրորդի առաջ Արարչութեանն : և զան չորրորդի
դարուն : և զան աւետեաց Աստուածածնին :

Սաւարն անդոյ և սկըզբնածինն հա- 72
լածեցաւ յօրն անաջինն . լոյսն այն
պայծառ յօր չորրորդին յարեգական
նիւթ հաւարեալ . լուսինն ՚ի տիւպ
լուսոյ ստեղծեալ և աստեղաց պարբ
յօրինեալ . որով օրհնի ստեղծողն
էից ՚ի բանաւոր պաշտօնէ՛ն ՚ի ց :

Ծածկեալ խորհուրդն ծանու-
ցաւ չորրորդ դարուն իսահակաւ .
՚ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն
եւ զաւետիսն կուսականն . թէ
լոյսն որ ոչ բովանդակի ՚ի քէն
մարմնով պարունակի . յոր օրհնե-
ցայք ազգ երկրածինք տուք օրհ-
նութիւն պրտողոյ կո՛ւսի՛ն :

Առասին նախնւոյ մօրն եւայի յորմէ
անգամն հին պարտի . բարձան ա-
նէ՛ծքն տըրտմականն քո սուրբ
ծնընդեամբ կոյս մարիամ . աղաչեա՛
ղքո միածինն թողուլ լիզ մեղս

որդւոց նոցին . յոր օրհներ :
 Հարսն ընծայեալ յերկրէ՛ յերկինս
 յոր համբանամբ առ քեզ զհո-
 գիս . յոր լքսելոյ քո զանետիս խընդ-
 բեա լինել մեզ լքսելիս . զձայն ա-
 ւետեաց քո միածնին եթէ եկայք

օրհներալք հօր սիմ . յոր օրհ :
 Չայնիւ առ քեզ տէր պաղատիմք և
 առանջի քո անկանիմք . աղաչանօք
 աստուածամենին շիջո՛րի մենջ ըզ-
 բոց հնոցին . տուր արտասուօք
 զմեզնս ջնջել եւ վերըստին զմեզ
 նորոգել , յոր օրհ :

Ղեկավար ճարտարապետ անցեր
 ընդ ծով կենցաղս անհետ . վերա-
 բերեալ ընդ պետրոսի զմեզ ՚ի յան-
 լեաց մեզաց ծովէս . պաղատանօք
 գերագունին անասական քում
 ծընողին . յոր օրհներցայք ազգ
 երկրածինք տուր օրհնութիւն
 պըտղո՛յ կո՛ւտի՛ն :

Արդ փոսն հինգերորդի աւուր Արարչութեանն , և փոսն հինգ-
երորդի դարուն : և 'ի սուրբ Առաքեալն Քրիստոսի :

Ճառագայթեալ բանն 'ի հօրէ՞ յօր ԵՇ
հինգերորդըն հրամայէ . բըղխել 'ի
ջրոց սեռս կայտառաց և թեւաւորս
օգանկանաց . իսկ 'ի դարուն հինգ
մըկրտի՞ն յամսն և 'ի ծովն խորայելն
հին . տացուք հրաշից ներգործողին
պատիւ և փառս անեղ բա՞նի՞ն :
Մաքրապէս օրինակի՞ առաքելոցըն
քսի . որք 'ի ծովէ՞ն տիբերական 'ի
յերկնայինսըն կոչեցան . անցին ընդ
ծով աշխարհական և 'ի հոգին մը-
կըրտեցան . տացուք հրա :
Յուրախու թիւնան անզրաւ ական 'ի
հարաննիան անապական . զձեզ ա-
ռաքեաց հայրըն փառաց հրաւիրաւ
տուք տրտմականաց . սուրբ հար-
սանեացն այն հայցեցէք ընդ ձեզ
լինել մեզ պարակից . տա :
Նորոգողք տիեզերաց 'ի նախահօ-
րըն յանցունաց , նորափետուր զար-

դանրեցիք զեկեղեցիս հեթանոսաց .
 պահատեցէք առ նոյն գրթած զմեզ
 նորոգել ՚ի հնոյ մեղաց . տա :

Շինող եհցրս համայնից արարածոց
 ՚ի յանգոյնից . նոյն շինեցէք զեկեղ
 զեցի վեմդ ՚ի վերայ վիմին բանի .
 Ընդ եզեալ հիմունս ՚ի նոր սիօն ըզ
 մեզ յօգեա շինմամբ ՚ի նոյն . տա :
 Ուրախացաւ գնացիւք գետոց քա
 ղաք ՚ի քէն շինեալ յիսնուս . յորմէ
 վըտա կք շնորհաց հոսն զոգիս
 մարդկան ունդանեն . արբո և մեզ
 ՚ի ջրոյն կենաց հայցմամբ հողւոյն
 մատրոուակաց . զի բանաւոր եր
 կիրբս քն պըտղաբերի ՚ի վա
 ուրնս քն :

Ետ վան վեցերորդի առ ուր Արարչութեանն . և վան վեց
 երորդի դարուն . և ՚ի յաւելչութիւնն Քրիստոսի :

ուր **Չ**ըհանդուրժեալ բնու թեամբ բա
 րւոյն ունել միայն զանճան բա
 րին . այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր

պանակերինն ՚ի վեցերորդն առանօ-
 տինն . եւ ՚ի յերրորդ ժամ զկողա-
 ծիննն ՚ի յօգնութիւնն ետ հողած-
 նինն . զորս ՚ի գրաստինն եդ վայելել
 բայց ՚ի պըտղոյն մահո՛ւ ա՛րդե՛լ :
 Պատանձեալ առ դատողինն յետ
 յանցանացն ադամըն հինն . զկինըն
 պատճառ եդեալ խաբմանն . ե կի-
 նըն զօճըն դաւաճանն . որով երկիրս
 այս անիծա՛ւ փուշ ե տանասկ ՚ի
 սմա՛ բուսա՛ւ . վըճիռ մահո՛ւ մար-
 դոյն տըւա՛ւ դառնալ ՚ի հող ուստի՛
 ստե՛ղծա՛ւ :

Ջընջել փութայր հայրըն փառաց
 բզգիր պարտեաց մեր յանցանաց .
 որով զգեցա՛ւ որդին գըթա՛ծ ՚ի
 վեց դարուն զմարմինն մեղաց . հօր
 հաճութեամբ ՚ի մահ խաչինն եկըն
 կամալ ՚ի յուրբաթինն . դառըն զե-
 նա՛լ ՚ի հինն զատկինն փոխան դա՛
 ռանցն օրինա՛կինն :

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանինն ար-

դարձեալ թեան ճանապարհին. բարձրանալով քո 'ի խաչին և բարձրացուցեր զմեզ 'ի յերկինս. քո անպատճառ խոնարհութեամբդ և կամաւոր խաչելու թեամբդ. հաշտեաց ընդ մեզ տէր գլխութեամբ և թող ըզմեզս ողորմու թեամբ :

Մոսկալիդ սերովբէից և ահաւորըդ քրովբէից. խոնարհեցա՛ր 'ի շարչարանս շարչարելի բնու թի՛ մարդկան. 'ի խաչին զմեզս ըսպաներ և զգատակնիք մահու լուծեր. հաշտ : Վեհագոյն բնութեանց էից և արարիչըդ բոլորից. յորժամ ծագես զխաչիդ նըշան 'ի գալըստեան քո միւսանգամ. զերկրպագուս այժմ հաւատով լուսաւորեա նորին լուսով. զի համաձայն խաչազգեցիցն ըզբեզ օրհնեմք յաւիտեանից :

Նրդ զան Եօթներորդի աւուր Արարչութեան, և զան Եօթն-
երորդի դարուն, և ՚ի խորհուրդ հանգստեանն:

Տէրն յետ ստեղծման արարածոց շար
հանգեալ յեօթն օրն ՚ի գործոց.
այն օր հանգիստ աշխատելոց եւ
կամքն գործ է եղելոց, ուստի և
մեզ յոյս հաստատունն ետ հաս-
գրտեամբն շարածուն. թէ աստ
գործել զգործս անտուճոյ անդ է
հանգչել ընդ անտուճոյ:

Բարունարար վարդապետիմք յօրի-
նակէ տեառն խրատիմք, որ ՚ի
յերկրորդ արարչութեանն յետ կա-
տարման սնօրէնութեանն, յեօթ-
ներորդ օր հանգստեանն իջեալ
մարմնով ՚ի գերեզման, զկապեալ
հոգիարն վերածեաց զանանց հան-
գիստն պատրաստեաց:

Յօղդ որ ՚ի բոց կողէ ցօղեալ բը-
ժը կեսցէ զհանգուցեալն, իջցէ
՚ի հող մահու նոցին և բուսուցէ
յօրն վերջին, կենդանարար ձայնի:

ւըդ քո՞ կոչեա զնոսա ՚ի կեանքս
 քո՞ . եւ դասեցո՞ ընդ արդարոցն
 երգել քեզ փառս ընդ զլուս՝ թ-
 նոցն :

Իկեալ զբնուածիսնս կենաց ու-
 նօղ դարձոյց յանցանքն ՚ի մահու-
 հոյ . իսկ անմահիդ մեռելու թիւն
 շնորհեաց դարձեալ զանմահու-
 թիւն . զորս են ընդ քեզ թաղեալ
 մահուամբ աւազանին մըկըրտու-
 թեամբ . յարո ընդ քեզ քոյին փա-
 ռօք արեգական նրման լո՛ւսո՞վ :
 Փայլին արդարքն յարքայու թե՛ն և
 ճրգնաւ որքն ՚ի հանդրատեսնն . մար-
 տիրոսքն պըսակին եւ կուսանաց
 լապտերք վառին . դասեցո՞ տէր ընդ
 նոսին որք զքեզ անձ խոստովանին .
 արդարու թեամբ մի դատեսցին այլ
 գըթու թեամբ քո քաւե՛ցսն :
 Քո անպատու մ խոնարհու թեամբդ
 որ թաղեցար մեռելու թեամբ . եւ
 յարուցեր յորդոց մարդկան որք

Հաւանառով 'ի քեզ անկան . յարո եւ
 զմեզ արդարութեմ և զնրն ջեցեալն
 ողորմութեամբ . զի կենդանեացրս
 բերանով տացին քեզ փառս ընդ
 հօ՞րն և հո՞ր գւո՞ղ :

Մաղթանք պահոց՝ յետ Արարչին :

Սաչքո եղիցի մեզ ասաւէն տէր
 յիսուս . յորժամ երեւիս փառօք
 հօր ընդ ամպս լուսաւորս : Յայն՝
 ժամ մեր մի՛ ամաչեսցուք յուսա
 ցեալքս 'ի քեզ . այլ զօրութեամբ
 քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ աջ
 մէքումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ
 և սրդիս տունջեան :

Քարոզ :

Ազաչեսցուք զամենակալն անձ , զի
 պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր
 ընդ հովանեաւ սբ և պատուական
 խաչիւն իւրով 'ի խաղաղութեան :
 Ամենակալ տէր աստուած մեր .
 կեցո և ողորմեա :

Օգնեա մեզ տէր . օգնեա մեզ աս-
տուած փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փա-
ռաց անուանդ քո . տէր փրկեա
զմեզ , և քաւեա զմեզս մեր վասն
անուան քո սրբոյ : Պարսպեալ պա-
հեա զառ 'ի քեզ զասպաւինեալ և
զյուսացեալ թողովուրդս քո՝ ընդ
հովանեաւ սուրբ և պատուական
խաչիւղ քով 'ի խաղաղութեան :
Փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ
թշնամւոյն : Արժանաւորեա գո-
հութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ , այժմ
և միշտ և յաւի :

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո :
Բարերար և բազումողորմ աստ :
Օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից արեւադարի ժամուն .
 որ կատարի 'ի զէմն Հոգւոյն սրբոյ , այլև 'ի զէմն յարութեանն
 Քրիստոսի , և երեւման աշակերտացն :

Եղիցի անուն տեսուն օրհնեալ
 յաւիտեան , զի յառաջ քան զա-
 րեւ է անուն նորա :

Ինչա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկ-
 րի , և ամենայն ազինք երանիցեն
 նմա :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի
 որ առնէ սքանչելիս միայն , և օրհ-
 նեալ է անուն սուրբ փառաց նորա
 յաւիտեան , լըցի փառօք նորա ա-
 մենայն երկիր , եղիցի եղիցի :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր սղա :
 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Երգ արեւադարին :

Յարեւելից մինչ 'ի մուտս , 'ի
 հիւսիսոյ և 'ի հարաւոյ , ամենայն

անդ և անգիւնք , յօրհնութիւն նոր
 օրհնեցէք զարարինն անարանձոց .
 որ ծանգեաց ըզ լոյս արեգականն
 այսօր յաշխարհս :

Եկեղեցիք անդարոց . փառաբա-
 նիչք ամենասուրբ երրորդութեն .
 յառաւօտըս լուսոյ զառաւօտ խա-
 զաղութեանքս գովեցէք ընդ հօր
 և հոգւոյն . որ ծանգեաց ըզլոյս գի-
 տութեանն իւրոյ ՚ի մեզ :

Յորդորակ :

Յարեւելից յարեմոտս մանկուներ
 սիօնի . օրհնեցէք միշտ անդադար
 զծանգողն լուսոյ :

Եկեղեցիք անդարոց եւ փառաբա-
 նիչք . բարեբանեցէք որ ետ զի-
 մաստըս լուսոյ :

Քարոզ :

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մոտս արե-
 ւոտ ընդ ամենայն տեղիս քրիստո-
 նէութեան , ուր եւ կարգան զա-
 նուն տեառն սրբութեամբ տէր

աղօթիւք նոցա և բարեխօսութիւնք
 մեզ ողորմեսցի : Ուխտիւք զաստ-
 ուած աղաչեսցուք զի նա փրկես-
 ցի զմեզ 'ի մեղաց և 'ի ցանկութե-
 նէ աշխարհի : Ընկալցի զուխտս և
 զխնդրուածս սրտից մերոց . և ար-
 ժանի արասցի զմեզ հաւատոց եւ
 պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն
 սուրբս իւր : Ամենակալ տէր աս-
 տուած մեր , կեցօ և ողորմեա :

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջակայ
 օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝
 հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ : Զբաւութիւն : Զսրբոյ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Առթիւ :

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս ա-
 րեւու օրհնեալ ես տէր . վասն զի
 թագաւոր քաղցր ես . և անուն քո
 ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս :
 Քաղցրասցին սաղմոսերգութիւնք
 մեր առաջի քոյ . ելցեն իրաւունք
 յարդարութենէ քումմէ 'ի տկա-
 րութիւնս մեր , և փառաւորեսցի

ամենատուրք անուն քո : Եւ մեք
արժանի եղիցուք կալ 'ի պատուի
րանի քում . և քեզ երգել զօրհ-
նութիւն և զփառս հօր և որդւոյ
և հոգւոյդ սրբոյ . այժմ և :

Սաղարութիւն ամենեւնի :

Աստուած մշտնջենաւոր՝ աստուած
յաւիտենական , որ 'ի ստորին աշ-
խարհո լոյս ծագեցար , և լուսառե-
րեցեր զմեզ 'ի խաւարային մեղաց
մերոց : Ար վասն մեր 'ի չափաւորու-
թիւն եկիր՝ անչափոք աստուած . և
հեղեալ ծաւտղեցեր զշնորհս հոգ-
ւոյդ սրբոյ յարարածս քո : Այժմ և
յաւիտեանս ժամանակաց բարեբա-
նեալ ես ամենամեծդ աստուած ,
ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ .
այժմ և միշտ և յաւի :

Սաղմս . զԹ :

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն եր-
կիր . ծառայեցէք տեառն ուրախու-
թեամբ :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ .
ծաներուք զի նա է տէր անմեր :

Նա արար զմեզ, և ոչ մէք էաք . մէք
 ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա :
 Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա
 նու թեամբ , եւ օրհնութեամբ 'ի
 յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն , եւ
 օրհնեցէք զանուն նորա :
 Քաղցր է տէր , յաւիտեան է ողոր
 մութիւն նորա . ազգէ մինչեւ յազգ
 է ճշմարտութիւն նորա :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

Ե՛տ .

Ճըզնաւո՞քք անտու՞ծոյ , ե՛ւ ժա 74
 ռանգորդք երկնից անբայութեանն .
 ո՞քք փոխանակեալք զանցաւորս
 առիք զանանցըն բարութիւնսն .
 բարեխօսեցէք ան տէր փասն ման
 կանց եկեղեցւոյ :

Նահատա՞կք պանծալիք , և սիրե
 ցեալք 'ի յե՞րկնաւոր հօրէն . ո՞քք
 մըկըրտեցայք ընդ քրիստոսի ար
 եամբ ձերո՞ւ 'ի մահ խաչին . բարե :

Մարտիրոս^ս սք ցանկալիք, և[՛] օթե
վանք հոգւոյն ճը՛մարտու^մ թեանն,
ո[՛] ըք յաղթեցիք հոգւով կարեանց
և[՛] ցանկու^մ թեան. բարե :

Գովելի[՛] ք անխաւրհի, և[՛] բաղձալիք
վերնոցրն պետու^մ թեանց. ո[՛] ըք ե
րանու^մ թեան մասին հասիք քան զա
մեանցն որդիս մարդկան. բարե :
Կամաւ ո[՛] ք պատարագք. մանկու^մ նք
տիօք և կատարեալք իմաստու^մ թք.
ո[՛] ըք փոխանակ կաթին արբիք
զգինին զմայլեցուցիչ. բարե :

Յորդորակ :

Ճը՛գնաւ որք ճը՛մարտիտք վըկայք
քրիստոսի. բարեխօսեցէք առ տէր
վասն անցանց մերոց :

Նահատակք կենդանիք սիրողք
քրիստոսի. որք չարչարեցայք մար
մնով վասն անուանրն տեանն :

Մարտիրոսք ցանկալիք մարդկան
ըղձալիք. հայցեցէք ՚ի սուրբ հոգ
ւոյն տալ մեզ ըզբարիս :

Գտնելիք վերնոց դասոց . պար-
ծանք աշխարհի . խրնդրեցէք զխա-
ղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ :

Կամաւոր սուրբ պատարագք հան-
ասկան մանկո՛ւնք . հայցեցէք լինիլ
և մեզ՝ ձեզ պըսակակից :

Մաղթանք :

Աղաչեմք ողորմեաց տէր բարերար .
աղաչեմք ողորմեաց . վասն աղօթից
սրբոց ճգնաւորացն՝ աղաչեմք ողոր-
մեաց :

Քարոզ :

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք
զտէր , որք զչարսն պարտեցին , նե-
ղութեանցն համբերեցին , լուսե-
ղէն և երկնային անթառամ պսա-
կացն արժանի եղեն . աղօթիւք նո-
ցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-
մեսցի : Ամենակալ տէր աստուած
մեր . կեցո և ողորմեա :

Աղթք :

Սուրբ ես տէր , և 'ի սուրբս հան-
գուցեալ . եւ մեք սուրբ վկայիւքս

աղաչեմք զքեզ, բարեխօսու թեամբ
սուրբ աստուածածնին՝ եւ աղաչա
նօք ամենայն սրբոց քոց, մի՛ մերժեք
զմեզ յողորմու թենէ քումմէ, այլ
կեցո զմեզ աղօթիւք սոցին, զի դու
ես բազումողորմ աստուած, և քեզ
վայելէ փառք իշխանու թիւն և պա
տիւ, այժմ և միշտ և ։

Յիշեա տէր զպաշտօն ։

Բարերար և բազումողորմ աստ ։

Սաղմոս . 46 .

Աստուած աստուած իմ, ես առ
քեզ առաւօտ առնեմ, ծարաւեաց
առ քեզ հոգի իմ, քանիպատիկ եւս
և մարմին իմ ։

Որպէս երկիր անասպատ և անջուր,
ուր ո՛չ գոյ ՚ի նմա ճանասպարհ ։

Այսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց քեզ,
տեսանել ինձ զզօրութիւն քո եւ
զփառս քո ։

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն
քո քան զկեանս իմ, եւ չրթունք
իմ գովեսցեն զքեզ ։

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս
իմ, և յանուան քո համբարձից զձե-
ռ ըս իմ:

Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութե-
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ:

Զի թէ յիշէի զքեզ, յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ
խօսէի ընդ քեզ:

Զի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ, և զիս ընկա-
լաւ աջ քո, և նոքա 'ի նանիր խընդ-
րեցին զանձն իմ:

Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի .
մասնեսցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
ազուխուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր . գո-
վեսցին ամենեքեան՝ ոյք երդնուն
նուաւ . խցցին բերանք այնոցիկ՝ ոյք
խօսէին զանիրաւութիւն:

Կուր աստուած ազօթից իմոց յաղա-
չել ինձ առ քեզ, յերկիւղէ թշնամ
ւոյն վրկեա զանձն իմ:

Մաճկեացենս զիս 'ի ժողովոց չարաց,
'ի բազմութենէ՝ ոյք գործեն զանօ-
րէնութիւն :

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս
իւրեանց . լարեցին զաղեղունս իւ-
րեանց յիրս դառնութեան :

Չգեղ 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյք ու-
ղիղ են սրտիւք . յանկարծակի ձը-
գեացեն 'ինոսա, և մի՛ երկիցեն :

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
զբանս չարութեան . խորհեցան թա-
գուցանել ինձ որոգայթ, և ասացին
ոչ տեսանէ զայս տէր :

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատ-
րաստեցան 'ի քննել զքննութիւն :

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի
իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած :

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տը-
կարացան 'ի նոսա լեզուք նոցա, եւ
խռովեցան ամենեքեան ոյք հայէին
ընդ նոսա :

Երկեալ ամենայն մարդ 'ի պատմել
զգործս աստուծոյ, եւ զարարածս
նորա 'ի միտ առին :

Ռւրախ եղիցի արդար 'ի տէր, եւ
յուսասցի 'ի նա. նովաւ գովեսցին
ամենեքեան, ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Եւ Է :

Լոյս, անարիւն լուսոյ անաջի՞ն լոյս. 75
բնակեա՞մք 'ի լոյս յանմատոյց, հայր
երկնաւոր 'ի գասուց լուսե՞ղինացն
օրհնեալ. 'ի ծագել լուսոյ առաւօ
տուս, ծագեա 'ի հոգիս մեր ըզլոյս
քո իմանալի :

Լոյս, 'ի լուսոյ ծագումն արեգակն
արդար. անճա՞մք ծընունդ հօր
որդի. յառաջ քան զարեւ անուն
քո գովեալ ընդ հօր. 'ի ծա :

Լոյս, 'ի հօրէ բղխումն աղբիւր
բարութեան, հոգի՞մք սուրբ աս
տուծոյ. մանկունք եկեղեցւոյ ընդ
հրեշտակս զքե՞զ բարեբանեն. 'ի ծա :

Լոյս, երբեակ և մի անբաժանելի
սուրբ ե՞մք ըրորդութիւն. զքեզ
ընդ երկնայնոցն երկրածինքս մի՞շա
փառանորեմք. 'ի ծա :

Անեղանե լից աստուած հայր ա-
մենակալ . ընկալ զանղաչանքս մեր
քոց պաշտօնե ից :

Ի հօրէ՛ ծագումն անճառ , անբե-
գակն արդար . ծանգեա ՚ի յանձնի՛նքս
մեր զլոյսդ ողորմութեան :

Ի հօրէ՛ բըղխեալ հոգի , անբիւր
բարութեան . լուսով քով լըցո՛
լոյ մեզ յայսմ առաւօտուն :

Երէք անձնի՛նք և մի՛ բնութիւն , մի՛
աստուածութիւն . զքե՛զ խոստո՛-
ղանիմք յաւե՛տ սուրբ երրորդու-
թիւն :

Մագթանք :

Լուսովդ քո քրիստոս՝ ամենեքեան
լուսաւորեցաք , և ՚ի սուրբ խաչ քո
փրկիչ հաւատացեալքս ասպաւինե-
ցաք : Լուր մեզ աստուած փրկիչ
մեր , տուր մեզ զխաղաղութիւն քո .
և արա առ մեզ զողորմութիւն քո
մարդասէր տէր :

Քարոզ :

Եւ ևս խաղաղութեան գտէր աղա :
 Փառաւորեացուք զամենակալն աւ-
 տուած՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօ-
 տու յարարածս իւր . ծագեացէ եւ
 այժմ՝ զառատ ողորմութիւնն իւր ՚ի
 վերայ փառաբանչաց անուան իւ-
 րոյ : Ամենակալ տէր աստուած մեր .
 կեցո և ողորմեա :

Աշօթք :

Չառաւօտու աղօթս և զբանաւոր
 պաշտօնս , ընկալ ամենակալ ամե-
 նամեծդ աստուած ՚ի .քո անասյա-
 կան և յերկնային խորանադ : Մա-
 գեա առ մեզ զարդարութեան և
 զիմաստութեան զլոյս .քո . արա ըզ-
 մեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուրն-
 ջեան . որպէս զի ՚ի գալ աւուրս եր-
 կիւղածութեամբ փարեացուք ըզ-
 կեանս մեր . և առանց դայթակղու-
 թեան կատարեացուք : Զի դու ես
 օգնական և փրկիչ մեր . և .քեզ վա-
 յելէ փառք իշխանութիւնն և պա-
 տիւ . այժմ և միշտ և յաւի :

Տէր հովուեացէ զիս . և ինձ ինչ ոչ
պակասեցի :

Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց
զիս . և առ ջուրս հանգստեան սը-
նոյց զիս :

Գարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջ
նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս ար-
դարութեան վասն անուան իւրոյ :
Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ըստ
ուերաց մահու , ոչ երկեացց 'ի չա-
րէ , զի դու տէր ընդ իս ես :

Յուպքո և դաւազան՝ նոքա մխի-
թարեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց :
Օծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակէ
քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :
Ողորմութիւնքո տէր զհետ իմ
եկեացէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց . բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-

ցից զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր .
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զկամս քո . զի դու
ես սատուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուցես
զիս . արդարութեամբ քով հանցես
'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութիւն քով սատակեա զթշնա
միս իմ . և կորո զամենայն նեղիչս ան
ձին իմոյ . զի ես ծառայ քո եմ :

Սատուած մեր ապաւէն և զօրու
թիւն . օգնական 'ի վերայ նեղու
թեանց , որք դաին զմեզ յոյժ :

Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի
խռովիլ երկրի . 'ի փոփոխիլ լերանց
'ի սիրտս ծովու :

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա .
խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ
նորա :

Գնացք դետոց ուրախ առնեն ըզ

բաղաբն աստուծոյ . և սուրբ արար
 զյարկս իւր բարձրեալն :

Աստուած 'ի մէջ նոցա , և նոքա մի
 սասանեսցին . օգնեսցէ նոցա աստ-
 ուած 'ի վազորդէնէ մինչեւ 'ի վա-
 զորդեան :

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհ
 հեցան թագաւորու թիւնք . և տ
 զձայն իւր բարձրեալն՝ և խռովե-
 ցաւ երկիր :

Տէր զօրու թեանց ընդ մեզ . ընդ ու-
 նելի է մեր աստուած յակոբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս աստու-
 ծոյ , որ արար զնշանս և զարուես-
 տըս 'ի վերայ երկրի :

Եհար զսպտերազմ 'ի ծագաց մինչ
 չեւ 'ի ծագս երկրի . զաղեղունս
 փշրեաց , զղէնս խորտակեաց , եւ
 զասպարս այրեաց հրով :

Կանխեսցէք և ծաներուք , զի ես եմ
 ամ . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և
 բարձրացայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրու թեանց ընդ մեզ . ընդ ու-
 նելի է մեր աստուած յակոբայ :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց . և
տէր յընկերել ինձ վուժա :

Ամաչեացեն եւ յամօթ լիցին , ոյք
խնդրէին զանճն իմ . դարձցին յե-
տըս և ամաչեացեն , ոյք խորհէին
ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք .
ոյք ասէին ինձ վաչ վաչ :

Յնծացեն և ուրախ լիցին ՚ի .քեզ
ամենեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ
տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ , մեծ է
աստուած . և ոյք սիրեն զփրկու-
թիւնս քո :

Ես ազքատ և տնանկ եմ , աստուած
օգնեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ
ես . և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար :
Տուր զօրութիւն ճառայի քո . կե-
ցո զորդի ազախնոյ քո . եւ արա
առիս նշան բարութեան :

Տեացեն առելիք իմ և ամաչեացեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և միսի
թարեցեր զիս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ԵՐԴ .

74 ^մՃաննա ^մպարհ . և ^մճըշմարտոն ^մԼ
 թիւն . և ^մկեանք ^մքրիստոն ^մս . և
 ու ^մճնորդեալ ^մհոգւոց ^մմեք ^մրոց .
 յերկրէ ելանել յերկինս :
 Գուռըն կեանք ^մմրտից ^մյ
 յիսուս , մոյժ եւ ըզմեզ առ
 հայրքո և հոգի . երգել միշտ ըզ
 փանս :

Յորդորակ .

Ճաննապարհ բարի քրիստոնս և ^մճըշ
 մարտոն ^մԹիւն , առաջնորդ ^մհոգւոց
 մերոց ^մյերկրէ ^մի ^մյերկինս :
 Գուռըն կեանք ^մմրտից ^մյս . աստ
 ուած ^մճըշմարտ . մոյժ և զմեզ առ
 հայրքոք . ^մհոգւովըզ սրբում :

Մաղմար .

Տէր , ուղղեա զգնացս մեր ^մի ճա
 նապարհս խաղաղութեան . տէր
 ուղղեա եւ առաջնորդեա ^մհոգւոց
 մերոց եւ ամենայն ^մհաւատացելոց
 գնալ յարդարութեան ^մճաննապար
 հըն և ^մի կեանսն ^մյաւիտենից :

Քարոզ :

Աղաչեսցուք զամենակալն անձ՝ զի
 յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս
 ծառայից իւրոց 'ի բարի և 'ի խա
 ղաղութիւն : Ամենակալ տէր աս
 տուած մեր . կեցո և ողորմեա :

Աղթք :

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ
 խաղաղութեան , բրիստոս անձ մեր ,
 առաջնորդեա մեզ գնալ 'ի ճանա
 պարհս քո արդարութեան . և խա
 ղաղութեամբ ժամանել 'ի նաւա
 հանգիստն կենաց և փրկութեան՝
 շնորհօք ողորմութեան քոյ . զի դու
 ես օգնական և փրկիչ մեր . և քեզ
 վայելէ փառք իշխանութիւն և պա
 տիւ . այժմ և միշտ և յաւի :

Աղթք աւուրց պահոց , յորս տօն ոչ լինի :

Օրհնեալ ես , տէր աստուած փրկ
 կիչ մեր , որ յամենայն ժամ ընդ
 մեզ ես , և ոչ երբէք թողուս 'ի
 ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ՝ որք հա

ւատով և ճշմարտութեամբ կար-
 դան առ քեզ : Աղաչեմք և խնդ-
 րեմք 'ի քէն , տէր , ճանապարհոր-
 դակից լեր ծառայից քոց քոյին վե-
 րակացութեամբ՝ պահելով 'ի խա-
 ղազութեան . և առաջնորդեա մեզ
 միւսանգամ խաղաղութեամբ եւ
 խնդութեամբ հասանիլ յիւրաքան-
 ջիւր 'ի բնակութիւնս 'ի քրիստոս
 յիսուս 'ի տէր մեր : Արուժ վայելէ
 փառք իշխանութիւն եւ պատիւ .
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
 տենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
 ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Կարգաւորութիւն հասարակաց ազօթից երբորդ ժամուն : Ար
կատարի 'ի գէժն ինձան Հոգւոյն սրբոյ , և 'ի գէժն նախածօրն
Տաշակեան , և ազատութեանն Քրիստոսի :

**Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ աստուած
ճշմարիտ . ամէն :**

Սաղմս . Ծ :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում . ըստ բա
զում գթութեան քում քաւեա
ղանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուա զիս յանօրէնութե
նէ իմմէ . և 'ի մեղաց իմոց սուրբ
արա զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գի
տեմ , և մեղք իմ առաջի իմ են յա
մենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղաց տէր , եւ չար ա
ռաջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո ,
և յազթող 'ի դատել դաս :

Անօրէնու թեամբ յղացաւ, եւ 'ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու տէր զճճմարտու թիւն սիրեցեր,
զանյայտս և զծածկեալս իմաստու
թեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեա յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց,
լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ տէր զցնծու թիւն
եւ զուրախու թիւն, եւ ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց,
եւ զամենայն անօրէնու թիւնս իմ
քաւեա յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստ
ուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի
փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոյ, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ
յինէն:

Տուր ինձ ցնծու թիւն փրկու թեան
քոյ, և հոգւով պետու թեան քոյ
հաստատեա զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս
քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Պրկեա զիա յարե՛նէ աստուած , աստուած փրկու թեան իմոյ . ցնծացէ շէզու իմ յարդարութեան քում : Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո : Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէար . բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ , զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աստուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի , և շինեսցին պարիսպքն երուսաղէմի : Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագքս արդարութեան . յորժամ ու խտից պատարագս հանցէն 'ի սեզանքս զուարակս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երգ երրորդի ժամու աւուրն՝ զինի Աղօրմեային :

Օրհնեմք ըզբե՛զ, հայր անընկիզբն , ԳԿ
 էից էանկ 'ի յանգոյնց , բարձեր ձեռօք նիւթ 'ի հողոյ եւ ստեղծեր մարդ 'ի պատկեր քո . զլուխըն ու

տից խոնարհեցաւ զի զպատուի-
րանքո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք
ըստ անառակին [Ժէ հայր մեղաց
քեզ 'ի յերկի'նս :

Երկնաւորացն անբըննելի , եղեր
մարդկան տեսնելի . զգեցար պատ-
կեր հողեղինի պատկերըդ հօր ան-
փոխելի . ելեր յերրորդ ժամ 'ի խա-
չին վասն ադամայ նախաստեղծին ,
ընդ աւազակին քում խաչակցին ար-
ժանացո ըզմեզ դրախտի'ն :

Թագաւոր [Թագաւորաց , առատա-
բուղիս հոգի շնորհաց . ժողովելոցն
'ի վերնատանն առաքելոցն երկո-
տասան . 'ի հրոյ լեզուս երեւեցար
յոգիս նոցա վերանըստար . լուր
յանունքո ժողովելոցս , էջ և ան-
մեզ յերրորդ ժամուս :

Մարթանք :

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս
են , 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս ,
տէր , և յօտարէն պահեա զճառայս

քո մարդասէր տէր :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Քարոզ մեծ պահոցն 'ի Յովհաննու մանդակունւոյ աստուծալ :

Միաբան ամենեքեան գոհացարուք
զմարդասէրն աստուծոյ և զխրկչէն
մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ : Որ ա-
զատեաց զազգս մարդկոն 'ի դատա-
պարտութենէ անիծիցն . և եբարձ
զմեղս աշխարհի 'ի ժամուս յայսմիկ
խաչիւն իւրով . և շնորհեաց առա-
տապէս զպարգեւս հոգւոյն սրբոյ
երանելի առաքելոցն : Խնդրեսցուք
հաւատով զի զմեզ զամենեւեան
արասցէ հաղորդս մեծամեծաց եւ
աստուածային բարեացն այնոցիկ ,
աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ա-
մենայն սրբոյ , որք աստ և ընդ ամե-
նայն տիեզերս : Որպէս զի անարատ
վարուք , եւ ճշմարիտ առաքինու-
թեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա
յայսմ աշխարհիս , զմասն և զվիճակ
ժառանգութեան ընկալցուք ընդ

ամենայն սուրբս նորա . զքնակու-
 թիւն յաւիտենական և երկնային
 խորանայն : Զոր խոստացաւ սիրե-
 լեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած
 յիսուս քրիստոս . տէր մեր կեցո և
 ողորմեա : Զժամս և զառաջակայ զ-
 րբս խաղաղութեամբ անցուցանել
 հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա-
 քաւու թիւն և զթողութի յան .
 Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Աբբօ .

Որ 'ի քրովբէական և յանպատում
 հանգուցեալ ես յաթոռ . և այցելու
 ես միշտ արարածոց քոց : Որ և 'ի
 ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելե
 առաքեալն զնորհս հոգւոյդ սրբոյ
 Գու , տէր , յառաջակայ ժամուս՝ և
 յաւէտ մինչեւ 'ի կենցաղոյս աւար-
 տումն՝ տպաւորեալ միացո՛ զմեզ
 քնդ ամենայն բարեգործութեան
 յորդորմունս . և խոստացելոց բա-

բեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժա
նի արա . տէր մեր և փրկիչ յիսուս
քրիստոս : Որ ես օրհնեալ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ , այժմ և միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս ,
բանդ աստուած , էակից հօր և ա
րարչակից սուրբ հոգւոյդ : Որ եւ
զնախաստեղծին պատուիրանազան
ցութիւն պտղոյն ճաշակման՝ նշա
նաւ ամենայաղթ խաչիւ քո՝ ՚ի ժա
մուս յայսմիկ ենթադրեալ՝ ՚ի կեն
դանութիւն փոխեցեր . և զանօրէ
նութիւնս մեր ՚ի նմա բեւեռեալ՝
կեանք անապական , և նորոգումն
կենաց յուսացելոց ՚ի քեզ խոստա
ցար : Արոց մասնաւորիլ եւ զմեզ
արժանի արա , տէր մեր յիսուս
քրիստոս , որ ես օրհնեալ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ . այժմ եւ
միշտ և յաւի :

Տէր աստուած օրհնեալ . օրհնեալ սղ
է տէր զօրհանապաղ :

Աստուած մեր , աստուած կենա-
 րար , և նա փրկեացէ զմեզ :
 Տէր աստուած օրհնեալ , օրհնեալ
 տէր զօրհանապազ , առաջնորդեացէ
 մեզ աստուած փրկիչ մեր :

Քրդ :

Խնդրեացուք հաւատով ՚ի տեառ-
 նէ փասն ճանապարհորդաց հարց
 և եղբարց մերոց , որք ընդ ծով և
 ընդ ցամաք գնասցեն . որպէս զի
 առաջնորդեացէնոցա , խաղաղութիւն
 պահեացէ , և տարեալ հասուցէ
 յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աստ-
 ուած մեր : Ասն զի նա ինքն է
 առաջնորդ կենաց , և յոյս փրկու-
 թեան . որ յաջողէ ծառայից իւրոց
 խաղաղութեամբ հասանիլ ՚ի նա-
 ւահանգիստն կենաց և փրկութե :
 Ամենակալ տէր անձ մեր . կեցո և :

Արթ :

Առաջնորդեա մեզ , տէր անձ մեր ,
 և ուսո՛ մեզ գնալ ՚ի ճանապարհա-
 քո արդարութեամբ . պահեա ՚ի

Խաղաղութեան զկեանս մեր, եւ
 զզնացս 'ի հաճոյս քո. ժամանեցո
 զհոգեւոր և զմարմնաւոր ընթացս
 ծառայից քոց անարատ ճանապարհ
 հաւդ յաւիտենական 'ի կեանսդ.
 Հնորհօք միածնի քոյ տեառն մերոյ
 և փրկչին յիսուսի բրիտոսի, որ եւ
 զեւ մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս
 փրկութեան: Ընդ որում օրհնեալ
 ես հայր ամենակալ հանդերձ կեն
 դանարար և ազատիչ սուրբ հոգ
 ւովդ, այժմ և միշտ և յաւի:

Յիշեա տէր զպաշտօ:

Բարերար և բազումողորմ աստ:

Մաղանս - Իբ:

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ
 պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց
 զիս. և առ ջուրս հանդստեան սը
 նոյց զիս:

Գարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջ
 նորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս ար
 դարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ըստ
 ուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի շա-
 րէ, զի դու տէր ընդ իս ես :

Յուպ քո և գաւազանն՝ նորա միտի-
 թարեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
 զան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

Օճեր իւզով զգլուխ իմ. բաժակ
 քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ
 եկեացէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
 իմոց. բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն
 ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-
 ցից զի առ քեզ տէր համբարձի
 զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր.
 զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զկամս քո. զի դու
 ես աստուած իմ :

Հողի քո բարի առաջնորդեացէ ինձ
 'ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
 զիս. արդարութեամբ քով հանցես

'ի նեղու-թե՛նէ՛ զանճն իմ :
 Ողորմու-թի՛ք .քով սատակեա զթշնաւ
 միա իմ . և կորո զամենայն նեղիչս ան-
 ձին իմոյ . զի ես ծառայ քո եմ :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

Քարոզ :

Եւ և ս խաղաղու-թեան՝ զտէր աղա :
 Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբա-
 րերար հոգին աստուած , և խընդ-
 րեսցուք զողորմու-թիւնն 'ի նմանէ ,
 զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն պա-
 տուհասի յանցանաց մերոց բարե-
 րարու-թեամբն իւրով : Ամենակալ
 տէր աստուած մեր . կեցո և :

Աղթք :

Սաղաղու-թեամբ .քով հոգիդ սուրբ
 աստուած ճշմարիտ՝ որ 'ի վեր է քան
 զամենայն միտս եւ զխորհուրդս ,
 միսի-թարեա զանձինս ծառայից քոց՝
 ընդունելով զաղաչանս մեր . անցո
 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յան-
 ցանաց մերոց բարերարու-թեամբ .
 քով : Ներեա և լուր մեզ , քաւեա

և թող զվեղս մեր արժանաւորեա
գոհու թեամբ փառաւորել զքեզ
ընդ հօր եւ ընդ որդւոյն միածնի,
այժմ և միշտ և յաւի :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս.
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից վեցերորդի ժամուն :
 որ կատարի 'ի գէմս հօր Աստուծոյ : այլ և 'ի գէմս շարշարա-
 նաց և խաչելութեան որդւոյն Աստուծոյ :

**Օրհնեալ հայր սուրբ աստուած
 ճշմարիտ . ամէն :**

Սաղմոս . Ծ :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի
 ողորմութեան քում . ըստ բազում
 գթութեան քում քաւեա զանօրէ-
 նութիւնս իմ :

Առ աւել լուա զիս յանօրէնութիւն ,
 և այլն : Տե՛ս յերես . 354 :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երգ վեցերորդի ժամուն :

Խաւարեցան լոյսն արե՛ռնն 'ի վեց-
 երորդ ժամ ո՛ւրբաթո՛ւնն . ծանոյց
 թէ լոյսն արարչական նրսե՛մացոյց
 զլոյսն ե՛զական . կախեալ ըզքե՛զ
 մերկ 'ի խա՛չին , քօղով ստուե՛րաւրն
 ծանձկե՛ին . հե՛րքեա 'ի մէնջ ըզճան

74

բուժիւն շրջող դիւին միջօրէի :
 Չանձրութեան մարտ այսոյն շարի
 որ յայտմ ժամուս պատերազմի .
 զօղեալ յոգւոց մեր հերքեցի քո
 նըշանաւ սրբոյ խաչին . ճըմար-
 տութեան քո ճառագայթ զան 'ի
 յերկնից անկեալ փայլանին . մեր-
 ժեալ 'ի մէնջ հալածեցէ և զմեզ
 լուսով քո վառեցէ :

Յայս միջօրեայ տուրնջեան ժա-
 մուս վայելչական աչաց մարմնոյս .
 նե՛տիւք գաղտնեաց մի խոցեցուք
 'ի խաւարէն որ 'ի ծածոնկ . շուր-
 ջանակի բանակեցեն ըզմեօք բա-
 նակըք հրեշտակաց . որք պարակից
 մեզ լինելով ըզքեզ ընդ հօր փա-
 ռատօրելով :

Մարտանք :

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս
 են 'ի մեղաց իմոց սուրբ ա :
 Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Արթուրն մտօք և անզբօս խորհրդ
 դով կացցուք միաբան յաղօթս ա
 ռաջի տեառն մերոյ և փրկչին յի
 սուսի քրիստոսի ։ Հաւատով խընդ
 րեսցուք ՚ի նմանէ զհրեշտակ խա
 զաղութեան պահապան անձանց մե
 րոց . որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ
 զմեօք , և աներկիւղ պահեսցէ ըզ
 մեզ յամենայն հրեղէն նետից սա
 տանայի , որ թռչի ՚ի տուէ , յիրաց
 խաւարային գնացից՝ ՚ի գայթակ
 զութենէ դիւին ՚ի հասարակ ա
 լուր ։ Յորմէ զգուշութեամբ պա
 հելով աղօթիւք և բարեխօսութի
 ւամենայն սրբոց , շնորհեսցէ մեզ
 մարդասէրն աստուած կեալ առա
 քինութեամբ ՚ի փրկութիւն ան
 ձանց մերոց , ՚ի պատիւ և ՚ի փառս
 կենդանացուցիչ անուան իւրոյ ։
 Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք ՚ի
 յայտնութեան միածնի որդւոյն
 աստուծոյ . կերպարանակից առնել
 զմարմին խոնարհութե մերոյ՝ ըստ

նմանու թեան մարմնոյ փառաց իւ-
 րոց . վասն զի զայս խոստացաւ սի-
 բեւեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած
 յս քս տէր մեր . կեցո և ողորմեա :
 Զժամս և զառաջակայ օրս խաղա-
 զու թեամբ անցուցանել հաւա-
 տով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ : Զքաւու թիւն : Զսրբոյ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Աբբէ :

Զգեցո մեզ տէր աստուած մեր զէն
 արդարու թեան , զօրաւոր և յաղ-
 թող լինիլ ընդդէմ սատանայական
 պատերազմաց . և զամենայն հրեղէն
 նեւոս նորա շիջուցանելով՝ անկաս-
 կած լիցուք յիրաց խաւարային գը-
 նացից՝ 'ի գայթակղու թենէ դիւին
 'ի հասարակ սուուր : Եւ զգաստա-
 ցեալք վայելչական տուրնջեամբս՝
 առաքինու թեամբ կացցուք 'ի փր-
 կու թիւն անձանց մերոց . 'ի պատիւ
 և 'ի փառս սրբոյ երրորդու թեանդ ,
 այժմ և միշտ և յաւի :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Երկնաւ որ խաղաղութեամբդ քով
պարսպեալ պահեա զանձինս մեր
տէր զօրութեանց : Ասան զի դու ես
աստուած խաղաղութեան, և բայ
ի քէն զայլ որ ոչ գիտեմք. և զանուն
քո ամենազօր՝ կարգամք յօգնակա
նութիւն անձանց մերոց : Նայեա
յերկիրպագութիւնս մեր. և ուսո
մեզ առնել զարդարութիւն ճշմար
տութեան : Եւ գոհութեամբ փա
ռաւորեսցուք զհայր և զորդի և ըզ
սուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և :

Տէր՝ մի՛ յիշեր զմեզս մեր զառաջինս . սլ
վազվազեսցէ առ մեզ ողորմութիւն
քո տէր, զի աղքատացաք յոյժ :
Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝
վասն փառաց անուան քոյ :
Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս
մեր վասն անուան քոյ :

Քարոզ :

Ասան հիւանդաց և ամենայն վըշ
տացերոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր

քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի
 ողորմութեան իւրում. և բժշկես-
 ցէ զախոս եւ զհիւանդութիւնս
 հողւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց.
 և կատարեալ առողջութեամբ հա-
 սուսցէ զամենեւեան 'ի մշտնջենա-
 ւոր և յանախտ կեանս: Ար առա-
 քեցաւ 'ի հօրէ 'ի բժշկութիւն ազ-
 գի մարդկան՝ միաձին որդին աստու-
 ծոյ. տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիս-
 տոս կեցո և ողոր:

Առջե՛

Փարատեա զցաւս և բժշկեա զհի-
 ւանդութիս 'ի ժողովրդէնէ բումմէ
 տէր աստուած մեր, և շնորհեա ա-
 մենեցուն զկատարեալ առողջութի-
 նչանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով.
 որով բարձեր զտկարութիւն ազգի
 մարդկան, և դատասպարտեցեր ըզ-
 թշնամին կենաց և փրկութեան մե-
 րոյ: Գու ես կեանք մեր և փրկու-
 թիւն՝ բարերար եւ բազումողորմ
 աստուած, որ միայն կարող ես թո-

դուլ զմեզս՝ և մերժել զախտս եւ
 զհիւանդութիւնս 'ի մէնջ . որում
 յայտնի են պէտք կարեաց մերոց .
 պարգեւիչք բարեաց՝ պարգեւեա
 զառատ ողորմութիւնքո 'ի վերայ
 արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր
 պիտոյից . յորոց հանապազ փառաւ
 շորեալ գովի ամենասուրբ երրոր
 դութիւնդ , այժմ և միշտ և յա :

Յիշեա տէր զպաշտօ :

Բարերար և բազումողորմ աստ :

Սաղմոս . 10 :

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզ
 տնանկն յաւուր չարի փրկէ զնա
 տէր :

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ , եւ
 բանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի ,
 եւ ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնա
 մեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա 'ի մահիճս ցա
 ւոց իւրոց , զամենայն անկողինս նո
 րա դարձուցանէ 'ի հիւանդութե
 նէ նորա :

Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ . բը-
 ժբշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ .
 Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
 րելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ
 յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեսուն՝ ընդունող իմ ես,
 ապաւէն իմ աստուած , և ես յու-
 սամ 'ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորողայթէ որսո-
 զին , և 'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :
 Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի
 հովանի թեւոց նորա յուսացիս :
 Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝
 ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի ,
 և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :
 Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի , 'ի գայ-
 թակղութենէ գիւին 'ի հասարակ
 աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք ,
 և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ-
 քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեացիս
 դու , և զհատուցումն մեղաւորաց

տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես :
 Ձբարձրեալն արարեր քեզ ապա-
 ւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք,
 և տանջանք մի՛ մերձեցին ՚ի յարկս
 քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատու իրեալ է
 վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամենայն
 ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
 քեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի
 զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
 դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
 և զվիշասին :

Քանզի յիս յուսացաւ, և վրկեցից
 զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ
 զանուն իմ :

Կարգասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա.
 և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան :

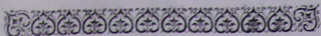
Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա.
 երկասն աւուրբք լցուցից, և ցու-
 ցից նմա զփրկութիւն իմ :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաւ
 Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի հօրէ
 վասն քաւութեան մեղաց եւ թո
 ղութեան յանցանաց. փրկելոյ զմեզ
 ՚ի վշտաց և ՚ի նեղութեանց. իջանե
 լոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և
 գթութեան տեառն աստուծոյ ա
 մենակալին. կեցո և ողորմեա:

Առթիւ:

Հայր գթութեանց եւ աստուած
 ամենայն մխիթարութեանց. որ մը
 խիթարես զմեզ յամենայն նեղու
 թեան մերում. լուր և այժմ ձայնի
 պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդու
 նելով զազաչանս մեր. անցո ՚ի մէնջ
 զցատումն պատուհասի յանցանաց
 մերոց քարերարութիւնքով: Ներեա
 և լուր մեզ. քաւեա և թող զմեզս
 մեր. արժանաւորեա գոհութեամբ
 փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և
 ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:
 Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն:
 Հայր մեր որ յերկինս:

Կորգաւորութիւն հասարակաց աղօթից իններորդի ժաման :
որ կատարի 'ի զեմ որդւոյն Աստուծոյ : այլ և մահուանն'
և բանական հոգւոյն աւանդմանն :

**Օրհնեալ որդիդ սուրբ աստուած
ճշմարիտ . ամէն :**

Սաղմս . Ծ :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում . ըստ բազում
գթութեան քում քաւեա զանօրէ-
նութիւնս իմ :

Առաւել լուա զիս յանօրէնութիւն .
Լ . այլն : Տե . յերե . 351 :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երգ իններորդի ժաման :

Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ գէ
երէք ժամու խաւարելոյ . պայծա-
ռացեալ յիններորդին 'ի տիւ լը-
ման մահու ստուերին . Չահրդ լու-
սոյ մեծապայծառ աւանդեցեր զհո-
գիդ առ հայր . ահիւ կրցորդ քեզ

Ի՛յ յերկինս ըզմե՛զ ուղղեա հոգւով
քոյի՛ն :

Սանդարամետըք սարսեցի՛ն զկա-
պեալ հոգիան արձակեցին . վե՛մք ՚ի
վիմեզ պատառեցան ՚ի տապանաց
մեռեալք յարեան . տարերք երկրի
տատանէին և աշխարհի սիւնք դո-
ղային . բամեալքս առ քեզ պաղա-
տեսցուք զի ընդ արդարսն դա-
սեսցուք :

Յուցեր յայնժամ ըսքանչելիս և այ-
ժամ մեզ ողորմեսցիս . լիւծեալ բը-
նութիւնս քեւ ողջացաւ , շնորհեա
եւ մեզ լինել անցաւ . փոխան մա-
հու քո կենարար կեցո՛ւ ըզմեզ տէր
բարերար . քեզ պաղատիմք ըստ ա-
ւազակի՛ն յիշեա ըզմեզ յօրն ահա
գի՛ն :

Մաղթանք :

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս
են , ՚ի մեղաց իմոց սուրբ ա :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղան :
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հա-
 ւատով՝ կացցուք միաբան յաղօթս
 առաջի տեսուն մերոյ և փրկչին յի-
 սուսի քրիստոսի , յիշելով զմեծա-
 մեծս նորա զանչափ շնորհս , զհամ-
 բերութիւն կենսատու խաչին , և
 զհեղումն ազատեցուցիչ արեաննո-
 րա , և զոսին նմանս՝ որ յայսմ ժա-
 մու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց
 նա : Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ-
 ածելով՝ սրբեցցուք ՚ի մեղաց զխոր-
 հուրդս՝ զբանս՝ և զգործս մեր . կա-
 տարեցուք զսրբութիւն անձանց
 մերոյ ահիւն աստուծոյ : Մի՛ յա-
 պաղիցուք խոստովան լինել նմա ըզ-
 մեղս մեր և խնդրել զթողութիւն
 մեղաց մերոց , զի մի՛ կորիցիմք անա-
 պաշխար զյաւ իտե՛նական կորուսան :
 Այլ մինչդեռ ժամանակս ՚ի ձեռս է ,
 գործեցցուք զբարիս ՚ի կեանս յայ-
 սոսիկ , օրինակ վարուց մերոց ունե-
 լով զամենայն սուրբս և զյաղթող
 նահատակսն , որք միանգամ ՚ի ըս-

կրղբանէ հաճոյ եղեն տեառն եւ
 վրկչին բոլորեցունց : Արոց աղօ-
 թիւք և բարեխօսութեամբն՝ շը-
 նորհեացէ մեզ մարդասէրն աստ-
 ուած՝ զհաճոյսն իւր եւ զօգուտն
 մեր խորհիլ միշտ և առնել, և ան-
 պատում պարզեւացն հաղորդս գը-
 տանիլ : Զոր խոստացաւ սիրելեաց
 իւրոց ճշմարիտն աստուած՝ յիսուս
 քրիստոս տէր մեր, կեցո և ողորմեա :
 Զժամս և զտռաջիկայ օրս խաղաղու-
 թեամբ անցուցանել՝ հաւատով ՚ի :
 Զհրեշտակ : Զբաւութիւն : Զսրբոյ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Աղորմեաց :

Աղթք :

Տէր զօրութեանց՝ որ կամաւոր
 մահուամբ քով ՚ի ժամուս յայսմիկ
 կենդանացուցեր զմեզ ՚ի մեռելու-
 թենէ մեզաց մերոց, և բեւեռե-
 ցեր զկնիք դատապարտութեան մե-
 րոյ ՚ի խաչին, եւ շնորհեցեր աղա-
 տութիւն ազգի մարդկան ՚ի ծառա-
 յութենէ ապականութեան՝ յազա-
 ատութիւն վառաց՝ հեղմամբ արեան

քոյ սրբոյ : Ընկալ և այժմ զազաչանս
մեր . եւ յաջողեա մեզ՝ ուղիղ հա-
ւատով եւ առաքինասէր վարուք՝
կեալ յայսմ աշխարհիս , և արժանա-
ւոր լինել յաւիտենական և երկնա-
յին ուրախութեանցն ընդ ամե-
նայն սուրբս . քո : Եւ գոհանալով
փառաւորել զքեզ ընդ հօր և սրբոյ
հոգւոյդ , այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .
Աստուծոյ երկիրագեցութիւն :

Բազում ողորմ աստուած և հաստիչ
խաղաղութեան՝ հաստատեա զան-
ձինս մեր քոյով խաղաղութեամբդ ,
որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի
զամենայն արարածս . քո՝ ուղիղ հը-
րամանաւդ մատակարարելով , վասն
զի՛ այդ իսկ է կամք . քո՝ խաղաղական
և հոգեւոր սիրով կալ մեզ սու մի-
մեանս , և սպասել արթուն մտօք
յայտնութեան միածնիդ աստուծոյ
և փրկչիդ մերոյ յիսուսի . քրիստոսի .
որում արժանաւորք եղիցուք հան-
գիալել ամպովք ընդ առաջ տեառն

յօղս : Գուարթերես կացցուք յաջ-
մէ քումմէ ընդ սուրբս և ընդ սի-
րելիս անուանդ քո սրբոյ . եւ ժա-
ռանդեցուք զպատրաստեալն 'ի
սկզբանէ աշխարհի սրբոյ քոյ զար-
քայու թիւնդ : Եւ ընդ նոսին գոհա-
նալով փառաւորեցուք զքեզ ընդ
հօր և ամենասրբոյ հոգւոյդ . այժմ
և միշտ և յաւի :

սղ Տէր մի՛ մատնէր զմեզ իսպառ վասն
անուանդ քում սբյ . մի՛ ցրէր զուխ-
տըս քո . եւ մի՛ 'ի բացեայ առնէր
զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :
Վասն արբահամու սիրելոյ քո ,
իսահակայ ծառայի քո , և իսրայելի
սրբոյ քո :

Տէր՝ մի՛ մատնէր զմեզ իսպառ վասն
անուանդ քում սբյ . մի՛ ցրէր զուխ-
տըս քո . եւ մի՛ 'ի բացեայ առնէր
զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

Երգ տեառն Ներսէսի :

բձ Նահապետին արբահամու հայց-
մամբն ընկալ տէր զաղաչանս : Եւ

ճառային քում սահմակայ խընդըր-
 ուածովք 'ի մեզ գըթա՛ն : Բենատե-
 սին խորայէլի : Սիրով սրբոյն 'ի մեզ
 խնայեա : Նըքսըրբեան երիւք սո-
 ցին : Սըրբեա զհոգի՛ զմիտս և ըզ-
 մարմի՛ն :

Քարոզ :

Աղաչեսցուք զկենսատու փրկիչն
 մեր քրիստոս՝ որ կամաւոր խաչե-
 լութեամբն իւրով զարարածս փըր-
 կեաց . եւ հեղմամբ արեան իւրոյ՝
 զթողութիւն շնորհեաց յուսացե-
 լոց իւրոց : Ամենակալ տէր ասա-
 ուած մեր, կեցո և ողորմեա :

Առթք :

Անկեալ առաջի քոյ բարերար եւ
 բազումողորմ աստուած՝ աղաչեմք
 ամենայն սրտիւք մերովք և խընդ-
 բեմք զգթութիւն 'ի քէն . որպէս
 խոստացար ճառայից քոց եւ ասա-
 ցեր՝ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք
 հաւատով յանուն որդւոյ 'ի հօրէ ,
 տացի ձեզ : Շնորհեա և այժմ հա-

ւատացել լոցս 'ի քեզ՝ և կատարեաց
 'ի բարի զինդրուածս մեր , զի 'ի
 քեզ եմք ապաւինեալ : Եւ քո ա
 ռատ ողորմութեամբդ մխիթարեա
 զմեզ 'ի կեանս յայտոսիկ . և առաջ
 նորդեալ հաստ յանձառ երկնից ար
 քայութիւնդ , 'ի փառաբանութիւն
 եւ 'ի պատիւ ամենասուրբ երրոր
 դութեանդ . այժմ և միշտ և :

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո :
 Բարեբար և բազում ողորմ աստ :

Սուգնա . ճժդ :

Սիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն սղօ
 թից իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն
 իւր առ իս , և ես յաւուրս իմ կար
 դացի առ նա :

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու .
 և միշտք դժոխոց գտին զիս :

Զնեղութիւն և զանձկութիւն գը
 տի , և զանուն տեառն կարդացի :

Ո՞ տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած
 աստուած մեր ողորմի՝ եւ սպահե
 զտղայս տէր :

Մ. Ես խոնարհ եղէ՛ և տէր կեցոյց զիս .
 դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո , զի
 տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ ,
 զաչա իմ յարտասուաց , և զոտս իմ
 'ի գայլժակղուժեանէ , հաճոյ եղէց
 առաջի տեառն յերկրին կենդա-
 նեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես
 խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ
 ամենայն մարդ սուտէ :

Զինչ տաց տրիտուր տեառն ընդ
 ամենայնի՛ զոր և ետ ինձ :

Զբաժակ փրկուժեան ընկալայց , և
 զանուն տեառն կարգացից :

Զաղօթս իմ տեառն տաց՝ առաջի
 ամենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն մահ
 սրբոց իւրոց . ո՛ր տէր ես ծառայ քո
 եմ , ծառայ և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատու-
 ցից սպտարագ օրհնուժեան , եւ
 զանուն տեառն կարգացից :

Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա. ՚ի գա
ւիթս տան տեառն, և ՚ի մէջքո ե
րուսաղէմ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք.
գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք:
Զօրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վե
րայ մեր. և ճշմարտութիւն տեառն
միտսցէ յաւիտեան:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Շարական տերունեոյ և Մարտիրոսոյ:

աճ Ար ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո
տէր պատուեցնէր ըզմեզ. ընկալ և
այժմ ըզնրնջեցեալսն ՚ի քեզ ուղիղ
հաւատով. ըստ մեծի՝ քում ողոր
մութեան: Ար շնորհօք սուրբ հո
գւոյն լուսաւորեցեր. յիշատակի
իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մար
դասէր. ըստ մե: Արք հաղորդեցան
մարմնոյ և արեան քո տէր. հանգո
զհոգիս նոցա ընդ սուրբքս քո քրիս
տոս աստըւած. քանզի գի՛նք սուրբ

արեանքո՞ւն քո ե՛ն : Միայն օրհնեալդ
 ՚ի կանայս . մայր և միշտ կոյս և ի
 մանալն յոյս . ծընող արարչին մերոյ
 անգագար բարեբանեացո՞ւք :

Արարիչ աստուած եւ ըստեղծիչ ակ
 ազգի մարդկա՞ն . մի անտես առ
 ներ ըզննեցեալսն մեր . այլ հան
 գո՞ զհոգիս նոցա ընդ սուրբքս քո :
 Արդի՞ք միածին յարուժիւն տիե
 ղերա՞նց . մի ան : Հոգի՞ք ճշմա
 ըիտ մըխիթարիչ սրգաւորա՞նց .
 մի ան : Հոգւոյն ըզքեւ հովանա
 ցեալ միայն սըրբուհի . ծընար ըզ
 բանն աստուած զանճառելոյ հօր
 ծընունդ . և յայտնեցա՞ւ միուժիւն
 երրորդուժեանն :

Ար կոչեցեր առ քեզ տէ՛ր ըզտիե բձ
 ղերս ամենայն . ընկալ զմեր ըզնն
 ջեցեալսն ՚ի գո՞գ նահապետին աբ
 բահամու . ողորմա՞ծ տէ՛ր փըրկիչ
 և բարերար : Ար թողո՞ւժեանց ես
 տըւո՞ղ աստուա՞ծ . թող ըզմեղքս

մեր նրնջեցելոցն . կարող յամե-
 նայնի եւ հրգօր . սղոր : Ար լուսա-
 տու ես տիեզերաց քրիստոս ան-
 տրւած . լուսաւորեա՛ւ և զմեր ըզ-
 նրնջեցեալսն լուսով երանաւէ՛տ
 զլուարթնոցն . սղոր : Յոյս մեր և ա-
 պաւէ՛ն մայր տեանն և կոյս սուրբ .
 որ հուր աստուածութեանն ոչ
 բոցակիզեաց զքո սուրբ զորովայն .
 բարեխօսեա՛ւ առ տէր վասը՛ն մե-
 րոյ փրկութեանն :

ԲԿ Ար որդիդ ես և բանդ աստլւած .
 հաւասարակից ընդ հօր յեմութեանն .
 առ քեզ կարդամք մարդասէր . հան-
 զո՛ զհոգի՛ս ննջեցելոց մեր ընդ
 սուրբքս քո : Ար իջեր յերկնից վա-
 սըն մեր . զառաջինն առեր զյան-
 ցանսն ազամայ . մերով բնութեամբ
 բարձեր ՚ի վերայ խաչին անարատ
 ձեռօք . հանգո՛ : Ար լուծեր զիշխա-
 նութիւն մահո՛ւ . կամաւորականն
 մահուամբ քո քրիստոս . բանաւո՛ւ

բանց զազաչանս առաջնի քո հեղեալ
մանթեմք. հանդո՞ : Տիրուհի անա-
բատ մայր տեանն և կոյս մարիամ.
բրովբեական աթոռ ըզբեզ տեսար
ի յերկրի. բարեխօսեա առ տէր վա-
սըն մերոյ փրկութեան :

Հայր բարեգութ որ գթացար ի 42
յազգս որդւոց մարդկան. առաքե-
ցեր ըզմիածինդ ի փրկութիւն. յի-
շեա՞ զհոգիս նրնջեցելոց մերոց . և
հանգո բնդ սուրբըս քո : Արդիդ մի-
ածին որ յարեարդ ի մեռելոց . ի
միւսանգամ գալըստեանն քո՞ յա-
րութիւն մեզ խոստացար . յիշեա՞ :
Հոգիդ ճըմարիտ մըխիթարիչ սը-
գաւորաց . ազաչանօք սուրբ անձա-
նին և ամենայն քոց սրբոց . յիշեա՞ :
Ի բարեխօսութիւն փութացիր
մեզ սուրբ անտուածածին . առ ի
փրկել ըզժողովուրդս ի մեղա՞ց
եւ յապականութենէ :

Յանրակրգբնական ծոցոյ հօր խո. 42

նարհեալ բանրդ մարմնացար ՚ի կու-
 սէն վասըն փրկու թեան մերոյ . ա-
 ղաչեմք ըզբեզ . զնընջեցեալսն մեր
 ՚ի բեզ ուղիզ հաւատով . յիշեա-
 տէ՛ր յորժամ գաս թագաւո-
 րու թեամբըք . քո՛ Անոխակալ բաղը-
 րու թեամբ որդի՛ աստուծոյ . հաճե-
 ցար բառնալ ըզմեզս աշխարհի՛ քո
 խաչելու թեամբն . աղա : Ամաւո-
 րական մահուամբ քո լուծէր զեր-
 կունըս մահու . և արժանի արարեր
 թողու թեան յանցանաց քաւիչ քո
 արեանբ . աղա : Ար փոխանակ մեզա-
 ւորաց զմեռանիլ յանձն սուեր . իջա-
 նելով ՚ի դրժոխս փրկեցեր ՚ի մեզ
 սասէր բանտէն ըզդերեանն . աղա :
 Քարեբանեմք զանչափ քո՛ զմարդա-
 սիրու թիւնդ . որ երեքօրեայ յարու-
 ցեալ զկենդանու թիւն պարզէւե-
 ցեր աշխարհի՛ . աղա : Մաքուր եւ
 անբի՛ծ կոյս յե՛տ ծընընդեան . որ
 մարմնով ծընար զարձակո՛ղն ՚ի կապից

մահու . բարեխօս լեր զասն անձանց
մերոց . փրկելէլ ՚ի սպաննալեաց
զեհե՛նոյն :

Յորժամ հարկանի փո՛ղ զգալլատեանն դձ
քո՛ տէր . յայնժամ զարհուրեալ
գողանն արարածք ՚ի յահէ՛քո՛ւ մտէ՛ .
աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ . հանգո՛ւ և
ըզմեր ըզնրնջեցեալն ընդ սուրբքս
քո . որ միտ յեզ ևս բազում ողորմ :
Յահաբեկ լուսոյ ծագմանն քո՛ տէր .
ցրնձանն գասր անաբի՛նեացն ՚ի վե-
րայ լուսեղէ՛ն անաբոյն . աղա : Անու-
խակալ բազմագու՛թ ողորմած տէր .
մի անտես աններ ըզմեղուցեալքն
յահագինն անուրն . որ մի : Որ իջեր
՚ի յերկնից և մարմնացար ՚ի սուրբ
կուսէ՛ն . անձառելի քոյին ծնրն
գեամբդ , և զիս մի անտես աններ .
այլ սրահեա՛ սպտուական և սուրբ
խաչիւ քո :

Որ թագաւորդ ևս յաւիտենից քը դկ
րիատոս աստուած . ընկալ ըզձանայս

քո՞ ՚ի բարի . Ե՞՞՛ւ շնորհեա ՚ի յա-
 ջակողմեան քում գասիլ : Ար ունիս
 իշխանութիւն մահո՞ւ եւ կենաց .
 հանգո զհոգիս քոց ծառայից . Ե՞՞՛ւ
 Յորժամ կարգի աթո՞ռ տէրութեալ
 նրդ քո . Ե հաստատի ատեան գա-
 տաստանին . յայնժամ խնայեա՞ ՚ի
 ծառայս քո . Ե՞՞՛ւ : Ամենօրհնեալ
 աստուածամայր մարիամ . քերով-
 բէական աթոռ արարչին մերոյ տը-
 նօրէնութեան . զոր երանե՞՞ն ամե-
 նայն ազինըք հանապաղ :

մաղ Հողւոցն հանգուցելոց քրիստոս
 աստուած՝ արա հանգիստ և ողոր-
 մութիւն . և մեզ մեղաւորացս շնոր-
 հեա զթողութիւն յանցանաց :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :

քրդ Ասն հանգուցեալ հողւոցն աղա
 չեսցուք զիրկիչն մեր քրիստոս՝ զի
 զնոսս ընդ արգարան գասեսցէ . եւ
 զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմու-
 թեան իւրոյ : Ամենակալ տէր աստ-

ուած մեր . կեցո և ողորմեա :
Տէր ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր :

Առթ :

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխա
կալ և բարեգու թագ թաքո արար
չական սիրովդ 'ի հոգիս հանգու
ցեալ ծառայից քոց : Յիշեա յաւուր
մեծի գալատեան արքայու թեան քոց :
Արա արժանի ողորմութեան քա
ւութեան և թողութեան մեղաց :
Գասաւ որեալ պայծառացո ընդ սբս
քո յաջակողման դասուն : Զի դու
ես տէր եւ արարիչ ամենեցուն .
դատաւ որ կենդանեաց և մեռելոց :
Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանու
թիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :
Օհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Մագթանք :

Չսաղմոսերգութիւնս և զազաչանս
ընկալցի մարդասէրն աստուած 'ի

Հաճոյս բարերար կամաց իւրոց .
 մեր մեղացն և մեր բազում յանցաւ
 նացն թողու թիւն շնորհեսցէ . 'ի
 շարեաց փրկեսցէ . 'ի մեղաց պա-
 հեսցէ . և նմա փառք յաւիտեանս .
 ամէն :

Օրհնեալ թագաւորու թիւնն հօր
 և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ , այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Եւ ասի ժամանակ ըստ կարգի աւուրց պահոց : և ասնից
տէրունականաց : և ամենայն սրբոց :

Որ 'ի հօրէ առաքեցար վարկիչ եւ պահ
մարմնացար 'ի սրբոյ կուսէն . որ բշ
վասն մեր 'ի յերկնից իջեր և լու- դշ
սաւ որեցեր զտիեզերս : Չխաղա- եշ
ղու թիւն քո տուր մեզ տէր , որ
խաղաղութեանց ես թագաւոր .
զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝
որ յամենայնի ես դու կարող մար-
դասէք :

Որ ըստ ամենայն միտս անցանես , դշ
զխաղաղութի քո աստուած տուր ուր
մեզ հանապաղ՝ զքեզ աղաչեմք :

Միածին որդի և բանդ աստուած կիր
և անմահ էութիւն , որ յանձն ա-
ռեր մարմնանալ 'ի սրբուհւոյ աս-
տուածածնէն եւ 'ի միշտ կուսէն .
անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչե-
ցար քրիստոս աստուած մեր . մա-
հուամք զմահ կոխեցեր . մինդ 'ի
սրբոյ երրորդութենէն՝ փառաւօ-

րակից ընդ հօր եւ սրբոյ հոգւոյն՝
կեցո զմեզ :

ճնն

Աստուածածինն հարսնացեալ ըզ
բանն անսկիզբն յղացար ե զաստ-
ուածն անիմանալի ծնար . զանպա-
րագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր .
նմա անդադար բարեխօսեա վասն
անձանց մերոց :

ճնն

Աստուածածին զքեզ խոստովա-
նեալ երկրպագէ ե կեղեցի ու զղա-
փառաց . քանզի՝ ուր քերովբէքն
բազմաչեայք ե աթոռք հրանիւթք
ե վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ
ոչ իշխէին , կրեցեր անսերմնապէս
զանսպականումն 'ի յարգանգի քում
որպէս աղախին զտէր . ե ծնար որ-
պէս զմարդ զաստուածն բոլորից
զմարմնացեալն առ 'ի քէն զանձառ
զբանն 'ի փրկութիւնն աշխարհի եւ
կեանք անձանց մերոց :

ճնն

Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս մարիամ
աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրու-
թեամբն հովանաւորեալ ե սուրբ
հոգւոյն ե կաւորութեամբն լուսա-

ւորեալ. որ զամենայն գոյու թեանց
ստեղծիչն յղացեալ ճնար անճառաւ
պէս. մարմնացելոյն առ 'ի քէն բա
րեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր:

Օերունին այսօր սիմէօն՝ հոգւոյն
գայր 'ի տաճարն՝ երեւելով քերով
բէիցն վեհագոյն, զի որոց թեւօքն
սաւառնեալ ոչ իշխէին հայիլ 'ի
յահեղ փառացն, սա 'ի գիրկս իւր
բարձեալ համբուրեր համարձակա
պէս եւ գգուէր որպէս զմանուկ.
եւ աղերսելով հայցէր արձակիլ 'ի
խաղաղութիւն:

մն ք
անջ

Անսկզբնական բանդ աստուած, 'ի
վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ
մարդ 'ի կուսէն. և արարիչդ յա
ւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանա
կաւ. սուրբ, տէր սրբութեանց և
անկարօտ մաքրութեանց, եկիր 'ի
տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն
կատարեցեր զարգարութիւն: Ջոր
բարձեալ սիմէօնի զանպարագրելիդ
'ի գիրկս իւր հայցէր, որ արձակիչդ
ես կապելոց՝ արձակեա զես 'ի խա

մն ք
անջ

զաղու թիւն : Ասան որոյ՝ ընդ ձե-
 րուն նոյն սիմէօնի վերագոչեմք առ
 քեզ տէր, սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ՝ տէր
 զօրութեանց, լի են երկինք և եր-
 կիր փառօք քովք ՚ի փրկութիւն
 մեզ քրիստոս աստուած, փառք
 քեզ :

զազ **Չ**ղաղարու ննջումն՝ որպէս կան-
 խագէտ յառաջ ասէիր, որ և ՚ի բե-
 թանխա յառաջէիր՝ զի յարուսցես
 զսիրելին քո : Արդ՝ և մեք գոչելով
 ասեմք, օրհնեալ որ դաս ՚ի չարչա-
 րանս կամեաւ հօր՝ ՚ի փրկութիւն
 անձանց մերոց :

զազ **Յ**որժամ եկեալ կենարարդ ՚ի գե-
 րեզմանն զաղարու, յորժամ եկեալ
 կենարարդ ՚ի գերեզմանն զաղարու,
 աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակելիր
 ասելով՝ զաղարէ՛ արի եկ արտաքս :
 Իսկ մեռեալն ՚ի գերեզմանէն յա-
 րեաւ, եւ նոյն ինքնդ զանմահու-
 թեան պարգևսդ ետուր սիրելոցդ,
 և աստուածային ձայնիւդ ՚ի գերեզ-
 մանէն կոչեցեր : Ասան որոյ՝ և մանչ

կուներ եբրայեցւոց սատովք օրհնել-
ին զանմահ թագաւորու թիւն քո :
Ընդ նոսին և մեք ասեմք, նվաննայ՝
օրհնեալ է զալուստ քո . օրհնու-
թիւն 'ի բարձունս , օրհնեալ որ
զարոյ ես անուամբ տեառն :

Յնժա երուսաղէմ եւ զարգարեա ծաղ
զառագաստ քո սիօն . քանզի՝ ահա
թագաւոր քո քրիստոս նստեալ 'ի
յաւանակի նորոյ՝ հեզու թիւն ցու-
ցանելով զայ մտանէ յառագաստ
քո : Եւ մեք աղաղակեմք, նվաննայ
օրհնեալ եկեալ 'ի յանուն տեառն .
որ ունի զմեժ զողորմութիւն :

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց , մա ղաս
հուամբ զմահ կոխեաց , և յարու-
թեամբն իւրով մեզ զկեանս սար-
գեւեաց . նմա փառք յաւիտեանս
ամէն :

Ահաւոր և սքանչելի է խորհուրդ յին
փրկութեան մերոյ . որ անակիզքն
'ի հօրէ անճառաբար մարմնացաւ
'ի կուսէն . խաչի համբերելով եւ
կամաւոր մահուամբն իւրով զկեն-

դանու թեան մեզ պարզեւեաց շը-
նորհս :

Վին Քանզի յարեաւ 'ի մեռելոց քրիս-
տոս աստուած յաւիտենից արարիչ
եւ յարու թիւն ազգի մարդկան .
զոր օրհնեն անդադար զինուորու-
թիւնք հրեշտակաց եւ ամենայն
զուարթունք երկնից : Ընդ որս գո-
չելով ասեմք , փառք սոսկալի յա-
րու թեան քո տէր :

Հմբ Հիացան վերնական բազմու թիւնքն
տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս
բազմեալ սարսեալ ասէին . ո՞վ է
սա որ զիմեալ գայ յեղովմայ . եւ
եկեալ մտանէ փառօք 'ի փառս .
տէր փառք քեզ :

Հմբ Ար յանպատում աթոռ նստիս եւ
յանմարմնոցն վերօրհնիս , անհա-
սանելի բանդ աստուած , 'ի յերկրի
երեւեցար ճշմարիտ մարդ . զտը-
նօրէնու թեանն կատարեալ զխօր-
հուրդ , խաչի և մահու համբերե-
ցեր . եւ զհրաշալի զյարու թիւնդ
քո ցուցեր հզօր զօրու թեամբ :

այսօր համբարձար փառօք 'ի յերկինս և զկուսածին մարմինդ քո հըրաշատիառապէս լուսազարդեցեր, զոր տեսեալ եսայիսս՝ նախաձայնեալ ասէր, ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յերկրէ: Հիացեալ պետութեանց երկնից գոչէին առ միմեանրս, համբարձէք իշխանք զգրուհս ձեր 'ի վեր և մտցէ թաղաւոր փառաց: Արդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես և հզօր, շնորհեա և մեղ հանդիպիլ քեզ ամպովք 'ի միւսանգամ քո գալատեանդ, որ միայնդ ես մարդասէր:

Աստուած զքեզ խոստովանիմք ըզսուրբ հոգիդ և երկիրպագանեմք, որ ես սլատճառ կենդանութեան եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի, որ զազխտութիւն աշակերտացն բազում գխտութեամբ լցեր, և 'ի հըրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելիօք ցուցար նոցա, աղաղակեմք տէր, խնայեա և կեցո զմեզ:

Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժա

 հոգ

 բշ

նեալ հանգեար յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնոսա, և այժմ տղաչեմք զքեզ սուրբ հոգիդ աստուած, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց եւ խաղաղարար աշխարհի, խնայեա և կեցո զմեզ:

42 **Վ**ասն որոյ և մէք զհոգիդ սուրբ աստուած ընդ հօր և ընդ որդւոյ միասնական խոտոտովանիմք. և հայցեմք մեզ 'ի վերնատուողէդ իզհոգեւորական խաղաղութիւնդ. տէր փառք քեզ:

վար **Ե**րեւի տէրդ այսօր աշակերտացն 'ի Թախորական լերինն. և աշակերտացդ զարհուրեալք աղաղակէին ասելով. արասցուք երիտ տաղաւարս՝ մի տեսունդ, և մի մոխէսի և մի եղիայի: Արդ՝ և մէք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ. առաքեա 'ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ 'ի քոյ միւսանդամ գալըստեանդ և կեցո:

խաչ **Ա**ռաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քոյ անկանիմք երկրպագելով

և խնդրեմք զթողութիւն յանցա-
նաց մերոց . քանզի սովաւ բարձեր
զդատապարտութիւն ազգի մարդ-
կան : Եւ այժմ վասն սրբոց աստ-
ուածացին . քոյ նշանի՞ շնորհեա զերկ-
նային զնազաղութիւնդ ամենայն
աշխարհի :

Տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս, ^{էջմե}
որ աղօթիւք և միջնորդութեամբ ^{ածնի}
բազմաչարչար վկային քոյ և հօրն
մերոյ սրբոյն գրիգորի լուսաւորչին,
մեծաւ փառօք և բազմութեամբ
զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից
ի դաշտն արարատեան , ՚ի յայցե-
լութիւն փոքու հօտիդ քոյ ազգիա
հայոց՝ և ՚ի ցուցումն յատկականի
օրոյդ եւ մեծի ողորմութեանդ .
և ոսկէուռամբ բազխեցեր զխորս
անդնդոց , և հալածեցեր զգունդս
տանդարամետականաց . ուր և լու-
սածեւ յօրինմամբ հրաշակերտե-
ցեր զմայր աթոռն մեր զսուրբ էջ
միածին . և արարեր զնա շտեմարան
անսպառելի շնորհացդ աստուա-

ծայնոց՝ ՚ի լինիլ ճնող՝ դատտխարակ
 և կատարելագործիչ ամենայն եկե-
 ղեցեացս հայաստանեայց : Արդ՝
 պահեա զնա անարատ , հաստա-
 տուն և անաղօտ , ՚ի պայծառազար
 դուժիւն եկեղեցեացս մերոց եւ
 մանկանցս սոցին մինչեւ ՚ի կատա-
 րած աշխարհի . յորոց միշտ փառա-
 ւորի ամենասուրբ անուն քո յա-
 ւիտեանս յաւիտենից ամէն :

Եկղ **Ձ**խաղաղութիւն շնորհեա եկեղե-
 ցւոյ քում սրբոյ , զխաղաղութիւն
 և զանշարժութիւն ՚ի թշնամեաց
 պատերազմէ . և հաստատեա ՚ի մի
 հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի .
 զքեզ խոստովանիմք տէր և աստ-
 ուած կեցո զմեզ :

յօհ **Ձ**յառաջընթացութիւն քո և ըզ-
 կարապետութիւն աստուծոյ բա-
 նին խափանել կարծելով՝ որ ՚ի ձե-
 ոքն կնոջն զնախաստեղծն ՚ի դրախ-
 տէն արտաքս ընկէց : Նաեւ այժմ
 զհերօդիադա անօրէնութիւն բոր-
 բորեալ , եւ բազմելոցն հերօդիայ՝

զկարաւս ոտից աղջկանն հաճոյա
ցոյց՝ զի զբոյդ հատցէ զգլուխ. որ
զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլու
խըն բրիստոս : Այլ դու որ յանա
պատէ բարբառոյ ձայն, գոչեա ո
րում ձեռնադրեցեր պարգեւել
զխաղաղութիւն և զմեծ զոզորմու
թիւն :

Յնձա այսօր ցնձա և զուարճացիր ստփ
կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշա
տակաւ սրբոյն ստեփաննոսի նա
խավկային բրիստոսի վկայեցելոյ
հօր : Որ աղօթիւք բանայր զերկի
նքս զոր փակեաց ադամ, և հրեշ
տակակերպ տեսլեամք տեսանէր
զկերպարանն հօր՝ ի կերպի ադամայ
նատեալ ՚ի յաթոռ փառաց : Որ
զբազմութիւն քարանցն որպէս ըզ
ծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պսա
կըս փոխանակ փշոցն և եղեգանն :
Եւ զմարտիրոսական արիւնն իւր
խառնէր ընդ փրկական արեանն
բրիստոսի հոսեցելոյն ՚ի կողէն :
Վասն որոյ՝ գերազանցեալ ՚ի փառս

առաւել թան զամենայն սուրբս՝
 հայցէ և վասն մեր 'ի վերնատուռ
 զէն զպարգեւս կենաց անվախձա-
 նից և զմեծ զողորմութիւնս :

սոսի **Յորովայնէ** ընտրեալ սուրբն ստե-
 փաննոս, յորովայնէ ընտրեալ սուրբն
 ստեփաննոս . վկայ ճշմարիտ առա-
 քելական քարոզութեանցն . որ 'ի
 վերայ անօրէն քարածղողացն աղո-
 թէր առ քրիստոս աստուածդ ա-
 սելով մի համարիր սոցա զայս մեզս
 Արդ՝ 'ի ձեռն սորին բարեխօսու-
 թեանն շնորհեա մեզ տէր զմեծ
 քո զողորմութիւնդ :

լուս **Յնձայ** այսօր ցնձայ և զուարճա-
 նայ եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մե-
 ծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ յի-
 շատակս քո՝ ով գերազանցեալդ 'ի
 հարս սուրբ հայրապետ և լուսա-
 ւորիչ տանս թորգոմայ սուրբդ զը-
 րիզորիոս : Ար քոյով անտանելի շար-
 շտրանօքդ զաշխարհս ամենայն հիա-
 ցուցեր : Անօրինակ ճգնութեամբդ
 զհրեղէնան զարմացուցեր . որք եւ

գունդ գունդ յերկնից 'ի յերկիր
 խոնարհեալ՝ 'ի տես հանդիսի նա-
 հատակութեանդ փութային : Եւ
 անհամեմատ համբերութեամբդ
 զգուռ զացեալ արքայն իւրական զօ-
 րօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր : Եւ
 աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զիու-
 րացեալ միտս նոցին լուսաւորեցեր,
 և աւետարանին քրիստոսի պաշտօ-
 նեայս արարեր : Ընդ նմին և զազգս
 հայոց նորոգ հոգեւոր ծննդեամբ
 'ի լոյս աստուածգիտութեան աներ :
 Ասան որոյ և յատկապէս լուսա-
 փայլեցար 'ի մէջ ամենայն սրբոց, և
 զառաքելականն ընկալար զաթոռ
 և զպատիւ, և ընդ նոսին պսակեցար
 'ի քրիստոսէ աստուծոյ : Արդ՝ ո՛վ
 հայր մեր եւ լուսաւորիչ հոգեւոց
 մերոց, աղաչեմք զքեզ միաբան
 ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ, զի յա-
 ւուրս հրաշալւոյ տօնի քոյ, յատ-
 կապէս բարեխօսիցես առ քրիստոս
 աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս և
 զմնացորդս ժողովրդեան քոյ պա-

հեացէ 'ի խաղաղութեան՝ փրկելով
'ի հողեւոր և մարմնաւոր թշնա-
մեաց . զի և մեք միշտ զյիշատակս
քո կատարելով՝ փառաւորեացուք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգին
յաւիտեանս ամէն :

լուս **Գ**րիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ
զհաւատս ուսուցեր եւ զբանակս
դիւացն հալածեցեր . մարդկան ու-
սուցեր քարոզել զերրորդութիւն ,
պսակեցար յարքայութեանն . արդ
բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր :

տաք **Ա**ռաքեալք եւ վկայք բրիտանոսի
աստուծոյ՝ ամենակալ հոգւոյն զօ-
րութեամբն զամենեսեան ընդհա-
նուր յորդէգրութիւն կենաց կո-
չելով , միանական սուրբ երրոր-
դութեանն յորդորեցին երգել ըզ-
փառս 'ի յաւիտեանս ամէն :

որդ
որոտ **Ա**յսօր ահաւոր ձայնք որոտման
հնչեցին յերկնից 'ի յերկիր՝ կոչե-
լով յորդէգրութի զմեզ վերնոյն
սիօնի . հաստատութիւնքն հաւա-
տոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ , որք

ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին
 զտիեզերս յանօրէն կռապաշտու-
 թեանց . և միշտ հայցեն ՚ի բրիստո-
 սէ զբաւուծի տօնողացս անուանց
 իւրեանց : Արդ՝ մաղթանօք սոցա
 տէր՝ խնայեա ՚ի փրկեալ քո ժողո-
 վուրդս որ միայնոք ես մարդասէր :
 Տէր , որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի մրգ
 քո ՚ի վերայ վիմի հաւատոյ , և կար-
 դեցեր ՚ի սմա առաքեալս և մար-
 դարէս , հովիւս և վարդապետս՝ առ
 ՚ի հաստատուծիւն սրբոց . և ճրգ-
 նուծեամբ վկայից զթշնամին սորա
 վանեցեր . ՚ի խաղաղութեան զսա-
 պահեա ան որպէս մարդասէր :
 Զհայրապետականն զարդարեցեր հայր
 աթոռ ՚ի յերկրի , առաքելական
 առեր զպատիւ յերկնուստ՝ ծառայ
 բրիստոսի , ո՛վ երանելիդ ՚ի հարս
 սուրբ հայրապետ : Քանզի՛ն քո վար-
 դապետութեանդ սերմունք՝ բարե-
 պաշտութեան բուսուցին հասկս ,
 ուրախութե՛ն պտուղ հատուցանե-
 լով և հաւատացելոցս փրկուծիւն

չնորհելով . վասն որոյ բարեխօսեա
առ տէր վասն անձանց մերոյ :

Թագ Որպէս յետ աստուածասէր Թա
գաւորին խորայելի եղեկիայ՝ յարոյց
անձ զյովսէ , որ զամենայն կռապաշ
տու-Թիւնսն ՚ի բաց ընկէց . որպէս
եւ զբարեպաշտն կոստանդիանոս ,
որ զարիոսի զմոլումն խափանեաց .
և զմեծն Թէոդոս յարոյց աստուա
ծային նախանձուն վառեալ՝ ընդ
դէմ այնոցիկ , որք զսուրբ հոգին
հայհոյէին : Արդ՝ ո՛վ աստուածաբ
եալ և ուղղափառ սուրբ Թագա
ւոր՝ աղաչեա զտէր ՚ի փրկել զմեզ
՚ի մարդապաշտ հայհոյութենէ . զի
մեք տօնեսցուք զյիշատակս քո՝
խնդրելով ՚ի բրիատոսէ զհաշտու
Թիւն և զմեծ զողորմութիւն :

Թագ Որպէս յետ աստուածասէր Թա
գաւորին խորայելի եղեկիայ՝ յա
րոյց աստուած զյովսէ՝ որ զամենայն
կռապաշտու-Թիւնսն հնոյ ժողովրդ
դեանն ՚ի բաց ընկէց , որպէս և ՚ի
նորումս յարոյց զանդրանիկն Թա

գաւ որաց զբարեպաշան արգարիոս,
 որ 'ի հեռաստանէ ծանեալ զերկ-
 նաւոր թագաւորն զբրիատոս . եւ
 եղև քարոզ աստուածու թեան
 նորա ընդ ծագս տիեզերաց : Յետ
 նորին և զմեծն տրդատիոս , որ իս-
 պառ հալածեաց զգլխամոլ կու-
 պաշտութիան յաշխարհէս հայաս-
 տանեայց , և զարգարեաց ճշմարիտ
 և ուղղափառ հաւատով : Արդ՝ ո՞վ
 աստուածարեալ և բարեպաշտ սբ
 թագաւոր , ազաչեա զտէր , 'ի փրկ-
 կել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց .
 զի և մէք տօնելով զյիշատակս քո՝
 խնդրեսցուք 'ի բրիատոսէ զխաղա-
 զութիւն և զմեծ զոգորմութիւն :
 Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց մրտ
 մարտիրոսաց՝ զձեռս համբառնալով
 ազաչեմք . բարեխօսութեամբ սո-
 ցա և աղօթիւք՝ զկենդանութիւնս
 մեր խաղաղացո աստուած որպէս
 մարդասէր :

Ճգնաւորք բրիատոսի , որք տանջա- ճգն
 նաց անօրինացն համբերեցիք զմօ

լուծիւնն կուոցն խափանեցիք . դաւ
սաւորեալք ընդ հրեշտակս 'ի յեր
կինս , ունիք զհամարձակուծիւնն 'ի
քրիստոսէ՝ բարեխօսեցէք կեցուցա
նել զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք :

Հսի

Արք ծագեցան մեզ յարեմտից որ
պէս զարեգակն , և լուսաւորեցին
համանգամայն զաշխարհս հայաս
տանեայց . փարատեցին զխաւարն
անգիտուծեան կուսպաշտուծեան .
եւ լուսաւորեցին զամենայն հողի
հաւատով աստուածգիտուծեան :
Սոցաբարեխօսուծեամբն քրիստոս
աստուած՝ պարգեւեա աշխարհիս
քում զխաղաղուծիւնն . և անձանց
մերոց զմեղաց թողուծիւնն . որպէս
մարդասէր տէր :

գայ

Չյաղծանակ ձեր զհանգէս զուար
ձացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ . քան
զի սրբուծեամբ ստացայք զկու
սուծիւնն . և 'ի մարմնի զանմարմնու
ցրն ցուցիք զհանգէս :

կուս

Հարսնացեալք քրիստոսի երկնա
ւոր փեսային դասերք վերին սիօնի .

խնդրեցէք 'ի քրիստոսէ զհաշտու-

թիւն և զմեծ զողորմութիւն :

Յաշխարհական 'ի ճակատամարտին,

վար-
դննց

յաշխարհական 'ի ճակատամարտին
և 'ի մեծ պատերազմին ընդդէմա-

մարտեալ լինէր անօրինացն պատե-

րազմ : Իսկ երանելի նահատակքն՝

զմոլութիւն անօրինացն խափանե-

ցին և յաղթող գտան . քանզի՝ որոց

ստացեալ էր զաստուածային զօրու-

թիւն , ոչ ժուժկալէր նոցա մարմնա-

ւորական պատերազմ : Արդ՝ քրիս-

տոս աստուած՝ սոցա բարեխօսու-

թեամբն խնայեա 'ի մեզ և ողորմեա :

Չօրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նա

զինե-

հատակդ քրիստոսի սուրբդ (Թէոդորոս) .

որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հո-

գւոյդ քում փրկանս . եւ ոչ ածեր

զմտաւ զսարսնալիսն անօրէն բըռ-

նաւորացն : Այլ վերին ազդեցու-

թեամբն գիտելով զայրեցումն հո-

գւոց նոցա , վասն այնորիկ լուցեր

զտաճար կռոցն և անարգեցեր ըզ-

պաշտամունս նոցա : Արդ՝ 'ի յաղ-

Թող պատերազմի տօնողացս զօր
 նահատակու թե քոյ, բարեխօսեա
 առ տէր վասն անձանց մերոյ:

քնն
 ձեկն

Քնալով փառաց քոյ 'ի փառս կա
 թուղիկէ եկեղեցի քո քրիստոս մե
 ծապէս պայծառանայ. քանզի՝ թա
 դաւորեալքն 'ի քէն գիմեալք 'ի
 յերկինս, 'ի սեբաստիա նահատա
 կին՝ 'ի յամօթ և 'ի քարընկէց յե
 րեսս բանսարկուին: Արք և քաջա
 լերէին զմիմեանս, զի մի՛ լուծեալ
 որ բազանեօք անցաւորիս պակա
 սեսցի. այլ գողալով առաքինաբար՝
 զինքն ըղերձեալ 'ի յանիւս աստ
 ուածային գանձուցն հոլովիցի աղա
 զակելով առ քրիստոս: Արդ՝ սոցա
 բարեխօսու թեամբն՝ ընկալ և զոր
 դէգրու թիւն ժողովոյս մերոյ 'ի յոյս
 սիրողաց քոյ՝ տէր փառք քեզ:

ձրկց
 ման

Ար 'ի վերայ քերովբէիցն հանգչիս
 և 'ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս,
 իջեր 'ի բաբելօն և փրկեցեր զերիս
 մանկունսն 'ի հրոյն բռնու թենէ:
 Արք աղաղակելով գոչէին երգ նոր:

ամենայն գործք օրհնեցէք և բարձր
արարէք : Քաղաւոր փառաց և ա-
րարիչ բոլորից , որ մարդասիրապէս
գլխացար 'ի սուրբ մանկունսն եւ
փրկեցեր 'ի բոլբոքեալ բոցոյն . որք
անարգեցին զբունութիւն թագա-
ւորին և շիջուցին զզօրութիւն հը-
րոյն . ընդ նոսին և մեք քեզ վերա-
գոչեմք , փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յա-
ւիտենից : Զի դու միայն ես բազ-
մագութ տէր , քեզ փառք յաւի-
տեանս ամէն :

Զոր օրհնեն անլուելի ձայնիւ իմա հըշ
նայի զօրութիւնք՝ երկնաւոր նահա-
պետութիւնք , հրեշտակք և հրեշ-
տակապետք , աթոռք և տէրութիւք ,
իշխանութիւնք և պետութիւնք ,
սերովբէք և քերովբէք , և մեք օրհ-
նեսցուք զնոյն ամենասուրբ երրոր-
դութիւնն եւ զմի աստուածու-
թիւնն :

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քա հըշ
հանայապետութիւն ցնծայ հրաշա-
փառապէս՝ զերկնաւոր քահանայա-

պետու թեանցդ կատարելով զտօնախմբութեան տօնս : Եւ ընդ անմարմնականաց եւ հոգեղինաց դասուցդ՝ և մէք մարմնականքս և հոգեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն 'ի ձէնջ : Արդ՝ իմ սուրբ գաբրիէլ և միքայէլ մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն , և ամենայն զինուորութիւնք երկնից , որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանն . անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ տէր , վերաբերեալ զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութիւնն . և միաձայն բարբառով երգել զփառս :

ամ սրց Բարեխօսութիւն սրբուհւոյ աստուածածնին , սրբոյն յօհաննու կարապետին , սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային , և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին . և սրբոց առաքելոց եւ մարգարեից , հայրապետաց և վարդապետաց , մարտիրոսաց և թագաւորաց , ճգնաւորաց և կու-

սանայ, նահապետայ և միանձանց,
 և ամենայն սրբոց քոց հնոց և նո-
 րոց, յայտից և անյայտից, որոց այ-
 սօր է յիշատակ. զխաղաղութիւն
 և զերկնային ողորմութիւն քո սլար-
 գեւեա մեզ մարդասէր տէր :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա քրդ
 չեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա :
 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ-
 ւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և :

Սաղաղութիւն ամենեցուն :

Թրաք : Աւետեաց, Մենրեան, Տեառնընդառաջին,
 Վարդաշապին, Վերափոխման, և ամենայն փօնից
 Աստուածածնին՝ ճաշո՞ւ փոխ այս է :

Մեծացուցէ անձն իմ. և այլն, 215 :

Աղւհային, Մաղկաղարդին, Հոգոյ փալարեանն, Խալին,
 Եկեղեցոյն, և ամենայն կերակելից՝ ճաշո՞ւ փոխ այս է :

Տէր թագաւորեաց՝ զվայելչութի
 զգեցաւ, զգեցաւ տէր զօրութիւն
 ընդ մեջ իւր էա՞ծ :

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սա-
 սանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՝
 ՚ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին
 գետք զձայնս իւրեանց, և յարիցեն
 գետք ՚ի գնացս իւրեանց :

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի
 եղեն զբօսանք ծովու :

Աքանչելի ես գու տէր ՚ի բարձու-
 նրս, վկայութեանց քոց մէք յոյժ
 հաւատացաք :

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր՝
 ընդ երկայն աւուրս :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

Զփնիս Բնէն ՚ի Հոգոյ Գլխսն՝ այն է ձուլն Ինն :

Գովեա երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :

Զի զօրացոյց զնիզս գրանց քոց, և
 օրհնեաց զօրգիս քո ՚ի քեզ :

Ո եգ զսահմանս քո ՚ի խաղաղու-
 թիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ
 լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ
 ընթանան պատգամք նորա :

Դնէ զձիւն որպէս զսօր, և զմէգ
 որպէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս սրատառս .
 առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :
 Առարէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա ,
 շնչեացեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :
 Պատմէ զբան իւր յակօբայ , զարգա-
 րու թիւն և զիրաւունս իսրայէլի :
 Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
 տէր . և զգատաստանս իւր ոչ յայտ-
 նեաց նոցա :

Ամենայն սրբոց փօնից՝ ճաշո՞ւ փոխն այս է :

Աիրեցի՛ զի լուսիցէ տէր զձայն ա-
 զօթից խնոց : Եւ այլն որպէս ՚ի Ռիւն , 298 :

Եսթաւնապահոց՝ յորս փօն ոչ փօնի , և ամենայն չորեքշա-
 բաթի և ուրբաթի՝ յորս պահս լինի , ճաշո՞ւ փոխն այս է :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք .
 գովեցէք զնա ամ թողովուրդք :
 Զօրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վե-
 րայ մեր . և ճշմարտութիւն տեառն
 մնասցէ յաւիտեան :

Փառք հօր և որդւոց և :

Եւ ապա առի Եսրայիան ըստ ասելոյ սրտաշարձոյ
 և Ահիբակի Յարութեան :

աձ
ձԷ **Չ**թանգաւորն փառաց քրիստոս .
 որ վասն մեր մարմնացաւ 'ի սրբոյ
 կուսէն և խաչի համբերելով . մի
 աբանու թեամբ երգով բարեբա-
 նեսցուք : Ար ըղթաղումն երեքո-
 թեայ յանձնէաւ յարուցեալ 'ի մե-
 ռելոց իշխանութիւն . միա : Ասրո-
 ղապէս ըզգրունըս դրժոխոց խոր-
 տակեաց . եկեղեցւոյ իւրում զգե-
 ցոյց զմեծ վայելչութիւն . միաբա :

Հրեշտակապետաց :

դԿ **Ա**յսօր ուրախացեալ սուրբ եկե-
 ղեցի քրիստոսի . տօնէ խնդու-
 թեամբ զտօն վերինն երո՞ւսաղէմի .
 սրբասաց ձայնիւ փառաւորելով
 ըզքրիստոս : Այսօր համաձայնեալք
 որդիք սիրովն երկրայնոյ . տօնիւ
 զուարճանան որդւոց անգրանկաց
 վերին սիրովն . սրբա : Այսօր
 դասք անմարմնոցն երգս առեալ

դարե՞ն ընդ մարդկան՝ զերգըս
հոգեւորս յանմահ փեսայի՞ն յա,
ուագաստ . սրբա :

Մտգարեից :

Ճառագայթ անճառ լուսոյ անբըն ած
նե լի տէրութիւն . յառաջագոյն հը
րաշացուցեր զտեսողութիւն մար
դարեիցն . իջանելով ՚ի ստորինս աւ
տուածային տնօրէ՛նութեամբ : Որք
ըզտածար հաւատոյ հիմնեցուցին
չնորհօք սուրբ հոգւոյն . յոր եմուտ
բանն աստըւած եօթնարփեան ճա
ռագայթիւք . իջանե : Երեւեցաւ
յաշխարհի ճըշմարիտ մարդեղու
թեամբ . զոր քարոզեցին մեզ հրա
ւիրողքն համազոյ հօր և հոգւոյն .
լուսաւորելով ըզտիեզերս աստուա
ծային տնօրէ՛նութեամբ :

Ամենայն շրեքարածի պահոց և ուտեաց :

Փառաբանութիւն առ արեմք քեզ դէ
հայր երկնաւոր . յիշեա՞ զնրնջե՛ ստ

ցեալսն մեր . և հանգս ընդ սուր-
բըս քո : Որ էակնցդ ես հօր և հո-
գւոյ՝ որդիդ միածին . յիշ : Որ վա-
ռակնցդ ես հօր և որդւոյ՝ հոգիդ
ճըշմարիտ . յիշ :

Հինգշաբթի Առաքելոց :

ակ Որ սիրողդ էք արարչին արարածոց
քրիստոսի սուրբ առանքեալք . բա-
րեխօսեցէք առ տէր վասն մեր : Որ
քարողդ էք ընդ հանուր տիեզերաց .
քրիստոսի սուրբ առա : Որ պրօակդ
էք ամենայն եկեղեցեաց . քրիստոսի
սուրբ առա :

դկ Որ անըսկիղըն յեռթէ եկիր յաշ-
սսխարհ . մարմնացար ՚ի կուսէն յա-
ուրղագս մերոյ պարտեաց . հանգս
զնրնջեցեալսն մեր : Որ ՚ի հօրէ լու-
սոյ լոյս ծագեցար մեզ և կեանք .
միածին որդի հօր համազոյակնց .
հան : Որ ՚ի վերդ ես քան ըզմիտս
և զսորհուրդս . եւ խաչի համբե-
րեալ փրկեցեր ըզտիեզերս . հան :

Եւ ի վերջոյ՝ յոր ստորեւ ոչ աստիճան, երկու շաբա-
թի, երեք շաբաթի, կենդանի շաբաթաւ :

Քրիստոս անտրւած . յիշեալ ^բ ըզ դձ
նրն ջեցեալսն 'ի սուրբ անուներդ քո :
Զգինս արեան քո տէր . յիշեալ ^բ
եւ հանգս ընդ սուրբս քո : Եւ 'ի
միւսանգամ քո գալըստեանն . ըզ
նրն ջեցեալսն մեր յիշ :

Որ յանկից ստեղծող գո ^ա յից ան դկ
լարչակից հօր բանդ անտրւած . սս
Թողու թիւն շնորհեալ նրն ջեցելոց ուր
քոց ծանայից . յոր ժամ գա ^ա ս գա ^ա
տել զոր անարատ ձեռօք ստեղծեր :
Որ 'ի հօրէ առաքել ^ա ցար, և մարմ
նացար 'ի սուրբ կուսէն . Թողու
թիւն շնոր : Որ 'ի խաչին անշքն
չա ^ա ցար . զմահու լուծեր զիշխան
նու թիւն . Թողու : Որ պրտակիչդ
եւ քոց սը ^ա ըբոց, եւ անխախտան
բարեաց բաշխող . Թողու :

Մարտիրոսաց :

Ճրգնաւ որք ճըմարիտք եւ վր դկ

կայք քրիստոսի . ո՞րք զանրչարանս
 եւ ըզմահ յանձն առիք վասըն
 տեառն . ըզձեզ ունիմքք բարեխօս
 ան քրիստոս վասն անձանց մերոց .
 Քանզի հեղմամբ արեան ձերոյ սպա
 ծանացան սուրբ եկեղեցիք . եւ
 զըստուերաման խաւար կռապաշ
 տու թեանցրն բարձիք . ըզձեզ
 երկնային զօրքն իջեալ ՚ի սատիւ
 սպտարագի մահուան ձերոյ . եւ
 ըզպրսակս անասականս առ բերելով
 ՚ի հօրէ լուսոյ . ըզձեզ ունիմքք :

Աւետարան :

44 Աստուանձածին խորան լուսոյ ան
 վայրափակ արիւոյն կենաց . ո՞ր ե
 ղե՞ր արեւելք արեգականն ար
 դարու թեան . և նըստելոցս ՚ի խա
 ւարի լոյս ծագեցար . վասն որոյ ան
 մեկեքեան ըզքեզ միշտ մեծացու
 ցանեմք : Անասական տաճար եւ
 մօրենի անկիզելի . ո՞ր զանէ՞ջ
 հուր անու թեանն ՚ի քեզ տարեալ

կրեցեր. որով բնութեաննա կիզեալ
 շիջաւ կրից բոց. վասն որոյ ան Աե՛ն
 դանի տապանանկ կտանկարանաց նո
 բոյ ուխտիս. որով ե՛ւ լ.բ յերկիր
 աւետեաց հորդեալ հոգւոյն ՚ի
 քեզ տըպաւորեալ բանին. վասն ո՛ւ

Մենդեանն :

Սուրբ զաստուանձանձինն օրհնու
 թեա՛մք մեծացուցանե՛մք : Աւե՛ն
 տաւոր հրեշտակն աւետարանէր
 ըզճընեա՛լ վրկի՛չն ՚ի սբ՛յ կուսէ՛ն :
 Ասէ՛ ուրախ լեր բերկրեա՛լդ . քան
 զի տէ՛ր տերանց է՛ բնդ քեզ :

73

Տեսարեկառարկին :

Անբակի՛ղբըն բանըն յանբակըբնա
 կան ՚ի հօրէ . և սկըբնաւորեալ ՚ի
 կուսէն մարմնոյ զգեցմամբ . բովան
 գակեր՛մ վ յորովայնի եւ ընդ հօր
 գո՛լով . և սահմանեալ ժամանակաւ
 ճընեալ լինի՛ ան ստըւանձ և մարդ :
 Մըտեալ ընդ օրինօք անհիւ՛ժակա՛
 նըն հողանիւ՛ժ գո՛լով զի զհողա

74

Տնեալքս հօրն ընծայեսցէ . անձոր
 դի՛ն որ ՚ի ճոց հօր տղայքառաս
 նօրեայ բառնի՛ ՚ի գիրկըս ճերմուն
 լոյն . և յայտնապէս ճաննուցանի
 անձոր : Անն որոյ և սիմէօն ցըն
 ճայր հոգւովն աղաղակէր ՚ի տաճա
 րին . արդ արձակէ՛ս ըզճառայս քո
 տէր ըստ բանի՛ քում ՚ի խաղաղու
 թիւն . զի ընդ հանուր տեսի ըզ
 փրկո՞ղդ անձոր :

Մարգարէն :

44 Անբակիճքն բանն հօր որ ՚ի վի՛
 քերովէի՛ցըն հանգչի . այսօր ՚ի վե
 րայ յաւանակի նորոյ նստեալ . Օրհ
 նեալ արքայ եկեալ անյաղթելի
 թագաւոր : Յառանջ քան զյաւի
 տեանս որդին որ ՚ի վերայ քառա
 կերպի՛ցըն բազմի . այսօր ՚ի ճերոյ
 և ՚ի տղայոց փառատրեցաւ . Օրհ :
 Եկայք նոր ժողովուրդք ընդ ան
 մարմնոցըն դասս բազմութեան .

բզաս հրնչմամբ երգով քաղցր ձայնիւ փառատրեսցուք. օրհ :

Զատկին :

Յարեաւ ք^ի ան^ի մեռե^լ լոց, ան^ի ան^ի լո^ւ լիա^ւ : Եկայք ժողովուրդք երգեցե^լ ք^ի ան^ի ան^ի լո^ւ լիա^ւ : Յարուցելոյն ի մեռե^լ լոց ան^ի լո^ւ լիա^ւ, որ զաշխարհս լուսաւորեաց. ան^ի ան^ի :

Համբարձմանն :

Որ համբարձանն այսօր անտուածային իշխանութեամբ ի հայրականն ի կանոս սղասաւորելով ի հրեշտակականն դասուցն. որք նրւագէտն անսելով, համբարձե^լ ք իշխանք բզգրուերս ձեր ի վեր. և մրացե^լ թագաւոր փառաց : Հիացան վերնական իշխանութիւնքն և սոսկալի ձա^{յն} յիւ աղաղակելի^ն ան միմեանս, ով է սա թագաւոր փառաց եկեալ մարմնով եւ սքանչելի զօրութեամբ, համբարձ :

Եղանակէ՛ի ն վերնակա՛ն պետու թի՛ւ
բըն հրաշա՛ղի ձա՛ն յնիւ երգէին
երգ նո՛ր ստե՛լով. սա ի՛նքն է՛ թա՛
գաւո՛ր փառանց փրկի՛ն աշխարհի
և՛ ազատի՛ն ազգի՛ մարդկան. համ :

Հոգւոյ գալստեան :

ԲՃ Ար ՚ի հարաշարժ ՚ի յաճճ զբե՛րէն
յառանջ բըղխեալ անհատաբար ՚ի
յոճճճճճ ըզլոյ տիրապէս սբ հոգին
այսօր. ՚ի յերկրնի՛ց տաստիկ հե՛ղել
՚ի դասս առաքելոցըն լըցուցի՛ն բո՛
լորից. ըզընա՛ծ օրհնե՛սցո՛ւք երկրը
պագե՛լով : Ար յանբսկի՛ղբն եւ ՚ի
միշտ ՚ի յեճճէ՛ն նոյնագոյ բընուբ՛
անոթի՛ն բաժանմամբ ՚ի յոճճճճ ըզլոյ
արարչակից սբ հոգին այսօր. հրով
բաժանեա՛լ լեզուս քարոզիցն .
՚ի լոյս ածեալ զազգըս մարդկան
բաժանմամբ պէս պէ՛ս շնորհաց :
ըզընա՛ծ օրհ : Ար ՚ի վերայ ջուրցըն
գոճճճճ լով գոյացոյց զարարանս .
անանջըրպետն ՚ի հօրէ՛ն և յոճճճճ ըզլ-

Լոյ իշխանակից սուրբ հոգին այ-
սօր. վերածեա՛ց զազգս ամենայն.
Զոյ կենդանւոյ բրդխեալ յերու-
սաղէմ. ըզընա՛ օրհն:

Վարդավառին:

Ուրախացիր պրսակ կուսի՞ց դի
տիմբա՛մայր. այսօր որդի՛ն քո՛ սար
զհայրե՞նի՛ն փա՛յլեաց ըզ-
փառս. նրմա՛ յա՛մէ՛թ յանձըն
ա՛րա՛ զանձնե՛րս մեր: Նրմա՛
մովսէ՛ս և՛ հե՞ զի՛նս սպասեն.
յանու՛ն նորա՛ ցընծա՛ն թա՛քօ՛ր
և՛ հե՛րմօ՛ն. նրմա՛: Եօայիա՛ս ըզ-
քեզ թե՛թե՛ և՛ ա՛մազ ե՛տես.
Եւ ը հայր յա՛մազոյն զքո՛ զոր-
դի՛ն ի՛ւր զանձա՛նեաց. նր՛:

Փոխման Աստուածածնին:

Ս՛նթա՛ռամ ծաղիկ անդատա՛ բձ
պարտ շա՛ռա՛ւիզ. վերաբո՛ւսեալ
յարմատոյն յէստեաց. զքեզ եսայի-
ա՛ս կանըխա՛ւ վերագո՛չեաց. եօթ-

նարսիին շնորհաց հոգւոյն ընդ ու
 նարան և գոլ. աստուածաճիին և
 կոյս. զքեզ ը մեծացուցանեմք ։
 Համեղաճաշակ պըտըղոյն բանաւ որ
 ը բարո և նակ. յորմէ կթեցաւ մեզ
 տղկոյզն անբոսպառ յուրախուժիւն
 տըրտմեցելոց ՚ի ճաշակմանէ՛ ճա
 ռոյն գիտո՛ւ լթեան. սըրբու հի՛ս
 անարատ անե՛ նե՛քեան զքեզ ը
 մե՛ծաւ Քաղաքաւարեալ ՚ի մարմը՛ն ՚ի
 անարատ ը վա՛րձը. այսօր յառա
 քելոցն ամիսիւեալ վերին ակընար
 կու՛ թեամբըն վերախոխեցար յար
 քայո՛ւ թի՛ւն որդւոյ քո և աստու
 ճոյ մե՛րոյ. բարեխօ՛ս սխոտո՛ւ
 վանս՛ զանցս. զքեզ ը մե՛ծաւ ։

Խոյն ։

44 Յանդիտող և զնոր օրհնու՛ թի՛ միշտ ՚ի
 բարձունս երգեսցուք. թագա՛ւ
 ւորին քրիստոսի հաւատացեալ թո՛ւ
 զովո՛ւրդք ։ Աբ՛ եկն ՚ի լուսաւորել

զընտրեալ սուրբ զեկեզեցի, և պը՝
 սակեաց սուրբ խաչիւն, նրմա՛ ըզ-
 փառս երգեսցուք: Այսօր եւ մեր
 տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ
 խաչին, և փը՝ ըկողին մատուցուք
 փառք և պատիւ յաւիտեան:

Տարանակին:

Ար՛ի սկըզբանէ՛ իմաստութեամբ ակ
 հաստատեցեր զեկեզեցի հօր իմա՛ս
 տու՛թիւն, զոր նախանըկա՛ր տեսու-
 թեամբ նըշանակեալ մովսէ՛ս խորա-
 նաւն երկնահանգոյն ՚ի սինա՛ լերին,
 լուսաւորելով փառօքն աստուծոյ:
 Ար ըզխորհուրդ անապական տնօ-
 րէնութեանրդ քո՛ ՚ի սրբոյ կուսէն,
 տրպաւորելով տապանակն աստ-
 ուածային ուխտին կտակարանաց
 բանիդ աստուծոյ, փառաց անեղևոյ
 տեղի հանգըստեան: Ար ՚ի կեանս
 վերադարձի բնութեան դարձմամբ
 յորդանանու օրինակեցեր, և ըզ-
 բունութիւն մահու եւ դըժոխոց

կործանմամբն երիբովի տապանա-
կաւ խաչին հրաշագործեալ նոր խ-
րայէլի . օրհնութիւն քեզ տէր եր-
գեսցեն մանկունք :

Եփեփ. Գ .

ԳՃ Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղե-
ցի քո քրիստո՞ջս . ՚ի վերայ առաքե-
լական վիմի . երգել ՚ի սմա՞ զերգըս
հոգեւորս : Կանգնեալ ՚ի սմա սե-
ղան սրբութեան բաշխէ զմար-
մին իւր և զարի՞ժւն . և տայ ՚ի սմա
նէ մեզ նորոգութիւն , ՚ի թողու-
թի՞ճւն մեզայ մերոց : Եղեալ հոգ-
ւոյն սբջ՝ անաւնակերպ երեւմա՞մք .
՚ի վր մարմնոյ և արեանքն տեառն .
՚ի բրժըշկութի՞ճւն հոգւոց մերոց :

Հայրտպետաց :

ԳՃ Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօ՞նա
խըմբելով զյիշատակ սբ վարդապե-
տա՞ջն . որք լուսաւորեցին զհաւա-
տոյ մանկո՞ւնս . և ընդ հրեշտակա՞ն

ցըն գանսս վերականգեցան : Այսօր
 առանքեւոց եւ մարգարէիցըն գանսք
 տօնակից դուով գըստեր վերին սի-
 ովնի՞՞ . ՚ի յիշատակի սբ վարդապե-
 տա՞՞ն . որք զիմաստից նոցի՞ն զխո-
 ըոց յայտնեցին զխորհուրդ : Այսօր
 քահանայք եւ պաշտօնեայք սբ է-
 կեղեցւոյ վերապատուեն զյիշանի
 սբ վարդապետա՞՞ն . որով զարդա-
 րեցան երկնային շնորհօ՞՞քն . եր-
 գեն ընդ նոսի՞ն զփառըս յաւիտն :
 Սուրբ աստուած , սուրբ եւ հզօր ,
 սուրբ եւ անմահ . ե այն ըստ պատշաճի :

Երեջ՝ երկնա :

Եւ ես խաղաղութեան զտէր աղա :
 Վասն խաղաղութե ամենայն աշ-
 խարհի՞ եւ հաստատութեան սրբոյ
 եկեղեցւոյ . զտէր աղաչեացուք :
 Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղա-
 փառ եպիսկոպոսաց . զտէր աղա :
 Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
 (այս անուն .) կենաց՝ եւ փրկութեան
 հոգւոյ նորին . զտէր աղա :

Քրդ.

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝
 սարկաւազաց՝ դպրաց, և ամենայն
 ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զտէր :
 Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և
 աստուածասէր իշխանաց՝ զօրաւա-
 րաց և զօրաց նոցին. զտէր աղա :
 Վասն հոգւոցն : Եւ եւս : Զանձինս :
 Աղորմեաց :

Մաղթամբ :

Զի ողորմած և մարգասէր ես ան
 գոլով. և քեզ վայելէ փառք իշխա-
 նու թիւն և պատիւ. այժմ և :

Սաղմոս ճաշո՛ւ որ ասի յինանցն, յառարն էրէք խոբի. զի
 Բնկէ ի Հոգոյ Գալուսթն ճ՛ծ խոբի սաղմոս Գաւթի
 Վճարեցի : Եւ ասին խոբի վերջն էրէք արեւտա սա :

Երանեալ է այր որ ո՛չ գնաց ՚ի խոր.
 ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա :
 Ընդ էր խուովեցան հեթանոսք. ալէ :
 Տի՛ր զի բազում եղեն նեղիչք իմ. ա :

Համբարձմանն՝ ճաշու սաղմոս կրօրգ :

Համբարձաւ աստուած օրհնութիւն.
 և տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Մափս հարէք ամենայն հեթանոսք,
աղաղակեցէք առ աստուած 'ի ձայն
յնձ ութեան. և այլն : (սղ. 104) :

Ընթերցուածս 'ի գործոց աստուծոց :

Այնպէս պաշտեմ զհայրենի աստ-
ուածն. հաւատացեալ ամենայնի՝
որ ինչ յօրէնս և 'ի մարգարէս գրու-
եալ է : Ունիմ յոյս առ աստուած .
որում և դոքա իսկ ակն ունին՝ թէ
յարութիւն լինելոց է արգարոց
և մեղաւորաց : Յորում եւ ես իսկ
ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ
աստուած և առ մարգիկ՝ յամենայն
ժամ : Ի բազում ամաց ողորմութիւն
եկի առնել յազգի իմ. եւ ետու
պատարագիս, որովք գտին զիս սըր-
բեալ 'ի տաճարին :

Հոգւոյ գալտեան՝ ճաշու ստղմոս կցորդ :

Հոգիքո բարի առաջնորդեացէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ :

Տէր լուր աղօթից. և այլն : (սղ. 270բ) :

Արի տէր 'ի հանգիստ քո՝ դու եւ
տապանակ կտակի սրբու թեան քո ։
Յիշեա տէր զգաւ ի թ , և զամենայն
հեղու թիւն նորա . և այլն ։ (ող . Ճլա) ։

Վարդապետն՝ ճաշու սազման ։

կեր Տէր , ո՞վ կացցէ 'ի խորանի քում ,
կամ ո՞վ բնակեացէ 'ի լեառն սբ քո ։
Որ գնայ անբիժ՝ գործէ զարդարու
թիւն , խօսի զճշմարտութիւն 'ի
սրտի իւրում ։

բշ Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ
րով , եւ չար ընկերի իւրում ոչ
արար ։

Նախատինս 'ի մերձաւորաց նա ոչ
առնու . արհամարհեալ է առաջի
նորա չարագործն ։

դշ Զերկիւղածս տեառն փառաւոր
առնէ . որ երգնու ընդ ընկերի իւ
րում և ոչ ստէ ։

Զարծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ ,
եւ կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ
առնու . որ զայս արասցէ՝ նա մի՛
սասանեցի յաւիտեան ։

Պէրափոխման Աստուածածնին՝ ճաշու սաղմս կցորդ :

Արի տէր 'ի հանգիատ քո՝ դու եւ
տապանակ կտակի սրբութեան քո :
Յիշեա տէր զդաւիթ և զամենայն,
և այլն : (սղ . ՃԼա) :

Սուրբ խաչին՝ ճաշու սաղմս կցորդ :

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոյ . և ետուր ուրախութիւն սրբ
տից մերոյ :
Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստ .
և այլն : (սղ . դ) :

Շողաթիին և աղոյ կկեղեցեաց տօնի՝ ճաշու սաղմս կցորդ :

Աստուած հիմունս էարկ նմա յա
ւիտեան , ընկալաք աստուած զո
ղորմութիւն քո 'ի մէջ ժողովրդեան
քոյ :

Մեծ է տէր , եւ օրհնեալ է յոյժ
'ի քաղաք աստուծոյ մերոյ , 'ի լեառն
սուրբ նորա . և այլն : (սղ . խէ) :

Աւետեաց Աստուածածնին՝ ճաշու սաղմս կցորդ :

Տէր տացէ զբան , ոյք աւետարա
նեն զօրութեամբ բազմաւ :
Յարիցէ աստուած՝ եւ ցրուեսցին

ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն
ատելիք նորա յերեսաց, և այլն (սղ. 44):

Մնեղեանն Քրիստոսի՝ ճաշու սաղմս կտորդ:

Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ ես դու, և
եւ այսօր ծնաց զքեզ:

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք, եւ
Ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնտոխս,
և այլն (սղ. 45):

Քառամտեաց գաշտեանն Քրիստոսի՝ ճաշու սաղմս կտորդ:

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զիրբ
կուծիւն աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք զտէր յօրհնուծիւն նոր,
զի սքանչելիս արար, և այլն (սղ. 46):

Մեծի ողորմեանն՝ որ է Մաղկազարդին՝ ճաշու սաղմս կտորդ:

Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն,
զի գայ, զի հասեալ է տէր ՚ի դա-
տեւ զերկիր:

Օրհնեցէք զտէր յօրհնուծիւն նոր,
զի սքան, և այլն (սղ. 47):

Հասարակաց կիրակեաց՝ ճաշու սաղմս:

Քեզ վայելէ օրհնուծիւն աստուած
ի սիօն, և քեզ տացին աղօթք յե-
րուսաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ
մեր . եւ զամբարշտութիւնս մեր
դու քաւեսցես :

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար ,
և բնակեսցին 'ի դաւիթս քո :

Լցցուք մեք 'ի բարութենէ տան
քո . սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի
տրդարութեամբ :

Լուր մեզ աստուած վրկիչ մեր ,
յոյս ամենայն ծագաց երկրի , և որ
'ի ծով հեռի :

Ո սպարաստէ զլերինս զօրութեամբ
իւրով . և զգեցեալ է զօրութիւն :

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծու
վու , և զձայն ալեաց նորա ցածու
ցանէ :

Խռովեսցին հեթանոսք , և երկիցեն
բնակիչք երկրի 'ինչանաց քոց :

Յերս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զը
ւարձացին . հայեցար յերկիր՝ ար
բեցուցեր զնա , և բազում արարեր
զմեծութիւն նորա :

Գետն աստուծոյ լի եղև ջուրք ,
 պատրաստ արարեր զկերակուր նր ,
 զի այսպէս է պատրաստութիւնն ,
 Զակօս նորա արբեցուցեր , և բա-
 զում արարեր զարմտիս նորա :
 Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս
 նորա , օրհնեսցի պսակ տարւոյ
 քաղցրութեան քոյ :

Գաշտք քո լցցին պարարտութեամբ ,
 պարարտասցին զեղեցկութիւնք ա-
 նապատի :

Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին , և
 զգեցցին խոյք մաքեաց ,
 Հովիտք բազում արասցեն զցորեան ,
 աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

Հրեշտակապետաց՝ ճաշու սաղմս կցորդ :

Ո՛ր արար զհրեշտակս իւր յողիս , և
 զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ :
 Օրհնեա անձն իմ զտէր . տէր անձ
 իմ մեծ եղեր յոյժ , և այլն : (սղ . ճգ) :

Առաքելոց և Մարգարէից՝ ճաշու սաղմս կցորդ :

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ
 նոցա , և մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի
 են խօսք նոցա :

Երկինք պատմեն զփառս աստու-
ծոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատ-
մէ հաստատութիւն. և այլն : (սղ . ԺԲ) :

Հայրասեռաց և վարդապետաց՝ ճաշու սաղմոս կցորդ :

Քահանայք քո զգեցցին զարդարու-
թիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցրն
ծասցեն :

Յիշեա տէր զգաւ ի թ, և զամենայն
հեզութիւն նորա :

Որպէս երդուաւ տեառն, և ուխ-
տըս եղ այ յակո . և այլն : (սղ . ԾԼա) :

Համբըն մարտիրոսաց՝ ճաշու սաղմոս կցորդ :

Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց, ո՞ տէր՝ ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոց քո :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և .
և այլն : (սղ . ԾԺԵ) :

Յօհաննու առաքելոյն 'ի Ասթուղիկեաց առաջին թղթոյն է
ընթեքցուածս : (Գ . 7) :

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի
սէր յաստուծոյ է. և ամենայն որ
սիրէ՝ յաստուծոյ է ճնեալ՝ և ճա-
նաչէ զաստուած : Եւ որ ոչն սի-

րէ՛ որ ճանաչէ զաստուած , զի աս-
 տուած սէր է : Եւ զի յայսմ երեւ-
 ւեցաւ սէրն աստուծոյ 'ի մեզ , զի
 զորդին իւր միածին առաքեաց յաշ-
 խարհ , զի եղիցուք նովաւ կենդա-
 նիք : Յայսմ է սէրն . որ զի մեք սի-
 րեցաք զաստուած՝ այլ զի նա սի-
 րեաց զմեզ , եւ առաքեաց զորդին
 իւր 'ի քաւութիւն մեզաց մերոց :
 Միրելիք՝ եթէ աստուած այնպէս
 սիրեաց զմեզ , ապա և մեք պար-
 տիմք զմիմեանս սիրել : Զաստուած
 ուրուք երբէք չիք տեսեալ . եթէ
 սիրեսցուք զմիմեանս՝ աստուած 'ի
 մեզ բնակէ , եւ սէր նորա 'ի մեզ
 կատարեալ է : Այսուիկ գիտեմք ,
 եթէ մեք 'ի նմա բնակեալ եմք՝ և
 նա 'ի մեզ , զի 'ի հոգւոյն իւրմէ ետ
 մեզ : Եւ մեք տեսաք՝ և վկայեմք
 զի հայր առաքեաց զորդին իւր փր-
 կիչ աշխարհի : Որ ոք խոստովանե-
 ցի՝ եթէ յիսուս է որդի աստու-
 ծոյ , աստուած 'ի նմա բնակէ՝ և նա
 յաստուած : Եւ մեք հաւատացաք ,

և և ճանեարք զսէրն աստուծոյ՝ զոր
 ունի առ մեզ : Աստուած սէր է , և
 որ կայ ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յաս-
 տուած , և աստուած ՚ի նմա բնա-
 կէ : Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նո-
 րա ՚ի մեզ . զի համարձակութիւն
 ունիցիմք յաւուրն դատաստանի :
 Զի որպէս և նայն է՝ նոյնպէս եւ
 մէք եմք յաշխարհի յայսմիկ : Ար-
 կիւղ ոչ գոյ ՚ի սէր , այլ սէրն կա-
 տարեալ ՚ի բաց մերժէ զերկիւզն .
 զի երկիւղ ընդ տանջանօք է . իսկ
 որ երկնչին , չէ կատարեալ ՚ի սէրն :
 Մէք սիրեսցուք զաստուած , վասն
 զի նա նախ սիրեաց զմեզ : Աթէ ոք
 ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զաստուած , և
 զեղբայր իւր ասիցէ , սուտ է . որ
 ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսա-
 նէ , զաստուած զոր ոչն ետես՝ զի
 արդ կարիցէ սիրել : Աւ զայս պատ-
 ուէր ունիմք առ ՚ի նմանէ , զի որ
 սիրէ զաստուած՝ սիրէ նա և զեղ-
 բայր իւր :

Մեակդիք՝ ճշու յինանցն զինի գործոցն : 'ի շրթոցն
բաթնն սկսես :

- 72 **Գ**ուլեա երուսաղէմ զտէր :
Եւ օրհնեա զիւժ . և այլն : (սղ . ճիսէ) :
- ե2 **Բ**արձր արարէք զտէր աստուած
մեր . երկիրօրագէք պատուանդանի
ոտից նորա , զի սուրբ է :
Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժողովուրդք . ուր նստիա 'ի քրովքէս ,
սասանեցաւ երկիր . և այլն : (սղ . զք) :
- սւր **Տ**եսին իմ ծագք երկրի զփրկութի :
Օրհնեցէք զտէր . և այլն : (սղ . զէ) :
- չԲ **Ա**ստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ . երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ
և ողորմեա մեզ :
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո ,
յազինս իմ զփրկու . և այլն : (սղ . կզ) :
- կիր **Ք**եզ վայելէ օրհնութիւնն իմ 'ի .
և այլն : (սղ . կզ) :
- բ2 **Ք**եզ վայելէ օրհնութիւնն իմ 'ի .
և այլն : (սղ . կզ) :
- 42 **Տ**էր որպէս զինու հաճութեամբ
քով պսակեցեր զմեզ :
Բանից իմոց ունկն . և այլն : (սղ . ե) :

ՅԵՐԵՐԵՄ ԾՆԿԱԼԵՐԻՆ ԸՆԻՒՆԱՆԻ :

Ընթերցուածս Նսայեայ մարգարէէ . (կգ . 1) :

Իսկ այս ո՛վ է որ գիմեալ գայ յե-
 գովմայ . կարմրու թիւն ձորձոց իւ-
 րոց 'ի բոսորայ . գեղեցիկ սրտամու-
 ճանաւ և բուռն զօրու թեամբ : Եւ
 խօսիմ զարգարու թիւն և իրաւու-
 նըս փրկու թեան : Ասան է՞ր կար-
 միր են ձորձք քո . և հանդերձք քո
 իբրեւ հնձանահարի լիոյ հնձանի
 կոխելոյ : Հնձան հարի միայն , և 'ի
 հեթանոսաց ոչ որ էր ընդ իս : Արխե-
 ցի զնոսա սրտամտու թեամբ՝ և ճըմ-
 լեցի զնոսա բարկու թեամբ և իջու-
 ցի յերկիր . և զամենայն հանդերձս
 իմ թաթաւեցի : Զի հասեալ էր 'ի
 վերայ նոցա օր հատուցման . և ամ
 փրկու թեան եկեալ հասեալ : Հայե-
 ցայ՝ և ոչ որ էր որ օգնէր . զմտաւ
 ածի՝ և ոչ որ էր որ 'ի թիկունս հա-
 սանէր . փրկեաց զնոսա բազուկ իմ
 և սրտամտու թիւն իմ միայն զգէմ կա-
 լաւ : Արխեցի զնոսա բարկու թեամբ :

խմով . և զե՛նի զնոսա սրտմտու թի՛ք
խմով . և իջուցի զնոսա յերկիր ։

Մեծգիր՝ Զուշու շորամապահոց . նախ քան զգիրքն ։

- բշ Արքայու թիւն քո արքայու թիւն
ամենայն յաւիտեհից . և տէրու թի
քո ազգէ մինչեւ յազգ ։
- փ Հաւատարիմ է տէր յամենայն բաշ
նըս իւր , եւ արդար է յամենայն
գործս իւր ։
- դշ Երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո՝
երկիւղիւ քո տէր ։
- փ Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան
քո , զի օրհնեսցես դու զարդարն ։
- դշ Կեցո զճառայս քո աստուած իմ ,
որ ՚ի քեզ յուսացայ ։
- փ Ռշորմեա ինձ տէր , զի առ քեզ ա
ղաղակեցի զօրհանասպաղ ։
- եշ Բարձր արարէք զտէր աստուած
մեր . երկիրպագէք պատուանդանի
ոտից նորա՝ զի սուրբ է ։
- փ Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժող
դովուրդք՝ որ նատիս ՚ի քրովբէս ,
սասանեցաւ երկիր ։

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփլր- ուր
կու թիւն աստուծոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւննոր, փ
զի սքանչելիս արար :

Մեծ գիրք ճաշու Աղօց :

Դարձո զիս տէր 'ի մեղաց իմոց . բշ
և զամենայն անօրէնու թիւնս իմ
քաւեա յինէն :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի փ
ողորմութեան քում . ըստ բազում
դժու թեան քում քաւեա զանօ-
րէնու թիւնս իմ :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի 4շ
տեառնէ , և գնան 'ի ճանապարհս
նորս :

Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես . փ
երանի է քեզ , և բարի եղիցի :

Մի թողուր զիս տէր աստուած իմ , 7շ
եւ մի 'ի բացեայ առնիր յինէն .
հայեաց յօգնել ինձ՝ տէր վրկու-
թեան իմոյ :

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկու փ
թիւն իմ . և հեղու թիւն իմ 'ի քէն
ոչ ծածկեցաւ :

եչ Մի՛ ընկենուր զհիս տէր 'ի ժամանաւ
կի ծերու թեան, 'ի պակասիլ զօրու
թեան իմոյ մի՛ թողուր զհիս :

փ Ի բեզ տէր յուտացայ, մի՛ ամաչեցից
յաւ իտեան, յարգարու թեան քում
փրկեաւ և ապրեցո զհիս :

ուր Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի
քո տէր, ըստ բանի քում իմաստունն
արա զհիս :

փ Չայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողոր
մութեան քում, և յիրաւունս քո
կեցո զհիս :

Մեակիք՝ Տաշու Յարութեան :

աճ Ամենայն երկիր երկիրպագցենքեզ
և սաղմոս ասացենքեզ :

փ Ազազակեցէք առ աստուած ամե
նայն երկիր, սաղմոս ասացէք ան
ուան նորա, և տուք զփառս օրհ
նութեան նորա :

ակ Մեծ արարէք զտէր աստուած մեր,
և բարձր արացուք զանունն նորա
'ի միասին :

փ Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ :

յամենայն ժամ օրհնու թիւն նորա
 'ի բերան իմ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն նոր, բձ
 օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր, փ
 օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զա-
 նուն նորա :

Օրհնեցէք զաստուած մեր, օրհնե- բկ
 ցէք և սաղմոս ասացէք տեսունն անց :

Տէր աստուած օրհնեալ, օրհնեալ փ
 է տէր զօրհանապազ :

Մեծ է տէր, և մեծ է զօրու թիւն դձ
 նորա, իմաստու թե նորա ոչ գոյբաւ :

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս, փ
 աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի
 օրհնու թիւն :

Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում, գկ
 սաղմոս ասացէք, թագաւորին մե-
 րում սաղմոս ասացէք :

Ծափա հարէք ամենայն հեթանոսք, փ
 աղաղակեցէք առ աստուած 'ի ձայն
 ցնծու թեան :

Սուրբ է տաճար քո սքանչելի ար- դձ
 դարու թեամբ :

Ք Բեզ վայելէ օրհնութիւնն աստուած
'ի սիօն . և բեզ տացինն աղօթք յե-
րուսաղէմ :

ԴԿ Այսօր է զոր արար տէր . եկայք ցրն
ճասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա :

Փ Խոստովան եղերուք տեառն , զի
բարի է , զի յաւիտեան է ողորմու-
թիւնն նորա :

Մեռեցիք Աղցից կիրակեցից :

Ուխտս դիք և կատարեցէք տեառն
աստուծոյ մերոյ :

Յայտնի է 'ի հրէաստանի աստուած ,
և յիսրայէլ մեծ է անունն նորա :

Ստողցիք մեծի Ռարթութու ճաշուն :

Առաջին սաղմոս . ԼԳ :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց .
և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանելին ցիա :
Դատեա տէր զայնօսիկ՝ ոյք դատեն
զիս . մարտիր ընդ այնօսիկ՝ ոյք մար-
տընչին ընդ իս :

Երկրորդ սաղմոս . ԸԷ :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ . և և
ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :

Տէր մի սրտամտու թեամբ քով յան-
դիմաներ զիս . և մի բարկու թեամբ
քով խրատեր զիս :

Երրորդ սաղմս . Խ :

Մտանէր տեսանել զնանրու թիւն ,
խօսէր 'ի սրտի իւրում . և ժողովէր
զանօրէնու թիւն յանձն իւր :

Երանի որ խորհի զազբատն և զտը-
նանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա ամր :

Չորրորդ սաղմս . Խա :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ
իւրեանց . և 'ի վերայ սրտամուճանի
իմոյ վիճակս արկանէին :

Աստուած աստուած իմ՝ նայեաց
առ իս . ընդէր թողեր զիս . հեռի
եղէ 'ի փրկու թենէ իմմէ՝ վասն բա-
նից յանցանաց իմոց :

Հինգերորդ սաղմս . Լ :

Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհողի իմ :
Ի բեզ տէր յուսացայ , մի ամաչե-
ցից յաւիտեան . յարդարու թեան
քում փրկեա և ապրեցո զիս :

Վեցերորդ սաղմոս . կը :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի . և 'ի
 ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :
 Կեցո զիս աստուած , զի հասին ջուրք
 յանձն իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անդընչ
 գոց , ուր ոչ գոյ ինձ հանդիստ :

Եօթներորդ սաղմոս . ձե :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնա
 կանի , և 'ի մեռեալս ազատ :
 Տէր ան փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ
 կարգացի և դիչերի առաջի քո :

Ութերորդ սաղմոս . ճա :

Ացեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ . նմա
 նեցայ ես հաւալասան անասրատի :
 Տէր՝ լուր աղօթից իմոյ . աղաղակ
 իմ առ քեզ եկեսցէ . և մի դարձու
 ցաներ զերեսս քո յինէն :

Պողոսի առաքելոյն 'ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն և
 ընթերցուածն :

Պողոս առաքեալ յիսուսի քրիստոս
 սի՝ ըստ հրամանի փրկչին մերոյ աս-
 տուծոյ՝ և քրիստոսի յիսուսի յու-

սոյն մերոյ . տիմոթեայ որդւոյ սի-
 բեւոյ հաւատովք , շնորհք ողոր-
 մութիւն խաղաղութիւն յաստու-
 ծոյ հօրէ և 'ի տեառնէ մերմէ յի-
 սուսէ քրիստոսէ : Արպէս աղաչեցի
 գրեզ կալ յեփեսոս՝ մինչ երթային
 'ի մակեդոնիա . զի պատուէր տա-
 ցես ոմանց չիներ օտարուամուէնս ,
 և չհայել յառասպելս և 'ի տոհմա-
 թիւս անչափս . որ մանաւանդ խըն-
 դիրս յուզեն , և ոչ զտնտեսութիւն
 աստուծոյ հաւատովք : Քանզի գը-
 լուխ պատուիրանին սէրէ , 'ի սուրբ
 սրտէ՝ և 'ի մտաց բարեաց՝ և յան-
 կեղծաւոր հաւատոց : Յորոց ոմանք
 վրիպեցան՝ խոտորեալք յունայնու-
 թիւն բանից : Աամին լինել վարդա-
 պետք օրինաց . ինքեանք ոչ իմանան
 զինչ խօսին՝ և և ոչ վասն որոց պըն-
 գեալն են : Քիտեմք՝ եթէ բարւոք
 են օրէնք , եթէ որ զնոսա օրինօրն
 կրեսցէ : Բայց զայս գիտասցէ՝ զի 'ի
 վերայ արդարոց օրէնք ոչ կան , այլ
 'ի վերայ անօրինաց և անհնազանդից ,

ամբարշտաց և մեղաւորաց, անարբոց
 և պղծոց, զհայր և զմայր անարգո-
 զաց, մարդասպանաց, պոռնկաց, ա-
 բուազիտաց, մարդէլուզաց, ստաց,
 ստերգմանց . եւ եթէ այլ ինչ իցէ
 հակառակ ողջամիտ վարդապետու-
 թեանս . որ ըստ աւետարանի փա-
 ռաց երանելոյն աստուծոյ է, ու
 բուժելէ ես հաւատարիմ :

Աւելտխայր ճաշու աւտոց սրահոց, որք ամեն ըստ ձայնից :

աձ Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
 ՚ի յերկիր ուղիղ :

կամ Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
 զիս, արդարութեամբ քով հանցես
 ՚ի նեղութենէ զանձն իմ :

ահ Տէր մի սրտմտութեամբ քով յան-
 դիմաներ զիս . և մի բարկութեամբ
 քով խրատեր զիս :

կամ Զգնացս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բա-
 նի բում . և մի տիրեսցեն ինձ ամե-
 նայն մեղք :

բձ Միրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ
 մահու անկաւ ՚ի վերայ իմ :

բկ Գարձ տէր և փրկեա զանձն իմ, կեցո

զիս տէր ըստ ողորմութեան քում:

Վասն անուան քոյ տէր քաւեա ըզ դձ

մեզս իմ, զի բազում եղեն յոյժ:

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ դկ

ես, բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-

ցան ոսկերք իմ:

Յիշեա տէր զգթութիւնս քո, եւ դձ

զողորմութիւնս քո՝ որք են յաւի-

տենից:

Զմեզս մանկութեան իմոյ և զանդիւ կամ

տութեան իմոյ մի յիշեր, այլ յի-

շեա զիս տէր ըստ ողորմութեան

քում՝ վասն քաղցրութեան քոյ, զի

քաղցր և ուղիղ ես:

Տէր՝ ողորմութի քո յաւիտեան, զգոր դկ

ծըս ձեռաց քոյ մի անտես առներ:

Զմեզս մանկութեան իմոյ և զանդիւ կամ

տութեան իմոյ մի յիշեր, այլ յի-

շեա զիս տէր ըստ ողորմութեան

քում՝ վասն քաղցրութեան քոյ, զի

քաղցր և ուղիղ ես:

Ազազակեցի առ քեզ տէր՝ և ասացի, կամ

դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին

կենդանեաց:

Անէլ-տի-յո՛ւ շք-մ-դ-նո՛յ : Երի-ւ-բ-մի՛ , Երեւ-շք-
 մի՛ և Հիմֆ-շք-մի՛՛ երբ աճ և զկ լինի՛ շոյ-մի՛ --- :
 Ի-ի՛ եմե յոյ-լ-յոյնո՛յ՝ զե-րե-նոյն --- :

բշ Եկայք ցնծասցուք ՚ի տէր , աղաղա-
 կեացուք առ սաստուած փրկիչ մեր :

դշ Երգեցէք տեառն երգ նոր . երգե-
 ցէք տեառն ամենայն երկիր . եր-
 գեցէք տեառն եւ բարձր արարէք
 զանուն նորա :

եշ Բարձր արարից զընտրեալն ՚ի ժողո-
 վրդենէ իմմէ : Չտի զդաւիթ ծա-
 ուայ իմ , և իւղով սրբով իմով օծի
 զնա :

Աւելուիա Աղեց կերակեց :

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն
 երկիր . ծառայեցէք տեառն ուրա-
 խու թեամբ :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ .
 Զիդին լնան սաս : Տէս երեւ 334 :

Աւելուիայք ճաշու Յարութեան ըստ ձայնին :

աճ Դու յարուցեալ զթասցիս ՚ի վե-
 րայ սիօնի . ժամանակ զթալոյ նո-
 րա հասեալ է ժամ :

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն կամ
երկրի աստուած է . սաղմոս ասա
ցէք նմա իմաստութեամբ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն 'ի ակ
նոր . օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս
սրբոց :

Մալիս հարէք ամենայն հեթանոսք , բձ
աղաղակեցէք առ աստուած 'ի ձայն
ցնծութեան :

Աստուած դու դարձեալ կեցուս կամ
ցես զմեզ . և ժողովուրդքո՞ ու
րախ եղիցի 'ի քեզ :

Արի տէր աստուած իմ 'ի հրամանս բկ
քո՝ զոր պատուիրեցեր . և ժողովք
ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեւ : Այս
այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր :

Ուրախ եղեւ իսրայէլ յարարիչ դձ
իւր . որդիք սիօնի ցնծասցեն 'ի
Թագաւորն իւրեանց :

Եկայք և տեսէք զգործս աստու դկ
ծոց , որպէս զի ահեղ են խորհրդով
քան զամենայն որդւոց մարդկան :

Հաճեցար տէր ընդ երկիրքո՞ , եւ դձ
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ :

74 Յարեաւ աստուած՝ եւ ցրուեցան
ամենայն թշնամիք նորա . փախիցեն
ատելիք նորա յերեսաց նորա :

Զասկի :

Հասեալ կային ոտք մեր առ դը-
րունս քո՝ երուսաղէմ :

Աւելուիայք Զասկի . Յարութեան եւ Յինանց ճաշու
աւետարանի :

գաս
կիր Գոյլեա ելեմ զտիր . եւ օրհնեա զիմ .
ԶԻ՞րին ընն ասս : Տէս երէս 414 :

բչ Գոյլեա ելեմ զտիր . եւ օրհնեա զիմ .
Ե այնն ԴԴԷ՞ն Ի Վերայ :

42 Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի թագաւորն . 'ի փրկութեան
քում ցնծացէ յոյժ :
ԶԻ՞րին ընն ասս : (սղ . Ի) :

42 Քեզ վայելէ օրհնութիւնն 'ի սիօն .
Ե այնն : Տէս երէս 434 :

եչ Տէր ո՛վ կացցէ 'ի խորանի քում . կամ .
Ե այնն : Տէս երէս 84 :

ուր Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւնն .
Ե այնն : Տէս երէս 413 :

չք Յնծացէք առ իմ , օգնական է մեր .
աղաղակեցէք առ իմ յակորայ :

Առէք սաղմոս, եւ տուք օրհնու-
թիւն. սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն
բաղցրութեան:

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց, յա-
ւուր նշանաւորի տարեկանաց մե-
րոց:

Հրաման է այս խորայելի, եւ իրաւ
ւունք են աստուծոյ յակօբայ:

Վկայութիւնն յովսեփու՝ զոր եդ
ընդ նմա, որպէս ելանէր նա յերկ-
րէն եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ
գիտէր՝ լուաւ:

Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս
նորա, և զձեռս նորա յորթ և 'ի թի
ծառայելոյ:

Ի նեզութեան կարգացեր առ իս՝ և
փրկեցի զբեզ, լուայ բեզ 'ի գաղտ-
նութենէ մրրկին, և փորձեցի զբեզ
'ի վերայ ջուրցն հակառակութեան:

Կուր ժողովուրդ իմ եւ վկայեմ
բեզ, և խորայել՝ թէ լուիցես ինձ:

Մի՛ եւս եղիցին բեզ աստուածք
առ ժամայնք, և մի՛ երկիրսպագանի-
ցես դու աստուծոյ օտարի:

Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի
 զբեզ յերկրէն եգիպտացւոց . բաց
 զբերան քո՝ և լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իւ
 մում, և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայե-
 ցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ
 կամաց սրտից իւրեանց . զի գնացին
 նորա ըստ կամս անձանց իւրեանց :
 Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ
 էր ինձ, կամ իսրայէլի զճանապարհ
 հըս իմ գնացեալ էր :

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր
 իմ զթշնամիս նորա, և ՚ի վերայ նեղ-
 չաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք տեառն ստեցին նմա, և ե-
 ղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :
 Կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտու-
 թեանէ ցորենոյ, և ՚ի վիմէ մեղր յա-
 զեցոյց նոցա :

Նոր կիրակէին . մինչև ցՀամբարձումն յամենայն կիրակի :

Պովեա երուսաղէմ զտէր . և օրհն-
 277ին ըմն աստ : Տե՛ս երե՛ս 414 :

Անկուխա Համբարձեանն Քրիստոսի, մինչև 'ի Գալուստ
Հոգւոյն սրբոյ :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
'ի վեր . համբարձցին դրունք յաւի
տենից, և մտցէ թագաւոր փառաց :

Անկուխոյք ճաշու Հոգւոյն սրբոյ Գալտեանն :

Ողորմութեամբ տեառն լի եղև կիր
երկիր, և բանիւ տեառն երկինք
հաստատեցան, և հոգւով բերանոց
նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :
Եկայք ցնծացուք 'ի տէր, ազազա բշ
կեցուք առ աստուած փրկիչ մեր :
Երգեցէք տեառն երգ նոր, ծառա դշ
յեցէք տեառն ուրախութեամբ :
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուցես դշ
զիս, արդարութեամբ քով հանցես
'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ եշ
ես . բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե
ցան ոսկերք իմ :

Յիշեա տէր զդաւիթ և զամենայն ուր
հեղութիւն նորա :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած . շք
և զտէր յազբերացն իսրայէլի :

Արի տէր 'ի հանգիստ քո՝ դու և տապանակ կտակի սրբու թեան քո :

ԱՆՆՈՒԻՄՅՔ ՏՈՒՆՈՒ ԱՂԻՔԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : ՈՐ
ԿՈՇԻ ԱՆՐՊՈՎՈՒՄ :

ԿԻՐ Ամալ լուսաւոր հովանի լինէր նոցա ,
ձայն եղեւ յամպոյն՝ որ ասէ , դա է
որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ :
ԲԸ Բարձրու թիւնք լերանց նորա են ,
նորա է ծով՝ և նա արար զնա , եւ
զցամաք ձեռք նորա ստեղծին : Եւ
կայք երկիրպագցուք նմա , անկ-
ցուք եւ լացցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ :

ԿԸ Քո են երկինք՝ և քո է երկիր , զաշ-
խարհս լրիւ իւրով դու հաստա-
տեցեր , զհիւսիս և զհարաւ դու
արարեր . թաքօր և հերմօն յանուն
քո ցնծասցեն :

ԱՆՆՈՒԻՄՅՔ ՏՈՒՆՈՒ ՆՈՒՆԱԿԱՆԿԱՅ ԻՄՈՇԻ ԵՎ ՍԿԵՂԵՑՈՅ :

ՉԲ Սիրեաց տէր զսիօն և ընտրեաց բնա-
կիլ 'ի նմա , ասէ՝ այս է հանգիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից . 'ի սմա
բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Տուր զօրու թիւն ճառայի .քո . կէ կէր
 ցո զօրգի աղախնոյ .քո . եւ արա
 առ իա նշան բարութեան :

Ետուր երկիւղածաց .քոց նշան , զի բշ
 ապրեացին յերեսաց ազնւան :

Սիրեաց տէր զսիօն և . «Դէ» ՚ի Քրոյ : Դշ

Տէր սիրեցի զլայելչութիւն տան Դշ
 .քո , և զտեղի յարկի փառաց .քոց :

Որպէս սիրելիք են յարկ .քո տէր եշ
 զօրութեանց . ցանկայ և փափաքի
 անձն իմ ՚ի գաւիթս .քո : Սիրտ իմ
 և մարմին իմ՝ ցնծացէ առ աստ
 ուած կենդանի :

Ետուր երկիւղածաց .քոց . «Դէ» ՚ի Քրոյ : ուր

Որպէս փրկեցան սիրելիք .քո . կեցո շք
 աջով .քո , և լուր մեզ :

Հիմունք նորա ՚ի լեառն սուրբ նո եկղ
 րա . սիրէ տէր զգրունս սիօնի առա
 լելքան զամենայն յարկսն յակոբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն .քո , եկղ
 ահաւադիկ քաղաքդ աստուծոյ :

Տէր ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի .քում , կամ եկղ
 ո՞վ բնակեացէ ՚ի լեառն սուրբ .քո :

Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարու

Թիւն . խօսի զճշմարտութիւնն 'ի սրտի իւրում :

Խաչ Աշանեցաւ առ մեզ լոյս երեւաց քոյ , եւ ետողբ ուրախութիւնն սրտից մերոց :

Աւելու խոյք ճաշու Աւերափոխման Աստուածածնին ինն աւուրն :

ԿԻՐ Այսօր ծնաւ որ 'ի հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս որդին , որ է օժեալ տէր 'ի քաղաքի դաւթի : Ի վայելչութիւնն սրբոց քոյ՝ յարգանքդ է յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :

ԲԸ Ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ . օրհնեալ ես դու 'ի կանայս , եւ օրհնեալ է ստուղ սրովայնի քո :

ԿԸ Արի տէր 'ի հանգիստ քո , դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո :

Աւելու խոյք ճաշու Աւետեաց Աստուածածնին :

Ուրախ լեր բերկրեալդ . որդե՞ն 'ի վերայ :

Աւելու խոյք ճաշու Մանգեան ըստ աւուրոց :

ՃԻԳ Հողին սուրբ եկեացէ 'ի քեզ , եւ զօրութիւնն բարձրեւոյն հովանի լինցի 'ի վերայ քո :

Այսօր ծնաւ որ 'ի . և այն որդե՞ն 'ի վերջ : տ
 Հոգւով սրբով զօրացեալ սուրբ բ
 ստեփաննոս , և ընտրեալ յորովայնե՛
 նէ . ճշմարիտ վկայ , սիրող և առա-
 քեալ առաքողին . 'ի բրիտոսէ ըն-
 կալար զզուարթնոցն զպսակ :

Կարապետն յովհաննէս զարհու- դ
 րեալ 'ի յորովայնէ յորովայն եր-
 կրրպագէր . սպասաւ որ եղեւ բա-
 նինն աստուծոյ . և լուեալ զահա-
 ւոր զձայնն՝ աղաղակէր ասելով ,
 ահա գառն աստուծոյ որ բառնայ
 զմեզս աշխարհի :

Ուրախ լեր բերկ . և այն որդե՞ն 'ի վերջ : դ
 Դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն ե
 կոչես՞ թի . գնացես առ աջի տեառն՝
 պատրաստել զճանապարհս նորա :

Եհանն զիս 'ի գբոյ տառապանաց , 'ի զ
 կաւոյ և 'ի տղմոյ : Հաստատեաց 'ի
 վերայ վեմի զոտս իմ . եւ ուղղեաց
 զգնացս իմ :

Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կամ
 կարգին մեկքիսեղեկի . և տէր ընդ
 աջմէ քու մմէ :

է Երգուաւ տէր գաւթի ճշմարտու-
թեամբ՝ և ոչ ստեաց նմա, 'ի պտղոյ
որովայնի նորա նստուցանել յաթոս
նորա :

ը Ուրախ լէր բերկ . և այն որդէն 'ի Էրոյ :

Աւելուիա ճաշու քառանորդաց Գալստեանն Քրիստոսի
'ի տաճարն :

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում. տէր
յերկինս յաթոս իւրում :

Մեծի ողորմեան ճաշունն :

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ .
արարէք տօնս ուրախութեան կան-
խաւ , մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Աւելուիա ճաշու Հրեշտակապետաց :

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ
երկիր , եւ բանիւ տեառն երկինք
հաստատեցան . և հողւով բերանոյ
նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :

Յովաննու կարապետին :

Դու մանուկ՝ մարգարէ . որդէն 'ի Էրոյ :

Յովաննու գլխատման :

Կարապետն յովհաննէս . որդէն 'ի Էրոյ :

Համբրեն Մարգարեից ։

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած ,
և զտէր յազբերացն իսրայէլի ։

Ամենայն Առաքելոց ։

Ապցուսցես զնոսա իշխանս ընդ ա-
մենայն երկիր . եւ յիշեսցի անուն
քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց ։
Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նո-
նոցա , և մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա ։

Դաւթի և Յակոբայ ։

Յիշեա տէր զդաւթի , և զամենայն
հեղուծիւն նորա ։

Նախահարցն ։

Պատմէ զբան իւր յակոբայ , զարդա-
րուծիւն և զիրաւունս իսրայէլի ։

Գրեգորի լուսաւորչին ։

Համբերելով համբերի տեսուն , և
նայեցաւ առ իս . և լուաւ աղօթից
իմոց ։

Հայրապետաց և վարդապետաց ։

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-

բուժիւն, և սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցեն :

Ճգնաւորաց :

Երանելի են որք բնակեալ են 'ի
տան տեառն . յաւիտեանս յաւի
տենից օրհնեսցեն զքեզ :

Կուսանաց :

Կացցէ գշտոյ ընդ աջմէ քումմէ՝
'ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա
րեալ և սլաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
նորա . և զընկերս նր տարցին նմա :

Թագաւորաց :

Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի թագաւորն . 'ի փրկութեան
քում ցնծասցէ յոյժ :

Քառանկոյ՝ և երկուց բիրուցն :

Անցաք մէք ընդ հուր և ընդ ջուր ,
և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ :

Մեծի հինգշարսի :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

Այգոց :

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . ա
նաւօտու եղիցի ուրախութիւն :

Աւելուիայք ճաշու Մարտիրոսայ :

Տէր սիրէ զիրաւունս . և ոչ ընդ ած
վայր հարկանէ զսուրբս իւր , այլ
յաւխտեան պահէ զնոսա :

Փրկութիւն արդարոց 'ի տեառնէ կամ
է . վերակացու է նոցա 'ի ժամա
նակս նեղութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք՝ եւ ակ
ցնծացեն 'ի հանգիստ իւրեանց ,
և բարձր արասցեն զաստուած բե
րանօք իւրեանց :

Լոյս ծագեաց արդարոց , ուղղոց կամ
սրտից եղեւ ուրախութիւն :

Պարծեսցին սբքն փառօք . որո՞ւն 'ի վերայ : բձ
Կարգացին արդարքն առ տէր , և տէր բկ
լուաւ նոցա . յամենայն նեղութենէ
նոցա փրկեաց զնոսա :

Վասն թո մեռանիմք զօրհանապազ . գձ
համարեցաք որպէս զոչխար 'ի զե
նումն :

44 Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են 'ի քեզ. յաւիտեան ցընծասցեն. և բնակեցցիս դու 'ի նոսա:

45 Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեցին. որպէս զմայրան լիբանանու բազումք եղիցին:

46 Բազում՝ նեղու թիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա. և մի՛ 'ի նոցանէ ոչ կորիցէ:

Ասք ընկենանի աւերան ըսք պապլամի. և յեփոց
ասի Հանգանակն նիկիական:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. Ե. 1:

Եւ տեսեալ զժողովուրդն՝ ել 'ի լեառն. և իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա. և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր: Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է արքայու թիւն երկնից: Երանի սղաւորաց, զի նոքա մխիթարեցին: Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեցեն զերկիր: Երանի

որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն ար-
գարու թեան, զի նոքա յաղեսցին :
Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողոր-
մութիւն գտցեն : Երանի պնոցիկ
որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զնձ
տեսցեն : Երանի խաղաղարարաց,
զի նոքա որդիք աստուծոյ կոչես-
ցին : Երանի որ հալածեալ իցեն վա-
սրն արգարու թեան, զի նոցա է ար-
քայութիւն երկնից : Երանի է ձեզ
յորժամ նախատիցեն զձեզ և հա-
լածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան
չար զձէնջ սուտ վասն իմ : Յնծացէք
եւ ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր
բազում են յերկինս. զի այսպէս հա-
լածեցին զմարդարէսն որ յառաջ
քան զձեզ էին :

Աւետարան ըստ Մարկոսի : գ . 13 :

Ելանէ 'ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն
զորս ինքն կամեցաւ, և չոքան առ
նա : Եւ արար երկօտասանս՝ զի ի-
ցեն զնուխու, և զի առաքեսցէ ըզ-
նոսա քարոզել, և ունել իշխանու-

Թիւն բժշկելոյ զցաւս՝ և հանելոյ
զգեւս : Եւ եղ անուն սիմօնի՝ պետ-
րոս , և յակօբու զեբեդեայ՝ և յով-
հաննու եղբօրն յակովբայ , եղ նո-
ցա անուանս բաներեզէս , որ է՝ որ-
դիք որոտման , և զանդրէաս , և ըզ-
փիլիպպոս , և զբարգու զիմէոս , և
զմատթէոս զմարսաւորն , և զթով-
մաս , և զյակովբոս արփեայ , և ըզ-
Թադէոս , եւ զսիմոն կանանայի ,
եւ զյուզա իսկարիտաւացի , որ և
մատնեացն զնա :

Աւետարան ըստ Ղազարու , ԺԳ . 12 .

Ասէ և ցկոչնատէրն , յորժամ առ-
նիցես ճաշ կամ ընթրիս , մի՛ կոչեր
զբարեկամս քո , և մի՛ զեղբարս քո ,
և մի՛ զազգականս քո , և մի՛ զգրա-
ցիս քո , և մի՛ զմեծամեծս . զի մի և
նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ , և
լինիցի քեզ հատուցումն : Այլ յոր-
ժամ առնիցես ընդունելու թիւն ,
կոչեա զազքատոս և զխեղս և զկարգս
և զկոյրս : Եւ երանելի լինիցիս . զի

ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ
քեզ, և հատուցի քեզ փոխարէն
'ի յարութեան արգարոց : Իբրեւ
լուաւ զայս ոմն 'ի բազմականացն՝
ասէ ցնա . երանի որ կերիցէ ճաշ
յարքայութեանն աստուծոյ :

Աւետարան ըստ Յովհաննու : Ժ . 11 :

Ես եմ հովիւն քաջ . հովիւ քաջ
զանձն իւր դնէ 'ի վերայ ոչխարաց :
Խակ վարձկանն՝ որ ոչ է հովիւ, ու
րոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրեւ տե-
սանէ զգայլն զի գայ՝ թողու զոչ-
խարսն և փախչի . և գայլն յափշտաւ
կէ զնոսա եւ ցրուէ . քանզի վարձ-
կան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչ-
խարացն : Ես եմ հովիւն քաջ, եւ
ճանաչեմ զիմսն՝ և ճանաչիմ յիմո-
ցըն : Արպէս գիտէ զիս հայր, գի-
տեմ և ես զհայր . և զանձն իմ գը-
նեմ 'ի վերայ ոչխարաց : Նաև՝ այլ
եւս ոչխարք են իմ, որք ոչ են յայ-
սրմ գաւթէ . և զայն եւս սպարտ է
ինձ ամէլ այսօր . եւ ձայնի իմում

լուիցեն, և եղիցին մի հօտ եւ մի
հովիւ :

Փառք քեզ տէր աստուած մեր :

Հանդանակ Նիկիական :

Հաւատամք 'ի մի աստուած 'ի հայ-
րըն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և
երկրի, երեւելեաց և աներեւու-
թից : Եւ 'ի մի տէր յիսուս քրիս-
տոս որդին աստուծոյ՝ ծնեալն յաս-
տուծոյ հօրէ՝ միածին, այսինքն յե-
ութենէ հօր : Աստուած յաստու-
ծոյ, ըյս 'ի լուսոյ, աստուած ճշշ-
մարիտ, յաստուծոյ ճշմարտէ՝ ծը-
նունդ և ոչ արարած : Եղին ինքն 'ի
բնութենէ հօր, որով ամենայն ինչ
եղեւ յերկինս և 'ի վերայ երկրի, ե-
րեւելիք և աներեւոյթք : Ար՝ յա-
ղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ
փրկութեան իջեալ 'ի յերկնից՝ մար-
մնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կտտա-
րելապէս 'ի մարիամայ սրբոյ կուսէն
հոգւովն սրբով : Արով էառ զմար-
մին զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ

ինչ է 'ի մարդ . Ճշմարտապէս և ոչ
կարծեօք : Չարչարեալ , խաչեալ ,
թաղեալ , յերրորդ աւուր յարու-
ցեալ , ելեալ 'ի յերկինս նովին մար-
մնովն նստաւ ընդ աջմէ հօր : Քալոց
է նովին մարմնովն և փառօք հօր 'ի
դատել զկենդանիս և զմեռեալս , ո-
րոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախ-
ճան : Հաւատամք և 'ի սուրբ հոգին՝
յանեղն և 'ի կատարեալն , որ խօսե-
ցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յա-
ւետարանս : Ար էջն 'ի յորդանան ,
քարոզեաց զառաքեալն , և բնակե-
ցաւ 'ի սուրբսն : Հաւատամք և 'ի
մի միայն ընդ հանրական և յառաքե-
լական եկեղեցի , 'ի մի մկրտութի ,
յապաշխարութիւն , 'ի բաւութիւն
և 'ի թողութիւն մեղաց : Ի յարու-
թիւնն մեռելոց , 'ի դատաստանն
յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց ,
յարբայութիւնն երկնից և 'ի կեանք
սըն յաւիտենականս :

Մինչև յսօր էն հասարայ քան :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր որդի . կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ հոգի . կամ թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զորդին աստուծոյ եւ կամ զսուրբ հոգին . և թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիան նզովէ կաթուղիկէ և առաքել լական եկեղեցի :

Ի սրբոյ Կուսուորէն մերմէ ասացաւ :

Իսկ մեք փառաւորեացուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ երրորդութեանն և միոյ անձութեանն հօր և որդւոյ և հօգւոյն սրբոյ, այժմ և :

Քրդ Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Եւ ևս հաւատով աղաչեացուք և խնդրեացուք ՚ի տեսանէ աստուծոյ և ՚ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ ՚ի ժամուս պաշտաման և աղօթից . զի արժանի ընդունելութեան արասցէ . լուիցէ տէր ձայնի

ազաչանաց մերոց, ընկալցի զխըն-
դրուածս սրտից մերոց, թողցէ ըզ-
յանցանս մեր, ողորմեսցի 'ի վերայ
մեր: Աղօթք մեր և խնդրուածք յա-
մենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի
տէրու թեան նորա, և նա տացէ մեզ
միաբան միով հաւատով և արդա-
րու թեամբ վաստակիլ 'ի դործս բա-
րեաց, զի զողորմու թեան զչնորհն
իւր արասցէ 'ի վերայ մեր տէրն ա-
մենակալ, կեցուսցէ և ողորմեսցի:
Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղու:
Զհրեշտակ: Զբաւու թիւն: Զսրբոյ:
Եւ եւս: Զանձինս: Ողորմեաց:

Աղօթք:

Տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս,
որ մեծդ ես ողորմու թեամբ և ա-
ռատ պարգեւօք բարերարու թեան
քո: Որ դու քոյին կամաւդ 'ի ժամուս
յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց
խաչի և մահու՝ յաղագս մեզաց մե-
րոց: Եւ պարգեւեցեր առատապէս
զպարգեւս հոգւոյդ սրբոյ երանելի

առ արեւոյն : Հաղորդս արա և զմեզ,
 տէր, աղաչեմք զքեզ՝ աստուածային
 պարգեւացի, թողու թեան մեզաց
 և ընդունելու թեան հոգւոյդ սրբոյ,
 Որպէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք
 դոհու թեամբ փառաւորել զքեզ
 ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ .
 այժմ և միշտ և :

Սաղազու թիւն ամենցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեցուք :

Սաղազու թիւ քով քրիստոս փրկիչ
 մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս
 և զբանս, ամբացո զմեզ և աներկիւղ
 պահեա յամենայն չարէ : Հաւասա-
 բեա զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպա-
 դուս քո, որք հոգւով և ճշմարտու-
 թեամբ քեզ երկիրպագանեն : Այլ
 սրն զի՝ ամենասուրբ երրորդու-
 թեանդ վայելեն փառք իշխանու-
 թիւն և պատիւ, այժմ և :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս :
 Տէր աստուած օրհնեսցէ զամենե-
 սեանդ . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Միայն սուրբ . միայն տէր . յիսուս դս
 քրիստոս ՚ի փառս աստուծոյ հօր .
 ամէն :

Օրհնեալ Հայր սուրբ՝ Ա՛ճ ճշմարիտ : բճ
 Ա՛մէն : դս

Օրհնեալ Արդիդ սբ՝ Ա՛ճ ճշմարիտ : բճ
 Ա՛մէն : դս

Օրհնեալ Հոգիդ սբ՝ Ա՛ճ ճշմարիտ : բճ
 Ա՛մէն : դս

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւ
 ւոյ և հոգւոյն սրբոյ . այժմ և : բճ

Հայր սուրբ : Արդիդ սուրբ : Հո
 գիդ սուրբ : դս

Օրհնութիւն հօր և որդւոյ և սրբոյ բճ
 հոգւոյն , այժմ և միշտ և յաւի :

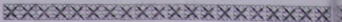
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ դս
 յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան .
 երեւ երեւ :

Աստարումն օրինաց և մարգարէից բճ
 դու ևս քրիստոս աստուած փրկիչ
 մեր . որ լցեր զամենայն հայրական
 տնօրէնութիւնս քո . լից և զմեզ
 հոգւովդ քով սրբով :

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ . սրկ

յամենայն ժամ օրհնու թիւն նորա
 'ի բերան իմ :

ԲՆ Օրհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց
 սրբոյ հոգւոյն . երթայք խաղա
 զու թեամբ . և տէր եղիցի ընդ ձեզ
 և ընդ ամենեւեանդ ամէն :

Օրհնու թիւն սեզանոց վասն մարտեաւոր կերակրոց : և ընդհանայ :

Պարտապէն շէշանն հացի . և շարտաբէն կերակրոց . և
 խնդրիկն ի-բարսանկէ-բոց 'ի տեղէն ի-բեանց : Ս-գոյ ի-շ
 խանա-որն , կամ զանանայն , և սակ սաղնս կորդ :

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան ,
 և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժա
 մու :

ԿՊ Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ,
 և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն
 քո յաւիտեան և յաւիտեանս յա
 ւիտենից :

Զօրհանապազ օրհնեցից զքեզ, և
 դովեցից զանուն քո յաւիտեան և
 յաւիտեանս յաւիտենից :

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ , և
 մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս թո,
 և զզօրութիւնս թո պատմեսցեն :
 Զմեծ վայելչութիւն վառաց սրբ-
 բութեան թո խօսեսցին, և զսքան-
 շելիս թո պատմեսցեն :

Զզօրութիւն ահի թո ասասցեն, և
 զմեծութիւնս թո պատմեսցեն :

Զյիշատակ բազում քաղցրութեան
 թո բղխեսցեն, և արդարութեամբ
 թո ցնծասցեն :

Գթած ողորմած է տէր, երկայնա-
 միտ և բազում ողորմ :

Քաղցր է տէր առ ամենեանս, և
 դթութիւն նորա ՚ի վերայ ամենայն
 արարածոց իւրոց :

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ա-
 մենայն գործք թո, եւ սուրբք թո
 օրհնեսցեն զքեզ :

Զվառս արքայութե թո ասասցեն,
 և զզօրութիւնս թո պատմեսցեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրու-
 թիւնս թո, և զվառս մեծ վայելչութեան
 արքայութեան թո :

Արքայութիւն թո արքայութիւն ա-

մենայն յաւիտենից, և տէրութիւն
քո ազգէ մինչեւ յազգ :

Հաւատարիմ է տէր յամենայն բա-
նըս իւր, եւ արդար է յամենայն
գործս իւր :

Հաստատէ տէր զամենայն գայթակ-
ղեալս, եւ կանգնէ զամենայն գլո-
րեալս :

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուտան, և
գուտաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս գու նոցա և կերակրին, բանաս
զձեռն քո, և լցուցանես զամենե-
սեան քաղցրութեամբ կամօք քովք :

Արդար է տէր յամենայն ճանապար-
հըս իւր, և սուրբ է յամենայն գոր-
ծըս իւր :

Մերձ է տէր առ ամենեւեան՝ ոյք
կարդան առ նա, առ ամենեւեան՝
ոյք կարդան առ նա ճշմարտութիւն :
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
տէր, ազօթից նոցա լսէ և կեցու-
ցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան ոյք սիրեն
զնա, և զամ մեղաւորս սատակէ օր :

Զօրհնութիւնս տեառն խօսեսցի
բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կեն-
դանի զանուն սուրբ նորա յաւի-
տեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Ողորմած գթած է տէր. կերակուր բհ
տայ երկիւղածաց իւրոց։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր սղա։ սրկ

Աղաչեսցուք զամենակալն անձ զի
պարգեւեսցէ մեզ կերակուր ու-
րախութեան, և լցուցէ զսիրտս
մեր ՚ի լիութենէ արարածոց իւրոց։

Ամենակալ տէր աստուած մեր։

Օրհնեա քրիստոս աստուած մեր բհ
հոգեւոր օրհնութեամբ զկերա-
կուրս և զըմպելիս ծառայից քոց.
և շնորհեա առողջութիւն հոգւոյ
և մարմնոյ։ Արպէս զի կրօնաւորա-
կան պարկեշտութեամբ վայելելով
՚ի մարմնաւոր սխտոյիցս՝ անանց բա-
րեացդ և երկնից արքայութեանդ
հաղորդս լիցուք ընդ ամենայն սուր-
բքս քո։ Եւ գոհութեամբ փառա-
ւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամե-

Նասուրք հոգւոյդ . այժմ և :

Հայր մեր որ յերկինս :

Ե- Երհնոյ յիշխանն ինչ ինչ անգամն՝ և արեւ շինեալ
 բեկանել ընդ դարստոսացանն , որս արեւմտեք ինն . իմ
 ընդ այնպիսի , որ դարստոսացանն ճաշանն , և նոսա արեւ
 նիւթանն . և արեւ , ճաշակեցեք խաղաղութեամբ .
 և արեւն ի ճաշն : Ինչ ինչ շինեալսն իցին , իմ ան
 դարստոսացանն , և արեւն ինն յիշխանն ի Բարսեղոսայն յիշխանն ,
 և արեւ ընդ ինն յիշխանն յիշխանն արեւմտեքսն . և արեւն
 յիշխանն արեւմտեքսն ընդ ինն յիշխանն՝ անհոգն ճաշակեալ :
 Ե- Ինչ որ ինն յիշխանն ընդ ինն յիշխանն ինն արեւմտեքսն ,
 ընդ իննն՝ որս ինն յիշխանն . և արեւ ընդ ինն յիշխանն ընդ
 իննն , և արեւ ընդ իննն : Ե- յիշխանն ինն յիշխանն ,
 արեւ ընդ իննն ինն յիշխանն :

Ե- արեւն ճաշանն .

բհ Տէր յիսուս լցաք ՚ի բարութեանց
 քոյ :

դդ Տացուք դոհու թիւն տեառն աս
 տուծոյ մերոյ :

Աչք տեառն ՚ի վերայ երկիր զաճաց
 իւրոյ , և ոյք յուսան յողորմու
 թիւն նորա :

Փրկել ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա ,
 և կերակրել զնոսա ՚ի սովու :

Յնձինք մեր համբերեցեն տեառն,
 զի օգնական և պաշտպան մեր է :
 Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և
 յանուն սուրբ նորա յուսացուք :
 Եղիցի ողորմութիւնքս տէր 'ի վերայ
 մեր, որպէս յուսացաք 'ի քեզ :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

Աերակրիչ եւ ուրախարար տէր, բ՛ն
 վառք քեզ, լցուցանող բրիստոս
 գոհանամք զքէն :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա : սրկ
 Գոհացարուք 'ի վերայ լիութեանց
 պարգեւաց տեառն աստուծոյ մեր
 րոյ : Որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ
 առատապէս քաղցրութեամբ կամօք
 իւրովք : Զի հոգևոր բարութեանն
 և երկնից արքայութեանն հաղորդս
 արասցէ զճառայս իւր ըստ ակնկալ
 լութեան յուսոյն մերոյ : Ամենակալ
 տէր աստուած մեր կէ :

Առթք :

Օրհնեալ ես տէր աստուած մեր՝ որ
 կերակրես զմեզ 'ի մանկութենէ,

և տաս կերակուր նամ մսեղեաց . լցո
ուրախութեամբ և բերկրութեամբ
զսիրտս մեր . որպէս զի զամենայն
բաւականութիւն ունիցիմք առա-
ւելելալք 'ի գործս բարութեան 'ի
քրիստոս յիսուս 'ի տէր մեր : Արում
վայելէ փառք իշխանութիւն եւ
պատիւ . այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրագեղեցութիւն :

Փառք քեզ տէր՝ փառք քեզ թա-
գաւոր փառաց . որ ետուր մեզ կե-
րակուր ուրախութեան, և լցուցեր
զսիրտս մեր 'ի լիութեանէ ամենա-
բաւական ողորմութեան քոյ . լցո
և այժմ զմեզ հոգւովդ քով սրբով .
որպէս զի գացուք առաջի քոյ հա-
ճոյք , և մի՛ ամաչեցեալք , զի դու-
դաս և հատուցանես իւրաքանչիւր
ըստ գործս իւր՝ և քեզ վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ , այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յա :

Օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Զկերողքս աստուած օրհնեսցէ :
 սարսաւորաց եւ երախտաւորացն
 վարձս բարեաց պարգեւեսցէ . եւ
 օրհնեսցէ զամենեւեան Քրիստոս
 աստուած որ զմեզ կերակրեաց եւ
 լիացոյց , նմա իառք յաւիտեանս .
 ամէն :

Կարգաւորութիւն հասարակաց ազօթից երեկոյի ժաման .
որ կատարի 'ի գեմս սրգւոյն Աստուծոյ . որ էջ 'ի խաչն
և դասեալ դաստասակալու . եզու 'ի գերեզմանի :

Ես առ աստուած կարգացի , եւ
նա լուաւ ինձ յերեկոյս 'ի վա
ղորդայն՝ և 'ի հասարակ աւուր :
Սպասէի աստուծոյ իմոյ , և ակն ու
նէի կենարարին , որ փրկէ զճառայս
իւր և կեցուցանէ :
Փառք հօր և որդւոյ և :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Սաղաղութիւն ամենեցուն :

=====

Սաղմոս . ԺԵ :

Մտնարհեցո տէր զունկն քո և լուր
ինձ . զի աղքատ և տնանկ եմ ես :
Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . եւ
փրկեա զճառայս քո աստուած իմ
որ 'ի քեզ յուսացայ :

Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աշ
 դադակեցի զօրհանապաղ . ուրախ
 արա զանձն ծառայի քո , զի առ
 քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :
 Զի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես ,
 բազում ողորմ առ ամենեանն որք
 կարգան առ քեզ :

Ունկն դիր տէր աղօթից իմոց , եւ
 նայեա 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց :
 Յաւուր նեղութեան իմոց կարգա
 ցի առ քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս տէր ,
 և ոչ որ է որպէս զգործս քո :

Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ ե
 կեսցեն եւ երկիրպագցեն առաջի
 քո , և մասաւոր արասցեն զանուն
 քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչ
 շէլիս , և դու միայն ես աստուած :

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի
 քում , և գնացից 'ի ճշմարտութեան
 քում , և ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝
 երկնչիլ յանուանէ քում մէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աշ

ատուած իմ բողոքով սրտիւ իմով ,
 փառաւոր արարից զանունն քո յաւ
 ւիտեան :

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմու
 թիւնն քո տէր , և փրկեցեր զանձն
 իմ ՚ի գժոխոց ներքնոց :

Աստուած՝ անօրէնք յարեան ՚ի վե
 րայ իմ , և ժողովք հզօրաց խընդ
 բեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան
 զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Այլ դու տէր աստուած իմ՝ գը
 թած ես և ողորմած , երկայնամիտ
 բազումողորմ եւ ճշմարիտ , նայեա
 առ իս և ողորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո , կե
 ցո զորդի աղախնոյ քո , եւ արա
 առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն առեղիք իմ և ամաչեցեն ,
 զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և միտ
 թարեցեր զիս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

մտղ Փառք քեզ աստուած՝ փառք քեզ ,
 յաղագս անմի տէր փառք քեզ :
 Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :

Յորհնու թիւն և փառք հօր և որդ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Սաղմոս . ԾԷԹ :

Սպրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան զանօրէնու թիւն 'ի սիր
տըս իւրեանց . զոր ամենայն պատ
րաստեցան 'ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօձի , և թոյնք ի թից 'ի ներքոյ շըր
թանց նոցա :

Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւո
րի , և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ .
թագուցին ամբարտաւանք որո
գայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ օտից իմոց ,
չուրջ զչաւղօք իմովք և գին ինձ
զգայթակղու թիւն :

Ասացի տէր աստուած իմ ևս դու ,
ունկն գիրտէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան
իմոյ , հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր
պատերազմի :

Մի՛ մատնեք զիս տէր 'ի ցանկու-
թիւն մեղաւորաց , ոյք խորհեցան
վասն իմ՝ մի՛ ընդ վայր հարկանեք
զիս :

Զի մի՛ երբէք բարձրացին , և խոր-
հուրդքնոցա մի՛ կատարեսցին , վախ-
ճան կատարածի նոցա՝ վաստակ չըր-
թանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա :
Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս
հրոյ , և կործանեսցես զնոսա . 'ի տաշ
ուապանաց մի՛ կարասցեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանւոյ մի՛ յաջողեսցի
'ի վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չա-
րիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ :

Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան
աղբատի , և իրաւունս տնանկի :

Արդարք գոհասցին զանուանէքում
մէ , և բնակեսցին ուղիւք առաջի
երեսաց քոց :

Տէր կարգացի առ քեզ և լուր ինձ ,
նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կար-
դալ իմում առ քեզ :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ուղ խունկ
առաջիքո տէր . համբարձումն ձե-

ուսաց խմոց պատարագ երեկոյի :
 Գիր տէր պահապան բերանոյ խմոյ,
 և դուռն ամուր շրթանց խմոց, զի
 մի խոտորեացի սիրտ իմ բանիւ չա-
 րուծեան :

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
 ընդ մարդս՝ ոյք դորձեն զանօրէնու-
 թիւն . և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց
 նոցա :

Խրատեսցէ զիս արգարն ողորմու-
 թեամբ, և յանդիման արասցէ իւղ
 մեղաւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ
 աղօթք իմ՝ ի կամս նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին դատա-
 ւորք նոցա . լուիցեն բանից խմոց և
 քաղցրասցին :

Որպէս թանձրութի հողոյ՝ զի սրվի
 սեալ է ՚ի վերայ երկրի . ցրուեսցին
 ոսկերք նոցա մերձ ՚ի դժոխս :

Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, ՚ի
 քեզ յուսացայ՝ մի հաներ զհոգի
 յինէն :

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թա-
 գուցաւ ինձ, ՚ի դայթակղութենէ

գործողին զանօրէնութիւնս :

Անկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք ,
միայն եմ ես մինչեւ անցից :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի ,
ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի տէառն զաղօթս
իմ , եւ զնեղութիւնս իմ առաջի
նորա պատմեցից :

Ի նուազիլ յինէն հոգւոյ իմոյ , դու
տէր ծանեար զչաւիղս իմ , 'ի ճանա-
պարհ յոր եւ գնայի , թագուցաւ
ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ ե տեսանէի , ե ոչ որ
ճանաչէր զիս . կորեաւ յինէն փա-
խուստ իմ , եւ ոչ գտաւ խնդրող
անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ տէր ե ասացի ,
դու ես յոյս ե բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց :

Նայեա Խոր յաղօթս իմ զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ . ասրեցո զիս 'ի հալածչաց
իմոց , զի հզօրք եղէն քան զիս :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ , գո-
հանամ զանուանէ քու միմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուցես :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Եզ Կերականոց :

Ա՛լէ՛ լու՛խա՛. Ա՛լէ՛ լո՛ւ լա՛ :

Լոյս զլուարթ սուրբ փառա՛յն
ա՛նմահի, հօր և՛ ըկեա՛ւորի սրբ-
բոյ կե՛նա՛րարի յիսու՛ս քրիստո՛ս :
Եկեա՛լքս ՚ի մըտա՛նել արեգակա՛նն,
տեսա՛ք լոյս երեկոյ՛իս : Օրհնե՛մք
ըզհայր և՛ զորդի՛ և ըզսուրբ հօգի՛ դ
անսու՛ծոյ : Եւ անե՛նքեա՛ն անե՛մք
անէ՛ն : Արժանեա՛ւորեա՛ն ըզմե՛զ յա-
մե՛նայն ժամ, օրհնել ձայնիւ եր-
գով զանու՛ն փառա՛ց անե՛նա՛սուրբ
երրորդու՛ թեա՛նդ : Ար տայ՛ զկե՛ն
զանու՛ թիւն փասն՛ որոյ և՛ ան-
խարհս ըզքե՛զ փառա՛ւա՛ւորէ՛ :

Մարթանք :

Օրհնեալ տէր՝ որ բնակեալք ես ՚ի
բարձունս, եւ օրհնեալ են փառք

մեծութեան քոյ, որ հաստատեցեր
 զլուսաւորս 'ի բարձունս, 'ի յերկ-
 նից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տի-
 եղերս: Արարեր զարեգակն լուսա-
 տու տուրնջեան, զլուսինն և զաս-
 տեղս՝ լուսատու գիշերոյ, եւ զլոյս
 ճրագի, դու ես լոյս գովելի, սուրբ
 եւ առաջին լոյսն, 'ի քէն փախնու
 խաւարն, և զլոյս քո կենեզանի՝ տէր,
 ծագեա 'ի սիրտս մեր: Եւ մէք միա-
 բան ասասցուք, օրհնեալ է անուն
 սուրբ փառաց քոյ, և քեզ երգեմք
 զօրհնութիւն և զփառս հօր և որ-
 գւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և:

Քարոզ:

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամե-
 նեքեան համբառնալով զձեռս մեր
 փառաւորեմք զքեզ տէր աստուած
 մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խա-
 ղաղութեամբ անցուցանել, և հա-
 սանիլ 'ի ժամ երեկոյիս: Արժանա-
 ւորեա զմեզ տէր՝ սուրբ սրտիւ,
 հրեշտակային երգով՝ գոհարանու-
 թիւն մատուցանել տեառն աստու-

Տոյ ամենակալիդ . կեցո և ողորմեա :
 Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
 ըստ մեծի ողորմութեան թում . ա-
 սացուք ամենեքեան միաբանու-
 թեամբ :

Տէր ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր-
 մացմանք :

Հասեալքս 'ի ժամ երեկոյիս ամե-
 նեքեան՝ անդադար փառաւորեմք
 զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ ,
 այժմ և միշտ և յաւի :

Մեծեղիք Մենդեանն Քրիստոսի , և Աւետեաց , և Արամփոխ-
 մանն , և այլոց տանից Աստուածածնին :

Տէր ասաց յիս՝ որդի իմ ես դու , տ
 և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Ընդէր խումբեցան հեթանոսք , եւ
 ժողովուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս :

Մեծացուցել անձն իմ զտէր , եւ ք
 ցնծացել հոգի իմ աստուծով
 փրկչաւ իմով :

Զի հայեցաւ 'ի խոնարհութիւն
 ազախնոյ իւրոյ . ահա յայսմ հետէ
 երանիցեն ինձ ամենայն ազգք :

ի

Իջցէ որպէս զանճրեւ ՚ի վերայ գեղ-
ման , որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :
Աստուած զիրաւունս քո արքայի
տուր , և զարդարու թիւնս քո որ-
դւոյ թագաւորի :

Մեակիք Յարութեան :

աձ

Տէր կարող և հզօր . տէր կարող ՚ի
պատերազմի :

Տեառն է երկիր լիւ իւրով . աշ-
խարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա :

ակ

Աթոռ քո աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից , դաւազան ուղղու թե՛
դաւազան արքայու թեան քո :

Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի . եւ
ասեմ զգործս իմ թագաւորի :

բձ

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր .
ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Երեւեցան փայլատակունք նորա
տիեզերաց . ետես՝ և սասանեցաւ
երկիր :

բկ

Երգեցէք տեառն երգ նոր ամե-
նայն երկիր . ծառայեցէք տեառն
ուրախու թեամք :

Մտէք առաջի նորա ցնծու թեամբ .
 ծաներուք զի նա է տէր աստուած
 մեր :

Եկայք և տեսէք զգործս աստու- 42
 ծոյ , որ արար զնշանս և զարուես-
 տըս 'ի վերայ երկրի :

Աստուած մեր աստուէն և զօրու-
 թիւն . օգնական 'ի վերայ նեղու-
 թեանց , որք գտին զմեզ յոյժ :

Աստուած մեր յերկինս և յերկրի , 44
 զամ զոր ինչ կամեցաւ և արար :

Յեւանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ .
 տանն յակորբայ 'ի ժողովրդենէ այ-
 լազգեաց :

Եզիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ 42
 քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր
 զօրացուցեր զնա 'ի քեզ :

Որ հովուեսդ իսրայէլն նայեաց ,
 որ առաջնորդես որպէս խաչին յով-
 սեփու :

Աստուած աստուծոյ տէր խօսե- 44
 ցաւ , և կոչեաց զերկիր :

Յեւիցն արեգական մինչեւ 'ի մուտս
 արեւու :

Մեակգիր Գաղատեան :

Օրհնեալ որ դաս յանուն տեառն ,
օրհնեալ որ դալոց ես :

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ
արարէք տօնս ուրախութեան կան
խաւ , մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Նկեղեցոյ :

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր :

Ո՛ր կայք ՚ի տան տեառն , և ՚ի դա
ւիթս աստուծոյ մերոյ :

Կերակամոյն :

Միրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօ
թից իմոց :

Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս ,
և ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա :

Մեակգիր Մարտիրոսոց :

աձ Եղիցի ողորմութիւնքս տէր ՚ի վե
րայ մեր . որպէս յուսացաք ՚ի քեզ :
Յնծացէք արգարք ՚ի տէր . ուղղոց
վայելէ օրհնութիւն :

ակ Տէր սիրէ զիրաւունս , և և ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր :

Փրկու թիւն արդարոց 'ի տեառնէ
է . վերակացու է նոցա 'ի ժամա
նակս նեղու թեան :

Աքանջելի է աստուած 'ի վերայ սրբ
բոց իւրոց , աստուած խորայելի : բձ
Տէր աստուած օրհնեալ , օրհնեալ
է տէր զօրհանապազ :

Օգնու թիւն ինձ 'ի տեառնէ եկես
ցէ , որ արար զերկինս և զերկիր : բկ
Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուս
տի եկեսցէ ինձ օգնու թիւն :

Աստուած փառաւորեալ է 'ի խոր
հուրդս սրբոց իւրոց . մեծ և ահա
ւոր 'ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են
զնովաւ :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչել
լեաց քոց տէր , և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց :

Վերեցից զբեզ՝ տէր զօրութիւն իմ . գկ
տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ
և վրկիչ իմ :

Աստուած օգնական իմ , և ես յու
սամ 'ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր
փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է :

դձ Մերձ է տէր առ ամենեւեան, ոյք
կարգան առ նա. առ ամենեւեան՝
ոյք կարգան առ նա ճշմարտութիւն :
Զկամս երկիրդ անց իւրոց առնէ
տէր. աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցու-
ցանէ զնոսա :

դկ Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղ-
կեացին. որպէս զմայրսն լիբանանու-
բազումք եղիցին :
Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն, և
՚ի դաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղ-
կեացին :

Մեծեղիք Ազաշխարհի թեան :

աձ Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարգալ իմում
առ նա :

պա՛ Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստ-
ուած ըստ արգարութեան իմոյ :

ակ Մի ասացէ թշնամին իմ թէ յաղ-
թեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծաւ-
ցեն, թէ ես սասանեցայց :

Մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս
քո յինէն, մինչեւ յերբ բարձրանայ
թշնամին ՚ի վերայ իմ. նայեա եւ

լուր ինձ տէր աստուած իմ :

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստուածիւն , և լէզու նորա խօսեացի զիրաւունս :

բձ

Մի նախանձիր ընդ չարս . և մի ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութի :

Քաղցրութիւն արարէր ընդ ծառայի քում տէր , ըստ բանի քում :

բԷ

Քաղցր ես դու տէր , և քաղցրութեամբ քով խրատեա զիս :

Նայեա եւ լուր ինձ տէր ան իմ :

գձ

Մինչեւ յերբ տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ . մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Գթութիւնք քո բազում են տէր . ըստ իրաւանց քոյ կեցո զիս :

գԷ

Տես զխոնարհութիւն իմ , և փրկեա զիս . զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց , եւ տէր յընկերել ինձ փութա :

գձ

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին , ոյք խնդրէին զանձն իմ :

Լուր աստուած աղօթից իմոց յազաչել ինձ առ քեզ . յերկիւղէ թըշ :

գԷ

Նամւոյն փրկեա զանձն իմ :
 Մածկեսցեսս զիս 'ի ժողովոց չարաց ,
 'ի բազմութենէ՛ ոյք գործեն զանօ
 րէ՛նութիւնն :

ի ձեռի Հինգշաբթի :

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ ,
 և շուրջ եզէց զսեղանովքս տէր :
 Տէր սիրեցի զվայելութիւն տանքոս ,
 և զտեղի յարկի փառաց քոց :

ի ձեռի Որբաթու :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի , և 'ի
 ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :
 Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա
 յորոգայթ , 'ի հատուցումն եւ 'ի
 գայթակղութիւնն :

ի տանի սրբոց Թաշին :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի
 ապրեսցին յերեսաց աղեղանն :
 Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո
 աջովքո և լուր մեզ :

Կորդ Ուղիղ Եղիցեաց :

Ուղիղ Եղիցին աղօթք իմ :
Որպէս խուճի առաջի քո տէր :
Համբարձումն ձեռաց իմոց :
Պատարագ Երեկոյի :

Յատուկ առաջակողմանն :

Ուղիղ Եղիցին աղօթք իմ որպէս
խուճի առաջի քո տէր . Համբար-
ձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ Ե-
րեկոյի :

Տէր աղաղակեցի առ քեզ և լուր
ինձ :

Նայեաց 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց ,
յաղաղակել իմում առ քեզ :

Ի մեծի Հինգշաբթու :

Ուղիղ Եղիցին աղօթք իմ որպէս
խուճի առաջի քո տէր :

Ջերեկոյի աղօթքս մեր ընկալ տէր .
և զտարածումն ձեռաց մերոց :

Ի մեծի Ուրբաթու :

Ուղիղ Եղիցին աղաչանք մեր որ-
պէս խուճի առաջի քո տէր . Համ-
բարձումն ձեռաց մերոց՝ պատա-
րագ Երեկոյի :

Քարոզ կերակրանելոյ . և ամենայն առաջ տերունեաց :

Առասցուք ամենեքեան միաբանու թեամբ . տէր ողորմեա :

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ . զտէր աղաչեսցուք :

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց . զտէր աղա :

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան հոգւոյ նորին . զտէր աղա :

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւազաց՝ դպրաց . և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ . զտէր :

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին . զտէր աղա :

Վասն զի տէրն ամենակալ հնազանդեցուցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնամեաց . զտէր :

Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝ որք ՚ի գերութեան են և ՚ի չար ծառայութեան . զտէր աղա :

Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նա

Լորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա-
նիլ ՚ի նաւահանգիսան բարութեան.
զտէր աղա :

Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն
վշտացելոց՝ փութապէս առողջու-
թեան . զտէր աղա :

Յաղագս բարեխառնութեան օգոց՝
անձրեւաց քաղցրութեան , եւ սլտ-
ղոց առատութեան . զտէր աղա :

Յաղագս ուխտաւորաց եւ ստղաբե-
րից ՚ի սբ եկեղեցի աստուծոյ . զտէր :
Եւ յաղագս այնոցիկ , որք մատնեալք
են ՚ի ձեռս անօրինաց վասն ան-
ուանն քրիստոսի . զտէր աղա :

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց ,
որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով
՚ի քրիստոս ննջեցին . զտէր աղա :

Յաղագս փրկելոց զմեզ տեառն աս-
տուծոյ՝ յերեւելի եւ յաներեւոյթ
թշնամւոյն . զտէր աղա :

Բարեխօս ունիմք սուրբ զմարիամ մայ
զաստուածածինն զփառաւորեալ եւ
օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն . սուրբ
զյովհաննէս մկրտիչն . սուրբ զստե-

փաննոս նախապկայն . սուրբ զառա
 քեալսն եւ զմարգարէսն , զարի եւ
 զյաղթող սուրբ զվկայսն : Եւ զմեծ
 խոստովանողն . քրիստոսի զհայրապե-
 տըն մեր զսուրբն գրիգորիոս լուսա-
 ւորինն հայաստանեայց աշխարհի :
Յիշեմք եւ զամենայն սուրբս եւ
 նորօք զտէր աղաչեսցուք :
 Զերեկս մերձեալ եւ զառաջիկայ գի-
 շերս խաղաղութեամբ անցուցանել
 հաւատով ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Զհրեշտակ , Զքաւութիւն , Զսրբոյ :
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Քարոզ ՚ի ամի Սրբոյ . եւ պահոյ :

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա :
Աղաչեսցուք զամենակիալն ան ըզ-
 հայր տեառն մերոյ յիսուսի . քրիս-
 տոսի զթագաւորն խաղաղութեան
 յաղագս խաղաղութեան , եւ վասն
 միայնոյ սուրբ կաթողիկէ . եւ առա-
 քելական եկեղեցւոյ . զի զբազում
 ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ
 աւեր աստուած մեր . եւ զթագաւոր

րըս խաղաղարարս առաքեսցէ առ
 մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահաւոր
 անուան իւրոյ. զպետս գաւառաց,
 զգորաւարս, զգորագլուխս, զժողո՞ւ,
 վուրդս, զմուտս, և զելս մեր խաղ
 զաղու-թեամբ սրահեսցէ. և զամե-
 նայն սրատերազմունս թշնամւոյն
 խորտակեսցէ ՚ի մէնջ. տէրն ամե-
 նակալ կեցուցէ և ողորմեսցի: Զե-
 րեկս մերձեալ՝ եւ զառաջիկայ գի-
 շերս խաղաղու-թեամբ անցուցա-
 նել հաւատով ՚ի տեսունէ խընդ-
 րեսցուք: Զհրեշտակ: Զքառու-թի:
 Զսրբոյ խա: Եւ եւս: Զանձինս:
 Ողորմեաց:

Արթ:

Լուր ձայնից մերոց տէր աստուած
 մեր. ընկալ զաղաչանս մեր. զհամ-
 բարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս
 աղօթից, սրբելով զերեկոյի սրատա-
 րագս մեր ՚ի հոտ անուշից՝ ՚ի հա-
 ճոյս քեզ սրատրաստել: Յաւել ՚ի
 մեզ տէր ամենակալ՝ զհաւատ, ըզ-

յոյս , գտէր , եւ զամենայն գործս
առաքինութեան . որպէս զի ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօ-
նաւորեալք բարեպաշտութեամբ
'ի տուէ ե 'ի գիշերի . ե արժանա-
ւորք եղիցուք յաղագս անձանց մե-
րոց վրկութեան , ե վասն հոգեւոր
կենացդ աղաչել զքեզ տէր . ե զը-
տանել 'ի քէն զնորհս ե զողորմու-
թիւն . ե գոհանալով փառաւորեա-
ցուք զհայր ե զորդի ե զսուրբ հո-
գիդ . այժմ ե միշտ ե յաւի :

Մաղազութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեցուք :

Քեզ երկիրպագանելով տէր աս-
տուած մեր՝ գոհանամք զքէն յա-
ղագս խաղաղութեամբ անցուցա-
նելոյ 'ի մէնջ զերկարութիւն տը-
ւրնջեանս : Տուր մեզ տէր աղաչեմք
զքեզ՝ զերեկս ե զառաջակայ գիշերս
առանց մեղաց , ե առանց գայթակ-
ղութեան անցուցանել . հաստա-
տուն կալ ե մնալ 'ի հաւատ՝ 'ի յոյս՝
'ի սէր՝ ե 'ի պատուիրանապահու-

Թեան քոյ : Խնդրելով զխաղաղու-
 թիւն ամենայն աշխարհի , և եկե-
 ղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատու-
 թիւն , և անձանց մերոց զփրկու-
 թիւն : Արպէս զի ընդունելով 'ի
 քէն զհայցուածս մեր՝ և զմեծ վա-
 յեւթական փառաբանու թիւն միշտ
 'ի բարձունս առաքեսցուք ամենա-
 զօր տէրու թեանդ քրիստոս աս-
 տուած մեր . այժմ և միշտ և յա :

Եւ ասի Սուրբ աստուած՝ ըստ սրտոյնդ :

Սուրբ աստուած , սուրբ և հզօր ,
 սուրբ և անմահ . որ խաչեցար վա-
 սին մեր . ողորմեա մեզ :

Եւնիւնիւն : Եւնիւն Գրեւորեալն՝ Գրեւ-
 'ի Բիւն . 279 :

Մաղթանք :

Փրկել զմեզ 'ի փորձու թեներէ եւ
 յամենայն վտանգից մերոց :

Քարոզ :

Եւ ևս խաղաղու թեան զտէր աղա :
 Վասն լսելի լինելոյ տեառն աս-
 տուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բա :

բեխօսու թիւ սուրբ աստուածածնին . և իջանէ լոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեսան աստուծոյ : Ամենակալ տէր աստուած մեր , կեցո և ողորմեա :
 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ . այժմ և :

Խաղաղութիւն ամենեւեմ :

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս , ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն :
 Օգնութիւն ինձ ՚ի տեսանէ եկեսցէ , որ սրաբ զերկինս և զերկիր :
 Մի՛ տար ՚ի սասանութիւն զոտն քո , և մի՛ ննջիցէ պահապան քո :
 Որպէս ոչ ննջէ՛ եւ ոչ ՚ի քուն երթայ պահապանն իսրայելի :
 Տէր պահեսցէ զքեզ , եւ տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով :
 Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ , և մի՛ լուսին ՚ի գիշերի :
 Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ . պահեսցէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեցեցէ զմուտ եւ զելքո՛ւ
 յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

Աստ ասի հոգւոյն շարական ըստ պատշաճի :
 Կերականո՛րի զայս ասա :

Սուրբ ես տէ՛ր զօրո՛ւթեանց ո՞ր ամ
 բնակեալդ ես ՚ի յերկինս . եւ բա՛-
 րեբանին ՚ի սրբոց քոց : Արկնային
 զօրո՛ւթիւնք սերովքէք եւ քերով-
 քէք , անդադար օրհնե՛ն սուրբ
 զանուներդ քո՛ւ : Քահանայք ընդ նո՛ւ
 սին պաշտօնեայք և ժողովուրդք .
 երկրրպագեացո՛ւք տէրո՛ւթեւրդ քո :
 Լոյսդ որ յառաջ քան զյաւիտեանս
 ՚ի հօրէ առաքեցար , և լուսով ի
 մանալեան լըցեր զարարածս . օրհ-
 նեալ ես թագաւոր յաւիտեանից :
 Որ բզրոյսն ՚ի սկըզբանէ հաստատե-
 ցեր վերրասին . եւ զխաւարն ան-
 զհատութեան յարութեամբրդ քո
 հալածեցեր . օրհ : Ուստի եւ մե՛ք
 լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէ՛ն զը-

ւարժեանցն . երգեսցուք ցնծութի
 ՚ի յարութեան երեկոյիս . օրհն :
Երկնաքաղաքացի՛ն յովհաննէս մեծ
 ՚ի ծնունդբս կանանց , քարոզէ՛ր յա
 նապատի ազգ արարող բարբառովն
 ըզձագուն մըն լուսոյ արեգականն ար
 գարութեանն : Ճըշմարիտ մարգարէ
 և ձեռնադրող որդւոյն աստուծոյ .
 յառաջընթաց կարապետ և պատ
 մող աստուածային օրինացն , հոր
 դէր ճանապարհս թագաւորին յա
 ւստեանից : Յանօրէն գինարբուսըն
 մոլեգնեալ հերովդիանգայ . ՚ի պար
 գևի՛ մասին խընդրէ՛ր ըզդլուխ մար
 գարէին . շիջուցանել զարուսեակն
 և զանաղօտ լապտերն : Փառք հօր :
 Սրբութեան աստուածածնին բա
 րեսխօսու թեամբ պարգևեալ երկր
 պագուացս ամենասուրբ երրոր
 դուն թեանդ . զյարութիւն յուսոյ
 կենացըն յաւստեանից : Այժմ և :
 Զհաւատացեալ ժողովուրդբս սբ

Երրորդ ու թեանդ, եւ զապանին
 եալս ՚ի խորան փառաց քոց պա-
 հեան անխրոով ՚ի խաղաղութեան :
 Ըզքո՞ յարութիւնդ օրհնեմք մար- 44
 դասէր . աղաղակելով տէր փառք
 քեզ : Ձոր օրհնեն սերովքէքն եւ
 գովեն քերովքէքն . աղա : Անգա-
 դար բերանով անհանգիստ բար-
 բառով . աղա :

Առեան լեմեր զօրհնութիւնքս 45
 հրեշտակացն երգեմք, եւ անեմք
 փառք յարութեան քո տէր : Որ
 խաչեցար վասն մեր թաղեցա՞ր,
 եւ յարեա՞ր, աղատեցեր ՚ի մեզաց :
 Սուրբ աստուած . սո՞ւրբ եւ հրդօ՞ր .
 սուրբ անմահ թագաւոր :

Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցրն 46
 ծացեալ բերկրին ընդ առաջ ան-
 քրիստոսի որդւոյն աստուծոյ : Չայն
 ՚ի յերկնից վըկացեալ ասէ . եկայք
 օրհնեալք հօր իմո՞յ, ժառան-
 գորդք երկնից խորանացն : Ալքէք

ըզտեղի անկեւոցն ապրատամբողա-
կան թըշնամահն, որ ՚ի յերկնից
վայր անկեալ:

24 Մըտցեն աղօթք իմ տէ՛ր ՚ի տա-
ճար սուրբ քո, և առաքեա՛մ ՚ի մեզ
տէ՛ր զօգնութիւնն ՚ի լեռնէ սըր-
բոյ քումմէ՛: Հովանացի՛ աջ քո
տէ՛ր ՚ի վերայ ստեղծուածոց քոց,
եւ առաքեա՛մ ՚ի: Զերեկոյի՛ աղօթս
մեր ընկալ տէ՛ր բարեխօսութեամբ
ճնողի՛ քո, և առաքեա՛մ ՚ի:

քրդ Վասն խաղաղութեան ւամ աշխար-
հի, և հաստատութե սրբոյ եկեղե-
ցւոյ զտէր աղաչեսցուք: Ասացուք
ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա, տր ողորմեա, տր ողորմ:

աղօ Հայր գթած՝ բարեխնամող՝ արա-
րիչ ամենայն արարածոց, ընկալ ըզ-
պաղատանս ծառայից քոց ՚ի ժամ
երեկոյիս, որ առատդ ես առ ամենե-
սեան՝ պարգեւօք բարերարութեան
քո: Ողորմեա տէր ամենայն աշխար-

հի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ . հիւ
 ւանդաց՝ վշտացելոց՝ ճանապարհոր
 դաց՝ նաւորդաց՝ խոստովանողաց՝
 ապաշխարողաց՝ եւ հոգւոցն հան
 գուցելոց : Զի դու տէր ամենակալ՝
 գիտես զպէտս մեր և զկարիս առա
 ւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք .
 և քեզ ընդ որդւոյ և ամենասրբոյ
 հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանու
 թիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և :

Յառաջ աղօթեցից սաք սպէ՛ Տէր ամենակալն . և
 իւր փարոզն և Աշտիւն . քէս յերես 306 , յառաօփո
 ժածոն . և յէք նորա՝ Որ բնակեալն : Իսկ յայլ առաջ
 պահոց , և ՚ի փօնս Մարտիրոսաց՝ սպի փայն Որ բնա
 կեալն : Եւ ՚ի կրակածոփս՝ Աստ օրհնեցէքն :

Արձակեան փոխ :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ
 րելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ
 յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես ,
 ապաւէն իմ աստուած , և ես յու
 սամ ՚ի նա :

Նա միբկեացէ զիս յորոգայթէ որսո
 զին, և 'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :
 Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զբեզ. 'ի
 հովանի թեւոց նորա յուսասցիս :
 Որպէս զէն շուրջ և զիցի զբեւ.
 ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի,
 և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :
 Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի գայ-
 թակղութենէ գիւին 'ի հասարակ
 առուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք,
 և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, և առ
 քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեացիս
 դու, և զհատուցումն մեղաւորաց
 տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես :
 Զբարձրեալն արարեր քեզ տպա-
 ւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք,
 և տանջանք մի՛ մերձեցին 'ի յարկս
 քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալէ
 վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամենայն
 ճանապարհս քո :

Ի բազում կս իւրեանց ընկալցին ըզ-
բեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի
զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
դու, և առ ոտն կոխես սցես զառ իւճն
և զվիշասն :

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ
զանու՛ն իմ :

Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա.
և առ նմա եղէց ՚ի նեզուժեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա.
երկայն աւուրբք լցուցից, և ցու-
ցից նմա զփրկուժիւն իմ :

Առ բեզ տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն
իւրոյ. եւ որպէս աչք աղախնոյ ՚ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ բեզ տէր
աստուած մեր. մինչեւ ողորմեսցիս
՚ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ.
զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ. և
արհամարհանօք ամբարտաւանից:
Աստուած յանուան քում կէցո զիս,
և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա-
ինձ:

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հը-
ղօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զբեզ աստուած առաջի
իւրեանց:

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
բնդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից բեզ. եւ խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ վրկե-
ցեր զիս. և ՚ի թշնամիսն իմ ետես
ակն իմ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Մաղթանք :

Չբարձրեալն զբրիստոս արասցուք
մեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ
մեզ չարք. և տանջանք մի՛ մերձես,
ցին 'ի յարկս մեր :

Քարոզ :

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն 'ի
տեառնէ խնդրելով, ասասցուք աւ
մենեքեան միաբանութեամբ :

Տի՛ ողորմեա՛, տի՛ ողորմեա, տի՛ ողոր :

Աղօթք :

Յոյս կենաց՝ ընդունող աղօթից՝
քաւիչ մեզաց և կատարիչ խնդրու
ուածաց բրիստոս աստուած մեր.
ընկալ զպաղատանս մեր 'ի ժամ եւ
րեկոյիս՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
աստուածածնիդ և աղաչանօք ամե
նայն սրբոց քոյ : Լուր մեզ տէր և
ողորմեա, ներեա քաւեա և թող
զմեզս մեր, արժանաւորեա գոհու
թեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւի :

Յիշեա տէր զպաշտօ :
 Բարերար և բազումողորմ աստ :
 Հայր մեր որ յերկինս :

Փոխ Արարկամարց :

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
 տեառն զտէր . ո կայք ՚ի տունն ան,
 և ՚ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ :
 Ի զիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ՚ի
 սրբութիւն , և օրհնեցէք զտէր :
 Օրհնեցէ զմեզ տէր ՚ի սիօնէ , որ
 արար զերկինս և զերկիր :
 Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլո-
 րով սրտիւ իմով . առաջի հրեշտա-
 կաց սաղմոս ասացից քեզ :
 Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ .
 երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո .
 և խոստովան եղէց անուան քում ,
 վասն ողորմութեան և ճշմարտու-
 թեան քոյ :
 Մեծ արարեր յամենայնի զանունն
 սուրբ քո . յորում աւուր կարգամ
 առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ .

և բազում արասցես զօրութիւնս
յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամե-
նայն թագաւորք երկրի, զի լուան
զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն
զճանապարհս քո :

Մեծ են փառք տեառն. բարձր է
տէր, զխոնարհս տեսանէ, և զբար-
ձունս ՚ի հեռաստանէ ճանաչէ :
Թէ գնացից ես ՚ի մէջ նեղութեց,
կեցուսցես զիս ՚ի բարկութենէ
թշնամոյն :

Չգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս
աջ քո, և տէր հատուցէ ընդ իմ :
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան,
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առ-
ներ :

Աստուած յանուան բում կեցո զիս.
և այն որպէս յերես 516 :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Քարոզ :

Ընդրեսցուք հաւատով միաբանու-
թեամբ ՚ի տեառնէ՝ զի զողորմու-
թեան զչնորհս իւր արասցէ ՚ի մէ-

բայ մեր : Տէրն ամենակալ կեցուց
ցէ և ողորմեսցի : Կեցո՛ տէ՛ր :
Տէր ողորմեա՛. տէ՛ր ո՞ղոր. տէ՛ր ո :

Աբժբ :

Թագաւոր խաղաղութեան օգնա
կան և փրկիչ անձանց մերոց քրիս
տոս աստուած մեր , պարսպեալ
պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովա
նեաւ սուրբ և պատուական խաչի
ւրդ քո ՚ի խաղաղութեան : Փրկեա
յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամ
ւոյն , արժանաւորեա գոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ , այժմ և միշտ և :

Քարոզ Խաչ :

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր ,
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց ,
և կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան
իւրոյ : Ամենակալ տէր աստուած
մեր , կեցո և ողորմեա :

Աբժբ :

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստ
ուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ

և սլատուական խաչուդ քով 'ի խաչ
 զաղուծեան . փրկեա յերեւելի և
 յաներեւոյթ թշնամուցն : Արժա
 նաւորեա գոհուծեամբ փառաւո
 բել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ
 հոգւոյդ . այժմ և միշտ և :

Արտօր վան երկրորդութեան եկեղեցւոյ :

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս ,
 'ի տուն տեառն երթիցուք մէք :
 Հասեալ կային ոտք մեր առ դրու
 նրս քո երուսաղէմ :

Զերուսաղէմ շինեալ որպէս քա
 ղաք . եւ բնակուծիւն իւր շուրջ
 զնովաւ :

Անդ ելանէին ազգք՝ ազգք տեառն ,
 'ի վկայուծիւն իսրայելի , խոստո
 վան լինիլ անուան տեառն :

Անդ արկեալ են աթոռք դատաս
 տանի . աթոռս արկեալ են 'ի տան
 դաւ թի :

Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի , և
 զշինուծեանէ՝ ոյք սիրէք զտէր :

Եղիցի խաղաղութիւնն ՚ի զօրութեան
քում, և շինութիւնն յաշտարակս
յամուրս քո :

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօ-
սեցայ զխաղաղութիւնն . վասն քոյ
և վասն տան տեառն աստուծոյ մե-
րոյ խնդրեցաք զբարութիւնն ՚ի քէն :
Տուր զօրութիւնն ճառայի քո . կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո . եւ արա
առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն առելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի
թարեցեր զիս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Քարոզ Եկեղեցոյ :

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք
զտէր՝ զի ստիաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի
մեղաց . և կեցուցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ : Ամենակալ տէր
աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա :

ԱՄԲԲ :

Առ դրան սրբոյ եկեղեցւոյս , եւ
առաջի աստուած ընկալ և սրայծա

ուսցեալ սուրբ նշանացս՝ խոնարհ
 հեալ երկիր զիւ երկիրսպագանեմք .
 զսուրբ և զհրաշալի եւ զյաղթող
 տէրութիւնդ . քո օրհնեմք եւ փա-
 ռաւորեմք . և քեզ մատուցանեմք
 զօրհնութիւն և զփառս հօր և որ
 գւոյ և հոգւոյդ սրբոյ . այժմ և :

Փօր :

Ազաղակեցէք առ տէր ամենայն եր-
 կիր . ծառայեցէք ան ուրախութիւն :
 (սղ . զթ) : Զժոխն ըմն աստ . և ժառն քոսր :

Քարող :

Օրհնեսցուք զամենակալն անձ՝ ըզ-
 հայր տեառն մերոյ յիսուսի . քրիս-
 տոսի . որ արժանի արար զմեզ կալ
 ՚ի տեղ ոչ փառաբանութեան և եր-
 գել զերգս հոգեւորս : Ամենակալ
 տէր անձ մեր՝ կեցո և ողորմեա :

Արթք :

Ի մէջ տաճարիս , եւ առաջի աստ-
 ուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ
 նշանացս , և սուրբ սեղանոյս՝ խո-
 նարհեալ երկիր զիւ երկիրսպագա-

նեմք . զսուրբ և զհրաշալի և զյաղ-
թող զյարուժիւնդ քո փառաւո-
րեմք . և քեզ մատուցանեմք զօրհ-
նութիւն և զփառս ընդ հօր և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և միշտ և :

Աւրբք .

Ի յարկի սրբութեան և ՚ի տեղւոջ
փառաբանութեան . հրեշտակաց բը-
նակարանիս և մարդկան քաւարա-
նիս , և առաջի աստուած ընկալ եւ
պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ
սուրբ խորանացս խոնարհեալ եր-
կիւղիւ երկիրպագանեմք . զսուրբ
և զհրաշալի և զյաղթող զյարու-
թիւնդ քո օրհնեմք եւ փառաւո-
րեմք . եւ ընդ երկնային զօրսն մա-
տուցանեմք զօրհնութիւն և զփա-
ռս ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ .
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն :

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից խաղաղական ժամուն .
որ կատարի 'ի գեմն Հոգւոյն Աստուծոյ , այլ և 'ի գեմն Բանին
Աստուծոյ' որ եղաւ 'ի գերեզմանի , և էջ 'ի դժօխ , և խա-
ղաղութիւն արար հոգւոյն :

(Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ,
յամենայն ժամ օրհնութիւն
նորա 'ի բերան իմ :

Ի տէր պարծեացի անձն իմ . լուիցեն
հեղք , և ուրախ եղիցին :

Մեծ արարէք զտէր ինեւ , և բարձր
արասցուք զանունն նորա 'ի միասին :
Խնդրեցի 'ի տեառնէ և լուաւ ինձ ,
յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկ-
կեաց զիս :

Մատիք առ տէր՝ եւ առէք զլոյս ,
և երեսք ձեր մի ամաչեսցեն :

Այս աղքատ կարգաց առ տէր , և
տէր լուաւ սմա , յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա :

Բանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք , և պա-
հեն զնոսա :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Եւ ևս խաղաղու թեան զտէր աղա :
Օրհնու թիւն և փառք հօր և որդ :

Երբ աստիճանաց :

Ի նեղու թեան իմում ես առ տէր
կարգացի, և լուաւ ինձ տէր. փրկ-
կեաց զանձն իմ 'ի շրթանց նենգա-
ւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :

Ձի տացի քեզ կամ զլինչ յաւելցի՝
լեզու նենգաւոր :

Ձիանն բռնարալ աստ : Բայց ոմանս ակն լաւն,
չէ երբ աստիճանաց է :

Մաղանս . ձե :

Տէր աստուած փրկու թեան իմոյ,
'ի տուէ կարգացի և գիշերի առա-
ջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդրուա-
ծքս իմ :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Եւ ևս խաղաղու թեան զտէր աղա :
Օրհնու թիւն և փառք հօր և որդ :

Մաղաղութիւն ամենեցուն :

Ի կարգալ խմում լուար ինձ աստ-
ուած ըստ արգարու թեան, 'ի նե-
ղութենէ ինձ անդորր արարեր . ու
զորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց .
Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք
խատասիրտք . ընդէր սիրէք զնան-
րութիւն, և խնդրէք զսուութիւն :
Մաներուք զի սքանչելիս արար տէր
սրբոյ իւրում . և տէր լուիցէ ինձ
'ի կարգալ խմում առ նա :

Բարկանայք՝ եւ մի՛ մեղանչէք, զոր
ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զզջացարուք :

Մատուցէք պատարագս արգարու-
թեան, և յուսացարուք 'ի տէր :
Բազումք ասէին թէ՛ ո՛ր ցուցցէ մեզ
զբարութիւն տեառն . նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր
ուրախութիւն սրտից մերոց :

Ի պտղոյ ցորենոյ զինւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս եւ 'ի սոյն

Ննջեացուք և զարթիցուք, զի դու
տէր միայն առանձին յուսովքո բը-
նակեցուցեր զմեզ:

Տէր մի՛ սրտմտու թեամբ քով յան-
դիմաներ զիս, և մի՛ բարկու թեամբ
քով խրատեր զիս:

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
տէր մինչեւ յերբ:

Գարձ տէր եւ վրկեա զանձն իմ.
Կեցո զիս տէր ըստ ողորմու թեան
քում:

Զի ոչ ոք է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ,
կամ ՚ի դժոխս խոստովան առնիցի
առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ՚ի հեծու թեան
իմում. լուացի զամենայն գիշեր
զմահիձս իմ, և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ՚ի սրտմտու թե՛նէ՛ ակն
իմ, եւ մաշեցայ ես ՚ի վերայ ամե-
նայն թշնամեաց իմոց:

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,
ոյք գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ
տէր աղօթից իմոյ, և տէր զխն
գրբուածս իմ ընկալաւ :

Ամաչեացեն և խռովեացին յոյժ ա-
մենայն թշնամիք իմ, դարձցին յետս
և ամաչեացեն յոյժ վաղվաղակի և
խռովեացին :

Մինչեւ յերբ տէր մոռանաս զիս
խապառ, մինչեւ յերբ դարձուցա-
նես զերեսս քո յինէն :

Մինչեւ յերբ գնեմ զխորհուրդս
յանձն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զա-
ւուրս :

Մինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնամին
ի վերայ իմ, նայեա և լուր ինձ տէր
աստուած իմ :

Լոյս տուր տէր աչաց իմոյ, զի մի-
երբէք նեջեցից ՚ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին թէ յաղթե-
ցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնձաս-
ցեն թէ ես սասանեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո տէր յուսա-

ցայ . ցնճացաւ սիրտ իմ 'ի փրկու-
թեան քում . օրհնեցից զտէր զբա-
րերարդ իմ :

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես 'ի
քեզ յուսացայ . ասացի տեսուն ,
տէր իմ ես դու , և բարիք իմ ինձ
'ի քէն են :

Սրբոց քոց ուրբ են յերկրի քում ,
սքանչելի արարեր զամենայն կամս
իմ 'ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդու թիր նոցա .
յետ այսորիկ ապա վաղվազեսցին :
Ո՛չ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յա-
րեանց , և ոչ յիշեցից զանուանս նո-
ցա 'ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ
և բաժակի իմոյ , դու ես որ այսքէն
դարձուցանես զժառանգութիւն
իմ յիս :

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և
ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ
ինձ :

Օրհնեցից զտէր որ իմաստունն ա-
բար զիս . մինչ 'ի գիշերի եւս խրա-

տեցին զիս երիկամուկնք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ, զի է ընդաջմէ իմմէ զի մի սասանեցայց :

Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս եւ մարմին իմ բնակեցցի յուսով :

Զի ոչ թողցես զանձն իմ՝ի դժոխս, և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զտպականութիւնս :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց, լըուցեր զիս ուրախութեամբք երեսաց քոց՝ի քաղցրութենէ վաշելչութեան աջոյ քո մինչ իսպառ :

Վուր տէր արդարութեան, և նայեա՛ի խնդրուածս իմ. ունկն գիր ազօթից իմոց՝ զի ոչ շրթամբք նենկ

գաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւնս, Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր՝ի գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւնս :

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որ

գւոց մարդկան . վասն բանից շք-
թանց քոց ես պահեցից զճանապարհ
հրս խիստս :

Հաստատեա զչաւիղս իմ 'ի ճանա-
պարհի քում, զի մի գայթակղեսցին
զնացք իմ :

Ես առ քեզ տէր կարդացի՝ զի լուար
ինձ աստուած . խոնարհեցո առ իս
զունկն քո և լուր բանից իմոց .

Աքանչելի արարեր զողորմութիւնս
քո . ո՛վ վրկես զայնոսիկ ոյք յուսա-
ցեալ են 'ի քեզ, յայնցանէ ոյք հա-
կառակ կան աջոյ քո :

Պահեա զիս որպէս բիր ական . ընդ
հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես
զիս յերեսաց ամբարշտաց՝ ոյք տա-
ռապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և
'ի ճարպս իւրեանց արգելին, և բե-
րանք նոցա խօսեցան զամբարտա-
ւանութիւնս :

Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ
պատեցան զինեւ . ուշ եղին խո-
նարհեցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն առիւծու զի նստի դարանեալ:

Արի տէր ժամանեա նոցա և խափանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ յամբարշտաց 'ի սրոյ և 'ի ձեռաց թշնամւոյն:

Տէր կորս զնոսա յերկրէ, բաժանեա և խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց:

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա. յագեցան կերակրովք և թողին զմնացուածս տղայոց իւրեանց:

Ես արգարու թեամբ երեւեցայց երեսաց քոց, և յագեցայց յերեւիլ փառաց քոց:

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա ինձ 'ի դատաստանի իմում:

Յազգէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոց մեղաւորէ նենդաւորէ փրկեա զիս:

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Առաքեա տէր զլոյս քո և զճշմար-

տու թիւնքո, զի առաջնորդեացեն
ինձ և հանցեն զիս ՚ի լեառն սուրբ
և ՚ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ
առ աստուած, որ ուրախ առնէ
զմանկու թիւն իմ :

Խոստովանեղէց քեզ օրհնութեամբ՝
աստուած աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէք տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէք խռովեա զիս, յուսա
առ աստուած, խոստովանեա նմա՝
փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և
տէք յընկերել ինձ փութա :

Ամաչեացեն եւ յամօթ լիցին, ոյք
խնդրէին զանձն իմ, դարձցին յե-
տըս և ամաչեացեն, ոյք խորհէին
ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք,
ոյք ասէին ինձ վաչ վաչ :

Յնձասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ
ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ
տէք :

Ասացեն յամենայն ժամ, մեծ է

աստուած . և ոչք սիրեն զփրկու-
թիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ, աստուած
օգնեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ
ես . և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենայն :
Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո
ղորդի աղախնոյ քո , և արա առ իս
նչան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի-
թարեցեր զիս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երէ :

Ենորհեա՛ մեզ տէր , 'ի գիշերի՛
զերկնային ըզխաղաղութիւն քո . և
պահեա՛ զմեզ 'ի պատրանոց թշնամ-
ւոյն՝ ամենայնգթ զօրութեամբ
սուրբ խաչի՛ քոյ : Տէր աստուած
փրկութեան իմոյ 'ի տուէ կարգա-
ցի՝ և գիշերի առաջի՛ քոյ : Մտցեն
աղօթք իմ առաջի քոյ տէր . խոնար-

Հեացի ունկնքո՞ ՚ի խնդրուածս իմ :
 Եկեացէ առ մեզ տէր պահապան
 ՚իքէն, և պահեացէ ըզմեզ յամե-
 նայն ժամ : Առաքեա ՚ի մեզ տէր
 զզօրութիւն սրբոց խաչին որ պա-
 հեացէ զմեզ յամենայն ժամ : Ար-
 ժանի արա՛ տէր զերեկրս զայս խա-
 զազութեամբ, և առանց փորձու-
 թեան անցո՞ ըզմեօք : Արժանաւո-
 րեա տէր զգիշերս զայս խաղա-
 զութեամբ և առանց մեղաց պա-
 հելով ըզմեզ, Ը՛նդ մեզ տէր ան-
 գիտասջիբ հեթանոսք եւ պարտե-
 ցարուք. զի աստուած ընդ մեզ է :
 Եւ լըւարուք զայս ՚ի ծագաց մին-
 չեւ ՚ի ծագս երկրիք. զի : Եւ հզօրա-
 ցեալք պարտեցարուք. զի : Եւ զի
 թէպէտ եւ դարձեալ զօրանայք՝
 դարձեալ ՚ի պարտութիւն մատնես-
 ջիք. զի : Եւ ըզխորհուրդն զոր խոր-
 հիք՝ խափանէ տէր. զի : Եւ ըզբա-
 նըն զոր խօսիք՝ մի մնացէ առ ձեզ.

զի : Եւ քանզի յերկիր զէ ձերմէ
 մէք ո՛չ երկիցուք, և ո՛չ խառնիցուք .
 զի : Եւ ըզտէր աստուած մեր փաշ
 աւար արասցուք, և նա եղիցի մեզ
 յերկիր . զի : Եւ յուսացեալ եղի
 ցուք մէք 'ի նա, և նա եղիցի մեզ
 'ի սրբութիւնն . զի : Եւ յուսա
 ցեալ եղիցուք մէք 'ի նա, և նա ե
 ղիցի մեզ 'ի փրկութիւնն . զի : Եւ ա
 հաւաստիկ ես և մանկունք իմ, զոր
 ետ ինձ աստուած . զի : Եւ ժողո
 վուրդ որ նստէր 'ի խաւարի՝ ետես
 ըզ լոյս մե՛ծ . զի : Եւ որ բնակեալք
 էք 'ի խաւարի և 'ի ստուերքս մա
 հու, լոյս ծագեսցի առ ձեզ . զի :
 Եւ քանզի մանուկ ծընաւ, որդի և
 տըւաւ մե՛զ . զի : Եւ որոյ իշխանու
 թիւն իւր 'ի վերայ ուսոց իւրոց .
 զի : Եւ որ կոչի անունն նորա մեծի
 խորհրդոյ հրեշտակ . զի : Եւ սքան
 շելի խորհրդակից . զի : Եւ աստուած
 հզօր իշխանն . զի : Եւ իշխան խաղա

դու թեան հայր հանդերձե լոյ յաւի-
տենի՛ն . տէր աստուած ընդ մեզ է :
Եւ փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէ՛ն :

Մ=ըթանք :

Ի մերձենալ երեկոյիս՝ համբառ-
նամք զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն .
զոր ինչ մեզաք այսօր խորհրդով ,
բանիւ , կամ գործով ՚ի յանկողինս
մեր զղջանալով . խոստովան լինե-
լով զգաղտնիս սրտից մերոց ծած-
կագիտից աստուծոյ , յուսալով յո-
ղորմութիւն քս : Եւ մեք միաբան
գոչեսցուք . յիշեալ զմեզ տէր , յոր
ժամ գաս արքայութեամբ քով , և
ողորմեա մեզ :

Քարոզ :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Քոհացարուք զտեառնէ , որ իւ-
րով ողորմութեամբն առաջնորդեաց
մեզ ՚ի գործս տունջեան . եւ շնոր-
հեաց մեզ միաբան գալ հասանիլ

'ի հանգիստ գիշերիս : Եւ մէք յա-
 մենայն ժամ աղաչեսցուք զմարդա-
 սէրն աստուած , լինիլ պահապան
 անձանց մերոց . և նա իւրով ողոր-
 մութեամբն պահեսցէ զմեզ . և ա-
 ռաջնորդեալ հասուցէ յիւր բա-
 րութեան հանգիստն . զոր խոստա-
 ցաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
 աստուած յիսուս քրիստոս . տէրն
 ամենակալ կեցուցէ և ողորմեսցի :
 Զհանգիստ գիշերիս : Զհրեշտակ :
 Զբաւութիւն : Զսրբոյ : Եւ եւս :
 Զանձինս : Ողորմեաց :

Արթի :

Տէր բարերար , որ մեծաւ գթու-
 թեամբ քով պատրաստեցեր զյա-
 ւիտենական հանգիստն առաքի-
 նութեամբ աշխատելոցն . և կոչե-
 ցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զձան-
 րաբեռնեալն և զտաժանեալն մե-
 ղօք , հանգիստ նոցա խոստանալով :
 Շնորհեա և մեզ տէր՝ անխռով խա-
 ղաղութեամբ զգիշերս անցուցա-

նել . և 'ի ծանրու թե նէ մեղաց զաչ
խատեալքս՝ ապահովեա ողորմու
թեամբ քով . եւ արժանաւորեա
մշտնջենաւոր հանգստեանն ընդ ա
մենայն սուրբս քո : Եւ գոհանա
լով փառաւորեացուք զքեզ ընդ
հօր և ամենասուրբ հօգւոյդ , այժմ
և միշտ և յաւի :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրագեացուք :

Պարգեւատու բարեաց , և աղբիւր
խաղաղութեան տէր աստուած մեր .
յամենայն աստանայական խառնու
թեանց խաղաղացո զմիտս մեր , և
զխորհուրդս՝ 'ի գիշերիս յայամիկ ,
և յամենայն ժամանակի : Արպէս զի
առաջնորդեալք յանցաւոր կենցա
ղոյս՝ ժամանեացուք յաւիտենական
երկնից արքայութե քո . զոր պատ
րաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի
սրբոց քոց : Եւ ընդ նոսին գոհանա
լով փառաւորեացուք զհայր և զոր
գի և զսուրբ հօգիդ , այժմ և :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ, ես յուժմէ՞ երկեայց . տէր ասպաւէն կենաց իմոց՝ ես յուժմէ՞ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստիցի ՚ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիրէ սիրտ իմ, եւ թէ յարիցէ ՚ի վերայ իմ ճակատաւ մարտ, սակայն և այսուիկ ՚ի քեզ տէր յուսացայ :

Զմի ինդրեցի ՚ի տեառնէ, և զսոյն աղաչեմ. բնակիլ ինձ ՚ի տան տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տոն, և հրաման տալ ՚ի տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յաւուր չարի . ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, և այժմ բարձր արա զգլուխ իմ ՚ի վերայ թշնամեաց իմոց :

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից ՚ի խորանի

նորապատարագ օրհնու թեան. օրհնեցից և սաղմոս ասացից տեառն :
 Լուր տէր ձայնի իմում, զի կարգացի առ քեզ. ողորմեա ինձ եւ լուր ինձ, զի քեզ անսաց սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո տէր խնդրեցին :

Մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն. և մի խոտորիք բարկու թեամբ ՚ի ծառայէ քում միէ :

Օգնական իմ լէր տէր՝ մի անարգեր զիս, և մի թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս, և տէր իմ ընկալաւ զիս :

Օրէնագէտ արա զիս տէր ՚ի ճանաչ պարհի քում. և առաջնորդեա ինձ ՚ի շաւիղս քո ուղիղս :

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս ՚ի ձեռս նեղաց իմոց :

Յարեան ՚ի վերոց իմ վկայք մեղաց. և ստեցին ինձ յանօրէնու թեան իւրեանց :

Հաւատացի տեսանէլ զբարու թիւն

տե առն՝ յերկրին կենդանեաց, համբեր տե առն՝ և քաջալերեաց. զօրասցի սիրտքո և համբեր տե առն :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Երգ տե առն Ներսէսի :

Մայեաց սիրով հայրբդ գրթած ՚ի բձ
քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց, և և
ըզբանակրս հրեշտակաց տուր պա-
հասան մեզ տրկարացս, փրկեա
ղանձինս ՚ի փորձանեաց ՚ի խաւարի՛
չըջող դիւանց, զի՛ն ՚ի տուրնջեան և
զիչէրի տացուք քեզ փառս անլը-
ուելի :

Է՛ին անեղ անբսկըզբան ծրնունդ
անձա՛ռ որդի և բան, որ արարեր
ըզտիւ գործոյ և ըզգիչեր ՚ի հան-
գիստ քնոյ, տուր ՚ի նրնջէլ աչաց
մարմնոյ արթուն լինել մեզ ըստ
հոգւոյ, զի՛ն ՚ի :

Բաբուն հոգւոյ բանաւորաց աղ-
բիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց, ՚ի՛

Վասկել զբանց բնութեանց մար-
մնոց լոյս տուր աչաց սրբափց մերոց .
ի՛ գիշերաց առ քեզ կանխել ընդ
հրեղինացն օրհնաբանել . զի՞նչ ՚ի՛ :

Սուրբ ըդ սրբոց երրորդութիւն ըզ-
մեզ մաքրեա՛ քեզ բնակութիւն .
չնորհեա ընդ մանկանցն առանգաս-
տի հանգչել ընդ քեզ ՚ի՛ յանկողնի .
տուր ըզհայցուած բարեկամին ըզ-
փոխ երից նըկանակին . զի՞նչ ՚ի՛ :

Երեւելի լոյս ըստեղծեր զտիւ եւ
զգիշեր բաժանեցեր . ծանգեա մեզ
տէր ՚ի՛ գիշերի ըզճառագայթս իմա-
նայի . տուր յամ ժամանակի զպահ-
պանող անջքո հովանի . զի՞նչ ՚ի՛ :

Միւրոյ քո հուր արկեալ յերկիր բոր-
բոքեսցի ՚ի՛ հոգիս մեր . զխորհուրդ
սրբափց մեր մաքրեսցէ զլոյս գիտու-
թեան քո՛ վայլեսցէ . ՚ի՛ քնոյ մահու
զմեզ զարթուսցէ զմիտքս բոցով
քո՛ վառեսցէ . զի՞նչ ՚ի՛ :

Ի՛ քեզ նայիւք լոյսդ անմատոյց ՚ի՛

զգայական ծածկեալ լուսոյ . որ վա-
սրն մեր եղար 'ի գբի և նրնջեցեր
'ի տապանի . առ մեզ նրնջեա՛ն ար-
թուն բնութիւն հերքեա զչարհի՛ն
ներգործութիւն . զի՛ն 'ի :

Է՛րդ լուսոյ անբատուերի պազատա-
նօք կամք առաջի . որ վակեալ գը-
րամբք յերեկոյին երեւեցար մե-
տասանին . ընդ թովմայի առ քեզ
գոչեմք տէր և ստարւած զքեզ դա-
ւանեմք . է՛ջ և՛ առ մեզ յերեկոյիս
և տուր զողջոյն քո՛ 'ի հողիս :

Բամեալքս ըզքեզ տէր ազանեմք
մեզ յօղնութիւն նայեա հայցեմք .
պահապանդ խորայե՛լի անձանց մե-
րոց լէ՛ր հովանի . Օ՛թեա առ մեզ
խաղաղարար եւ նրնջեցո՛ւք անխը-
ռովաբան . զի՛ն ընդ առաւօտրս կան-
խեցո՛ւք օրհնել ըզքեզ ընդ հօր
հողւո՛վ :

Գոչման փողոյն գաբրիէ՛լի որ 'ի
վերջնու՛մրն գիշերի . լ՛սել արա

զմեզ արժանի և անշահողմն օգեաց
 դասի . անչէջ վառեալ լոյս լապտե-
 ըաց ըստ իմաստունն հինգ կուսա-
 նանցն . զի ընդ վե՛սայիդ ՚ի յառա-
 դաստ հարսուեր հոգւոյ մըտցուք
 ՚ի փառս :

Հաղածեա ՚ի մէնջ տէր նըշանան
 խաչի քո զընդդիմամարտ և զանե-
 ընւոյթ գազանն . և մի տար յապա-
 կանու թիւն զքո ժանանգու թիւս :
 Բարեխօսեա վասըն մեր անձամբն
 մարիամ . որ ծընար զտէր աստուան ծ
 որ հովուէրըն զխրայել . անմենազօր
 քսքանչե լի փառօքն իւրաւք :

Մ-ըմանք :

Տէր մի դարձուցաներ զերեսս քո
 յինէն . տէր բարերար՝ աղաչեմ
 զքեզ , օգնական իմ լեր : Տէր՝ մի
 անարգեր զիս . եւ մի թողուր զիս
 աստուած փրկիչ իմ :

Ք-ր-ը :

Աղաչեսցուք զամենակալն անձ , և

խնդրեսցուք ՚ի նմանէ. զի առաքեսցե
ցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ
եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղա
կան գիշերիս, ՚ի դիւական խռովու
թեանէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և
զմարմին մեր մինչեւ ՚ի կատարումն
ժամանակի ամաց մերոց : Ամենա
կալ տէր աստուած մեր :

Աբեղ :

Շնորհատու բարեաց՝ ամենայնի ա
ռատ անմահ տէր, աղաչեմք զքեզ՝
փարատեա յանձանց մերոց զաղջա
մղջին և զխաւարային խորհուրդս :
Ի պատրանաց բանասրկութիւն պահեա
զմեզ. եւ շնորհեա մեզ հաւատով
ապաւինիլ յամենասուրբ երրոր
դութիւնդ՝ ՚ի հայր և յորդի և ՚ի
սուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և :

Յ----- շնորհեց --- Եւ Ամբիծքն, ի՞նչ յոյն
----- Հայր մեր որ յերկինս :

Երանեալ են ասբիծք 'ի ճանապարհ
հի, և ոյք գնան յօրէնս տեառնս
Երանի՛ ոյք քննեն զվկայու թիւնս
նորա . բոլորով սրաիւ իւրեանց
խնդրեցեն գնա :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն
'ի ճանապարհս նորա գնացեն :

Գու պատուիրեցեր զպատուիրանս
քո՛ 'ի պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճա
նապարհք իմ, 'ի պահել ինձ զար
գարութիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, 'ի զգուշա
նալ ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուզում
թիւն սրաի իմոյ . որպէս ուսայց զի
բաւ ունս արգարութեան քո :

Զիրաւ ունս քո պահեցի . մի՛ թո
ղուր զիս մինչ իսպառ :

Ի՞նչ ուզդեցէ երիտասարդ զճանա
պարհս իւր, այլ 'ի պահել զբանս
քո :

Բոլորով սրաիւ իմով խնդրեցի զքեզ

Մի՛ մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց
քոց :

Ի սրտի խմում թագուցի զբանս քո,
որպէս զի մի՛ մեզայց քեզ :

Օրհնեալ ես դու տէր . ուսո ինձ
զարգարու թիւնս քո :

Շրթամբք խմութ պատմեցից զամե-
նայն իրաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս միայու թեանց քոց
զուարճացայ , որպէս յամենայն 'ի
մեծութեանս :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ . և ըզ-
դուշացայ 'ի ճանապարհս քո :

Զիրաւունս քո խօսեցայ , և ոչ մո-
ռացայ զբանս քո :

Հատո ծառայի քում , զի կեցից և
պահեցից զբանս քո :

Զարթո զաչս իմ , եւ նայեցայց 'ի
սքանչելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի . մի՛ թա-
գուցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափաքեաց անձն իմ , 'ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից . անի-

Յեալ՝ ոյք խոտորեցան 'ի սրատուիւ
բանաց քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախատինս եւ
զարհամարհանս, զի զկայու թիւնս
քո խնդրեցի :

Քանզի նատան իշխանք՝ և չարախօ
սէին զինէն, այլ ծառայ քո խոր
հէր յիրաւունս քո :

Ձի վկայու թիւնք քո խօսք իմ էին, և
խորհուրդք իմ արդարու թիւն քո :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում :

Ձճանապարհս իմ սպատմեցի քեզ, և
լուար ինձ, ուսո ինձ զարդարու
թիւնս քո :

Ի ճանապարհս արդարու թեց քոց
իմաստուն արա զիս, եւ քննեցից
զսքանչէ լիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանճրա
նալ, հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Ձճանապարհս մեզաց 'ի բաց արա
յինէն, և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :

Ձճանապարհս ճշմարտուէ քո բնարե
ցի, և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայու- թիւնս քո .
տէր մի՛ յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատու- իրանաց քոց
ընթացայ . զի անդորր արարեր սրբ-
տի իմոյ :

Օրէնսդէտ արա զիս տէր 'ի ճա-
նապարհս իրաւանց քոց . և խընդ-
րեցից զնա յամենայն ժամ :

Խմաստուն արա զիս , եւ քննեցից
զօրէնս քո . և պահեցից զնա բոլո-
րով սրաիւ իմով :

Առաջնորդեա ինձ 'ի շաւ- իղս պա-
տու- իրանաց քոց , զի ընդ նոսա հա-
ճեցայ :

Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայու-
թիւնս քո , և մի՛ յագահու- թիւնն :
Պարձո զաչս իմ , զի մի՛ տեսից ըզ-
նանբու- թիւնն . 'ի ճանապարհս քո
կեցո զիս :

Հաստատեա ծառայի քում՝ զբան
քո յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս , զոր եւ
կարծեցի . զի դատաստանք քո քաղ-
ցրբ են :

Ահա ցանկացայ պատու իրանաց քոյ-
 յարդարու թեան քում կեցո զիս :
 Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն
 քո տէր . եւ վերկու թիւն քո ըստ
 բանի քում :

Տաց պատասխանի յոք նախատեն
 զիս բանիւք . զի ես 'ի բանս քո յու-
 սացայ :

Մի 'ի բացեաց առներ 'ի բերանոյ
 իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ
 յոյժ . զի յիրաւունս քո յուսացայ :
 Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ ,
 յաւիտեան՝ եւ յաւիտեանս յաւի-
 տենից :

Գնայի ես յանդորրու . զի զպատ-
 ու իբանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
 թագաւորաց , եւ ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատու իրանս քո զոր սի-
 րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատու ի-
 րանս քո՝ զոր սիրեցի . եւ խորհէի
 յարդարութեան քում :

Պիշեա զբան ծառայի քո , յոր եւ

յուսացուցեր զիս :

Սա մխիթարեացէ զիս 'ի խոնարհու-
թեան իմում. զի բանքս կեցոյց զիս :
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ :

Տրամուծիւն կալաւ զիս 'ի մեղա-
ւորաց, և ոյք թողին զօրէնս քո :
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, 'ի
տեղ-ոջ պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի պիշերի զանուն քո տէր .
և պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս .
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո :

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ
իմով. ողորմեա ինձ ըստ բանի քում :
Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ. եւ
գարձուցի զօտս իմ 'ի մկայութիւ-
նըս քո :

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ . զի
պահեցի զպատուիրանս քո :

Տուռնք մեզաց պատեցան զինեւ .
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ զիշերի յառնէի խոտովան
լինիլ առ քեզ , վասն իրաւանց եւ
արդարութեան քո :

Հազորդ էի ես ամենայն երկիւզա-
ծաց քոց , որոց պահեալ էին զպա-
տուիրանս քո :

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ
երկիր . զարդարութիւնս քո ուսո
ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա-
ւայի քում տէր , ըստ բանի քում :
Զքաղցրութիւն , զխրատ , և զգիւ
տութիւն ուսո ինձ , զի 'ի պատուի-
րանս քո ես հաւատացի :

Մինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մե-
ղայ . վասն այսորիկ զբանս քո պա-
հեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու տէր , և քաղցրու-
թեամբ քով ուսո ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա .

այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ , զի խոնարհ արարեր
զիս . որպէս ուսայց զարդարուծիւ-

նրս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո ,

քան զհազարս ոսկւոյ և արծաժոյ :

Չեռք իմ արարին՝ և ստեղծին զիս .

խնաստուն արա զիս՝ և ուսայց ըզ-

սրատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ու-

րախ եզիցին . զի ես ՚ի բանս քո

յուսացայ :

Ծանեայ տէր զի արդարուծեամբ

են գատաստանք քո . յիրաւի խո-

նարհեցուցեր զիս :

Եզիցի ողորմուծիւն քո ՚ի մխիթա-

րել զիս , ըստ բանի քում , զճառայս

քո :

Եկեսցեն յիս զթուծիւնք քո՝ եւ

կեցից . զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Սմաչեացեն ամբարտաւանք՝ որք ՚ի

տարապարտուց անիրաւեցան յիս .

այլ ես հոգացայ ՚ի սրատուիրանս քո :

Խրատեցին զիս երկիւղածք քո, եւ
ոյք ճանաչեն զվկայու թիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու
թեան քում, զի մի՛ ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ ՚ի վրկու թիս
քո, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում, ա
սացի՞ երբ մխիթարեսցէ զիս :

Եղէ ես որպէս օտիկ ՚ի պարզի, զի
զարդարու թիւնս քո ես ոչ մտացայ :

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո,
երբ արասցես ինձ իրաւունս ՚ի հա

լածչաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուր
դրս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :

Ամենայն պատու իրանք քո ճշմարիտ
են, ՚ի նանիր հալածեցին զիս, օգ

նեա ինձ :

Փոքր մի եւս՝ և կորուսանէին զիս
յերկրի, այլ ես ոչ թողի զպատու ի

րանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս,
և պահեցից զվկայու թիւնս բերա

նոյ քո :

Յաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յերկինս . ազգէ մինչեւ յազգէ ճշմարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :
Հրամանի քում մնայ տիւ . զի ամենեքեան ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խոնարհութեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մտացայց զարդարութիւնս քո . զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես , և կեցո զիս . զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսանել . զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զլախճան , յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո . զօրհանապազ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն աբարեր զիս 'ի պատուիրանս քո . զի

յաւխտեան իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաւտուն եղէ . զի վկայութիւնք քո

խօսք իմ էին :

Քան զԵրան իմաստուն եղէ . զի զպատուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արդէ լի զոտս իմ . որպէս զի սահեցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց եւ ոչ խոտորեցայ . զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո քան զմեղք՝ բերանոյ իմոյ :

Ի սատուիրանաց քոց իմացեալ՝ աւտեցի զամենայն ճանապարհս չարաց . զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Ճրագ են բանք քո թոից իմոց , եւ լոյս տան շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի . զի սահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ . տէր՝ կեցո զիս ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց

- տէր . և զիրաւունս քո ուսոյ ինձ :
 Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն
 ժամ . և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
 Եզին ինձ մեղաւորք որոգայժ . 'ի պաշ
 տուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :
 Ժառանգեցի զվկայու թիւնս քո յաւ
 լիտեան . զի ցնծու թիւն է սրտի
 իմոյ :
- Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ , առնել
 զարդարութիւնս քո յաւիտեան ,
 վասն հատուցման :
- Չանօրէնս ատեցի , եւ զօրէնս քո
 սիրեցի :
- Օգնական և փրկիչ իմ ես դու . և
 ես 'ի բանս քո յուսացայ :
- Ի բաց եղերուք յինէն չարք . և քըն
 նեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :
- Օգնեա ինձ ըստ բանի բում , և կեցո
 զիս . եւ մի յամօթ առնեք զիս 'ի
 յուսոյ իմմէ :
- Օգնեա ինձ , եւ սպրեցո զիս . եւ
 խորհեցայց յիրաւունս քո յամե
 նայն ժամ :
- Անարգեցեր զամենեւեան՝ ոքք ա

պըստամբք եղեն յարդարու թեանց
քոց. զի անիրաւ ու թեամբ էին խոր-

հուրդք նոցա :

Յանցաւ որս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի. մասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո :

Բեւեռեաւ ընդ երկիրդ քո զմարմին
իմ. զի 'ի դատաստանաց քոց եր-
կեացց յոյժ :

Լրարի իրաւունս եւ արդարու-
թիւնն. մի՛ մատնեք զիս 'ի ձեռս
նեղչաց իմոց :

Ընկալ զճառայս քո 'ի բարի. զի մի՛
ամբարտաւանք զզուեացեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութե՛ք քում
տէր, և բանից արդարու թեան քո :

Արա ընդ ճառայի քում տէր ըստ
ողորմութեան քում. զարդարու-
թիւնս քո ուստ ինձ :

Յառայ քո եմ ես, խնայուեն արա
զիս, և ծանեացց զլիպոսութիւնս քո :

Ժամ է պաշտել զտէր. խափանեցին
զօրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրա-
նքս քո, քան զամենայն ոսկի և ըզ-
տպագլինն:

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողե-
ցան ինձ. զի ատեցի ևս զճանա-
պարհս չարաց:

Սքանչելի են մկայու թիւնք քո,
մասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն
իմ:

Յայտնու թիւն բանից քոց լուսաւոր
է, և իմաստուն առնէ զտղայս:

Զբերան իմ բացի, և առի զհոգի.
'ի պատուիրանս քո փափագեաց
անձն իմ:

Եսայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Զճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում, և և մի' տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք:

Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդ-
կան, և պահեցից զպատուիրանս քո:

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո,
և ուստ ինձ զարդարութիւնս քո:

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց.

զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Արդար ես դու տէր , և ուղիղ են
դատաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարու թիւն վը-
կայու թեանց քոց . եւ ճշմարիտ են
յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մուս-
ցան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ
քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ .
եւ զարդարու թիւնս քո ես ոչ մո-
ռացայ :

Արդարու թիւն քո՝ արդարու թիւն
յաւիտենից . եւ օրէնք քո ճշմա-
րիտ են :

Նեղու թիւնք և վիշտք գտին զիս , և
պատուիրանք քո խօսք իմ էին :

Արդարու թեամբ են վկայու թիւնք
քո յաւիտեան . իմաստուն արա և
կեցո զիս :

Արդացի առ քեզ բողբոլ սրտիւ
իմով . լուր ինձ տէր , զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի :

Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս .
 և սրահեցից զվկայու թիւնս քո :
 Անխեցի տարածամու՝ աղաղակե-
 ցի . և ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Անխեցին աչք իմ առաւօտու . 'ի
 խօսիլ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողոր-
 մութեան քում . և յիրաւունս քո
 կեցո զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
 զանօրէնութիւն . զի յօրինաց քոց
 հեռի եղէն :

Մերձ ես գու տէր . եւ ամենայն
 պատուիրանք քո ճշմարիտ են :

Իսկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց
 քոց . զի յաւիտեան հաստատեցեր
 զնոս :

Տես զխոնարհութիւն իմ . և փրկեա
 զիս . զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Դատեա զդատաստանս իմ , և փրկե-
 ա զիս . եւ ըստ բանի քում կեցո
 զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկու թիւն ,
 զի զիրաւունս քո ոչ սրահեցին :

Գթու թիւնք քո բազում են տէր,
 և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս:
 Բազում են որք հալածեն և նեղեն
 զիս. 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ
 խոտորեցայ:

Հայէի յանագորոյնս՝ եւ մաշէի, զի
 զպատուիրանս քո ոչ պահեցին:
 Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի.
 տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո զիս:
 Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
 է. յաւիտեան են ամենայն իրաւ
 ւունք արդարութեան քո:

Խշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր,
 և 'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ:
 Յնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն,
 որ գտանէ աւար բազում:

Զմեղս ատեցի եւ անարգեցի, եւ
 զօրէնս քո սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
 զքեզ, վասն իրաւանց և արդարու
 թեան քո:

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ,
 ոյք սիրեն զօրէնս քո. եւ ոչ գոյ 'ի
 նոսա գայթակղութիւն:

Մպասեցի փրկու թեանքում տէր ,
 և զպատուիրանսքո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
 քո , և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայու-
 թիւնսքո . զի ամենայն ճանապարհք
 իմ առաջիքո են :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի
 քո տէր . ըստ բանիքում իմաստուն
 արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջիքո տէր .
 և բանիւքո փրկեա զիս :

Բզխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
 թիւնսքո . յորժամ ուսուցես ինձ
 զարդարութիւնսքո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանսքո . զի
 ամենայն պատուիրանքքո արդա-
 րութեամբ են :

Եղիցի ձեռնքո ՚ի կեցուցանել զիս .
 զի զպատուիրանսքո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեանքում տէր ,
 և օրէնքքո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զբեղ-
 և իրաւունքքո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զճառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մտացայ :
Փառք հօր և որդւոյ և :

Ե- Վի - Ի շր-Ի-ն :

72 | Ի քէն հայցե՛մք հայր զթու՛թեց
և անձ մըխսի՛թարու՛ թեանց . ՚ի
տըխրական գիշերայի՛ն մե՛րձեակ
ժամուս . մըխսի՛թարեան՝ ըզմեզ ՚ի
տըրտմութեանց մեզաց, և շնորհեան
զուրախութիւն գործովք անդարու-
թեան . աղանչանօ՛մք սք աստուան՝
ճածնին և ամենան՞յն անդարոց :
Ըստ քաղցրագո՛յն աստուածային
քո հրամանի կոչման որդի աստու-
ծոյ . եկեալ եմք առաջի քո յերե-
կոյիս աշխատեալք և ճանրաբեռ-
նեալք . թեթեւացո՛յի ճանրութեց
մեզաց զանձինս, և զօրացո՛ բառ-
նալ կամաւ ըզքաղցրը լուծ քոց
պատուիրաննաց . աղանչա :

Պաղատի՛ մք առ քեզ հոգւո՛վ ՚ի հանձ
 գրատեան հասեալ ժամուս մար-
 գատէր հոգի՛ն անտո՛ւ ճոյ, յորժամ
 նորոգես զերեսս երկրի, և վերըս-
 տին ստանանս զոգիս մարդկան, նո՛-
 րափետո՛ւր զարգարեան ըզ նրնջե-
 ցեալսն մեր ըզ ճնեալսն ՚ի քէ՛ն
 սուրբ աւանդանաւն, ազա՛ :

Ջկենդանագիր անարատ ճընողի՛
 քո, արկանե՛մք առաջի՛ անոխակալ
 տէրո՛ւ թեանքդ քո, յորժամ գաս
 փառօք հօր գատե՛լ ըզ թընամի՛ն
 խաչի՛ն քո, ներեա՛ յանցանաց մե-
 րոց բարեխօսու թեամք մօր քո՛ն եւ
 կուսի, ազաչե՛մք ըզ քե՛զ տէ՛ր
 պահպանեա՛ ըզմեզ ընդ հովանեա՛ւ
 խաչի՛ քո սուրբ :

Հանդորդս արա՛ և ըզմե՛զ տէր, ընդ
 սրբոց քոց անաքե՛րոցն, որք ար-
 ժանի եղեն տեսանե՛լ ըզ քեզ ՚ի
 յարու՛ թեանքն քո, արժանաւորեա
 տէ՛մք տեսանե՛լ ըզ քեզ ՚ի միւս

անգամքն գալըստեանն . օրհնու-
 թիւն առաքողինն ՚ի բարձունս :
 Ի նըստիլքո յատենի գատանոր ան-
 հեղ . աղաչանօք սուրբ աստուան-
 ծածնինն , յիշեա ըզնրնջեցեալսրն
 մեր , յորժամ գայցես անձառ փա-
 ռօք . քանզի քն են փամնք յա-
 լիտեանս ամէն :

72 74 սող
 Սրբութիւն մարիամ . սամիօր ոսկի-
 և տապանա կ կտանկարա նաց . ո՞ր
 զի վերսուստ զհացըն կենաց պար-
 գեւեցեք քանզիցեալ բնութեանս .
 առ նա միշտ բարեխօսեա վասըն
 քաւութեան մեզայց մերոց :
 Դասքանմարմնն ց հրեշտակաց քեզ
 երանեն ամէնօրհնեալ կոյս մարի-
 ամ . ո՞ր զէակից բանն որ ընդ հօր
 կրեցեր ՚ի քեզ անսերմնապէս .
 առ նա միշտ բարեխօ :

Վասն որոյ և մեք հաւատացեալք .
 քեզ երկրորդադեմք քրիստոս և ար-

տասուօր հայցեմք ՚ի քէն . բարե-
խօսու թեամբ աստուածածնին զաս-
տուածային լոյս քո ծագեալ յանձի-
ն ըս մեր . օրհնեմք ըզքեզ ՚ի յա-
րու թեան երեկոյիս ահաւոր թա-
զաւոր :

Աւարեալք անտուն ծոյ . ընտ-
րեալք ՚ի սկզբանէն նախ քան զան-
խարհս . ո՞րք արժանի եղէք
տեսանել զանտեսըն հրեղինաց .
բարեխօսեցէք ան տէր վասըն ման-
կանց եկեղեցւոյ :

Բարեկամք քրիստոսի . հազարա-
պետք աստուածային նըն խորհրդ-
դոցն . ո՞րք ՚ի հոսանուտ մեզաց
ծովէս վերածիք զմարդիկ ՚ի կեանս
անմահ . բարեխօ :

Պերագոյն քան ըզբնաւս . ան-
ճառելոյն հասիք երանու թեան .
ո՞րք ՚ի գալըստեան տեառն
նրատջիք յերկօտասան աթուրէն
քրիստոսի . բարեխօ :

Եւ
ԴԷ
սսդ

ուր Պա՛րու՛նակեա՛լ պահէ՛ին յանեղա՛ւ
դ շէ՛ն գրա՛խտի՛նն ըզճանապարհս
սող ծառայն կե՛նաց, քրո՛վբեակա՛սն
 հոյլբըն բոցեղէ՛ն սրո՛վբէխւք. այ՛-
 սօր արտա՛խայլեալ ցուցա՛ր յերկրի
 աստուածազա՛րդ փայտ կենաց կէ՛ւ
 փրկո՛ւթեան. զբե՛ղ օրհնե՛ն ման
 կո՛ւնըք սուրբ եկեղեցւո՛յ:

Սաբե՛կայ՛ ծառայն վերաբերեալ
 խոյ յողջակե՛նն զս փոխանակ իսա՛-
 հակայ. այլ ՚ի վերա՛սն քո զենա՛ւ
 գանն անարատ, ՚ի հաշտու՛թի հօր
 և ՚ի բանա՛լ ըզմեղե՛ս մեր. զբե՛ղ:
 Պա՛րծանըք պօղոսեանն. դաւանեալ
 ըզբեղ անձային բանին տեղի՛ և զե՛-
 նարան. քանզի բե՛ւսն ապրեցա՛ք
 ՚ի խածանող և յանմարմին զանձա՛-
 նէն. և ՚ի վերայ քո հեղեալ շի՛թք
 անապական արեանն ըզկողանձնի՛ն
 ջընջեաց ըզմեղս. զբե՛ղ:

բշ

դձ

սող

Երկնաւո՛ր հօտ ընտրեալ. զոր
 հովիւ՛րն քաջ թողեալ յերկի՛նս, և

եկեալ 'ի խընդի՛ր մեզ մո՛լորե՛ լոցս .
 ո՛րով լըցեալ զթիւ հա՛րիւրո՛ցդ ,
 արա՛ր ուրախութիւն 'ի յերկի՛ նա
 երկնա՛նորացդ . ա՛ղաչեմք ըզ ձե՛զ
 բարեխօս լերուք առ տե՛ր փա՛սրն
 քաւութեան՝ մեզաց մե՛րոց :

Տեսանո՞ղք ա՛նտեսի՛ն . խո՛րհրու
 դածուք խորոցն աստուծոյ . որք ի-
 ջեալ ընդ միածնին սպասաւորել
 տնօրէ՛նութեանն . 'ի ծննդեանն ա-
 լետա՛նորք հո՛լուացն . և կանա՛նցն
 իւղաբերից կենաց քա՛րոզք ըզկե՛ն
 դա՛նւոյն . ա՛ղա :

Պահապա՞նք ա՛շխարհի , բա՛նակըք
 տա՛ն շուրջ զերկի՛ւղածո՛վք . բա-
 րեկամք ազգի մարդկան , միջնորդք
 մահո՛ւ ե՛ւ յարութեան . միքայե՛լ
 և գաբրիէ՛լ մե՛ծք , որ կայք միշտ
 առաջի ամենասուրբ երրորդու-
 թեանն . ա՛ղա :

Երկնաւոր փեսայ անբատուեր՛ լոցս 42
 լմանալի . որ 'ի յերկնից իջէ՛ր , 'ի 43

տէր հարսին քո եկե՛ղե՛ք մե՛զ ցւոյ, զոր
խօսեցաւ քե՛զ, բարեկամն և փե-
սաւէրքն քո՛ յովհաննէս. սորին
մաղթանօք սփռ՛մք քմեան:

Քառակերպիցըն անհաս և անտես
ի սերովքէ՛ ից. սրբութեանց սուրբ
եւ տէր բնորից. խոնարհեցար ի
յորդանան. հայցելով ի ծա-
ռայէ՛ն, մաքրութիւն ջրոյ ի լուա-
նալ ըզմէ զս անամայ. սորին:

Որ՛ յամրորդայն վրկայեցար գառն
այ բարձող մե՛զաց. զոր գերագոյն
անդամոց, ծանուցեր մե՛ծ ի ծնուն-
դըս կանանց, և ճրագ օրինանցն.
որ և ի գրծոխս ըզփրկական գա-
լուստն քո՛ քարոզեաց. սորին:

Մաղթանք:

Հողոցն հանգուցելոց քրիստոս
աստուած՝ արա հանգիստ և ողոր-
մութիւն. և մեզ մեղաւորացս շնոր-
հեա զթողութիւն յանցանաց:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն ազա-
 չեսցուք զփրկիչն մեր քրիստոս՝ զի
 զնոսա ընդ արդարսն գասեսցէ . եւ
 զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմու-
 թեան իւրոյ : Ամենակալ տէր աստ :
 Տէր ողորմեա . տր ողորմեա . տր ողոր :

Արեթ :

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխա-
 կալ և բարեգութ՝ գթաքո արար-
 չական սիրովդ ՚ի հոգիս հանգու-
 ցեալ ծառայից քոց : Յիշեալաւ ուր
 մեծի գալստեան արքայութեան քոյ :
 Արա արժանի ողորմութեան քա-
 լութեան և թողութեան մեզաց :
 Գասաւ որեալ պայծառացո ընդ սբս
 քո յաջակողման գասուն : Զի գու-
 ես տէր եւ արարիչ ամենեցուն .
 գատաւ որ կենդանեաց և մեռելոց :
 Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանու-
 թիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և :
 Օրհնեալ տէր մեր յս քս . ամէն :
 Հայր մեր որ յերկինս :

Արքայաբույժին հասարակաց ազգից հանգստեան ժաման .
 որ կատարի 'ի զեւն Հօր Աստուծոյ . զի պահպանողական անով
 միածնին պահնոց զմեզ 'ի խաւարային զիշերիս :

Առաքեալ տէր զրոյս քո և զճշմարտ
 տու թիւն քո . զի առաջնորդես
 ցեն ինձ , և հանցեն զիս 'ի լեառն
 սուրբ և 'ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոց աստուծոյ
 առ աստուած , որ ուրախ առնէ
 զմանկութիւն իմ :

Խոստովանեղէց քեզ օրհնութեամբ
 աստուած աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէր արտում ես անձն իմ ,
 կամ ընդէր խռովես զիս . յուսա
 առ աստուած , խոստովանեալ նմա՝
 փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :

Փառք հօր և որդւոց և :

Եւ ևս իսաղաղութեան զտէր աղա :
 Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Մաղանոս . ճծբ :

Եկեացէ՛ ՚ի վերայ իմ ողորմու թիւն
քո տէր . եւ փրկու թիւն քո ըստ
բանի քում :

Տաց պատասխանի ոյք նախատէն
զիս բանիւք . զի ես ՚ի բանս քո յու-
սացայ :

Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ
իմմէ՛ զբան ճշմարտու թեան մինչեւ
յոյժ . զի յիրաւունս քո յուսացայ :
Պահէցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւի-
տենից :

Գնայի ես յանդորու . զի զպատ-
ուիրանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայու թիւնս քո առաջի
թագաւորաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր սի-
րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի-
րանս քո՝ զոր սիրեցի . եւ խորհէի
յարդարու թեան քում :

Յիշեա զբան ծառայի քո , յոր եւ
յուսացուցեր զիս :

Սա մխիթարեցէ զիս 'ի խոնարհու-
թեան խմում. զի բանքս կեցոյց զիս :
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ :

Տրամութիւն կալաւ զիս 'ի մեղա-
ւորաց, և ոյք թողին զօրէնս քո :
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, 'ի
տեղւոջ պանդխաութեան խմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր,
և պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանաստարհ 'ի կեանս.
զի զարգարութիւնս քո խնդրեցի :
Զանօրէնս ատեցի, եւ զօրէնս քո
սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և
ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և քրն-
նեցից զպատուիրանս աստուծոյ խմոյ :

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցո
զիս, եւ մի՛ յամօթ առներ զիս 'ի
յուսոյ խմի :

Օգնեա ինձ , եւ ապրեցո զիս , եւ
խորհեցայց յիրաւունս քո յամե-
նայն ժամ :

Անարգեցեր զամենեւեան՝ որք ա-
պրատամբք եղեն յարդարու թեանց
քոց . զի անիրաւու թեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի . վասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո :

Քեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին
իմ . զի ՚ի դատաստանաց քոց եր-
կեայց յոյժ :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի
քո տէր . ըսա բանի քում իմաստուն
արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր .
և բանիւ քո վրկեա զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո . յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարու թիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րու թեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս .
 զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
 Յանկացայ փրկու թեան քում տէր ,
 և օրէնք քո խօսք իմ էին :
 Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ .
 և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :
 Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
 բուսեալ . խնդրեա զճառայս քո , զի
 զպատուիրանս քո ես ոչ մտացայ :
 Մի եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամ-
 բարտաւանից , և ձեռք մեզաւ որաց
 մի գողացուսցեն զմեզ :
 Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գոր-
 ծեն զանօրէնու թիւն . մերթեոցին
 և այլ մի կարասցին հաստատիլ :
 Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայ և
 ուրախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ :
 Տէր տէր ետ ինձ զօրու թիւն և կա-
 ցոյց զոտս իմ 'ի հաստատու թեան .
 'ի վի սպարանոցի թ շնամուոյն կացոյց
 զիս , և հանգոյց զիս երազ երազ :
 Որ բնակեալն է յօգնու թիւն բարձ-
 րելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ
 յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես,
 ապաւէն իմ աստուած, և ես յու-
 սամ 'ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսո,
 զին, և 'ի բանիցն 'ի խռովու թե՛նէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զբեզ. 'ի
 հովանի թեւոց նորա յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զբեզ՝
 ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի,
 և ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի դայ-
 թակղու թե՛նէ գիւին 'ի հասարակ
 աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք,
 և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, և առ
 քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեացիս
 դու, և զհատուցումն մեզաւ որաց
 տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես :

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապա-
 ւէն, զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք,
 և տանջանք մի՛ մերձեացին 'ի յարկս
 քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամենայն
ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
քեզ զի մի՛ երբէք հարցես զբարի
զոտն քո :

Ի վերայ իժից և բարբից գնասցես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
և զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ, և վրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ
զանուն իմ :

Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա.
և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա.
երկայն սուրբք լցուցից, և ցու-
ցից նմա զփրկութիւն իմ :

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն
իւրոյ, եւ որպէս աչք աղախնոյ 'ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
ի՛նձ մեր, մինչև ողորմեսցիս 'ի վրձմեր :

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ .
 զի բազում լցաք արհամարհանօք :
 Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա
 խատանօք , որք նախատէին զմեզ . և
 արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Ա՛ճ յանուան քում կեցո զիս , և 'ի
 զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունկն
 դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հը
 ղօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ հա
 մարեցան զքեզ աստուած առաջի
 իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր
 ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
 իմ , ճշմարտութեամբ քով սատա
 կեա զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա
 տուցից քեզ . եւ խոստովան եղէց
 անուան քում տէր , զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե
 ցեր զիս . և 'ի թշնամիան իմ ետես
 ակն իմ :

Օրհնեալ էս դու տէր աստուած
 հարցն մերոց, գովեալ և առաւել
 բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անունն սուրբ փա-
 ռաց. բոց, գովեալ և առաւել բարձ-
 րացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ էս 'ի տաճարի փառաց
 սրբութեան բո, գովեալ և առա :

Օրհնեալ էս 'ի վերայ աթոռոց ար-
 քայութեան բո, գովեալ և առա :

Օրհնեալ էս որ նստիս 'ի բրովքէս
 և հայիս յանգունդս, գովեալ և ա :

Օրհնեալ էս 'ի վերայ հաստատու-
 թեան երկնից, գովեալ և առա :

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութե-
 նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատու-
 թեան 'ի զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա,
 օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծու-
 թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնու-
 թեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
 և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գո-

վեցէք զնա ուրախու թեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանա քաղցր , գո

վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհու թեան .

ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Արդ արձակեա զճառայս քո տէր

ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն .

զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո ,

զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-

նայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հե թանոսաց , եւ

փառք՝ ժողովրդեան քում խորայելի :

Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս

աջ քո , և տէր հատուցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմուի քո յաւիտեան , զգորշ

ծրս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ , գո

հանամ զանուանէ քումսմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ

հատուցես :

Մեծացուցէ անձն իմ զտէր , եւ

ցնծացէ հոգի իմ աստուծով

փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութե

աղախնոյ իւրոյ . այսու հետեւ երա-
նիցեն ինձ ամենայն ազգք :

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն , և
սուրբ է անուն նորա :

Ողորմու թիւն արար ազգաց յազգս
երկիր զաճաց իւրոյ . արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
սրտից , և քակեաց զհզօրս յաթուոց :
Զխոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս
ելից բարու թեամբ , և մեծատու-
նըս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իտրայէլի ծառայի իւ-
րոյ յիշելով զողորմու թիւն իւր :
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր
ընդ աբրահամու և զաւակի նորա
յաւիտեան :

Տուր զօրու թիւն ծառայի քո . կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո . եւ արա
առ իս նշան բարու թեան :

Տեսցեն առեւելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի-
թարեցեր զիս :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Մաղթանք :

Անճն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն
 ժամ, և 'ի սուրբ խաչ քո յուսա
 ցեալ եմ թագաւոր երկնաւոր .
 զբաղմուծիւն սրբոց քոց բարեխօս
 ունիմ առ քեզ : Որ երկայնամիտդ
 ես առ ամենեւեան , մի՛ անտես
 առներ զապաւինեալս 'ի քեզ . այլ
 պահեա պատուական և սուրբ խա
 չիւ քով 'ի խաղաղութեան :

Քարոզ :

Ազաչեսցուք զամենակայն անձ , և
 խնդրեսցուք 'ի նմանէ , զի առաքես
 ցէ զհրեշտակ խաղաղութեան , որ
 եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւզա
 կան գիշերիս , 'ի դիւական խռովու
 թենէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և
 զմարմին մեր մինչեւ 'ի կատարումն
 ժամանակի ամաց մերոց : Ամենա
 կալ տէր աստուած մեր :

Զհանգիստ գիշերիս խաղաղութիւն :
 Զհրեշտակ : Զբաւութիւն : Զսրբոյ
 Եւ եւս : Զանձինս : Ողորմեաց :

Տէր աստուած մեր՝ դու պահեա
 զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի գիշերիս
 յայսմիկ և յամենայն ժամանակի :
 Ընդ սուրբ երկիրդ քո բեւեռեալ
 պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր :
 Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահ
 պանեալ լիցուք յորոգայթից թըշ
 նաճւոյն : Եւ քեզ հանցուք զօրհ
 նութիւն և զփառս հօր և որդւոյ
 և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեացոյք :

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն
 արա զանձինս մեր տէր զօրութեանց
 որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս
 ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի, յարթնութե
 և ՚ի հանգստեան մերում, զի դու
 ես արարիչ լուսոյ, և հաստիչ գիշերի :
 Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տէր աստ
 ուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնոր
 հեա խաղաղութեամբ անցուցանել
 և հասանիլ ՚ի պաշտօն առաւօտու
 յերկրպագութիւն և ՚ի փառաբա

նու թիւն ամենասուրբ երրորդու
 թեանդ, այժմ և միշտ և :

Մարտոս . 7 :

Սաղազու թեամբ յայս եւ 'ի սոյն
 ննջեսցուք և զարթիցուք . զի դու
 տէր միայն առանձին յուսովքս բը
 նակեցուցեր զմեզ :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստ
 ուած ըստ արդարութեան, 'ի նե
 ղութեանէ ինձ անգորր արարեր, ու
 զորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց :
 Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք
 խատասիրտք . ընդէր սիրէք զնան
 բութիւն, և ինդրէք զստութիւն :
 Յաներուք զի սքանչելիս արար տէր
 սրբոյ իւրում . և տէր լուիցէ ինձ
 'ի կարգալ իմում առ նա :

Բարկանայք՝ եւ մի՛ մեղանչէք, զոր
 ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
 ձեր զզջացարուք :

Մատուցէք սլատարագս արդարու
 թեան, և յուսացարուք 'ի տէր :
 Բազումք ասէին թէ՛ ո՛ր ցուցցէ մեզ

զբարութիւն տեառն . նշանեցաւ
 առ մեզ լոյս երեսաց քոց , և ետուր
 ուրախութիւն սրտից մերոց :
 Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
 իւրեանց լցուցեր զնոսա :
 Խաղաղութեամբ յայս եւ 'ի սոյն
 ննջեսցուք և զարթիցուք . զի գու
 տէր միայն առանձին յուսովքս բը
 նակեցուցեր զմեզ :

Ալէլուիա Օրթի :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Երկիւղանձութեամբ լուարուք :

Սրբոյ աւետարանիս՝ որ ըստ Յովհ :

Փառք քեզ տէր աստուանձ մեր :

Պաօստութիւն :

Ասէ՛ աստուանձ :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ :

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . եթէ ոչ
 հասն ցորենոյ անկեալ յերկիր մէ
 ռանիցի , ինքն միայն կայ . ապա ե
 թէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս

առնէ : Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձալ
կէ զնա . եւ որ ատեայ զանձն իւր
յաշխարհիս յայսմիկ , 'ի կեանսն յա-
ւիտեանականս պահեսցէ զնա : Եթէ
որ զիս պաշտեսցէ , զկնի իմ եկես-
ցէ . և ուր եսն եմ , անդ և պաշտո-
նեայն իմ եղիցի . եթէ որ զիս պաշ-
տիցէ , պատուեսցէ զիս հայրն իմ :

Քարոյ :

Փառք քեզ տէր աստուած մեր :

Սուրբ խաչիւս ազաչեսցուք զտէր ,
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց ,
և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմու թեան
իւրոյ : Ամենակալ տէր աստուած
մեր . կեցո և ողորմեա :

Աղթք :

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստ-
ուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչիւդ քով 'ի խաչ
զազու թեան . փրկեա յերեւելի և
յաներեւոյթ թշնամւոյն : Արժա-
նաւորեա գոհու թեամբ փառաւո-
րել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ
հոգւոյդ . այժմ և միշտ և :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս.
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Անկանխօք առաջի քոյ սուրբ աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց, և աղաչեալ զվիածին որդիդ փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց :

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱՒՈՐՔ

ԱՐՀԱՒԻԱՅ ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՑ

Արքայն Գրիգորի նարեկացոյ տապեալ :

Բն ժր :

Անկալ քաղցրութեամբ տէր աստուած հզօր՝ զգառնացողիս զաղաչանքս. մատիր գթութեամբ առ սրտկառեալս զխօք. փարատեալ ամենապարգեւ՝ զամօթական տխրութիւնս. բարձ յինէն ողորմած՝ զանբերելի ծանրութիւնս. անջրպետեալ հնարաւոր՝ զմահացու կրթութիւնս. աւարեալ միշտ յաղթող՝ զխաբողին

հաճու թիւնս . բացադբեա վերնա-
 յին՝ զմոլեւոյն մառախուղ . կնքեա
 կեցուցիչ՝ զկորուսչին ընթացմունս .
 ցրուեա ծածկատես՝ զըմբընողին
 չար գտմունս . խորտակեա անքնին՝
 զմարտողին դիմեցմունս : Տեառնա-
 գրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց
 երդ յարկիս . պարփակեա քո ձե-
 սամբդ զառաստաղ տաճարիս . գը-
 ծագրեա քո արեամբդ զմուտ սե-
 մոց սենեկիս . կերպացո զքո նշանդ
 'ի հետս ելից մաղթողիս . ամբացո
 քո աջովդ զհանգստեանս խշտի .
 մաքրեսցես 'ի հաղբից զծածկարան
 անկողնոյս . պահեսցես քո կամօքդ
 զտառապեալ անձն ոգւոյս . անխար-
 դախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ
 մարմնոյս . կացուսցես շրջափակ ըզ-
 պար զօրուդ երկնայնոյ . կարգեսցես
 'ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու =
 Տուբ հանգիստ բերկբու թեան մա-
 հահանգոյնս նիրհման 'ի խորութե
 դիշերիս , բարեխօսութեամբ հայ-
 ցուածոց սրբոյ աստուածածնիւք՝ և

ամենայն ընտրելոց: Ամփոփեալ պա-
րուրեա զպատուհան տեսութեց
զգայարանացս խմտտից անզարհու-
րելի զետեղմամբ՝ ՚ի ծփական խռո-
վութեանց, կենցաղական զբաղմանց,
անբջական երազոց, խօլականաց ցը-
նորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ ան-
վնասելի պաշտպանեալ: Եւ սթա-
փեալ վերատին ՚ի ննջմանէ ծանրու-
թեան ամենազգաստ արթնութիւն,
հոգենորոգ զուարթութեամբ ՚ի
քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղ-
թանաց՝ բուրմամբ հաւատոց քեզ
ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց
անձառից, փառաբանողաց երկնա-
գումար խմբից երգակցեալ յերկի-
նրս առաքել: Զի դու փառաւորեալ
ես յամենայն արարածոց յաւիտեա-
նրս յաւիտենից. ամէն:

Ա Ղ Օ Թ Ք Զ Օ Ր Ա Ի Ո Ր

Նորին սրբոյն Գրեգորի:

ԲՆ խա:

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յամենայնի՝ հօրդ ահաւորի

անբնիկն ճնուեալ , որ տկարանայ առ
 'ի բէն և ոչինչ : Ար 'ի ծագել անբա-
 տուեր նշուից ողորմութեան քոյ
 փառաց՝ հալին մեղք . հալածին դեք .
 ջնջին յանձանք . խղին կապանք . խոր-
 տակին շղթայք . կենդանաճնին մա-
 հացեալք . բժշկին հարուածք . ող-
 ջանան վէրք . բառնին ապականու-
 թիւնք . տեղի տան տխրութիւնք .
 նահանջին հեծութիւնք . փախնու-
 խաւարն . մեկնի մեզն . մերժի մա-
 ռախուզն . փարատի մոայն . սարաի
 աղջամուղջն . վերանայ մութն . գը-
 նայ գիշերն . տարագրի տազնապն .
 չքանան չարիքն . հալածին յուսա-
 հատութիւնքն . և թագաւորէ ձե-
 ուրն . բո ամենակար՝ քաւիչդ ամե-
 նայնի : Ար ոչ եկիր կորուսանել ըզ-
 մարդկան ոգիս՝ այլ կեցուցանել .
 թողինձ զանթիւ չարիան իմ բա-
 զում ողորմութեամբդ : Զի դու
 միայն ես յերկնի անձառ . և յերկ-
 րի անգննի . 'ի տարբ գոյի . և յեզրս
 ծագաց աշխարհի . սկիզբն ամենայ-

նի, և յամենայնի, ամենայն լումամբ
 օրհնեալ ՚ի բարձունս, և քեզ ընդ
 հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւի-
 տեանս, ամէն :

ԱՂԹԹԲ ԵՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՉԻՆ

ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՅ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ձոր արարեալ է սրբոյ անուն Ներսէսի Հոյոց
 Աթոռակոսի :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր
 պապանեմ քեզ՝ հայր եւ որդի եւ
 սուրբ հոգի, անեղ և անմահ բնու-
 թիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդ-
 կան և ամենայն եղև լոց. և ողորմեա
 քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :
 Հաւատով խոստովանիմ, և երկիր-
 պապանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս,
 միանական սուրբ երրորդութիւն
 եւ մի աստուածութիւն, արարիչ
 լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալա-
 ծեա ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մե-
 ղաց և անգիտութեան. և լուսա-
 ւորեա զմիտս իմ ՚ի ժամուս յայս-
 միկ աղօթել քեզ ՚ի հաճոյս, և ըն-

դունեւ ՚ի քէն զխնդրուածս իմ . և
 ողորմեա քո :

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝
 որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ՚ի
 խնդիր մօլորեալ ոչխարին , մեղայ
 յերկինս և առաջի քո . ընկալ զիս
 որպէս զանառակ որդին , և զգեցո
 ինձ զպատմութեանն զառաջին զոր
 մերկացայ մեղօք . և ողոր :

Որդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝
 որ խոնարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ ,
 և առեր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն մա
 ըրիամայ վասն մերոյ փրկութեան .
 խաչեցար թաղեցար և յարեար ՚ի
 մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ
 հայր , մեղայ յերկինս և առաջի քո .
 յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յոր
 թամ գաս արքայութեամբ քով . և
 ողորմեա քո :

Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝
 որ իջեր ՚ի յորդանան և ՚ի վերնա
 տունն , և լուսաւորեցեր զիս մկրր
 տութեամբ սուրբ աւազանին , մե
 զայ յերկինս և առաջի քո . մաքրեա

զիս վերստինն աստուածայինն հրով
քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ
զառարեալսն . և ողոր :

Անեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք
խնովք , հոգւով և մարմնով խնով .
մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս վասն
անուանոյ քում սրբոյ . և ողոր :

Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ խոր-
հրրդով բանիւ և գործով . ջնջեա
զձեռագիր յանցանաց խնոց , և դրեա
զանուն իմ ՚ի գպրութեան կենաց .
և ողորմեա :

Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կա-
մաւ և ակամայ դիտութեամբ եւ
անդիտութեամբ . թողութիւն շը-
նորհեա մեղաւ որիս , զի ՚ի ծննդե՛նե-
սուրբ աւագանին մինչեւ ցայսօր
մեղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
թեանոյ քո զգայարանօք խնովք , և
ամենայն անդամօք մարմնոյս . և ողոր :

Ամենախնամ տէր՝ դիր պահասպան
աչաց խնոց զերկիւղ քո սուրբ ո՛չ
եւս հայիլ յարատ , և ականջաց խնոց՝
ո՛չ ախորժել լսել զբանս շարութե ,

և բերանոյ խմոյ՝ ոչ խօսիլ զստու թի,
 և սրտի խմոյ՝ ոչ խօրհիլ զչարու թի,
 և ձեռաց խմոյ՝ ոչ գործել զանիրա-
 ւու թիւն, և ոտից խմոյ՝ ոչ գնալ ՚ի
 ճանապարհս անօրէնու թեան. այլ
 ուղղեալ զչարժու մն սոցա լինիլ միշտ
 ըստ սլատու իրանոց քոց յամենայնի.

և ողոր :

Հուր կենդանի բրիատոս՝ զհուր սի-
 րոյ քո զոր արկեր յերկիր, բորբո-
 քեա յանձն իմ. զի այրեցէ զազտ
 հոգւոյ խմոյ, և սրբեցէ զխիղճ մը-
 տաց խմոյ, և մարբեցէ զվեղս մար-
 մնոյ խմոյ, և վառեցէ զըյս գիտու-
 թեան քո ՚ի սրտի խմում. և ողոր :

Խմաստու թիւն հօր յիսուս՝ տուր
 ինձ իմաստու թիւն, զբարիս խօր-
 հիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո
 յամենայն ժամ. ՚ի չար խօրհրդոց՝
 ՚ի բանից և ՚ի գործոց փրկեալ զիս.

և ողոր :

Աամեցող բարեաց տէր կամարար՝
 մի թողուր զիս ՚ի կամս անձին խմոյ
 գնալ. այլ առաջնորդեալ ինձ լինիլ

միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց .
և ողոր :

Աբբայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զար-
քայու թիւն քո զոր խոստացար սի-
րելեաց քոց , և զօրացո զսիրտ իմ
ատել զմեզս , և սիրել զքեզ միայն ,
և առնել զկամս քո , և ողոր :

Խնամող արարածոց՝ պահեա նշա-
նաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ
'ի պատրանաց մեզաց , 'ի փորձու-
թեանց դիւաց , և 'ի մարդոց անի-
րաւաց , և յամենայն վտանգից հո-
գւոյ և մարմնոյ , և ողոր :

Պահապան ամենայնի բրիտոս՝ աջ
քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տը-
ւէ և 'ի գիշերի , 'ի նստիլ 'ի տան ,
'ի գնալ 'ի ճանապարհ , 'ի ննջել և
'ի յառնել՝ զի մի՛ երբէք սասանե-
ցայց . և ողոր :

Աստուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո ,
և ընուս զամենայն արարածս ողոր-
մութեամբ քով , քեզ յանձն առ-
նեմ զանձն իմ , դու հոգա և պատ-
րաստեա զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ

Իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւ խտեան,
և ողոր :

Պարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս ՚ի
չար սովորութեանց իմոց ՚ի բարի
սովորութիւն . և բեւեռեա ՚ի հոգի
իմ զսոսկալի օր մահունն , և զերկիւղ
զեհեանոյն , և զսէր արքայութեան ,
զի զղջացայց ՚ի մեղաց , և գործեցից
զարգարութիւն . և ողոր :

Ս. զբիւր անմահութեան՝ ազբերացո
՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշ-
խարութեան որպէս պոռնկինն . զի
լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ
քան զելանե ըն իմ յաշխարհէս . և ո :
Պարզելիչ ողորմութեան՝ պարզեւ-
եա ինձ ուղղափառ հաւատով , եւ
բարի գործով , և սուրբ մարմնոյ և
արեան քո հաղորդութեամբ զալ
առ քեզ . և ողոր :

Բարերար տէր հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զիս քաղցրութիւն
աւանդել զհոգի իմ , եւ անխռով
անցուցանել ընդ չարութիւն այսո-
ցըն՝ որ են ՚իներբոյ երկնից , և ողոր :

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժանա-
 ւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ
 տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչ-
 ման աւուրն, և հանգչիլ յուսով
 բարեաց յօթեւանս արդարոց մին,
 շեւ յօր մեծի գալատեան քո. և ողոր-
 Գատաւոր արդար՝ յորժամ գաս
 փառօք հօր գատել զկենդանիս և
 զմեռեալս, մի՛ մտաներ ՚ի դատաս-
 տան ընդ ծառայի քում, այլ փրկեա
 զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն, և լսե-
 լի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն
 արդարոց յերկնից արքայութիւնդ.
 և ողոր:

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն
 հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օ-
 տարաց, ծանօթից և անծանօթից,
 կենդանեաց և մեռելոց, շնորհեա
 և թշնամեաց իմոց և ատելեաց ըզ-
 թողութիւն որ առ իս յանցանաց,
 եւ դարձո զնոսա ՚ի չարեացն զոր
 ունին վասն իմ, զի ողորմութեան
 քում արժանի եղիցին. և ողոր:
 Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղա-

չանս ծառայիս քո, և կատարեա ՚ի
բարի զխնդրուածս իմ՝ բարեխօ-
սութեամբ սրբուհւոյ անձամբնին,
և յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն
ստեփաննոսի նախավկային, և սրբ-
բոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և
սրբոյ աւարելոց՝ մարգարէից՝ վարչ-
գապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրապե-
տաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց, և ա-
մենայն սրբոյ քոց երկնաւորաց և
երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և եր-
կրպագութիւն անբաժանելի սուրբ
երրորդութեանդ յաւիտեանս յա-
ւիտեանից. ամէն:

Վասն սրբուհւոյ աստուածամբնին մաղ
բարեխօսութեանն՝ տէր ընկալ զա-
զաչանս մեր, և կեցո զմեզ:

Սուրբ զաստուածածինն՝ և զամե- քրդ
նայն սուրբս բարեխօս արասցուք
առ հայր ՚ի յերկինս, զի կամեցեալ
ողորմեսցի՝ և զթացեալ կեցուցէ
զարարածս իւր: Ամենակալ տէր
աստուած մեր կեցո և ողորմեա:

Ընկալ տէր զազաչանս մեր՝ բարե- աղօ

խօսու թի սուրբ աստուածածնին՝
անարատ ճնողի միածնի որդւոյ քոյ,
և աղաչանօր ամենայն սրբոց քոց, և
որոց այսօր է յիշատակ: Առ ը մեզ
տէր, և ողորմեա, ներեա քաւեա
և թող զմեզս մեր: Արժանաւորեա
գոհու թեամբ փառաւորել զքեզ
ընդ որդւոյ և ընդ սրբոց հոգւոյդ,
այժմ և միշտ և յաւի:

Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

մատ **Ձ** հանգստեան զաղօթս եւ զաղաւ
չանս ընկալ մարգասէր աստուած ՚ի
հաճոյս բարերար կամաց քոց, եւ
մեր մեղաց և բազում յանցանացն
թողու թիւն շնորհեա, եւ քեզ
փառք յաւիտեանս, ամէն:

Փառք քեզ տէր ան մեր, որ պարզ
գեւեցեր զօրս զայս բարեաւ եւ
խաղաղութեամբ անցուցանել:

Մարգասէր անձ զառաջակայ զիշերս
որ ՚ի վերայ մեր գալոց է, ՚ի մեղաց
փրկեա, ՚ի չարեաց աղատեա, և ՚ի
գործս բարիս առաջնորդեա:

ԱՌԱՎՈՍՏՈՒՆ օրհնու թեանցն և փա-
ռաբանու թեանցն արժանի արա զա-
մենայն հաւատադէտքս անուանդ
քում սրբոյ, և պահեա 'ի խաղա-
ղու թեան :

Տէր աստուած մեր՝ տուր գբո խա-
ղաղու թիւնդ ամենայն աշխարհի,
բարձ զցասումն և զպատուհասն 'ի
յարարածոցս :

Ողորմեա հարց եւ եղբարց մերոց
կենդանեաց և հանդուցելոց :

Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախ-
տաւորաց, պտղատուից, սպասա-
ւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովա-
նեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հան-
դուցեալ :

Տէր աստուած՝ օղնեա թագաւորա-
ցն քրիստոնէից, և իշխանացն բա-
րեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նո-
ցին՝ պահելով 'ի խաղաղու թեան :

Տէր աստուած մեր՝ պահեա զա-
ռաջնորդս և զեղբայրու թիւնս մեր
ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողոր-
մու թեան քոյ :

Աննաւ սուրբ և պատուական խա
 շիւքոյ՝ հալածեա զերեւելի և զա
 ներեւոյթ թշնամին ՚ի սահմանաց
 մերոց և ՚ի բնակութենէս մերմէ :
 Փրկեա զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից ,
 և բեզ փառք յաւիտեանս , ամէն :
Օրհնեալք եղերուք ՚ի շնորհաց
 սուրբ հոգւոյն . հանդերուք խա
 զազութեամբ . և տէր եղիցի ընդ
 ամենեւեանդ , ամէն :

Խրատք ստրկաւագութեան և դողութեան՝ զարարողութենէ
Պատարագին ։

Առնո՛ւ չահանայն շէրի՛ն՝ սարխա՛ւագոնն՝ և ճփանէ՛ ՚ի
սրբափոնն , և սսէն սաղմս .

Քահանայք թո՛ զգեցցին զարդա-
րութիւնն . և սուրբք թո՛ ցնծալով
ցնծասցենն ։

Յիշեա տէր զգաւիթ , և զամենայն
հէզութիւնն նորա ։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբա-
նութեամբ ՚ի տեսանէ՛՛ զի զոզոր
մութեան զնորհան իւր արասցէ ՚ի
վերայ մեր . տէրն ամենակալ կե-
ցուսցէ և ողորմեսցի ։

Ողորմեսց մեզ տէր անձ մեր՝ ըստ ։

Ե՛ս սսէ չահանայն Երիտասան տէր ողորմեա .

և սպս զաղբիչն ։ Ե՛ս սարխա՛ւագն առնո՛ւ
զսաղա՛արփն և սսէ .

Եւ և ս խաղաղութեան զտէր աղա ։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ ։

Մշնայէ՛ս և շապի՛նն սսէ և ո՛րային և Գօփայն
և Բաղարանին և շո՛րջառնին ։

Շարական հանդերձի • յարժամ գրեմու •

73
Խորհուրդ խորին անհաս անբու-
կիզքն որ զարդարեցեր զվերին
պետուժի՝ ճշնդ, ՚ի յառազանտ անշ
մատոյց լուսո՞՞յն. դերապանձ փա
ռօք զգասըս հրեղինաց: Ա՛նձառա
հրա՛շ զօրուժեամբ ստեղծեր զա
դամ պատկեր տիրակա՛ծն, և նազե
լի փառօք զգեստաւորեցե՞՞ր, ՚ի
գրախտն անգե՛նի տեղի բերկրանաց:
Չարչարանօք քո սուրբ միածնիդ նո
րոզեցան արարածք ամենա՛ծյն. և
վերբատին մարդն անմահացա՞՞ւ,
զարդարեալ ՚ի զգեստ անկողնպտե
լի: Ա՛նձրեւածին բաժակ հրահո
սան որ հեղար յառաքեալսն ՚ի
սուրբ վերնատա՛ծնն. հեղ և ՚ի մե՛զ
հոգիդ սուրբ աստուա՞՞ծ, ընդ

սրատմութեանն զքո զիմաստութիւն :
 Տանքում վայելէ սրբութիւնն որ
 ըզգեցար զվայելութիւնն . սրբ-
 ութիւնն փառաց ընդ մէջքո ա-
 ծեանքն , սրատեան ըզմէջս մեր ճշ-
 մարտութեամբ : Ար զարարչագործ
 բազուկքս քո տարածեցեր ընդդէմ
 աստեղանց . հաստատեան զբազուկս
 մեր կարողութեանքն , համ-
 բարձմամբ ձեռանց առքեղ միջնոր-
 զիլ : Այլսմամբ թագի զլուխս սր-
 տեսցես ըզմիտս և զզգայարանն .
 խաչանիշ ուրարմամբ ըստ անհարու-
 նիւնքն , ծաղկեալ յոսկեթեւի զարդ-
 խորանիւն : Բամից բոլորից տիրապէս
 անձպետականն . նախորտապատ սի-
 բով զմեզ զգետտանորեցեանք ,
 քում սուրբ խորհրդոյդ լինել ըս-
 տանսաւոր : Թագաւոր երկնաւոր
 զեկեղեցի քո անշարժ պահեա . և
 զերկրապագուս անուանել քում
 պահեանի խաղաղութեանն .

ք՛ Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր :

սրկ Պատարա ինձ տէր՝ զի ես յամբը-
ծութեան խնամ գնացի . 'ի տէր
յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ :

Փորձեա զիս տէր և բնեւա զիս, փոր-
ձեա զերիկամուհս իմ և զսիրտ իմ :

Ողորմութիւն քո տէր առաջի ա-
չաց իմոց, եւ հաճոց եղէց ճշմար-
տութեան քում :

Ոչ նստացց ես յաթոռս նանրաց, և
ընդ անօրէնս ես ոչ մտից :

Ատեցի ես զժողովս շարաց, և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստացց :

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր :

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո,
եւ սլատմել զամենայն սքանչելիս
քո :

Տէր սիրեցի զլայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնսա-
հեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնու-
 թեան են, և աջ նոցա լի է կաշառօք:
 Ես յամբժու թեան խնում գնացի,
 փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ:
 Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յե-
 կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:
 Փառք հօր և որդւոյ և:

Եւ վասն սրբուհւոյ անձաճնին: բհ

Սուրբ զաստուածածինն և զամե-
 նայն սուրբս բարեխօս արասցուք
 առ հայր ՚ի յերկինս, զի կամեցեալ
 ողորմեսցի և զթացեալ կեցուսցէ
 զարարածս իւր. ամենակալ:

Ընկալ տէր զազաչանս մեր բարե: բհ

Ե- սպա սսէ. Խոստովանիմ առաջի անյ:

Ե- Տրջեկայ խահանայն սսէ. Ողորմեսցի քեզ:

Ե- Ինչն սսէ. Ազատեսցէ և զձեզ մար:

Յիշեսցիք եւ զմեզ առաջի անմահ դս

զառ ինն աստուծոյ:

Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ գա- բհ

ռինն աստուծոյ:

Ազազակեցէք առ տէր ամենայն եր: փոխ

և այլն որպէս ՚ի Լիւն, 334:

Սուրբ եկեղեցեալս ազաչեսցուք բրդ

զտէր՝ զի սովաւ փրկեացէ զմեզ 'ի
մեղաց . և կեցուցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ : Ամենակալ տէր :

բճ Ի մէջ տաճարիս և առաջի անձրնկալ :
Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ
առ աստուած , որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ :

սրկ Պատ արա ինձ . և այն որդիս 'ի Բիւն , 533 .

սրկ Օրհնեցուք զամենակալն անձրն
հայր տեառն մերոյ յիսուսի բրիս-
տոսի . որ արժանի արար զմեզ կալ
'ի տեղւոջ փառաբանութեան և եր-
գել զերգս հոգեւորս : Ամենակալ
տէր անձ մեր՝ կեցո և ողորմեա :

բճ Ի յարկի սրբութե՛ն և 'ի տեղւոջս :

Ե-սպս յգին զվարճոյն . և Գղերսն եղանակն Բեւեբե՛
Ըստ պատշաճի սուրն , կամ Գալ Իրերդով :

աւե Բարբառ աւետեաց ձայնիւ . կրկն .
գաբբիւն՝ և գոչէր սրբութեան :

Առ բեզ առաքիմ մարմն . կրկն .
պատրաստեալ տեղի տէրունեացն :

ճնն Մոր ծաղիկ այսօր բլղխէ՞ , յար-
մատոյն յեստեայ : Եւ սրբի՛ գաւ-

Թի՞ ճնանի՞ զորդի՞ն աստուծո՞յ :

Քի՞ փառա՞ց Թագաւո՞րն , այսօր տն ի
 եկեալ յընծայու մն : Աստարեւոյ անջ
 նա զօրէ՞նա , բառաննօրեա՞յ գա՞
 լլատեամբն :

Աստ եբրայեցւոց մանկուներն , ծագ
 զերգ ըզբրովբէիցն առեալ . հե՞
 Թանոսական գասուց , տօնակից
 վեհիցն եղեալ :

Ես ձայն գառսւծո՞ւն ասեմ . յար
 ո՞ր գոչէ՞ բնութիւն ի բառաթեւին :
 Ի բառաթեւին գոչէ՞ բնութիւն . ձայն
 առնէ՞ր ի սանգարամետն . իրիւն :

Այսօր նոր արեւ հարեալ ի նորա՞ նոր
 հրաշ արեգակնէ՞ն . իրիւն . Այսօր կե
 նոր շուշան ծաղկեալ . ի նորա՞
 տունկ բուրաստանէ՞ն :

Այսօր անգրանիկ հօր միածին որ համ
 գին , յերկինս սրլանայ ազամային
 կերպիւ : Արեւագ ներբողից եղա՞
 նակեն այսօր , հոյլբ հոգեղինայ
 երկնաւորացն խըմբից :

հղ Արևագեմք հողւոյն, նրւագս վաճ
 յելուչս: Վայելուչս բանիս, զա
 բարչուծիւնն նախ ասեմք:

վար Գոհար վարդըն վառ առեալ, երեւե
 ՚ի վեհի՛ց վարսիցն արբեհից. երեւե
 ՚ի վեր ՚ի վերայ վարսիցն, պրզպր
 ջէ՛ր ծաղիկ ծովային. պրզպրջէ՛ր:

ամ ա
 ճնի Այսօր գաբրիէ՛ւ հրէշտանկապետն
 եկեալ, բերեալ զբաբիոն պրսակ
 յաղծող կուսին: Այսօր կոչելով
 առ բողոքիցըն ամրն, զտանձար բարձ
 րելոյն եւ զբնակարան հողւոյն:

խաչ Մանն ՚ի նախնո՛ւ մն երեւեցա՛ւ,
 ծաղկեալ ՚ի դրահտան աստուածա՛յ
 տո՛ւնի. մըխիթարիչ եղեւ սէծա՛յ
 նախագուչակ հօրն ազամայ. մէք ՚ի
 յայն վա՛յտն եմք յուսացեա՛ւ,
 յոր տէր յիսուս բեւեռեցա՛ւ. և
 խոնարհեալ երկրպագեմք ամըն
 կալ սուրբ նրշանիս:

հրշ Գո՛հ վեատ բերկրանաց, քաղց
 րաճայնեալ երգե՛մք մէք ձեզ

հրէշտանկապէտք , և հրէշտանկաց
գուժանքք :

Արեգակն արդար որ 'ի հօրէ՛ ծա առք
գեան , զառաքեալսն քո՛ անձառ
չնորհօք լըցեալ : Ռահ լուսոյ ցու
ցեալ հայաստանեայց ազանց , մե
ծըն թաղէոս բարգուղիմեաւ փայ
լեալ :

Աստուածային խորոցն անձառ . մրգ
խորհրդածո՛ւք սուրբ մարգարէ՛ք .
բանիւ պատմողք զապագայիցն ,
յառաջագոյն զեղէլու թիւն :

Ի՛ հանդէս տօնի՛ քո՛ բախանցեալ հայր
ցընծա՛մք , հայր եւ վարդապետ ,
սուրբ հայրապետդ (այս անուն) :

Եկեղեցի՛ կա՛թուղիկէ՛ 'ի հայաս եկղ
տան , այսօր զմանկունքս ժողո՛ւ
վեալ իւր համաձայն :

Զընտրեալն որ ասեա՛ թղէրի թի՛ ասեր :

Ընտրրեալըդ յաստուծո՛յ , ով եր
ջանի՛կ սուրբ քահանայ :

Նրմանեալ ահարօնի, եւ ժուխտսի
մարդարէի ն :

Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինող,
զոր ահարօն միշտ ըզգեսնոյր :

Յօրինէր ըզպատմուճա՞նն, զոր ՚ի
չօրինց կազմեալ նիւթոց :

Ի կարմրոյ ՚ի կապուտոյ ՚ի բէհե-
զոյ ՚ի ծիրանեոյ :

Թեւ ըզթեւըն յօրինէր. կարգն ա-
ռաջին էր կարկէհանն :

Եւ օճուճըն գրապանի՞ն, շուրջա-
նակի՞ բօլորաշէնն :

Եւ յրնթացս գարշապարի՞ն, հըն-
չէր երկիր ցընծայր խորաննն :

Արդ ՚ի նոյն նրմանութեանն, բրիս-
տոս ըզմեր տերս յօրինէ :

Յորժամ մըտցես ՚ի սբ խորաննն,
անդ յիջեսցես զմեր նընջեցեալսն :

Յորժամ առնես ըզպատարանգս, յի-
ջեաւ և զի՞ս ըզբազմամեղս :

Զի և մեղ ողորմեսցի, ՚ի միւսանե-
գամ իւր գալըստեանն :

Հօրըն փանօք, որդւոյն պատիւ, և
սուրբ հօգւոյն այժմ յաւիտեան :
Յաւիտեանս յաւիտենից . քրիստոս
օրհնեալ ՚ի համայնից :

Եւրպիան խնկարիւթեան սբոյ Պապարագին :

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի
տեառըն տաճարիս . ժողովեալքս
աստանօր ՚ի խորհուրդ պաշտման
պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պա-
տարագիս . խնկօք անուշիւք խումբ
առեալ պարեմք ՚ի վերնայարկ սրա-
հրս խորանիս . ուղղութեամբ ըն-
կալ զաղօթս մեր որպէս բուրումն
անուշահոտ խնկոց տաշխից և կի-
նամոնաց . եւ ըզմատուցողքս պա-
հեա սրբութեամբ միշտ և հանա-
պաղ քեզ սպասաւորել : Բարեխօ-
սութեամբ մօր քո և կուսի, ըն-
կալ զաղաչանս քոց պաշտօնեիցս :
Որ գերագոյն քան զերկինս պայ-
ծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի ա-
րեամբ քո քրիստոս . և ըստ երկ-

նայնոցըն կարգեցեր 'ի սմա զգաստ
առաքելոց և մարդարէից քի վար-
դապետաց . այսօր ժողովեալ դասք
քահանայից սարկաւազաց դպրաց
և գղերիկոսաց . խու՛նկ մատուցաւ
նեմք առաջի քո տէր յօրինակ ըստ
հնո՛ւմըն զաքարիայ . ընկալ առ 'ի
մէ՛նջ ըզ խընկանուէր մաղթանս ,
որպէս զպատարագն աբելի զնոյի՛
և զաբրահամու . բարեխօսութիւ՛ն
վերին քո զօրացդ , միշտ անշարժ
պահեա՛ն զաթոռ հայկազնեայս :

Անդա յոյժ դուստրը լուսոյ մայր
սուրբ կաթուղիկէ՛ մանկամբք քո
սիոն . զարդարեալ պրճնեա հար-
սըն պանծալի երկնանրման լուսաւ
ճեմ խորան . զի օծեալն ան էնն 'ի
յէէն անծախապէս 'ի քեզ միշտ
պատարագի . հօր 'ի հաշտութիւն
մեզ 'ի քաւութիւն բաշխէ զմար-
մի՛ն և զարիւն իւր սուրբ . վասն
իւր կատարման սուրբ տնօրէնու-

Թեան, շնորհէ զԹողուԹի կանգ-
նողի տաճարիս :

Ջանապահան կոյսըն մարիամ աս-
տուածածին խոստովանի սուրբ
եկեղեցի . ուստի տըւաւ հացն
անմահու Թեան եւ բաժա՛կ մեզ
ուրախարար . տո՛ւք օրհնուԹիւնս
նրմա՛ հոգեւոր երգո՛ւ :

Օրհնեա՛մ տէ՛ր :

սրկ

Օրհնեալ ԹագաւորուԹին հօր և :

ք՛

Ե- սի Ժամանո՞ւ ըստ պարզաճի սո՞րն :

Եւ ևս խաղաղու : Օրհնեա՛մ տէ՛ր :

սրկ

ՕրհնուԹիւն և : ԽաղաղուԹիւն :

ք՛

Եւ ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ :

դս

Աստուծո՛յ երկրպանգե՛սցո՛ւք :

սրկ

Ա՛ռա՛ջի՛ քո՛ տէ՛ր :

դս

Տէր անձ մեր, որոյ կարողուԹիւնդ :

ք՛

Ե- սի Իրին և շրախանն ըստ պարզաճի :

Օրհնեա՛մ տէ՛ր :

սրկ

Զի քո է կարողուԹիւն և զօրու :

ք՛

Պա՛օսխո՛ւմէ՛ :

սրկ

Մշակե՛ք և զՍուրբ աստուածն՝ ըստ դասնով
 -----ն՝ գիրք և ----- :

սրկ Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա

դպ Տէր ողորմեա՛ :

սրկ Վասն խաղաղութեան ամ աշխարհի, և
 հաստատութեան սբյ եկեղեցւոյ զմեր :

դպ Տէր ողորմեա՛ :

Վն ամ սուրբ և ուղղափառ եպիս-
 կոսոսաց, զտէր աղա : Տէր ողորմեա՛ :

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
 (այնն) կենաց, և փրկութեան հոգւոյ
 նորին, զտէր աղա : Տէր ողորմեա՛ :

Վն վարդապետաց քահանայաց սար-
 կաւագաց դպրաց և ամենայն ուխտի
 մանկանց եկեղեցւոյ, զտէր : Տէր ո :

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և
 ամասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօ-
 րաց նոցին, զտէր ա : Տէր ողորմեա՛ :

Վասն հոգւոցն հանգուցեաց որք :
 Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ :

Եւ եւս միաբանն վասն ճշմարիտ :
 Տէր ողորմեա՛ :

Չանձինքս մէր և ըզմիմեանքս տուն :
Քեզ տեաննդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր անձ մեր ըստ :
Տէր ողորմեան . ան ողոր . տէ՛ր ողոր :
Օրհնեա՛ն տէ՛ր :

որկ

Ձի ողորմած և մարդասէր ես անձ :

բճ

Պէ՛րն անլուսն Անտարանն և Հասարակն
՚ի ձուլն գիր և իւրրա :

Օրհնեա՛ն տէ՛ր :

որկ

Իսկ մէք փառաւորեցուք որ յա :

բճ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէ՛ր աղա :

որկ

Տէր ողորմեան :

դպ

Եւ ե՛ւս հաւատով աղաչեցուք և

որկ

խնդրեցուք ՚ի տեաննէ աստուծոյ

և ՚ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիս-

տոսէ ՚ի ժամուս պաշտաման և ա-

ղօթից : Ձի արժանի ընդունելու

թեան արասցէ՛, լուսիցէ տէր ձայնի

աղաչանաց մերոց : Անկալցի ըզխըն

դրուածս սրտից մերոց . թողցէ

դյանցանքս մեր , ողորմեսցի ՚ի վե-

րայ մէր : Աղօթք մեր եւ խընդըր-

ուածք յամենայն ժամ մըտցեն աշ
 ուաջի մեծի տէրութեան նորա ։
 Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով
 հաւատով արդարութեան վաստա-
 կիլ 'ի գործըս բարիս ։ Զի զողորմու-
 թեան զչնորհան իւր արասցէ 'ի վե-
 րայ մեր ։ տէր ամենակալ կեցուս ։

դպ Կեցո տէր ։

սրկ Զժամ սուրբ պատարագիս եւ զաշ
 ուաջակայ օրս խաղաղութեամբ ան ։

դպ Շնորհեա տէր ։

սրկ Զհրեշտակ խաղաղութեան պահաւ
 Շնորհեա տէր ։

Զքաւութիւն և զթողութիւն ։
 Շնորհեա տէր ։

Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօ ։
 Շնորհեա տէր ։

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և ։
 Տէր ողորմեա ։

Զանձինըս մեր և զմիմեանըս տուն ։
 Քեզ տեառնդ յանձն եղիցուք ։

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած ։

Տէր ողորմեա՛, տէր ողոր, տէ՛ր ո՛՛ :	
Օրհնեա՛մ տէ՛ր :	<u>սրկ</u>
Որպէս զի արժա : Խաղաղութիւն : :	<u>բհ</u>
Եւ ընդ հոգւոյդ քու՛մ :	<u>դս</u>
Աստուծոյ երկրպագեացո՛ւք :	<u>սրկ</u>
Առաջի քո տէ՛ր :	<u>դս</u>
Խաղաղութի՛ք քով քրիստոս փրկիչ : :	<u>բհ</u>
Օրհնեա՛մ տէ՛ր :	<u>սրկ</u>
Տէր անձ օրհնեսցէ զամենեսեանդ : :	<u>բհ</u>
Մի ո՛ք յերախայնից, մի ո՛ք ՚ի թե՛	<u>սրկ</u>
րահաւանից, ե՛ւ մի ո՛ք յապաշխա	
րողաց, եւ յանմաքրից մերձեսցի	
յաստուածային խորհո՛ւրդս :	
Մարմին տէրունակա՛ն, և արիւն	<u>դս</u>
փրկչակա՛ն, կայ անա՛ջի՛, երկնա	
շին զօրութիւնքն յաներեւոյ՛թս,	
երգեն և ասեն անհանգիստ բայ՛	
բանով, սուրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ,	
տէր զօրութեանց :	
Սաղմոս յասցէք տեանն աստու՛	<u>սրկ</u>
ծոյ մերոյ, գպիրբ ձայնիւ քաղցրու՛	
թեամբ զերգըս հոգեւորս :	

Ե- Իրերն ելանին շրջանայ-ն
 Ը- Իրերն - - - - - րն :

Մնեղեան . Ասեանց . Վարդապետի . և Աստուածածնի :

Բանգմուն թիւնք հրեշտակաց . եւ զօրաց երկնաւորաց , իջեալ ՚ի յերկնից ընդ միանձինն թագաւորսն : Արք երգէին և ասէին . սա է որդին աստուծոյ . ամենեքեան ասացուք , ուրախ լերուք երկինք և ցրնծասցեն հիմունք անխաբհի : Ձի աստըւածն յաւիտեանական ՚ի յերկրի երեւեցաւ , եւ ընդ մարդկան շքջեցաւ . զի կեցուցէ զանձինքս մեր :

Մեծի Հնոց շարաթի :

Ո՛ր վերայ նրատիս ՚ի կանքս հրանիւ թս քանակերպեանն , անձառեի թանրդ աճատըւած : Այսօր իջեալ ՚ի յերկնայնոցըն վասըն քոյ անրանձոյս . յանձն սուեր բա՛զ միւլ ընդ անանկերստն : Եւ սե-

բովբէքն եւ քերովբէքն հիացեալ
 զարմանային. և պետու թիւնք մե-
 րին զօրացն սքանչացեալ ազազա-
 կէին ասե լով. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ.
 սո՛ւրբ. տէ՛ր զօրո՛ւ լծեա՛նց:

Յինաց և Յայն:

Ո՛վ է՛ ոն՞ տէ՛ր աստու՛անձ մեր, խա՛-
 ջնցա՛ն մանու՛ն մեր. թա՛ղեցա՛ւ, եւ
 յարեա՛ւ հաւատարիմ եղե՛ւ յա՛շ-
 խարհի եւ համբարձա՛ւ մանօ՛ք,
 Եկայք ժողովուրդք, զօրհնու թիւն
 ընդ հրեշտակս երգեսցուք նրմա
 ասելով. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ ես
 տէ՛ր աստու՛անձ մեր:

Կերակէի. Եկեղեցոյ. Մաղիազարդի. և Հրեշտակոց:

Հրեշտակային կարգաւորու թեանք
 լըցեր աստու՛անձ, զքո՛ սո՛ւրբ զե-
 կեղե՛ցի: Հազարք հազարաց հրեշ-
 տակապետք կան առաջի՛ք: Եւ
 բիւրք բիւրո՛ւց հրեշտակք պաշ-
 տեն ըզքեզ տէ՛ր, և ՚ի մարդկանէ
 հա՛ճեցար ընդ ունիլ զօրհնու թի՛ւն:

Չայնիւ խորհրդականաւ, սո՛ւրբ.
սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. տէ՛ր զօրո՛ւ թեա՛նց:

Պահոց, Կնկնեաց:

Վ ա՛սրն յիշատակի՛ հանգուցե՛լոցն
ընկա՛լ հայր սո՛ւրբ մարգասէ՛ր
ըզպատարա՛գս: Ե՛ւ համարեա՛ ըզ-
հոգիս նոցա՛, ՚ի թիւ սրբոց քոց
յարբայու թեա՛նդ երկնից: Մա՛-
նաւանդ՝ զի հաւատով մատու-
ցուք զպատարա՛գս. հաշտեցի՛ ան-
տուա՛ ծո՛ւ թիւնդ, և՛ հանգուցե՛ր
զհոգիս նոցա՛:

Մարտիրոսաց:

Սրբու թիւն սրբոց մե՛ծ ես և՛
ա՛հաւո՛ր: Ե՛ւ զինուորո՛ւ թիւնք
հրեշտակացն օրհնեն ըզբեզ և՛ ա՛-
սեն: Փա՛ռք ՚ի բարձո՛ւնս աստու-
ծոյ. և յերկիր խաղաղո՞ւ թիւն:

Մարգարեից, Առարեաց, և Հայրազետաց:

Ա մենակա՛լ ես տէ՛ր զօրո՛ւ թեա՛նց.
ո՞ր թագաւորդ ես յաւիտենից: Ա՛ր
նըստիս յերկնից ՚ի յերկրե՛նս և՛ ըյս

Ճագէ՛ս յարահրած ըս ըո : Որ խոնար,
 հու թեանմբ ի ջեր ՚ի յե՛րկիր , քե՛զ
 պատարազըս մատուցանեմբ : Եւ
 սուրբ զանուներդ քո՞ փառան՝ որեմբ .
 տէ՛ր որ պըսակիչդ ես քոց սրբոց՝
 (այս անուն) : Վասն զի սոքան է՛ն մեզ
 բարեխօս . տէ՛ր ամենակալ ՚ի քում
 յարքայու թեան՝ նդ :

Ե- Ի՛նչ հանդիսաւոր օր զե՛նի , և շո՛ւրբ խորհո՛ւրդն
 Քրիստոսի ի սոքայն , այս է սրբոր լուսնն :
 Յորժամ յահանայն անէ .

Տէ՛ր աստուած օրհնեցէ՛ զամենեկն :

Ե- սուրիսա՛գն յայնէ :

Սաղմո՛ս ասացէ՛ք տեանն աստու :

Ե- Երկրն երգե՛ն շրբասացո՛ւթնն ըս խորհրդոյ
 սուրբն , ինձնեալ :

Մի ոք յերախայից , մի ոք ՚ի թե : սրկ

Մարմին տէրու նականն . և արիւնն : դպ

Ե- Գան ինկորիել լի ՚ի սուրբ խորհո՛ւրդն :

Յարեւո՛ւն է հար ըզ խորան իւր . և սրկ
 ինքն որպէ՛ս փեօայ , զի ելանէ յա
 ուազ աստէ՛ր իւրմէ՛ :

դայ Եւ ցընծայ նա՞ որպէս հսկայ, յըն-
թանալ ըզճանապարհըս իւր :

որկ Ո՞րք ըզլ բրո՞ւ վըէ՞ ի՞նչ անձնացն :

դայ Խորհրդաբա՞ճք կէ՞ ըպարան նի՞մք :
Ե- գան յ-բե-եւն իւն :

որկ Ճանապարհարարէք այնմիկ՝ որ նատի-
յերկնից երկինս ընդ անէւելա :

դայ Եւ կէ՞ նդանարա՞ճք երբորդու-
թեանն, զէրեքսրբեա՞նն օրհ-
նու թիւնս մատո՞ւն ւցանեմք :

Ե- գան ՚ի հարս-սիրն :

որկ Աստուան՞ծ ՚ի հարսուոյ եկեցէ. և
սուրբն ՚ի փառա՞ն ընանէ :

դայ Զանկե՞նայն զկենցա՞ճ զանկանս ՚ի բաց
գնե՞ն լով ըզ գործս :

Ե- գան յաստիճան իորանին . և բարձր սկասոր
իորերդոյն սասցէ հանդարտ-նիմք :

որկ Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր
՚ի վեր . համբարձցին գրուէք յա-
տենից, և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ե- պարարտոյն ինիւրիէ և հարցանէ :

բ՛ Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց . տէր

դանոյս աստուծոյ անհիւ : Մի՛ խըղ-
 ճիւ և դայթակղու թեամբ , մի՛ նեն-
 դու թեամբ , խորամանկու թեամբ ,
 մի՛ պատրանօք և խաբէու թեամբ :
 Մի՛ երկմտու թեամբ և մի՛ թերա-
 հաւատու թեամբ , այլ ուղիղ վա-
 րուք , պարզ մըտօք , միւամիտ սրբ-
 տիւ , կատարեալ հաւատով : Ացեալ
 սիրով , լի և առաւելեալ ամենայն
 գործովք բարու թեան կացցուք յա-
 ղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս աս-
 տուծոյ , և գտցուք զօղորմու թեան
 դէնորհս : Յաւուք յայտնու թեան և
 ՚ի միւսանգամ դալստեան տեառն
 մերոյ և վրկչին յիսուսի քրիստոսի
 կեցուսցէ և ողորմեսցի :

Կեցո տէ՛ր և ողորմեա՛ն :

Օրհնեա տէ՛ր :

Ծնորհօք և մար : Խաղաղու թիւն ,

Եւ ընդ հոգւոյդ քն՛ւմ :

Աստուծոյ երկիրպագեացո՛ւք ,

Առաջի քո տէ՛ր :

Ողջոյն տուր միմեանց ՚ի համբոյր սրկ
 սրբութեան . և որք ոչ էք կարողք
 հաղորդիլ անձային խորհրդոցս՝ առ
 դուռնս ելէք և ազօթեցէք :

Քրիստոս ՚ի մէջ մեր յայտնեցաւ . դս
 որ էնն աստուած աստ բազմեցաւ :
 Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ . սբ
 ողջունի հրաման տուաւ : Եկեղեցիա
 մի անձն եղեւ . համբոյրս յօգ լըր-
 ման տրւաւ : Թշնամութիւնն հե-
 ռացաւ . սէրն յընդհանուրս ախաւ-
 ցաւ : Արդ պաշտօնեայք բարձեալ
 զձայն . տուր զօրհնութիւն ՚ի մի բե-
 րան . միասնական անձութեանն . ու
 բուժ սրովբէքն են սրբաբանն :

Ռմանք և զայս ասին ՚ի հանդիսի քօնի :

Որք հաւատով կոյք յանդիման սրկ
 սուրբ սեղանոյս արքայական , տե-
 սէք բազմեալ զքս արքայն , և շուրջ
 պատեալ զօրք վերնակա՛ն :

Վէր համբառնամք զաչս ունելով , դս
 և պաղատիմք զայս ասելով : Ը՛ղմե-

դրս մեր մի յիշեացես, այլ գըթու-
թեամբ քո քաւեացես: Ընդ հրեշ-
տակացն օրհնեմք ըզքեզ, եւ ընդ
սրբոց քոց, տէր մանք քեզ:

սրկ Ահիւ կացցուք. երկիւղիւ կաց-
ցուք. բարւոք կացցուք. և նայեցա-
րուք ըզգուշութեամբ:

դպ Առ քեզ ասարւանճ:

սրկ Պատարանդ քս՝ մատչի գանն անյ:

դպ Ողորմութիւն և խաղաղութիւն և
պատարագ օրհնութեան:

սրկ Օրհնեան տէր:

քհ Շնորհք՝ սէր՝ և անձային սրբա:

դպ Ամէն. և ընդ հոգւոյդ քում:

սրկ Ըզ գրունս, ըզ գրունս, ամենայն
խնաստութիւն և ըզգուշութեամբ:
Ի վեր ընձայեցուցէք ըզմիտըս ձեր
աստուածային երկիւղիւ:

դպ Ունիմք առ քեզ տէր ամենակալ:

սրկ Եւ գոհացարուք զտեառնէ բոլո-
րով սրբախ:

դպ Արժան և իրաւ:

Օրհնեա տէր :

սրկ

Եւ ընդ սերովբէսն և ընդ քերով :

բ՛Ն

Ինչ ՚ի հանդիսիս — — — — — զինքն զինքն Արժան և իրաւ
ւինքն — — — — — զայն :

Եւ զըստոյց փրկելու թեան որ միշտ
ընդ ամենայն տեղիս գոհու թիւն
մատուցանեմք քեզ քրիստոս : Որով
եւ ըզհրաշալի գյարու թիւնըդ քո
գովեն զօրու թիւնք :

սրկ

Սարսին սերովբէքն . գողան քե
րովբէքն . և իշխանու թիւնք վերին
պետու թեանցըն սարառեալ քաղ
ցրը ձայնիւ եղանակեն և անեն :

Սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . տէր զօ
րու թեանցն : Ա ի են երկինք եւ
երկիր փառօք քո . օրհնու թիւն ՚ի
բարձունս . օրհնեալ որ եկիր եւ
գալոցդ ես անուամբ տեանն . ով
սաննա ՚ի բարձունս :

դս

Օրհնեա տէր :

սրկ

Առէք կերէք այս է մարմին իմ որ :

բ՛Ն

Ամէնն :

դս

սրկ Օրհնեա տէր :

բհ Արբէք 'ի սմանէ ամենեքեան . այս :

դս Ամէն : Հայր երկնաւոր . որ զորդիդ քո ետողր 'ի մահ վասըն մեր պարտապան պարտեաց մերոց . հեղ մամբ արեան նորա՛ աղաչեմք ըզբեզ ողորմեա՛ քո բանաւ որ հօտի՛ :

սրկ Օրհնեա՛ տէր :

բհ Եւ զքոյս 'ի քոյոց՝ քեզ մատու :

դս Յամենայնի՛ օրհնեալ ես տէր . օրհնեմք ըզբեզ . գովեմք ըզբեզ . գոհանամք ըզբէն . աղաչեմք ըզբեզ տէր աստուած մե՛ր :

սրկ Օրհնեա տէր :

բհ Խաղաղութիւն ամենեցուն :

դս Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛մ :

սրկ Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

դս Առաջի քո տէր : Որդի աստուծոյ . որ պատարա՛դեալ հօր 'ի հաշտութիւն հաց կենաց բա՛շխիս 'ի մեզ . հեղմամբ արեան քո սողորբ , աղաչեմք ըզբեզ ողորմեա արեամբ

քով վերկեալ հօտի :

Օրհնեա տէր :

սրկ

Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն :

քհ

Հոգի աստուծոյ . որ զփառակցի

դս

քո զխորհուրդ , իջեալ ՚ի յերկնից

կատարես ՚ի ձեռքս մեր . հեղմամբ

արեան սորան ազաչեմբ ըզքեզ հան

զո՛ զհոգիս մեր ննջեցերցն :

Օրհնեա տէր :

սրկ

Ընդ որս և մեզ այց արասցես բա :

քհ

Յիշեա տէր և ողորմեա՛ :

դս

Աստուածածնին սրբոյ կուսին մա :

քհ

Յիշեա տէր և ողորմեա՛ :

դս

Սարխաաֆն յաշիողն սեղանոյն յեռնամած ասացէ :

Առ արեւոյ սբց . մարգարէից . վար

սրկ

զապետաց . մարտիրոսաց . և ամե

նայն հայրապետաց սբց : Առ արե

ւագործ եպիսկոպոսաց . երիցանց .

ուղղափառ սարկաւազաց . և ամե

նայն սրբոց : Եղիցի յիշատակ ՚ի սբ

պատարագս՝ ազաչեմբ :

Յիշեա տէր և ողորմեա՛ :

դս

ՅԵՐԵՄԻԱՅ ԻՐ ԻՔԵՆՅ ԵՄ --- :

սրկ Օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ ,
հրաշալի և անասղարդ յարու թեանն
բրիատոսի երկիրպագանեմք :

դպ Փառք յարու թեան քո՞ տէր :

Ի քնի դեռն յո՞ --- :

սրկ Սուրբ և աստուածահաճոյ մարգա-
րէին . հայրապետին . առաքելոյն .
մարտիրոսին . (այ՛նչ) . որոյ այսօր
գլխատակըն կատարեցար , եղիցի
գլխատակ ՚ի սուրբ պատարագս ա :

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա :

սրկ Առաջնորդացըն մերոց և առաջին
լուսաւորչացըն՝ սրբոց թագէտսի
և բարգուղիմէտսի առաքելոյն , և
գրիգորի լուսաւորչին : Արիատակիւ
սի . վրթանխիսի . յուսկանըն . գրիգո-
րիսի . ներսէսի . սահակայ . գանիւ-
լի . և խաղայ . մեսրօպայ վարդա-
պետին . և գրիգորի նարեկացւոյն .
և ներսէսի կլայեցւոյն . յօհաննու-
որոտնեցւոյն . և գրիգորի եւ մով-

սէսի տաթեւացեացն . և սրբոց գը-
րիգորիսեանց և ներսիսեանց . հով-
ուաց և հովուապետացն հայաս-
տանեայց . Եղիցի յիշատակ ՚ի :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

դպ

Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր
և աստուածուսոյց կրօնաւորացն,
պօղոսի . անտօնի . պօղայ . մակարայ .
ոնովրիտի . աբբայ մարկոսի . սրա-
պիոնի . նեղոսի . արսէնի . Եւագրի .
պարսամայ : Յօհաննիսեանց և սի-
մէօնեանց . սրբոց ոսկեանց և սու-
քիասանց . և ամենայն սրբոց , հարց
Եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիե-
ղերս . Եղիցի յիշատակ ՚ի :

սրկ

Յիշեա տէր և ողորմեա :

դպ

Թագաւորաց հաւատացելոց սրբ-
բոց՝ աբգարու . կոստանդիանոսի .
տրդասայ . և թէոգոսից . և ամե-
նայն սուրբ և բարեպաշտ թագա-
ւորաց և աստուածասէր իշխանաց .
Եղիցի յիշատակ ՚ի :

սրկ

գայ Յիշեա տէր և ողորմեա :

սրկ Ընդհանուր ամենայն հաւանտացե-
լոց . արանց և կանանց . ծերոց եւ
տղայոց . և ամենայն շափու հասակի
հաւատով և սրբութիւն ՚ի բրիատու
ննջեցելոցն . եղիցի յիշատակ ՚ի :

գայ Յիշեա տէր և ողորմեա :

սրկ Օրհնեա տէր :

բհ Եւս առ սուել զեպիսկոպոսապե :

սրկ Գոհութիւն և փառաբանութիւն
մատուցանեմք քեզ տէր աստուած
մեր , փասըն սուրբ և անմահ սա-
տարազիս որ ՚ի վերայ սրբոյ սեղա-
նոյս . զի սա մեզ ՚ի սրբութիւն կենե-
դանութեան պարգեւեցէ : Սովա-
շնորհեա զտէր զհաստատութիւն
և զըզձալի զխաղաղութիւն ամե-
նայն աշխարհի . սրբոյ եկեղեցւոյ
եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկո-
պոսաց . եպիսկոպոսապետին մերոյ
եւ պատուական հայրապետին ամ
հայոց տունն (այս անուն) . և մերոյ արհի

Եպիսկոպոսին և Երջանիկ բաբունա-
 պետին տուն (այս անուն). և քահանայիս
 որ զպատարագս մատուցանէ՛: Եւ վն
 զօրութեց և յաղթութեց թագաւո-
 րաց քրիստոնէից և իշխանացրն բա-
 րեպաշաից: Աղաչեսցուք և խնդրես-
 ցուք և վասրն հոգւոցրն հանգու-
 ցեւոց: Եւս առաւել վասրն հան-
 դուցեալ բաբունապետացրն մե-
 րոց, եւ շինողաց սուրբ եկեղեց-
 ւոցս, և որք ընդ հովանեաւ սորին
 են հանգուցեալ: Աղատութիւն
 եղբարց մերոց գերեւոց և շնորհ ա-
 ռաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ
 հաւատով և սրբութիւն ի քրիստոս
 կատարեւոցն, եղիցի յիշատակ ՚ի:
 Բստ ամի, և յաղագս ամենեցուն:

դոյ

սրկ

քհ

դոյ

Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս աս:

Ամէն, և ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

սրկ

դպ Տէր ողորմեա՛մ :

սրկ Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք, եւս առաւել լապէս զտէր ա :

դպ Տէր ողորմեա՛մ :

սրկ Վասն մատուցեալ սուրբ և աստուածային պատարագիս որ 'ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, զտէր աղա :
Տէր ողորմեա՛մ :

Որպէս զի տէր աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա 'ի սուրբ երկնային եւ յիմանալի իւր մատուցարանն, զփոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զչնորհս եւ զպարգեւս հոգւոյն սրբոյ, զտէր աղա :

Տէր ողորմեա՛մ :

Ընկալ կեցո և ողորմեա, և պահեա զմեզ տէր քոյին շնորհիւդ :

Կեցո տէր և ողորմեա՛մ :

Ձամենասրբու հի զսճածինն զմիշտ կոյսն մարիամ, հանգերձ ամենայն սրբովք յիշելով, զտէր աղա :

Յիշեա տէր և ողորմեա՛մ :

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և :	<u>սրկ</u>
Տէր ողորմեա՛ :	<u>դս</u>
Զանձինս մեր և զմիմեանս , տի՛ն :	<u>սրկ</u>
Քեզ տեառնդ յանձն եղիցու՛ք :	<u>դս</u>
Ողորմեաց մեզ տէր անձ մեր . ըստ :	<u>սրկ</u>
Տէր ողորմեա՛ . անձ ողորմեա . անձ ողոր :	<u>դս</u>
Օրհնեա տէ՛ր :	<u>սրկ</u>
Եւ տուր մեզ համարձակաճայն :	<u>քհ</u>
Հայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ	<u>դս</u>
եղիցի՛ անուն քո : Եկեսցէ՛ արքա՛ն	
յութիւն քո . եղիցին կամք քո՛ որ	
պէս յերկինս և յերկրի՛ :	
Զհայր մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր :	
Եւ թող մեզ ըզպարտիս մեր , որպէս	
և մեր թողու՛մք մերոց պարտապա	
նաց : Եւ մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փորձու	
թիւն . այլ փրկեա՛ ՚ի չարէ՛ :	
Օրհնեա տէ՛ր :	<u>սրկ</u>
Զի քո է արքայու թի՛ , Խաղաղու թի՛ :	<u>քհ</u>
Եւ ընդ հոգւոյդ քու՛մ :	<u>դս</u>
Աստուծոյ երկիրպագեացու՛ք :	<u>սրկ</u>
Աս աջի՛ քո տէ՛ր :	<u>դս</u>

Քաւանայն իանրհի . և անեայն ժողովորդն իանր-
հին ՚ի լայր : Եւ արիւնն յայն :

սրկ 0րհնեաւ տէր :

բհ Քրիստոսիւ Յիսուսիւ տերամբ :

Եւ արիւնն յայն բարդ :

սրկ Պաօստոսիւ :

բհ Ի սրբու թիւն սրբոց :

դպ Միայն սուրբ . միայն տէր . Յիսուս
Քրիստոս ՚ի վառս անհոյ հօր . Ամէն :

սրկ 0րհնեաւ տէր :

բհ 0րհնեալ Հայր սուրբ անձ ճշմարիտ :

դպ Ամէն :

սրկ 0րհնեաւ տէր :

բհ 0րհնեալ Արդիդ սուրբ անձ ճշմարիտ :

դպ Ամէն :

սրկ 0րհնեաւ տէր :

բհ 0րհնեալ Հոգիդ սուրբ անձ ճշմարիտ :

դպ Ամէն :

սրկ 0րհնեաւ տէր :

բհ 0րհնու թիւն և վառք հօր և որդի :

դպ Ամէն : Հայր սուրբ . որդիդ սուրբ .

հոգիդ սուրբ : 0րհնու թիւն հօր

և որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն . անժամ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .

Ամէն :

Օրհնեալ տէր :

Ի սէր 'ի սէր պատուական մարմնոյ :

սրկ

բհ

Ե- խաչինչի չահանայն սինոն 'ի վերայ ժողովրդեանն
և բառնայ 'ի սորբ սեղանն . և գարնն զվարագոյնն :

Ե- չարողէ սարխասագն :

Սաղմոս ասացէք տեառն այ մերոյ՝
դպիրք , ձայնիւ քաղցրութեամբ
զերգս Հոգեւորս : Զի սմա վայելեն
սաղմոսք և օրհնութիւնք , ալէլուք
եւ երգք Հոգեւորք : Պաշտօնեայք
հանգերձ երգովք սաղմոս ասացէք ,
և զտէր յերկինս օրհնեցէք :

Ե- Դղերսն եղանակն :

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի 'ի
միջի մերում . անլուխա :

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր
և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ 'ի մեզ .
անլուխա :

Մատիք առ տէր և առէք ըզլոյս .
անլուխա :

ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է
տէր. անէլու իան :

Օրհնեցէք ըզտէր յերկինս . անէլ :

Օրհնեցէք ըզ նա ՚ի բարձունս .
անէլու իան :

Օրհնեցէք ըզ նա ամենայն հրեշ-
տակք նորա . անէլու իան :

Օրհնեցէք ըզ նա ամենայն զօրու-
թիւնք նորա . անէլու իան :

Ե- Երբն եւնիս շու իրերտոր շո
դարձի ---րն :

Ե- Երբն շարագորն յեռ : Ե- Երկու-
սորն Բորն յայն :

Երկիւզիւ և հաւատով յառաջ մա-
տիք և սրբութիւն հաղորդեցարուք :

Ե- Ժողովորն սին յայն :

Գ Եւ մեր և տէր մեր երեւեցաւ մեզ .
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեսանս :

Բ Կեցո տէր զժողովուրդս քո . և :

Գործեալ Երբն շարագորն :

Ե- Երբն երբն :

Լ Գար ՚ի բարութեանց քոց տէր .

ճանչակերպով զմարմինն քո՞ և՛ զարիւնն .
 փա՛նք 'ի բարձունքս կերակրողիդ
 ըզմե՛զ : Որ հանապազ կերակրես
 ըզմե՛զ . առաքեա՛ 'ի մեզ ըզհողե-
 լո՞ր քո՛ զօրհնու՛թիւնն . փա՛նք 'ի
 բարձունքս կերակրողիդ ըզմե՛զ :

Ե- սարկա-սգն չարողէ .

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
 Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յաս-
 տուածային, սուրբ երկնային անմահ
 անարատ և անապական խորհրդոյս,
 զտեառնէ գոհացարուք :

Պո՛հանամք ըզքէն տէ՛ր . որ կե- դս
 րակրեցեր ըզմեզ յանմահական սե-
 ղանոց քոց : Քաշխելով ըզմարմինդ
 և զարիւնդ 'ի փրկութիւն աշխար-
 հի . և՛ կեանք անձանց մերոց :

Ի՞նչ սսփանօր Էդիբն էլանալին սաղս խորհրտաւորս .
 Բնլէ- չահանայն իսփարեացի շիւրժ աշօնիցն :

Ե- յրժամ հաւրարին որժանագին, Եղիբն
 երբին Ե-Ն ԵՄ :

Մայր հաւատոյ սուրբ հարսնարանն .
 եւ առագանստ գերադրականն .
 դու փեսայիդ անմահականն .
 որ զարդարեաց զքեզ անխաճանն .
 Երկրորդ երկինք դու հրաշականն .
 փառաց ՚ի փառքս բարձրականն .
 որ զմեզ ճնանիս լուսոյ նրմանն .
 աւագանիսն որդիականն :
 Բաշխես ըզհացըն մաքրականն .
 զարիւնդ ըմպել տաս ստականն .
 հանես ՚ի վեր գերաստիճանն .
 յիմանալեացն անջոկականն :
 Եկայք որդիք նոր սիօնի .
 մատիք առ տէր մեր սրբու թեանմբ .
 ճաշակեցէք եւ տեսէք .
 զի քաղցր է տէր մեր զօրու թեանմբ .
 Նա բաժանեաց ըզյորդանանն .
 դու զճով մեզաց աշխարհականն .
 նրման յեսուայ մեծ զօրականն .
 զքեզ տէր յիսուս հօր էականն :

Հինն օրինակ քեզ և նրմանն .
 դու խորանին գերազրականն .
 նախորտակէց զդրունս անդամանդ .
 դու գլխոյն զդրունս 'ի հիմանց :
 Հացս այս մարմինն է քրիստոսի .
 բաժակս արիւնն նորոյ ուխտի .
 ծածկել խորհուրդն մեծ յայտնի .
 աստուած 'ի սմա մեզ տեսանի :
 Սա է քրիստոս բանն աստուած .
 որ ընդ աջմէ հօրն բազմի .
 եւ աստ 'ի մեզ պատարագի .
 բառնայ ըզմեղըս աշխարհի :
 Այն որ օրհնեալ է յաւիտեանն .
 հարբ և հոգւոյն միականն .
 այժմ և յաւէտ և յապագայն .
 եւ անըսպառ միշտ յաւիտեանն :

Ե- Էրջ քաղն՝ սէ սարկապն .

Օրհնեա տէր :

Որ օրհնես զայնոսիկ որք օրհնեն : բհ
 Եղիցի անուն տուն օրհնեալ յայսմ դպ
 հետէ մինչև յաւիտեան : Երեջ՝ երկն :
 Ապատարումն օրինաց և մարգարէից : բհ

- արկ Ե- ան՝ Ալէլուիա օրթի :
բ՛՛ Յետ յարուծէ տնն մերոյ յնի քնի :
 Եւ իբրեւ ճաշէցին . Ի՞ճ Ի սկզբա :
դպ Փառք քեզ տէր աստուած մեր :
արկ Սուրբ աւետարանաւս աղաչես :
բ՛՛ Պահպանեա զճառայս քո քն ան :
դպ Օրհնեցից զնոր յամ ժամ . յամ ժամ
 օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ :
բ՛՛ Օրհնեալք եղբուք ՚ի շնորհաց նբ
 հոգւոյն . երթայք խաղաղութք .
 և տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամե
 նեսեանդ . ամէն :

Ե- Ի Բ- ընդ ընդ ար- ան ժողով- րդն՝ Երկրն
 երգին զազնս զայ :

- Ի** տէր պարծեսցի՞ անձն իմ . լուի-
 ցեն հեզք , և ուրախ եղիցի՞ն :
Մե՞ծ արարէք զնոր ինեւ . և բարձր
 արասցնէք զանուէն նր ՚ի միասի՞ն :
 Խնդրեցի ՚ի տննէ և լուաւ ինձ . յա-
 մենայն նեղութե՞ իմմէ իրկեաց զիս :
Մատիք առ տէր և առէք զլոյս . և
 երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն :
Այս աղքատ կարդաց առ տէր , և

տէր լուաւ սմա . յամենայն նեզու-
թե՛նէ սորա վերկեաց զսա :

Քանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիր զածովք իւրովք , և պա-
հեն զնոսա :

Ճաշակեցէք և տեսէք , զի քաղցր է
տիր . երանեալ է այր որ յուսայ 'ի նա ,
ճրկերուք 'ի տեառնէ ամենայն սքք
նորա . զի ոչինչ է պակասու թիւն
երկիր զածաց նորա :

Մեծամեծք աղքատացան եւ քաղ-
ցեան . բայց ոյք խնդրեն զտէր , մի
պակասեսցի 'ի նոցանէ ամենայն բա-
րութիւն :

Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ ,
և զերկիր զ տուն ուսուցից ձեզ :

Ով է մարդ՝ որ կամի զկեանս . սիրէ
զաւուրս իւր տեսանել 'ի բարութե :
Լքուեցո զլեզու քո 'ի չարութե՛նէ .
և չրթուէք քո մի՛ խօսեսցի զնեն-
գութիւն :

Խոտորեա 'ի չարէ և արա զքարի .
խնդրեա զխաղաղութիւն , և երթ
զհետ նորա :

Աչք տեսան ՚ի վերայ արդարոց, և
 ականջք նր ՚ի վերայ աղօթից նոցա :
 Երեսք տեսան ՚ի վերայ չարագործ
 ծաց, սատակել յերկրէ զյիշատա-
 կրս նոցա :

Կարգացին արդարքն առ տէր, եւ
 տէր լուաւ նոցա . յամենայն նե-
 ղու թենէ նոցա փրկեաց զնոսա :
 Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մա-
 չեալ են սրտիւք . և զխոնարհս հո-
 գւով կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց-
 յամէ փրկէ զնոսա տէր . և պահէ
 զամենայն ոսկերս նոցա . եւ մի ՚ի
 նոցանէ մի փշրեսցի :

Մահ մեղաւորին չար է . բայց որ
 ատէ զարդարն, զզջասցի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւ-
 րոց . մի զզջասցին ամենեքեան՝ ոյք
 յուսացեալ են ՚ի նա :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբյ :
 Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
 ւիտենից . ամէն :

ՅԱՆԿ ԳՐՈՅՍ

Ալէլուք աւուրց աւագ շաբաթուն	192
Ալէլուք եկեղեցւոյ	185
Ալէլուք խաչի	180
Ալէլուք ծննդեան	160
Ալէլուք համբարձման	170
Ալէլուք հոգւոյ գալստեան	175
Ալէլուք հրեշտակապետաց	189
Ալէլուք ծաղկազարդի	192
Ալէլուք զագարու յարութեան	191
Ալէլուք յարութեան	166
Ալէլուք վարդալառի	196
Ալէլուք տեառնընդառաջի	165
Աղաչեսցուք զամենակա .	504
Այնպէս պաշտեմ զհայրե .	431
Այսօր անձառ լուսոյն ծա .	63
Աշխարհ ամենայն . առ իս նայե .	29
Առաւօտ լուսոյ . արեգա .	33
Առաւօտու երգք , զկնի փառք ՚ի բարձունսին	258
Ասասցուք ամենեքեան միաբա .	267
Աստուած անեղ անժամանակ	106
Աստուած մեծ հզօր և փառա .	269
Արարչական բանին հրա .	317
Արեւազալի ժամն	331

Աւետարանք հանդստեան	93
Աւետարանք մարտիրոսաց, նախ քան զհաւատամքն	466
Բժշկութեան աւետարանքն	282
Պահանամք դքէն տէր աստ .	278
Պահացարուք զտեսանէ	538
Երգ ննջեցելոց	106
Եւ եւս հաւատով աղա .	472
Ձարթուցեալքս ամենեքեան	26
Ձուարձացեալքս մեծաւ ու .	237
Ձսաղմոսերգութիւնս և զաղա .	389
Ձքէն գոհանամք տէր աստ .	36
Թագաւորք ապաշխարութեան	138
Թագաւորք մարտիրոսաց	149
Թափօրի երգն	290
Ժամանուարն	391
Ի կարգալ խնու՛մ լուար ինձ ատտ .	527
Իսկ այս ակ է որ դիմեալ	441
Իւզաբերից երգն և աւե .	223
Լցար առաւօտու ողոր .	199
Խաչ քո եղիցի մեզ աղա .	329
Խնդրեացուք հաւատով միա .	289
Խոնարհեցս տէր զունկն քո	484
Խրատք երկրպագութեան տաճա .	521
Աաննապլուխք	39
Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս	508
Հարցի փոխն	200
Հաւատամք ՚ի մի աստ .	470
Հրաժարիմք ՚ի սատանայէ	5

Ճաշու ալէլուք յետ գրքին	450
Ճաշու շարականք	416
Ճաշու սաղմոսք նախ քան զգիրքն	430
Ճաշու փոխք	413
Մաղթանք տօնից	124
Մայր սուրբ սբանչելի լու .	274
Մեծացուցէ անձն իմ	215
Մեսեգիք աղցից կիւրակէից	446
Մեսեգիք ճաշու աղցից	443
Մեսեգիք երեկոյցիցն	493
Մեսեգիք ճաշու յարութեան	444
Մեսեգիք յետ գրքին	440
Յիշեա տէր զլրաշտօնեացս	304
Յիշեցուք ՚ի գիշերի	23
Նորաստեղծեալ	287
Նորոգող փեղեկաց	77
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մե .	239
Որ բնակեալն է յօգնու .	513
Պսակիչ սրբոց քրիստոս , որ պսա .	305
Պօղոս առաքեալ յիսուսի քրիստոսի	448
Սաղմոսք հանգստեան աւետարանի	84
Սեղան օրհնէքն	476
Սիրելիք՝ սիրեցուք զմիմեանս	437
Սիրեցի՝ զի լուսիցէ տէր	298
Սուրբ աստուած , սուրբ և հզօր	279
Սուրբ ևս տէր աստուած մեր հզօր	297
Սուրբ խաչիւս ազաչեցուք	292
Տէր ամենակալ աստուած արբա .	306
Տէր բարերար , որ մեծաւ	539

Տէր երկնից փոխն	246
Տէր եթէ զչքթունս իմ բանաս	14
Տէր զի բազում եզեն նեղիչք իմ	14
Փառաւորեցուք զամենակալն	276
Փառք ՚ի բարձունս աստուծոյ	256
Քում ամենազօր և հրաշալի	289
Քրիստոս աստուած մեր՝ վասն իսա .	301
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազլնք	415
Օրհնեցէք մանկունք զտէր	293

ՅԱԶՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՆ

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ե Ա Յ Յ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս • ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՍԿՍԵԱԼ ՅԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՍԱՒՈՐԶԱՅՆ ՄԵՐՈՅ

ԹԱԴԷՍՍԷ ԵՒ ԲԱՐԴՈՒՂԻՄԷՍՍԷ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ

Ա Մ Ք Տ Ե Ա Ռ Ն

33 ՍՈՐԲ ԱՌԱՔԵԱԼՆ ԹԱԴԷՍՍ, յետ համբարձման ֆրկչին մերոյ եկեալ ՚ի Հայս՝ քարոզեաց զսուրբ Աւետարանն ընդ ամենայն աշխարհն, դարձոց զԱբգար Թագաւորն և զբազումս ՚ի Հայոց ՚ի հաւատս Քրիստոնէութեան, և ձեռնադրեալ հաստատեաց Եպիսկոպոսունս ՚ի բազում քաղաքս Հայաստանի, և նահատակեցաւ ՚ի Շաւարշան ՚ի ձեռն Սանաորիոց արքային Հայոց :

65 ՍՈՐԲ ԱՌԱՔԵԱԼՆ ԲԱՐԴՈՒՂԻՄԷՍՍ, յետ աւետարանելոյ զՔրիստոս ՚ի Պարսս՝ ՚ի Հնդիկս՝ յերջանիկն Արարիա և ՚ի Խորասան, եկեալ ՚ի Հայս քարոզեաց զԱւետարանն, կարգեաց Եպիսկոպոսունս ՚ի զանազան տեղիս և նահատակեցաւ յԱրտաղ գաւառի :

Չեռնադրութեամբ Թադէոսի առաքելոյն կարգեալ առաջին Եպիսկոպոսունքն են յԵզեսիս՝ Ադգէ (յամին 34), ՚ի մեծ Հայս՝ Զարա

բիա (40) և Ստաթէոս (60), 'ի Կեսարիա՝ Քէոփիլիոս (40), իսկ ձեռնադրութեամբ Բարդուղիմէոսի՝ 'ի մեծ Հայս և 'ի Արմինի՝ Կումնի (67) և այլք : Յետ սոցա բազում եպիսկոպոսունք յաջորդեցին 'ինոյն տեղիս, և 'ի շարս Եպիսկոպոսացն Կեսարիոյ՝ յետ Քէոփիլիոս, որում անընդհատ յաջորդեցին և այլք բազումք՝ յիշատակին վերջինքս, Աղէքսանդր (210), Բէրմիլիանոս (230), Կղէնիոս (272), և Ղեւնդիոս, յորմէ ձեռնագրեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչն :

302 ՍՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ, որ դարձոց զՏրդատ արքայն Հոցոց 'ի հաւատս Քրիստոնէութեան և լուսաւորեաց զբովանդակ Հայաւտանեայս, եկաց 'ի հայրապետութեան՝ ամն 30 : Յերկրորդում ամի հայրապետութեան սորա շինեցաւ Էջմիածին՝ 'ի Վաղարշապատ, և անդեղաւ ամթոռն կաթողիկոսութեան, յամի 304 : Յաւուրս սորա յամի 325, եղև Ս. Ժողովն Արկիոյ, և 'ի Հայս՝ Ժողովն Վաղարշապատու, Ա : Եւ յամին 327, Գիւտ խաչափայտին Քրիստոսի յԵրուսաղէմ, 'ի Հեղինեայ թագուհւոց, և յամի 329, Կոստանդնուպօլիս շինի, յորում ժամանակի թագաւորէր 'ի Հայս՝ Տրդատ :

332 Տէր Արիստակէս, Ա : Յաւուրս սորա Արիոս հերետիկոսապետ սատակի :

339 Տէր Վրթանէս : Յաւուրս սորա սուրբըն Տրդատ վախճանի : Եւ սուրբն Գրիգորիս Աղուանից կաթուղիկոս նահատակի : Եւ սուրբ խաչն երևի յԵրուսաղէմ առ Արարիլ :

356 Տէր Յուսիկ: Յաւուրս սորա մեծն վըր-
թանէս վախճանի:

362 Տէր Փռներսէ՛հ յԱշտիշատայ՝ ՚ի վա-
նայ Գլակոյ: Յաւուրս սորա Յուսիկ և Գանիւ-
էլ, և Սարգիս զօրավար նահապակին:

364 Տէր Ներսէս մեծ, Ա: Յաւուրս սորա,
յամի 381 եղև սուրբ ժողովն Կոստանդինու-
պօլսի ընդդէմ Մակեդոնի: Եւ ՚ի Հոյս՝ ժողովն
Աշտիշատու, Ա. և ժողովն վաղարշապատու, Բ:

384 Տէր Շահակ ՚ի Մանազկերտոյ:

386 Տէր Չաւէն:

387 Տէր Ասպուրակէս: Յաւուրս սորա աչ-
խարհն Հոյոյ բաժանի ՚ի Յունայ և ՚ի Պարսից:

390 Տէր Մահակ մեծ՝ Պարթեւ, Ա: Յա-
ւուրս սորա՝ յամի 398. սուրբն Յօհանն ոսկերե-
րան նախ Պատրիարգ ՚ի Կոստանդինուպօլիս:
Եւ յամի 406 սուրբն Մեսրոպ դտանէ զգիրս
Հոյոյ, և լինի սկիզբն Թարգմանութեան, եւ
Թարգմանի Աստուածաշունչ մատեանն: Յոյսմ
ժամանակի յամի 411 սկսանի Թագաւորութիւ-
նն Սկովտիոյ, և յամի 414 Թագաւորութիւնն
Սպանիացոյ, և յամի 419 Թագաւորութիւնն
Ֆռանասոյս: Եւ լինի ժողով յԵփեսոս ընդ-
դէմ Նեստորի, յամի 431: Եւ ՚ի Հոյս կրկին
ժողով ՚ի վաղարշապատ. Գ. և Գ. և կրկին ժո-
ղով յԱշտիշատ, Բ. և Գ:

441 Տէր Յովսէփ, Ա. ՚ի Հողոցիմ աւանէ:
Յաւուրս սորա, յամի 448 Եւտիքէս հերեախ-
կոս գատապարտի: Եւ ՚ի Հոյս կրկին ժողովք

Շահապիլանու, Ա. և Բ. և ժողով Արտաշատու, և ժողով Գլխայ, Ա :

452 Տէր Մելիտէ ՚ի Մանազկերտոյ : Յաւուրս սորա Ղեւնդեանք նահատակին : Եւ աթոռն կաթուղիկոսութեան փոխի ՚ի Գուին քաղաք՝ յամի 452, յետ հարոյ յԷջմիածին ամս 150 :

457 Տէր Մովսէս, Ա. ՚ի Մանազկերտոյ : Յաւուրս սորա նախարարք Հայոց արձակեալ ՚ի կապանաց դառնան յաշխարհէն Պարսից ՚ի Հայաստան :

465 Տէր Գիւտ յԱրահեզոց ՚ի Տայոց : Յաւուրս սորա Գաւթիթ անյաղթ և Մամբրէ և ընկերք նոցա ծաղկին :

475 Տէր Քրիստափոր, Ա. Արծրունի :

480 Տէր Յովհան, Ա. Մանդակունի : Յաւուրս սորա Վահան Մամիկոնեան նորոգէ զաշխարհն Հայոց :

487 Տէր Բարկէն յՈթմոց՝ որ ՚ի Վանանդ : Յաւուրս սորա եղև ժողով Վաղարշապատու, Եւ Եւ գիւտ նշխարաց Գրիգորիսի Աղուանից կաթուղիկոսի :

492 Տէր Սամուէլ յԱրծկէոյ : Յաւուրս սորա եղև սկիզբն տէրութեան Շուէտու :

502 Տէր Մուշէ յԱղբերց աւանէ : Յաւուրս սորա Թագաւորն Պարսից կաւատ՝ առնու ըզքաղաքն Տիգրանակերտ ՚ի ձեռաց Հայոց :

510 Տէր Սահակ, Բ. յՈւղիսոց որ ՚ի Հարք : Յաւուրս սորա Վահան Մամիկոնեան վախճանի :

515 Տէր Քրիստափոր, Բ. ՚ի Տիրառիճ աւանէ Բագրեւանդայ :

521 Տէր Ղեւոնդ, Բ. ՚ի Եռասոց : Յաւուրս սորա լինի սով սաստիկ յաշխարհին Հայոց :

524 Տէր Ներսէս, Բ. ՚ի Աշտարակայ ՚ի Բագրեւանդայ : Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Գրվնայ, Բ. :

533 Տէր Յովհաննէս, Բ. ՚ի Արևնձեղնոց Գաբեղեանց : Յաւուրս սորա յայտնեցաւ դասսառակն Քրիստոսի :

551 Տէր Մովսէս, Բ. ՚ի Եղիվարդայ : Յաւուրս սորա նորոգեցաւ Տուժարն ՚ի Հայս, որ և յամի Տեառն 552 սկսաւ թուականն Հայոց : Եղեւ ժողովն Գվնայ, Գ. : Եւ Յուստիանոս մեծ կայսրն Յունաց շինեաց զսուրբն Սովիա յամի 557 :

593 Տէր Աբրահամ, Ա. ՚ի Աղբաթանից : Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Գվնայ, Գ. : Եւ դարձ Անգղիացւոց ՚ի հաւաստս Քրիստոսի յամի 597 :

600 Տէր Յովհան, Գ. ՚ի Բագարանէ Բագրեւանդայ : Սա նստաւ ՚ի բաժնին Յունաց յաւուրս Աբրահամու կաթուղիկոսի : Յայսմ ժամանակի Պարսիկք առին զԵրուսաղէմ ՚ի Յունաց յաւուրս Հերակլի կայսեր, և գերեցին զսուրբ Խաչն յամի 614 :

617 Տէր Կովնատս յԱղջից յԱբաղաճոտան : Սա շինէ զվիպարանն սրբոց Հռիփսիմեանց, և նորոգէ զԷջմիածին : Յաւուրս սորա Մժեժ Հայ՝ կարգի զօրապար ՚ի Հերակլ կայսերէն Յունաց, և առնէ մեծամեծ քաջութիւնս ՚ի Պարսիկս :

Եւ սկսանի թուականն Հագարացւոց , յամի
Տեառն 622 , յորում էր թուականն Հայոց՝ ՀԱ-

625 Տէր Քրիստափոր , Գ . յԱպահուենաց :

628 Տէր Եզր 'ի Փառաժնակերտէ : Սա շինե-
ղվկայարանն սրբոց Գայիանեանց : Յաւուրս սու-
րա եղև ժողովն Կարնոյ : Եւ դարձ սրբոց Խա-
շին յԵրուսաղէմ , և անտի 'ի Կոստանդինուպո-
լիս 'ի ժամանակս Հերակլի կայսեր Յունաց : Եւ
յամի 637 Հագարացիք առնուն զԵրուսաղէմ :

640 Տէր Ներսէս , Գ . շինող , յԻշխանաց
աւանէ 'ի Տայոց : Յաւուրս սորա յամի 653
յայանեցաւ սուրբ Խաչն վարագայ : Եւ եղև
կրկին ժողով 'ի Գուին , Ե . 2 . և ժողով ինչ
'ի Մանազկերա 'ի տեղապահութեան Յովհան-
նու :

661 Տէր Անաստաս յԱրկուռոյ : Յաւուրս
սորա ծաղկեցաւ Անանիա Շիրակացի՝ համարող
և աստեղաբաշխ :

667 Տէր Իսրայէլ յՈթմոյ 'ի վանանդայ :
Յաւուրս սորա Մովսէս Արենեցի՝ երկրորդ քեր-
թող ծաղկի : Եւ ՄԺԺ Հայ՝ նախ կայսր Յու-
նաց 'ի Կոստանդինուպոլիս յամի Տեառն 667 :

677 Տէր Սահակ , Գ . յԱբբուհաշինէ : Սա
կալեալ առաքի 'ի Դամասկոս առ ամիրապեան
Հագարացոց :

703 Տէր Եղիա յԱրճիշոյ : Յաւուրս սորա
նախարարք Հայոց այրին 'ի Նախջուան քաղաքի
'ի Հագարացոց : Եւ ժողով յԱղուանս :

718 Տէր Յովհան , Գ . իմաստասեր , Օճնեցի

Ի Տաշրաց : Յաւուրս սորա , յամի 722 Հրէաց
 ոմն յԱսորիս՝ համբաւէ զանձնէ լինել Մեսիա :
 Եղեւ ժողովն Գլխաց , Է . և ժողով Գլխաց կամ
 Վաղարշապատու ընդդէմ Պողիկեանց և Յու-
 լիանիտաց : Լեւոն կայսր Յունաց զինի ընդդէմ
 սրբոց սրտակերաց :

729 Տէր Գաւթիթ , Ա . յԱրամոնից : Յաւուրս
 սորա , յամի 733 յարեան սրտակերամարտք
 յաշխարհին Յունաց :

741 Տէր Տրդատ , Ա . յՄթմոց Ի Վանանդաց :
 Յաւուրս սորա եղեւ սկիզբն աւերութեան Մա-
 ճառաց ըստ կուսակալութեան Ի զիմաց կայ-
 սերն Յունաց : Եւ աթոռ ամիրապետին Հազա-
 րացոց փոխի Ի Գամասկոսէ Ի Բաղասա , զոր
 Ի հիմանց նորոգէ ճաֆար ամիրապետ :

764 Տէր Տրդատ , Բ . Ի Գասնաւորից : Ի վեր-
 ջին աւուրս սորա եղեւ կարկուտ և մարախ և
 երաշտութիւն յաշխարհին Հայոց :

767 Տէր Սիօն Ի Բաւոնից Արագածոտան :
 Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Պարտաւոց :

775 Տէր Եսայի յԵզապատրուշաւանէ : Յա-
 ւուրս սորա Մուշեղ Մամիկոնեան հարկանէ
 զՊարսիկս : Եւ Աշոտ մտակեր առնէ բազում
 քաջութիւնս : Եւ Սաբսոնացիք դառնան Ի հա-
 ւասա Քրիստոսի :

788 Տէր Ստեփաննոս , Ա . Ի Գլխաց : Յա-
 ւուրս սորա Մարիամ հայկազն սրտակի ընդ կայ-
 սեր Յունաց :

790 Տէր Յովաք յՈստանէն Գլխաց :

791 Տէր Սողոման ՚ի Փառնոյ :

792 Տէր Գէորգ , Ա . յԱրագածոտնէ :

795 Տէր Յովսէփ , Բ . յԱրագածոտնէ : Յաւուրս սորա , յամի 803 Հանգանակն հաւատոյ սկսաւ երգիլ յեկեղեցիս Լատինացոց : Եւ վարդան Հայ՝ ընտրի կոյսր Յունաց , եւ հրաժարեալ կրօնաւորի :

806 Տէր Գաւիթ , Բ . ՚ի Մաղաղոյ : Յաւուրս սորա յամի 813 Տօն վերափոխման հաստատի ՚ի Լատինս : Եւ Արշաւիր Հայ՝ ընտրի կոյսր Յունաց , եւ նուաճի ՚ի Նիկեփորայ : Եւ ապա նստի կոյսր Լեւոն Արծրունի Հայ :

833 Տէր Յովհաննէս , Ե . յՈվայից : Սա հերքեաց զաղանդն Թոնդրակեցոց , որ նորոգ ըսկրսեալ էր : Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Երրնջակու : Եւ դարձ Բուլղարաց ՚ի հաւատս Քրիստոսի :

854 Տէր Չաքարիա , Բ . ՚ի Չափ աւանէ : Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Շիրակիւնու : Եւ եկն ձիւն արիւնագոյն յաշխարհն արեւմտից : Եւ յամի 861 սկիզբն եղեւ տէրութեանն Մուկոպաց : Եւ դարձ Աբլաւոնաց ՚ի հաւատս Քրիստոսի :

876 Տէր Գէորգ , Բ . ՚ի Փառնոյ : Յաւուրս սորա սկզբնաւորի թագաւորութիւնն Բագրատունեաց ՚ի մեծէն Աշոտոյ , յամի Տեառն 885 , սլտակեալ թագիւ յամիրապետէն Հոգարացոց , եւ ՚ի վասիլ Հայկազն Արշակունի կոյսրէն Յունաց , որ թագաւորեաց ՚ի Կոստանդինու :

պօղիս յամի Տէառն 867 :

897 Տէր Մաշտոց յԵղիվարդայ :

897 Տէր Յովհաննէս , Զ . պատմարան՝ ՚ի
Դրասխանակերտէ : Յաւուրս սորա նահատակի
Սմբատ արքայ Հայոց , եւ թագաւորէ Աշոտ
երկամբ : Առնուն Հագարացիք զԿաթուղիկո-
տարանն Գլխայ . եւ թուր Կաթուղիկոսու թեանն
փոխի ՚ի Վասպուրական , յամի Տէառն 924 ,
յետ կալայ ՚ի Գուրն քաղաք ամս 472 : Յայսմ
ժամանակի նստէր կայսր Յունաց Լեւոն իմաւ
տասէր Հայկազն ՚ի Կոստանդինուպօղիս : Եւ ա-
պա նստի Կոստանդին Պերփեռուժէն Հայկազն :

925 Տէր Ստեփաննոս , Բ :

926 Տէր Թէոդորոս , Ա : Յաւուրս սորա շի-
նի վանքն Նարեկայ : Եւ յամի 930 Հերոլդոս
լինի առաջին Քրիստոնեայ թագաւոր Տանի-
մարբայի : Յայսմ ժամանակի նստէր կայսր Յու-
նաց ՚ի Կոստանդինուպօղիս Ռամանոս Հայ :

936 Տէր Եղիշէ , Ա : Յաւուրս սորա Անա-
նիա Նարեկացի ծաղկի :

943 Տէր Անանիա ՚ի Մոկաց : Յաւուրս սո-
րա փոխադրի դաստառակն Քրիստոսի յԵղեւսից
՚ի Կոստանդինուպօղիս : Ծնանի սուրբն Գրիգոր
Նարեկացի : Եւ յամի 948 Մոսկովք գառնան
՚ի հաւատս Քրիստոսի :

965 Տէր Վահան ՚ի Բաղայ : Յաւուրս սորա
Յովհաննէս Զմէկիկ Հայ ազգաւ՝ թագաւորէ ՚ի
վերայ Յունաց ՚ի Կոստանդինուպօղիս , յամի
Տէառն 969 :

970 Տէր Ստեփաննոս, Գ. վանահայր Սեւա-
նայ : Յաւուրս սորա լինի ժողովն Անւոյ, Ա :

972 Տէր Խաչիկ, Ա. Արշարունեաց կոյիս-
կոսոս : Յաւուրս սորա յամի 980 Սմբատ թա-
գաւոր չինէ զպարիսպ Անի քաղաքին : Եւ Սա-
մուէլ Հոյ Գերջանեցի քաջ՝ թագաւորէ՝ ՚ի վե-
րայ Բաւղարաց : Եւ լինի ժողովն Անւոյ, Բ :

992 Տէր Սարգիս, Ա. վանահայր Սեւանայ :
Յաւուրս սորա ամոռ կամոռ զթկոսութեան
հաստատի յԱնի քաղաք՝ յամի Տեառն 993, յետ
կալոյ ՚ի Վասպուրական աշխարհ՝ այսինքն ՚ի
Զորոյ վանք, և ՚ի Վարագ, և յԱրգինա, ամս
69 : Եւ ժողով Հարբոյ, Ա. և Բ. ընդդէմ թան-
դրակեցւոյ : Եւ յամի 996 Մաճառք գառնան
՚ի հաւատս :

1019 Տէր Պետրոս, Ա. գետադարձ : Յա-
ւուրս սորա Գրիգոր Մազիսարոս ծագկի : Եւ
յամի 1022 Սենեքերիմ թագաւոր Արծրունի
թողեալ զքաղաքն Վան՝ չուէ ՚ի Սեբաստիա
քաղաք : Եզլու ժողովն Անւոյ, Գ. և ժողով
Հարբոյ, Գ :

1058 Տէր Խաչիկ, Բ. քեռորդի գետադար-
ձին :

1065 Տէր Գրիգոր, Բ. վկայատէր՝ որդի Գրի-
գորի Մազիսարոսի ՚ի զարմէ Լուսաւորչին : Յա-
ւուրս սորա Գագիկ թագաւոր տոյ զկարս քա-
ղաք ՚ի Յոյնս, և ինքն մեկնի ՚ի Հայաստանէ : Եւ
ամոռն կամոռ զթկոսութեան փոխի յԱնւոյ ՚ի
Թաւրըւր՝ յամի 1063, յետ լինելոյ յԱնի ամս

71 . և դնի ՚ի Մամիզաւ՝ յամի 1066 : Ժողով Սեաւ լեբին , Ա : Եւ յամի 1079 բառնի թաւաւորութիւնն Բագրատունեաց՝ մահուամբ Գագկոյ վերջնոյ , և սկսանի տէրութիւնն Ռուբինեանոյ : Սա ինքն երանելին Գրիգոր վկայաւ սէր դնոյ ՚ի Կոստանդինուպոլիս առ կայսրն Յունաց Ալէքս Կոմնենոս վասն միաբանութեան , և ոչ յաջողի :

1082 Տէր Բարսեղ , Ա . Անեցի : Յաւուրս սորա ամսուն կամթուղիկոսութեան դնի յԱնի : Եւ յամի 1089 լինի սկիզբն տէրութեան Փորթուզեղոյ : Սուրբն Ներսէս շնորհալի ճնանի : Լատինացի խաչակիր զօրք առնուն զԵրուսաղէմ՝ յամի 1099 . և Կոնզոսրէ նստի առաջին թագաւոր յԵրուսաղէմ :

1113 Տէր Գրիգոր , Գ . Կամ Գրիգորիս Պահլաւունի : Յաւուրս սորա՝ որ էր ամ Տեառն 1113 , Գաւթի թառնիկեան նստի առաջին կաթուղիկոս յԱղթամար : Լինի ժողով ՚ի Սեաւ լեբին , Բ . և ամսա կամթուղիկոսութեան փոխադրի անդր յամի 1115 , յետ լինելոյ ՚ի թաւրըլուր և ՚ի Մամիզաւ և յԱնի ամս 49 : Եւ յամի 1125 ՚ի Մովք զղեակ . և յետ կալոյ ՚ի Սեաւ լեառն և ՚ի Մովք զղեակ ամս 34 . փոխի ՚ի Հռոմկոյ յամի Տեառն 1147 : Սուրբն Ներսէս շնորհալի , Սարգիս շնորհալի , և Իգնատիոս վարդապետ ծաղկին . և սուրբն Ներսէս Լամբրոնացի ճնանի :

1165 Տէր Ներսէս , Դ . Կլայեցի , որ Էւ

Հնորհայր : Գրէ թուղթ առ Կիո Մանուէլ կամ նենոս կայսր Յունաց . և նա առ Հնորհային՝ վասն միաբանութեան :

1173 Տէր Գրիգոր, Գ. կամ Գրիգորիս, աղայ կոչեցեալ : Սա զսուրբն Ներսէս լամբրոնացի ձեռնադրէ եպիսկոպոս : Յաւուրս սորա եղև ժողովն Հռովմայու փոքր, և ժողովն Հռովմայու մեծ՝ վասն միաբանութեան ընդ եկեղեցւոյն Յունաց : Եւ յամի 1187 սուլթան Սալա հաթին առնու զԵրուսաղէմ՝ ՚ի ձեռաց Լատիւնացւոց :

1193 Տէր Գրիգոր, Ե. գահավէժ :

1195 Տէր Գրիգոր, Զ. որ և ապիրատ : Յաւուրս սորա յամի 1197 եղև սկիզբն թագաւորութեան Ռուբինեանց՝ յերկրորդ Լեւոնէ :

1202 Տէր Յովհաննէս, Ե. մեծաբարոյ՝ ՚ի Սոյ : Յաւուրս սորա յամի 1202 ձինկիղ խան տիրապետէ :

1203 Տէր Դաւիթ, Գ. ՚ի վանաց Արքա կաղնոյ : Յաւուրս սորա լինի ժողով Սոյ, Ա. և ժողով ՚ի Լոսի, և ժողով Անույ, Գ : Լատիւնացիք առին զԿոստանդինուպոլիս ՚ի ձեռաց Յունաց . և Բաղթավինոս Լատին թագաւորէանդ յամի 1204 :

1220 Տէր Կոստանդին, Ա. ՚ի բարձր բերդոյ : Յաւուրս սորա վանական վարդապետ ծաղկի : Ժողով Սոյ, Բ. և Գ : Յարձակին թագաւոր ընդ տիեզերս : Հեթում թագաւոր գնաց առ Մանդոյ խան կայսր Թաթարաց : Եւ յամի

1261 Յոյնք դարձեալ առին զԿոստանդինուպօլիս ՚ի ձեռաց Լատինացւոց, և Միքայէլ Բալէպօղոք Թագաւորեաց ՚ի Կոստանդինուպօլիս :

1268 Տէր Յակոբ, Ա. Կլայեցի՝ գիտնական : Յաւուրս սորա Հեթում Թագաւոր լինի կրօնաւոր :

1287 Տէր Կոստանդին, Բ. պրօնադործ, Եւպիսկոպոս Կեսարիոյ :

1290 Տէր Ստեփաննոս, Գ. ՚ի Խախ աւանէ՝ յԵկեղեաց դաւառէ : Յաւուրս սորա Եղեւ ժողով Սոյ, Գ. :

1293 Տէր Գրիգոր, Է. Անաւարզեցի, Հռոմ կոչեցեալ վասն միտելոյ յԵկեղեցին Հռովմայ : Յաւուրս սորա Եգիպտացիք առին զՀռովմայ կրօն, և աթոռ կաթողիկոսութեան փոխադրեցաւ ՚ի Արս՝ յամի Տեառն 1294, յետ կալոյ ՚ի Հռովմայ ամս 147, ժողով Սոյ, Ե. անրնդունելի ազգին : Յոյսմ ժամանակի, յամի Տեառն 1300 սկիզբն Եղեւ հզօր Թագաւորութեանն Յամանցւոց, և Թագաւորեաց ՚ի Սէօյիւտաձիւք, որ է մերձ Պրուսացու՝ Յաման, Ա. ՚ի կոյսերութեան Յունաց Անդրոնիկոսի, Բ. և Միքաւյէլի, Թ. և ՚ի Թագաւորութեան Հայոց Հեթումայ, Բ. : Եւ գիւտ բեւեռացուցի, որ է բուսուլայ :

1307 Տէր Կոստանդին, Բ. Կեսարացի վերադարձին : Յաւուրս սորա լինի ժողով ինչ ՚ի Արս. և ժողովն Ատանոյ : Եւ յամի 1319 կործանուին Անի քաղաքին :

1323 Տէր Կոստանդին, Գ. ՚ի Լամբրոնէ :

1327 Տէր Յակոբ, Բ. ՚ի Սոյ : Յաւուրս սարա գտանի վառօղն որ է պարուժ, ՚ի Կողմնիա ՚ի Բարձուղիմեոյ Գերմանացւոյ՝ յամի Տէառն 1329 :

1341 Տէր Մխիթար ՚ի Քանայ՝ որ յԱրնջակ : Յաւուրս սորա եղև ժողով Սոյ, Զ :

1355 Տէր Յակոբ, Բ. վերստին :

1359 Տէր Մեարոյ, առաջնորդ վանաց Թազէի յԱրատ : Յաւուրս սորա եղև ժողով Սոյ, Է :

1372 Տէր Կոստանդին, Գ. :

1374 Տէր Պօղոս, Ա. : Յաւուրս սորա, յարուժէր ամ Տէառն 1375, Լեւոն վերջին թազաւոր ըմբռնի յԱզխատացւոց, և դնի ՚ի բանտ. բառնի թագաւորութիւնն Հայոց, և աւերի աշխարհն Կղիկիոյ. յորուժ ժամանակի էր կայսր Յունաց Յովհաննէս Բաղէողոզ, և թագաւոր Օսմանցւոց սուլթան Մուրատ, Ա. :

1378 Տէր Թէոդորոս, Բ. : Յաւուրս սորա յամի 1382, Լեւոն թագաւոր ազատի ՚ի բանտէ, գնայ ՚ի Հոտմ և ՚ի Սպանիա, շրջի յԱնգղիա և ՚ի Գաղղիա. և յամի 1393 մեռանի ՚ի Փարիզ քաղաքի Գաղղիացւոց ուր և կայ գերեզման նորա մինչև ցայսօր. և խաղառ բառնի թագաւորութիւնն Հայոց :

1396 Տէր Կարապետ, Ա. Կեղեցի :

1398 Տէր Դաւիթ, Գ. :

1402 Տէր Կարապետ, Բ. : Յաւուրս սորա

մեռանի Մարիամ Թագուհին Հայոց Յերուսաղէմ և Թաղի ՚ի սուրբ Յակոբոս վանան :

1409 Տէր Յսկոբ , Գ :

1411 Տէր Գրիգոր , Ը . Խանձողատ :

1418 Տէր Պօղոս , Բ . պատրիարք Երուսաղէմի :

1430 Տէր Կոստանդին , Ե . ՚ի Վահկոյ աւերոցէ Կիլիկիոյ :

1439 Տէր Յովսէփ , Գ :

1440 Տէր Գրիգոր , Թ . Մուսարեկեանց : Յաւուրս սորա լինի ժողովն Էջմիածնի , և յաւմի 1441 փոխադրի ամսու կաթուղիկոսութեան յԷջմիածին , յետ կալոյ ՚ի Սիս ամս 147 :

1441 Տէր Կիրակոս Խորվիրապոյ՛ն նսախ առաջին կաթուղիկոս յԷջմիածին :

1443 Տէր Գրիգոր , Ժ . ՚ի Մակուայ : Յաւուրս սորա , յամի 1453 սուլթան Մէհէմէտ Թագաւոր Օսմանցոյ առնու զԿոստանդինուպօլիս , և բառնայ զկայսերութիւնն Յունաց . որ սկսաւ ՚ի շինութենէն Կոստանդինուպօլսի՛ յամի 329 ՚ի մեծէն Կոստանդիանոսէ կայսերէն Հռովմոյ , և տեւեաց ամս 1124 մինչեւ ՚ի վերջին Կոստանդին Բալէոլոզ կայսր Յունաց :

1461 Տէր Զաքարիա , Գ : Սա էր յառաջագոյն կաթուղիկոս Աղթամարոյ , և նստաւ յԷջմիածին : Յաւուրս սորա , յամի 1461 ՚ի 11 ամի Թագաւորութեան Ֆաթիհ սուլթան Մէհէմէտի , Յովակիմ եպիսկոպոս Պրուսայու նստաւ առաջին Պատրիարք Հայոց ՚ի Կոստանդինուպօլիս :

1462 Տէր Արիստակէս, Բ. մականուանեալ
 ամթռակալ: Յաւուրս սորա աջ սուրբ Լուսաւ
 ւորչին ածի յԱզիթամար:

1466 Տէր Սարգիս, Բ: Յաւուրս սորա աջ
 սուրբ Լուսաւորչին ածի յԱզիթամարայ յԷջմիւ
 ածին:

1490 Տէր Արիստակէս, Գ: Յաւուրս սու
 րա, յամի 1492 Քրիստափոր Կոլումբոս ձէնու
 վացի մտանէ ՚ի նոր աշխարհն. և յամի 1497
 Ամերիկոս Վեսպուչիոս Փլորենտացի յայանէ
 զնա, յորոյ անուանէ կոչեցաւ աշխարհն Ամե-
 րիգա. յորում ժամանակի թագաւորէր ՚ի Կու
 տանդինուպոլիս Սուլթան Պոյսպիտ, Բ:

1498 Տէր Թագէոս, Ա: Յաւուրս սորա
 Շահ Իսմայէլ արքայ Պարսից նորոգէ զԱսպա
 հան քաղաք:

1503 Տէր Եղիշէ, Բ: Յաւուրս սորա յամի
 1503 Եղեւ գիւտ փոքրիկ ժամացուցի, այսինքն
 զէմպերէկի սահալթի, ՚ի Պեարոսէ Հեւայ Գեր-
 մանացւոյ:

1515 Տէր Զաքարիա, Գ: Յաւուրս սորա
 յամի 1516 Սուլթան Սէլիմ, Ա. առնու զԵ-
 գիպոսս և զԵրուսաղէմ: Ի ամին ժամանակի,
 յամի 1517 յարեաւ Լուտեր մարտիրոս Սաք-
 տոնիացի աղանդապետ, յորմէ Լուտերականք:

1520 Տէր Սարգիս, Գ: Յաւուրս սորա, յա
 մի 1521 Սուլթան Աիւլէման՝ Բ. էսա զՊէլլի-
 րաս:

1536 Տէր Գրիգոր, ԺԱ: Յաւուրս սորա

էր Կարլին Գաղղիացի աղանդապետ, յորմէ
Կարլինեանք :

1541 Տէր Ստեփաննոս, Ե. ՚ ՚ Սալամասայ :

1547 Տէր Մէքայէլ ՚ ՚ Սերաստիոյ : Յաւու-
րըս սորա Շահճահճազ արքայ Պարսից էած
աւեր աշխարհին Հայոց :

1557 Տէր Բարսեղ, Բ : Յաւուրս սորա յա-
մի 1567 եղև սկիզբն տպագրութեան Հայե-
րէն գրոց :

1563 Տէր Գրիգոր, ԺԲ : Յաւուրս սորա ,
յամի 1571 Օսմանցիք առին զԿիպրոս ՚ ՚ ձեռաց
Վենետիկցւոց , ՚ ՚ թագաւորութեան Սուլթան
Սէլիմի , Բ :

1573 Տէր Ստեփաննոս, Զ. ՚ ՚ ՍԱՆՀՈյ : Յա-
ւուրս սորա՝ յամի 1574 Ուլահճ անկաւ ընդ
տէրութեամբ Օսմանցւոց :

1575 Տէր Թագէտոս, Բ : Յաւուրս սորա Շահ
Թահմազ հեղձանի ՚ ՚ բազանիս :

1584 Տէր Առաքէլ յԷջմիածնէ :

1586 Տէր Գաւիթ, Ե. ՚ ՚ յԷջմիածնէ :

1593 Տէր Մեղքիսէզ ՚ ՚ Գառնոյ : Սա յամի

1599 յեօթներորդ ամի Կաթուղիկոսութեան
Խւրոյ եկեալ նստի Պատրիարք ՚ ՚ Կոստանդի-
նուպօլիս :

1603 Տէր Արապիան , որ և Գրիգոր՝ յԵղե-
սիոյ : Յաւուրս սորա՝ յամի 1605 Շահաբաս
դոյ և վարէ զքնակիչս Հայաստանու յաշխարհն
Պարսից , և ածէ աւեր և ամացութիւն աշխար-
հին Հայոց և Էջմիածնի :

1624 Տէր Սահակ, Գ :

1629 Տէր Մովսէս, Գ. Ալեւնեցի՝ որ և Տաթեւացի, յամի 1629 նորոգէ զԵջմիածին :

1633 Տէր Փիլիպպոս յերկանէ փոքր Աղբաւոյ : Սա կանգնէ բազում շինուածս յԵջմիածին և Գրիգոր Պարոնաէր՝ յերուսաղէմ :

1655 Տէր Յակոբ, Գ. Ի Նոր Զուղայէ : Յաւուրս սորա՝ յամի 1654 Եղիազար Անթապոյի ձեռնադրի առանձին կաթուղիկոս, և դնէ զաթոռն յերուսաղէմ : Յակոբ կաթուղիկոս գրնայ Ի Կոստանդինուպոլիս : Յայտ ժամանակի՝ յամի 1669 Սարեթայ Սէփի համբաւէ զանձնէ լինել Մեփո :

1680 Տէր Եղիազար Անթապոյի : Սա յամի 1680 յետ վախճանին Յակոբ հաստատի յաթոռիւր յերուսաղէմ. և յամի 1682 ընտրի ընդհանուր կաթուղիկոս և նստի յԵջմիածին : Յաւուրս սորա, յամի 1688 Մեծն Պետրոս Թագաւորէ Ի վերայ Մոսկովայ :

1691 Տէր Նահապետ յեղեփոյ : Յաւուրս սորա, յամի 1701 Փրեաներիկոս նստի առաջին Թագաւոր Բրուսիացոյ :

1707 Տէր Աշէքսանդր, Ա. Ի Նոր Զուղայէ :

1715 Տէր Աստուածատուր Ի Համատանոյ : Յաւուրս սորա, յամի 1722 Մահմուտ Միւրավէրիզեան առնու զՍպահան և Լ Թագաւորէ Պարսից : Եւ յամի 1724 Գաւթի իշխան Հոյ գորանոյ Ի Ալեւնիս :

1726 Տէր Կարապետ, Գ. յԱլեւնիոյ : Յա-

ւուրս սորա թահմազդուլի զօրալար զօրանայ :
Եւ յամի 1728 Գաւթիթ իշխանն Աիւնեայ մե-
ռանի :

1730 Տէր Աբրահամ, Բ. ՚ի Խոշարայ՝ առաջ-
նորդ սուրբ Կօրապետի որ ՚ի Մուշ : Յաւուրս
սորա մեռանի Միսիթաբ քաջ սպարապետ Հայոց
՚ի Աիւնիս :

1734 Տէր Աբրահամ, Գ. ՚ի Քանտիոց Կրե-
տեայ՝ առաջնորդ թէքիրտազու : Յաւուրս սու-
րա, յամի 1736 թահմազդուլի Խան Թադաւորէ
՚ի վերայ Պարսից, և կոչի Նատրշահ :

1737 Տէր Ղազար Զահկեցի : Յաւուրս սորա
տառապին բնակիչք Հայոց աշխարհին ՚ի ծա-
ռայիցն թահմազայ :

1748 Տէր Պետրոս, Բ. Քիւթիւր կոչեցեալ՝
Անթապցի : Յաւուրս սորա, յամի 1748 Եազուպ
Հայկազն իշխանն Ակնեցի՝ եղև երևելի յոյժ
՚ի Կոստանդինուպօլիս :

1751 Տէր Մինաս յԱկնայ՝ Պատրիարք Կոս-
տանդինուպօլիս :

1754 Տէր Աղէքսանդր, Բ. Ղարազաշ կո-
չեցեալ՝ Կոստանդինուպօլսեցի :

1755 Տէր Սահակ, Ե. Ահագին՝ Կեղեցի,
առաջնորդ Կարնոց : Յաւուրս սորա Քէրիմ
Խան Պարսից զօրանայ :

1759 Տէր Յակոբ, Ե. Շամախեցի :

1763 Տէր Սիմոն Երևանցի : Յաւուրս սորա
յամի 1766 եղև շարժ մեծ ՚ի Կոստանդինու-
պօլիս : Եւ ՚ի յերկուսասաներորդ ամի Թադա-

ւորութեան Սուլթան Մուստաֆայի, Գ. յամի 1769 պատերազմ Օսմանցւոց ընդ Մոսկովս . և յառաջնում ամի թագաւորութեան Սուլթան Համիտի, յամի 1774 հաշտեցան ընդ միմեանս : Եւ յամի 1779 Ղրիմեցի Հայք՝ վարին ՚ի Ղրիմէ յաշխարհն Ռուսաց ՚ի Ռոսդով . ուր ապա շինեցաւ Նոր Նախիջևեան քաղաքն Հայոց :

1780 Տէր Ղուկաս ՚ի Կարնոյ : Յաւուրս սորա յամի 1780 եղև գիւտ օղապարիկ գընտոյ ՚ի Մանկոլթեոց Գաղղիացւոյ :

1800 Տէր Գաւթիթ, Զ. ՚ի Տփիսոյ :

1804 Տէր Գանիէլ ՚ի Պայազխոյ՝ Պատրիարք Կոստանդինուպօլսի :

1810 Տէր Եփրեմ Երեւանցի : Յաւուրս սորա ՚ի քսաներորդ յառաջնում ամի թագաւորութեան մեծի ինքնակալին Սուլթան Մահմուտի, Բ. յամի 1829 եղև պատերազմ Օսմանցւոց ընդ Մոսկովս . և ՚ի նոյն ամի հաշտեցան ընդ միմեանս :

1833 Տէր Յովհաննէս, Ը. Կարնեցի : Յաւուրս սորա, յամի 1834 Քրիստոսապօր և մեծահազակ իշխանն Հայոց Յարութիւն Պէղճեան մեռանի . և մեծահանգէս շքով թաղի յաթուռանխոտ եկեղեցւոյ սուրբ Աստուածածնի ՚ի Կոստանդինուպօլսի ըստ հրամանին Արքունի :

1843 Տէր Ներսէս, Ե. Աշարակեցի : Սատնկեաց անտառ առ Ղաղարապատաւ, և կառուցց աւազան մեծ ջրոյ, և գործարան մետաքսի . հաստատեաց նաև յանուն իւր զՆերսի-

սեան ուսումնարանն ՚ի Տփսիս , և այլն :

1858 Տէր Մատթէոս , Ա . ՚ի Կոստանդիւնուպօլսոյ : Սա վարեաց եւ զպատրիարքական իշխանութիւնն մեծի մայրաքաղաքին : Յաւուրս սորա հաստատեցաւ Աղգային Սահմանադրութիւնն (1861) և յետ երկուց ամաց վաւերացաւ ՚ի Բ . դրանէ : Առ սովաւ վախճանեցաւ ՚ի Փարէզ արքունի վառօգապետ ազնուազգի Պօղոս Պէյ Տատեան , և մարմին նորա փոխադրեցաւ ՚ի Կոստանդինուպօլիս :

1866 Տէր Գէորգ , Գ . ՚ի Կոստանդինուպօլսոյ , որ և նստաւ յաթոռն Պատրիարքութեան զկնի Մատթէոսի . եւ եղև առաջին Կաթուղիկոս ընտրեալ սահմանադրապէս (1866 նոյեմբեր), զկնի միոյ ամի վախճանի նախորդին իւրոյ , հաստատեալ և ՚ի կողմանէ Աղէքսանդր կոյսեր Ռուսաց : Որոյ վասն մաղթեմք ՚ի Տեառնէ տալ նմա երկարագոյն կենօք և խաղաղութեամբ կառավարել զսուրբ Եկեղեցին , արդիւնաւորեալ գործովք՝ յօգուտ Եկեղեցւոյ և ՚ի պարծանս համօրէն Աղգիս :

Խ Ր Ա Տ

Տ Օ Մ Ա Ր Ա Կ Ա Ն Ա Ղ Ի Ի Ս Ա Կ Ի Ս

Կալ զԹուականն Հայոց յորում ամի և իցես՝
յառաջիկայ Ազիւսակէ աստի, և գիտ ՚ի կարգի
այնր Թուականի զՏարեգիրն նոյն տարւոյն, ու
րոյ առաջի եղեալ կան եօթներեակն, վերա-
գիրն, և տանուաւրն: Եւ աստի յառաջ գնա-
ցեալ յայն մշտնջենաւոր Ազիւսակն՝ որ յերկուս
զոյգ երեսս ԹզԹոց պարունակեալ է, գտցես
անդ զնոյն Տարեգիրն՝ որ ըստ կարգի այրու-
բենից եղեալ կայ գլխագրով. և ՚ի շարս նորին
գտցես յառաջին տուփն զորն Յայտնութեան,
յերկրորդումն՝ զմիջոց ուաիբն, և այսու կար-
գաւ յառաջ գնացես մինչև ցօր բարեկեն-
դանի Յայտնութեան:

Օրինակ իմն. Թուական առաջիկայ տարւոյս է
ն յլա, և Տարեգիրն Է, զոր գտցես յառաջին
Ազիւսակի անդ. և ՚ի նմին կարգի տուփն առ-
ձեռն պատրաստ գտանես զորն Յայտնութեան՝
որ է շրթ-շրթ-ի, և զմիջոց ուաիբն՝ որ է ժբ օր,
և զԱռաջաւորաց բարեկենդանն՝ որ է Յ-ն-շրթ
ժէ, և զայլսն ամենայն ըստ վերոյգրեալ խրա-
տուն, մինչև ցօր բարեկենդանի Յայտնութեան:

Ամբ Տեառն,
Եւ թուական
Հայոց:

Պարտաւոր:

Եւթնեակ:

Պարտաւոր:

Տանուտէր:

1882	յլա	է	ե	խա	Կոյսն:
1883	յլբ	ջ	զ	բ	Կշխոնն:
1884	յլգ	ճզ	էա	ժգ	Կարբիճն:
1885	յլդ	զ	բ	խդ	Աղէղնաւորն:
1886	յլէ	չ	գ	ե	Այծեղջիւրն:
1887	յլզ	կ	դ	ժզ	Ջրհոսն:
1888	յլէ	փւ	եղ	խէ	Չուկն:
1889	յլբ	ճ	է	բ	Խոյն:
1890	յլթ	խ	ա	ժթ	Յուլն:
1891	յլխ	ա	բ	լ	Երկաւորն:
1892	յլաա	հկ	դդ	ժա	Խեցգեղտինն:
1893	յլաբ	է	ե	խբ	Առիւծն:
1894	յլագ	ջ	զ	գ	Կոյսն:
1895	յլադ	լ	է	ժգ	Կշխոնն:
1896	յլաե	դդ	աբ	խե	Կարբիճն:
1897	յլազ	չ	գ	զ	Աղէղնաւորն:
1898	յլաէ	կ	դ	ժէ	Այծեղջիւրն:
1899	յլաբ	ա	ե	խբ	Ջրհոսն:
1900	յլաթ	ժճ	դէ	թ	Չուկն:
1901	յյծ	խ	ա	խա	Խոյն:
1902	յյծա	ո	բ	բ	Յուլն:
1903	յյծբ	հ	գ	ժգ	Երկաւորն:
1904	յյծգ	բէ	դե	խդ	Խեցգեղտինն:
1905	յյծդ	ջ	զ	ե	Առիւծն:
1906	յյծե	լ	է	ժգ	Կոյսն:
1907	յյծզ	բ	ա	խէ	Կշխոնն:
1908	յյծէ	ոչ	բգ	բ	Կարբիճն:

Աժբ Տեառն , եւ Թուական Հայոց :		Վեր ստորոց	Կոթնեբակ	Վեր ստոր	Տանուակեր :
1909	ա յ ծ Ը	Ը	դ	ՃԹ	Աղեղնաւորն :
1910	ա յ ծ Թ	ա	ե	Լ	Ա յ ծ եղ ջիւրն :
1911	ա յ կ	ժ	զ	Ճա	Ջրհոսն :
1912	ա յ կ ա	եդ	էա	իբ	Չուկն :
1913	ա յ կ Բ	ո	բ	գ	Խոյն :
1914	ա յ կ գ	հ	գ	Ճդ	Յուլն :
1915	ա յ կ դ	ա	դ	իե	Երկաւորն :
1916	ա յ կ ե	յժ	եզ	զ	Խեցգեղտինն :
1917	ա յ կ զ	Լ	է	Ճէ	Ասիւծն :
1918	ա յ կ է	բ	ա	իբ	Կոյսն :
1919	ա յ կ Բ	ձ	բ	Թ	Կշոն :
1920	ա յ կ Թ	ԹԸ	դդ	իա	Կարիճն :
1921	ա յ հ	ա	ե	բ	Աղեղնաւորն :
1922	ա յ հ ա	իս	զ	Ճդ	Ա յ ծ եղ ջիւրն :
1923	ա յ հ Բ	ե	է	իդ	Ջրհոսն :
1924	ա յ հ գ	չո	աբ	ե	Չուկն :
1925	ա յ հ դ	հ	գ	Ճզ	Խոյն :
1926	ա յ հ ե	ս	դ	իե	Յուլն :
1927	ա յ հ զ	յ	ե	բ	Երկաւորն :
1928	ա յ հ է	իլ	զէ	ՃԹ	Խեցգեղտինն :
1929	ա յ հ Բ	բ	ա	Լ	Ասիւծն :
1930	ա յ հ Թ	ձ	բ	Ճա	Կոյսն :
1931	ա յ ձ	Թ	գ	իբ	Կշոն :
1932	ա յ ձ ա	սս	զե	գ	Կարիճն :
1933	ա յ ձ Բ	իս	զ	Ճդ	Աղեղնաւորն :
1934	ա յ ձ գ	ե	է	իե	Ա յ ծ եղ ջիւրն :
1935	ա յ ձ դ	չ	ա	զ	Ջրհոսն :

U	42.	q	d w	w	h p	d d	l	d	l w	h p
F	F2.	t	d p	p	h q	h	s w	d w	s w	h d
q	h r.	p	d q	q	h q	h w	p	d p	p	l
q	2 f.	l d	d q	q	h b	h p	q	d q	q	s w
t	n r.	d	d t	t	b q	h q	q	d q	q	p
z	t2.	d w	d q	q	h t	h q	t	d t	t	q
t	r2.	d p	d t	t	h p	h t	q	d q	q	q
r	42.	d q	d p	p	h d	h q	t	d t	t	t
u	F2.	d q	d d	d	l	h t	p	d p	p	q
d	h r.	d t	h	d	l w	h p	d	d d	d	t
t	2 f.	d q	h w	d w	n w	h d	d	h	d	p
l	n r.	d t	h p	d p	p	l	d w	h w	d w	d
u	t2.	d p	h q	d q	q	s w	d p	h p	d p	d
d	r2.	d d	h q	d q	q	p	d q	h q	d q	d w
q	42.	h	h t	d t	t	q	d q	h q	d q	d p
s	F2.	h w	h q	d q	q	q	d t	h t	d t	d q
z	h r.	h p	h t	d t	t	t	d q	h q	d q	d q
z	2 f.	h q	h p	d p	p	q	d t	h t	d t	d t

	Գիր ասուց :	Որ յայնմութեան :	Միջոց ու արք անբ :	Առաջում արցոց բար :	Բուն բարեկեղան :	ՉԱՏԻԿ :	Երեւման խոյ :	Համբարձու մե :	Հոգեգարու ան :	Մի Գրիգորի բարե :	Վարդգարու :
Ճ	՝-Դ	ԽԳ	ԽԺ	Խ՝	ԽԺ	Խ	Խ	ԽԲ	ԽԲ	ԽԲ	ԽԳ
Մ	ԵԼ	ԽԵ	Լ	Խ	Ժ	Ժ	ԺԺ	ԽԺ	ԽԺ	ԺԺ	ԺԺ
Յ	ԴԼ	ԽԴ	ԼԽ	ԺԽ	ԺԽ	ԺԽ	Խ	Լ	Խ	ԺԲ	ԺԲ
Ն	ԶԼ	ԽԶ	ԶԽ	ԺԽ	ԺԽ	ԺԽ	ԽԽ	ԼԽ	ԽԽ	ԺԺ	ԺԺ
Ը	ԷԼ	ԽԷ	Է	ԽԳ	ԺԳ	ԺԽ	ԽԲ	ԶԽ	ԽԲ	Խ	Խ
Ո	ԸԼ	ԽԸ	Գ	ԽԴ	ԺԴ	ԺԲ	ԽԳ	Է	ԽԳ	ԽԽ	ԽԽ
Չ	ԹԼ	Լ	Գ	ԽԵ	ԺԵ	ԺԳ	ԽԴ	Գ	ԽԴ	ԽԲ	ԽԲ
Պ	՝-Դ	ԼԽ	Ե	ԽԴ	ԺԴ	ԺԴ	ԽԵ	Գ	ԽԵ	ԽԴ	ԽԴ
Ղ	ԵԼ	ԽԵ	Գ	ԽԶ	ԺԶ	ԺԵ	ԽԴ	Ե	ԽԴ	ԽԴ	ԽԴ
Ռ	ԴԼ	ԽԴ	Ե	ԽԲ	ԺԲ	ԺԴ	ԽԵ	Գ	ԽԵ	ԽԵ	ԽԵ
Ս	ԶԼ	ԽԶ	Է	ԶԽ	ԺԺ	ԺԵ	ԽԲ	Ե	ԽԲ	ԽԲ	ԽԴ
Վ	ԷԼ	ԽԷ	Ժ	Է	Խ	ԺԲ	ԽԺ	Է	ԽԺ	ԽԺ	ԽԶ
Տ	ԸԼ	ԽԸ	Ժ	Գ	ԽԽ	ԺԺ	Լ	Ժ	Լ	ԽԲ	ԽԲ
Բ	ԹԼ	ԽԹ	ԺԽ	Գ	ԽԲ	Խ	ԼԽ	Ժ	ԽԽ	ԽԺ	ԽԺ
Յ	՝-Դ	ԽԵ	ԺԲ	Ե	ԽԴ	ԽԽ	ԶԽ	ԺԽ	Է	Լ	Լ
Ի	ԵԼ	ԼԺ	ԺԳ	Զ	ԽԴ	ԽԲ	Է	ԺԲ	Գ	ԼԽ	ԼԽ
Փ	ԴԼ	Խ	ԺԴ	Ե	ԽԵ	ԽԴ	Գ	ԺԴ	Գ	Գ	Գ
Բ	ԶԼ	ԽԶ	ԺԵ	Չ հնարյալ ան Դ ՓԻ-Դն ԿԵ :							

